Havniæ 1820.

H. Gudmundsen

819.3
Víg

VIGA-GLUMS SAGA,

SIVE

VITA VIGA-GLUMI.

Sumptibus P. F. DE SUHM.

VIGA-GLUMS SAGA,

SIVE

VITA VIGA-GLUMI.

Cujus Textus ad fidem præſtantiſſimi Codicis membranei diligenter exactus eſt, & collatus cum multis libris chartaceis.

Cum verſione Latina; paucis notulis ad ſenſum pertinentibus; varietate lectionis in latinum verſa, & criticis obſervationibus mixta; carminum in ordinem proſaicum redactione, & indice triplici; uno rerum memorabilium, altero Chronologico, tertio vocum & phraſium; qui etiam Commentarii vicem in loca difficiliora ſuſtinet.

E Manuſcriptis Legati Magnæani.

HAVNIÆ, 1786.

Typis Augusti Friderici Steinii.

L. S.

Hiſtoria Víga-Glumi (*a*) inter multas priſcæ Islandiæ Hiſtorias haud ultimum meretur locum; continet enim præter ea, qvæ ad cultum divinum ethnicum, juris dictio-

A 3

(*a*) Notandum venit; qvod raro aut nusqvam in hac noſtra hiſtoria Nomen Víga-Glúmr occurrat; interim tamen Heros noſter eo nomine vulgo cluet, atqve etiam in vetuſtis monumentis, ex. gr. Víga-Scutu Saga, Landnáma-boc, Olafsſ. Tryggvaſonar in Þætti af Ögmundi Ditt, Chriſtni Saga &c, ad verbum ſignificat, Glumus Homicida. Sed mirum videri poteſt, unde ei hoc nomen obtigerit, neqve enim cædibus præter cæteros deditus fuit. Mea conjectura eò tendit, hanc denominationem ei eveniſſe, non a multitudine cædium, ſed potius ex

diſtionem, & oeconomiam privatam, pertinent, etiam characteres morum atqve ingeniorum inſignes; verbi cauſſa: herois ipſius (*b*) Glumi, Avi Ingialdi, & patris Eyiolſi, Thorarini Eſpiholenſis, Einaris Thveráenſis tunc adoleſcentis, Thor-

ex eo, qvod cædes ab eo patratæ multum in ſe habebant ſingulare: ut cædes Biörni Berſerki, Sigmundi, Hlödukalſi, & potiſſimum Thorvaldi Krokii. Eandem rationem opinor eſſe in Denominatione Viga-Skutæ, nempe ex celebri illa cæde, qva patrem ſuum ulciſcebatur, occidendo Patris interfectorem, inter duos pontifices medium in judicio ſedentem: Neqve improbabile eſt Viga Styrium a cæde Berſerkorum nomen imprimis eſſe ſortitum, etiamſi alias magnus fuit homicida. De Víga-Bardio nulla controverſia eſt, ut opinor, qvin prænomen hoc ei acciderit ex Heidarvígenſi cæde, nam de cætero erat homo ſatis placidus, ut ex Grettisſ. conſtat: idem etiam qvadrat in Víga-biarnium; de qvo conſuli volo Hiſtoriolam de Thorſteino Stángar Högg: Denique contra, ſi â multitudine cædium tale nomen olim impoſitum fuerit, velim ſcire, cur Thorgeirr Havarſonius, homo præter cæteros omnes Noſtrates veteres â natura compoſitus ad homicidia, hoc cognomine non inſignitus, neqve Víga-Thorgeirr appellatus fuerit, qvod nusqvam factum eſſe invenitur; nempe cædes exercebat qvâvis occaſione promiſcue, in qvarum plerisqve nullum erat ad modum ſingulare. Glumus ad verbum ſignificat ſonorem, ut ex indice vocum videre eſt.

(*b*) In eo eminet animi & corporis fortitudo, calliditas haud mediocris, humanitas, beneficentia & miſericordia prorſus heroica erga opis indigos, cujus præconium ei tribuit, vel hoſtis ejus capitalis Víga-ſkuta, vide Hujus hiſtoriam Cap. XXVI. Cæterum præclarum Stemma Glumi ex Landnáma-boc, & ipſa ejus hiſtoria perſpici poteſt, qvod & in

Thorvardi Örnolfi filii Sycophantæ politiſſimi, filiorum Glumi Marii & Vigfuſi ingenio diſſimilium &c.; tùm varia exhibet ad iſtius ſeculi genium & inſtituta indicanda, qvæ ex parvo indice rerum, qvem ſubjunxi, peti poſſunt. Qvod attinet ad fidem hiſtoriæ, in univerſum aſſerere audeo, eam de fidelitatis palmâ certare cum fide digniſſimis, in nullum enim veſtigium incidi, ubi ea vel fabuloſum qvid vel exaggerans, vel partium ſtudium redoleat; cum tamen â primo vitio non prorſus ſint immunes qvædam magni nominis hiſtoriæ noſtrates; Kialneſinga-Sagam & Droplögar-ſona Sagam magnam nominaſſe ſufficiat; Stili ſimplicitas, ab omni affectatione & oratio-

& in nuce monſtrat bellum genealogiæ ſchema Chriſtniſagæ ſuffixum; potentiam autem ejus & auctoritatem colligere licet, fere in univerſum, ex hiſtoria noſtra; ex qvâ apparet omnes ſuæ, nempe ſeptentrionalis, provinciæ magnates, ejus obtrectatores & æmulos fuiſſe, inter qvos eminebant Thorarinus Eſpiholenſis & fratres ſui Thorvaldus Krokus & Thorgrimus, ut & Pontifices Skagafiordenſes, item Einarr Thveráenſis, homo ſapientiſſimus, neqve optimo ingenio præditus, Gudmundus potens frater illius, Thorvardus Örnolfi filius, homo nobilis & in paucis impudenti verſutiâ præditus, & deniqvè Víga-ſkúta inclytus athleta, & vir animi confidentia ac ſingulari calliditate inſignis, cujus rationes & negotia cum Glumo luculenter haurire eſt ex Víga-ſkutu Saga Cap. XXIII ad XXVI incluſive. Tum ipſa Glumi Vita teſtimonium perhibet, qvomodo & qvamdiu dignitatem ſuam tueri valuerit, contra tot & tantos adverſarios; qvod ulterius confirmatur e Kriſtniſaga, qvæ expreſſis verbis eum Summum Procerum in provincia boreali nominat.

orationis lenocinio aliena, etiam haud aſpernandum argumentum præbet pro fide & candore noſtri hujus Hiſtorici.

Haud immerito igitur Eam in pretio habuit inter ſummas Islandorum Heroum vitas, qvas omnes magni facere ſolet, ſecus qvam plerorumqve mos eſt hodie, Vir Illuſtriſſ. Daniæ ſingulare decus, Literarum & Literatorum columen, P. F. SUHM, Regius Claviger; atqve adeo abſenti mihi in Islandia negotium dedit, ut Eam in latinum ſermonem verterem, & de cætero ita elaborarem, ut typis rectè & dignè mandari poſſet; qvod ego, etſi multifariis occupationibus, tum officii publici, tum privatæ oeconomiæ, diſtentus, pro tenui mea facultate tentavi facere in gratiam Benefactoris mei, & Patroni nunqvam ſatis laudandi, qvalem meum conatum Vir Optimus, pro ſolenni ſuâ munificentiâ, liberaliſſimô præmiô remuneravit. Qvid autem ego præſtiterim, peritorum judicio relictum eſto: interim ſingula conaminum meorum, præſens opus qvod attinet, momenta paucis attingam:

I°. Textum in Verſus vel Inciſa diſtinxi, qvod utili conſilio me feciſſe arbitror, ad eorum commoditatem, qvi Indices cum eo conferre, & res vel verba in iis Indicibus notata illic evolvere cupiunt, ad connexionem inibi penitius inſpiciendam; ita non eſt opus integras paginas tædioſe per-

legere

legere unius verbuli cauſa. Præterea Editori & Interpreti multum commoditatis exinde affluit. Ille novis collectoribus & cognitoribus talium Indicum, poſtqvam liber impreſſus eſt, non opus habet. Hic vel abſens certus eſſe poteſt, non corruptum iri opus a ſe elaboratum ab aliis magis ignaris & forte magis incurioſis, qvam ipſe fuit; qvilibet enim autor præſumitur majorem de opere, cui ſtudium & operam impendit, notitiam habere, qvam aliqvis extraneus, qvi forte nunqvam antea de eo cogitavit, & ideo non culpandus eſt, ſi multa prætereat, & multa eum fugiant inobſervata, qvæ alteri poſt multoties repetitam tractationem & rimationem familiaria evaſerunt. Magnopere optandum eſſet, ut alii hanc rationem & methodum vellent obſervare, præſertim qvi tales libros cum indicibus edunt.

II°. Textum univerſum, qvi editione Holana ſatis mendoſus eſt, in novam qvaſi formam ad ductum Membranæ redegi, non modo qvod ad orthographiam, ſed etiam, qvod ad dictiones & res ipſas paſſim; non tamen adeo juravi in verba hujus Membranæ, ut eam, ubi vel manifeſte erravit, vel erroris ſuſpecta mihi viſa eſt, ſeqvendam putaverim, tunc enim ex aliis codicibus textus integritati pro meo judicio conſulere conatus ſum, nempe:

 III°.

III°. Textum hunc contuli cum novem Codicibus præter Matricem Membranam, qvorum omnium, ut & Membranæ, breviculam notitiam dabo infra; ex hiſce omnibus varietatem Lectionis collegi, verſione & criticis obſervationibus hinc inde interſperſam, qvo accedunt conjecturæ aliqvot, ubi lectio omnium Codicum ſuſpecta videbatur, qvas tamen in textum admittere raro ſuſtinui, ſatis habens annotaſſe intra varietates Lectionis aut notulas textui ſubditas. Varietates carminum verſione carent plerumqve, neqve ea erat facilis, adeo illæ vitiis ſcatent; ſed ubi ſenſum dabant non prorſus abſurdum, expoſitæ ſunt in vocum indice.

IV°. Verſionem, qvam potui proxime, ad textum elaboravi, unde ſtilus Latinus majorem in modum ſimplex videbitur, qvod non qvidem nego; opinor tamen eum eſſe claſſicum & latinitatem a Barbarie ſic ſatis puram, etſi floſculis careat; qvos mittere juſſit inſtituti ratio, qvæ erat lingvæ genium, qvantum potuit, exacte exprimere, qvem ſcopum ita me obtinuiſſe credo, ut Interpretes hiſtoriarum noſtratium, qvæ hactenus prodierunt, optimos, (nam de cæteris nihil dico) ſaltem æqviparaverim. Obſcuritates verborum qvædam incidunt in textu noſtro, qvæ tam ex vocibus, qvæ dudum obſoleverunt, (& id qvidem fortaſſe una cum rebus, qvas

deſigna-

deſignabant antiqvitus) qvam ex conſtructione ab imperitis librariis ſine dubio corrupta proveniunt; iis obſcuritatibus luculam aliqvam adſpergere conatus ſum in vocum indice, qvantum voces ſingulas attinet; in notulis autem textui ſubjunctis, qvod ad perverſam conſtructionem ſive ex ea natam obſcuritatem ſpectat. Carminum verſio multis feſtivis hominibus ridicula, credo, videbitur, qvos ſuo ſenſu & ignorantia gaudere per me permiſſum erit; Sed ſi aliam verſionem, unde, ſive ex qva ſola nemo antiqvi ſermonis poëtici ignarus doctior evadat, expetunt, adeant indicem vocum, ubi ſenſus appellationum qvod ad rem, non qvod ad verbum, expreſſi ſunt: de cætero pleraqve Glumi carmina aliqvid ſingulare in ſe habent præqvam cæterorum poëtarum, & non poſſunt cum certitudine exponi ex regulis Eddicis, neqve eſt ut ultra perveniatur multis in locis, qvam ad probabilitatis ſpeciem aliqvam. Ea ſententia eſt hominis in talibus literis multum & diu verſati G. Magnæi, qvem ſuper hiſce carminibus non ſine fructu conſului. Dici non poteſt qvantum redactio carminum in ordinem proſaicam conferat ad eorum intelligentiam, nolui ergo labori parcere, & laudabile qvorundam ante me inſtitutum ſeqvutus ſum, ut ea omnia in talem ordinem redegerim, qvo vel apud Eddæ peritos homines gratiam me iniiſſe ſpero, ne qvid dicam de aliis.

V°. Ut opus ad uſum qvam maxime eſſet commodum, tres Indices adjeci:

a) Rerum notabilium ad modum ejus indicis, qvem optimo conſilio Landnamabok ab ſe elaboratæ ſubjecit Vir ſumme venerabilis J. Finnæus, qvales indices plures exiſtere magnopere optandnm eſſet; loco indicum, qvos freqventant, hiſtoricorum, qvi non ſunt aliud, qvam contenta rerum geſtarum compendioſa, alias facile in ſenſum lectoris occurrentium, & recenſus nominum propriorum, unde non multum hauritur notitiæ antiqvitatis, & tamen id genus indicum magnam interdum molem implet.

b) Chronologiæ, cujus rationem & fundamenta dedi atqve allegavi in proëmio ejus Indicis, qvod hic repetere ſuperſedeo. Scio objici poſſe hujus chronologici calculi terminum â qvô, nimium qvantum differre ab eo termino, qvem ipſa Hiſtoria præfigit, ſed in re incerta multo tutius mihi viſum eſt, Annalium Scriptores ſeqvi, qvorum primarium inſtitutum & ſcopus fere unicus fuit, tempora rerum geſtarum determinare, cum è contrario ſcriptores hiſtoriarum præcipue verſentur circa Narrationem rerum geſtarum, non adeo ſolliciti de temporum calculo definiendo, qvod & iis,

qvo

qvo tempore ſcripſerunt ex traditionibus tantum oralibus, fere erat impoſſibile. Annalium ſcriptoribus, multo facilius erat calculos inſtituere, habuerunt enim in manibus largam meſſem hiſtoriarum ab hiſtoricis ante ſe concinnatarum; ex hiſce per collationem Earum inter ſe, & ratiocinia inde deducta potuerunt diligenti ſtudio & ſedula attentione pervenire ad majorem certitudinem in temporibus rerum geſtarum deſignandis; & præterea credibile eſt, eos melioribus Exemplaribus Hiſtoriarum uſos eſſe, qvam qvæ nobis hodie ſuperſunt, poſt tantum temporum intervallum; â me certe impetrare neqveo, ut credam allegatos Annalium Authores cædem Sigimundi adſcripturos fuiſſe anno 942. ſi uſi eſſent noſtris Exemplaribus, qvæ Eyiolfi Hrugæ peregrinationem in Norvegiam ſtatuunt factam eſſe ſub Hacone Adalſteini alumno regnante: nam pono, infavorem Hiſtoriæ indefinite hac de re loqventis, Eyiolfum veniſſe in Norvegiam anno primo regni Haconis, de qvo anno, inter Chronologos non convenit, nam ſunt, qvi 937, alii 935, rurſus alii 934. & deniqve Annales 933 ſtatuunt initium regni Ejus: ponamus porro, ut Noſtræ Hiſtoriæ patrocinemur, Annalium annum ſc. 933, qvo Eyiolfus venerit in Norvegiam, & verſatum ibi eſſe illum annos qvatuor, ut Hiſtoria docet, deinde attendamus tempus Nuptiarum Eyiolfi, duxit enim Aſtridam hyeme ultima, qvâ in Norvegia

 erat,

erat, & tum obſervemus Glumum fuiſſe ad minimum 3tiam prolem Eyiolfi & Aſtridæ, (poteſt enim & fuiſſe l. IVta l. Vta proles, qva de re Hiſtoria ſatis indefinite loqvitur V. Cap.) ex his datis Annus Natalis Glumi foret 941, (nempe proximus ante, qvam Sigmundum XVI. annos natus interfecit ex annalium fide) Annus, qvo Sigmundum interfecit, foret 957. anno ſeqventi ſc. 958. dignitatem ſuſcepiſſe ponamus, qvâ fruebatur annos 40, ut teſtatur Hiſtoria, cujus temporis terminus, ad qvem probabiliter ſtatuitur, annus, qvo â Thverá ſede avita expulſus & è territorio extorris factus eſt (poſt enim id tempus non convenit eum dici ſummum procerum at ſummis parem) conſeqventer Thverâ exceſſit Anno 998. & prælium Hríſateigenſe incidit in annum 995 (12 annis poſtqvam Annales volunt) poſt ſex annos ab eo prælio, id eſt 1001. carmen pepigit de ætate ſua, qvæ ex hoc calculo efficit 60 annos, id qvod conſiſtere non poteſt cum carmine ejus, qvo modocunqve accipiatur, ſunt autem, ne qvid diſſimulem, tres modi, qvibus accipi poſſit: unus eſt, qvem in verſione ſecutus ſum, ut proxime accedentem ad Annales, ſecundum qvem Glumus carmen hoc pangens fit 63 annorum, & aliqvid ſupra, ſive qvod non multum differt 64 annorum aliqvanto minus: alter modus eſt, ſi verba carminis "*Sextigu vetra fióra minna mett* explicentur, per Sexaginta annos qvatuor annis minus:

minus: Et tertius modus eſt, ſi τὸ *minna* non ad annorum numerum referatur, & hic ordo verborum conſtituatur. *Þá er ver ſátum — — — ſióra (vetr) Sextigu vetra,* ɔ: *ſióra vetr ins ſietta tigar. Nu er minna mett,* ɔ: poſtqvam viximus (Thveraam incoluimus) qvatuor annos ſextæ annorum decadis, nunc minor eſt æſtimatio (noſtra); qvatuor autem anni ſextæ decadis faciunt annos 54, tres anni eo additi, qvos in Hörgárdalo habitavit, anteqvam carmen pangeret, efficiunt annos 57, qvod tribus annis minus eſt, qvam vult calculus authoris noſtri; ex priori acceptione carminis 4 annis minus emergit, qvam dictus calculus poſceret: & multo majorem differentiam involvit reſpectu Chronologiæ Annalium ſupra memoratæ. Hic habes, Lector, Chronologiam, qvatenus eam potui elicere ex ipſa Hiſtoriâ, qvam ego fideliter adducendam exiſtimavi, & cuicunqve relictum volo, ut eam ſeqvatur, ſi ita magis lubeat; nam me qvod attinet, eam ſeqvi non poſſum ſeqventes ob rationes, præter ante allatas.

1°. Concordant annales ipſi inter ſe de duobus momentis in hac Hiſtoria primariis, Sigmundi nempe cæde, & prælio Hriſateigenſi: (qvod differentiæ intercedit circa Sigmundi cædem, notatum eſt in Introductione ad Indicem

Chro-

Chronologiæ) deinde conſentiunt cum carmine Glumi, ut ex eadem introductione luculenter patet, qvalis convenientia haud levem in ſe habet probandi auctoritatem.

2°. E Chronologiâ, ad ductum hiſtoriæ inſtitutâ; naſcitur id incommodi, qvod ætas Glumi non evadit niſi 62 anni, atqvi tantula ætas non videtur congruere in hominem, de qvo ipſa Hiſtoria bis numero prædicat, *qvod ſenex evaſerit & cæcus*; id qvod & ipſe in ultimo carminum ſuorum confirmare videtur (vid. Cap. XXVII. verſ. 20.) & deniqve.

3°. Certum eſt lites cum Eyiafiordenſibus apud Hriſeyiam & pugnam in Kaupango accidiſſe, poſtqvam Glumus venit ad Thverbreckam; nimirum eo migravit, qvo alterum illud in Chronologico indice laudatum carmen pepigit Ao. 1001, jam vero incertum eſt, qvamdiu in Thverbrekka habitarit ante haſce turbas, ſed ad minimum eas non prius fuiſſe conſentaneum eſt, qvam uno anno poſt migrationem ad Thverbreckam idqve ex verbis auctoris, ubi eas narrare incipit Cap. XXVII. verſ. 3. *Eitt vor kom Þorvalldr* &c. alias enim dixiſſet: *Um Vorit, er Glumr fór til Þverbrekku, kom Þorvulldr* &c. ɔ: eodem vere, qvo Glumus Thverbrekkam

migra-

migravit &c. Faciamus igitur turbas iſtas eveniſſe uno anno à migratione iſta elapſo. Alias auctor in oratione ſua præter neceſſitudinem à lingvæ genio temere receſſiſſet, qvod non de illo magis, qvam cæteris priſcis Hiſtoricis noſtris præſumere fas eſt, nempe Ao. Seculi 1002. at ætatis Glumi 61. & uno ſaltem anno ante obitum ejus. Tum ſeqveretur, eum tantas res geſſiſſe, ex Hypotheſi Auctoris, decrepitum & viſu captum præ ſenectute (nam alia ratio cæcitatis ejus, qvam ſenectus ex authore noſtro colligi non poteſt) qvod eſt prorſus incredibile; neqve enim uno dimidio anno, ut opinor, hæc coecitas ei incidit, qvæ non niſi paullatim & longo tempore ſenibus ſolet evenire. Inſtar omnium eſt, qvod ipſe author videtur intendere Glumum plures qvam tres Thverbrekka habitaſſe: Dum ita loqvitur, Cap. XXVI: *Þá keypti Glumr land ad Þverbrekku, ok bió Þar medan hann lifdi.* Credibile eſt ex uſitato veterum Hiſtoricorum ſtylo, auctorem non ita locuturum fuiſſe, ſi paucos annos Glumus Thverbrekka habitaſſet, verum potius dixiſſe: *Ok bió Þar fá* vel *nockr ár, ádr hann andadiſt,* ibi paucos l. nonnullos annos habitavit, anteqvam exſtingveretur, aut numerum annorum definite expreſſiſſet, exempli cauſa: *hann bió Þar* III. *eda* IV. *ár áÞr han andadiſt.* o: ibi habitavit 3. l. 4. annos anteqvam &c. Eodem recidit argumentum ductum ab initio

C capitis

capitis ultimi: *Þat var eitt ſumar, at Þeir brædr Gudmundr ok Einarr* &c. ſi hoc accidiſſet anno poſt turbas in Kaupango, Author non ita locutus eſſet, verum potius ſic: *Þat var um ſumarit eptir* &c. neqve dubito ex iſtis verbis concludere, aliqvot annos interceſſiſſe inter turbas illas & Glumi obitum, vel ſi mavis Glumi propoſitum utrumqve aut alterum eorum fratrum occidendi, nam nihil adhuc impedit, qvo minus etiam poſt hoc tempus aliqvot annos vixerit.

Hæc omnia eo tendunt deniqve, ut oſtendam, qvod ego non niſi neceſſitate adactus diſceſſerim ab eâ temporum ratione, qvam hujus Hiſtoriæ Auctor ſecutus eſſe videtur, cujus rationis cardo vertitur in anno, qvo in Norvegiam venerit Eyiolfus; Sed ſi vitium illud irrepſerit in hiſtoriam, magis id adſcribendum erit Librariis imperitis, qvam ipſi Authori, homini in cæteris, ut videtur, accurato & hiſtoriæ gnaro, & in qvo nihil improbare eſt præter nimium affectatam brevitatem, qvam ob rem ille in obſcuritatis crimen interdum cecidit. Si aliqvanto prolixior in hac materia fuerim, id â nemine cordato vitio mihi verſum iri ſpero, cum Chronologia ſine dubio haud parvum momentum afferat ad hiſtoriæ veritatem & utilitatem, cumqve præſertim Doctiſſimus Chronologus noſtratium, aliqvoties mihi laudatus Dominus J. Finnæus,

qvem

qvem de hoc meo dubio conſului, videatur in ſententiam meæ contrariam inclinare in literis ad me datis, atqve in Indice vocum ſub *Klambrar veggr* allegatis, ubi ut probabile aſſumit, Glumum vixiſſe præter propter ſexaginta qvinqve annos.

Ex Hypotheſi a me in Indice Chronologico ſumta annos margini textus appoſui, qvod neminem improbaturum ſpero, cum Lectorum commoditati in ea re conſultum eſſe voluerim.

C. Tertius eſt Index Vocum & phraſium, qvarum pleræqve rariores ibi collectæ inveniuntur cum ſubditis derivationibus, non neglecta earum convenientia cum lingvis aliis; qvasdam prolixius tractavi, qvod commentarii loco inſervire volui in loca hiſtoriæ maxime obſcura, ut ſuperius monui, cum de verſione agebam: fateor multa in iis commentariis non ulterius pervenire, qvam ad conjecturas, ſed velim ſcire, qvis perveniat ulterius, ubi res & verba ſunt obſcura? Qvi plus in his verbis vident, & plus habent temporis, plura præſtabunt & meliora; meus ſaltem ſcopus fuit voces minus tritas aut minus notæ ſignificationis adnotare, qvas alii ante me, qvantum ſcio, non tetigerunt; aſt ubi voces qvoad Etymologiam ab aliis derivatæ ſunt, ſatis duxi lectorem ad eos

ablegare, inter qvos imprimis ſub merito numero philologum noſtratem longe Doctiſſimum Dominum J. Olavium, cujus gloſſaria, qvantum pertingunt, in Syntagma de Baptismo, & Diatriben de cognatione ſpirituali cæteris, qvæ in hiſce regnis ſeptentrionalibus hactenus edita novi, multum me judice antecellunt. Hactenus qvæ meum laborem in hoc opere reſpiciunt. Nunc venio ad Authorem & Codices Hiſtoriæ.

I°. De Auctore res redit ad conjecturas, nam ipſe, ut multi alii veterum Noſtratium, ſe ignoratum voluit, fortaſſe ante oculos habens notum illud Horatianum Libr. Epiſt. I. Epiſtola XVII. verſ. 10.

"*Non vixit male, qvi natus moriensqve fefellit.*"

Mea conjectura eo tendit, Arium poly-hiſtorem libri eſſe Auctorem, nam

a) Stilus conciſus & rigidus, & brevitatis ſtudium ad vitium usqve obſcuritatis interdum affectatum hoc ſvadent; qvalia in Schedis ſunt, & præterea non modo fabulas, ſed & omnes digreſſiones alienas & ſuper vacaneas hic abeſſe comperimus, qvi laudabilis ſcribendi modus in iisdem Schedis perpetuo obtinet.

b) Pro-

b) Profitetur Arius, ſe hiſtorias ab Hallo Haukadalenſi didiciſſe, apud qvem educatus fuit in contubernio Teiti filii Isleiſi Epiſcopi. Isleifus autem fuit filius Gizoris Albi, qvi Glumo cognatus erat, & ut amicus atqve opitulator litibus ejus interfuit. Ex his duobus, Hallo nempe, ut per aliqvod tempus ſyncrono Glumi, & Teito cognato ejus ediſcere potuit Arius, qvæ ad vitam Glumi pertinebant.

c) Simile ſtili genus, qvoad ſimplicitatem, candorem & brevitatem, eſt in Gunlaugs Ormstungæ Saga, cujus Auctorem Arium facit hujus Hiſtoriæ Membrana Holmienſis & Liber Chartaceus in Bibliotheca Magnæana in 4to, No. 500. vid. Præfationem ad allegatam Hiſtoriam pag. 7 & 13. edit. Hafniæ 1775. & deniqve.

d) Qvicqvid ſit de Auctore, vetuſtum cum eſſe cum ratione concluditur ex Vígaſcútu Saga, qvæ Cap. XXV. & XXVI. allegat alias relationes. Locum integrum ex Capite XXV. huc adſcribere liceat, cum etiam pertineat ad aliud momentum in Hiſtoria Glumi, qvod leviter attingitur in Ea Cap. XVI, illuſtrandum; Agit autem de Thorlaugæ Glumi filiæ, divortio â Vigaſcuta his verbis:

"*Elldjárn hinn milldi — kom út á ſkipi á Eyia-*
"*firdi — hann kom á fund Glúms, ſitia Þeir á tali*
"*allan dag, ſva at enginn viſſi, hvat Þeir töludu: oc*
"*litlu ſídarr ſendi Glúmr mann til Myvatz, oc bauд han*
"*Þorlaugu (dottur) ſinni til bodz, oc bad hana hafa gripi*
"*ſina med ſer, oc ſva lauſa fe nockut, oc ſumir menn*
"*vilia ſegia, at Skúta hafi ſumt haft* (ſine dubio mendoſe,
pro, *ſendt hana*) *heim til Glúms, Þá er verſuadi med Þeim*
"*oc Þóttiz Skúta gera (Þat) til ſvivirdíngar vit Glúm,*
"*enn hin fráſögn er her höfd, at Skúta væri eigi heima*
"*Þá er ſendimadrinn kom eptir Þorlaugo. Hún fór nú*
"*á fund födurs ſíns at hans ordſendíng: nú urdu menn*
"*brátt varir, hvat verit muni hafa í talinu Þeirra Glums*
"*oc Elldjarns; Þvíat Þá gipti han dóttur ſína Elldjárni,*
"*oc fóro Þau Þegar á burt oc utann, oc Þótti Þetta öllum*
"*vera mikit tiltæki ok Þóttuz vita at Skúta mundi Þeſſa*
"*hefna ef han mætti Því vidkoma.* — i. e. Eldjarnus lar-
"gus — Navi peregre advenit in Eyiafiördo — ille Glumum
"convenit. Illi ſedebant in colloqvio totum diem, ita ut
"nemo ſciret, qvid loqverentur: paullo poſt Glumus, miſſo
"homine ad Myvatn, Thorlaugam ſuam (filiam) ad convivium
"invitavit, & juſſit eam ſecum portare cimelia ſua & rerum
"mobilium nonnihil. Nonnulli autem ferunt Scutam cætera

"domum

"domum Glumi portanda curaſſe (domum patris Eam "remiſiſſe) poſtqvam diſcordia (denuo) inter eos orta erat, "atqve Skútam hoc facere intendiſſe in contumeliam Glumi. "At altera relatio hic adhibetur Skútam domi non fuiſſe, "cum nuntius Glumiveniret Thorlaugam arceſſitum, jamqve "ad Patrem profecta eſt ejus accitu (prout ille verba lega- "verat) & mox compertum eſt, qvæ res in colloqvio Glumi "& Eldjarni fuiſſet agitata: tum enim filiam ſuam Eldjarno "nuptum dedit: qvo facto illi mox peregre abiverant. Hoc "omnibus magnum inceptum videbatur, & perſvaſerunt ſibi "fore, ut Skúta id ulciſceretur, ſi ejus rei facultas illi "contingeret."

Alter locus eſt ê Capit. XXVI. atqve ita habet: "*Skúta hafdi Flugu í hende, Þar ſegia menn eigi einn "veg frá, ſumir ſegia ſva ſem her er ſagt, at Þat væri "Öx oc heti Fluga, en ſumir ſegia at Þat væri Sverd "oc heti Fluga, en hvart ſem heldr var, Þa hafdi Skúta "iafnan Þat vapn ſer í hendi, oc ſva var nú enn Þetta "ſinn.* i. e. Skúta Flugam in manu tenebat, qva de re "non uniformiter perhibetur, alii enim, ut hic narratur, dicunt "id (telum) ſecurim fuiſſe Flugamqve nominatam eſſe: alii "autem dicunt id fuiſſe gladium, Flugamqve nominatum eſſe,

"ſed

"ſed utrumlibet ſit, Skúta ſemper hoc telum in manu ſibi "habebat, atqve ita nunc etiam erat hac vice."

Ex his locis videtur tuto concludi poſſe, Auctorem Vígaſkutæ Sagæ per illud *Sumir* & *Sumir menn* digitum indicem obliqve intendere ad noſtram præſentem Hiſtoriam ſive ejus auctorem, etſi eum directe & aperte non nominet; & conſeqventer, ſi hæc mea concluſio vera ſit, hinc apparet noſtram Hiſtoriam antiqviorem eſſe Hiſtoria Vígaſkutæ; atqvi Vígaſkutæ Hiſtoria magna præ ſe fert antiqvitatis indicia, qvod ad ſimplicitatem ſtili, & candorem Scriptoris in rerum enarratione pertinet, de qvo ex. gr. conferri volo relationes Ejus de Glumi & Skútæ negotiis inter ſe, qvæ qvatuor Cap. in Ea continentur, nempe Cap. XXIII. ad XXVI. incluſive, & inſimul cadit ſub attentionem, atqve id diligenter velim obſervari, qvod Vígaſkutæ Saga non allegat alias relationes in rebus, qvæ interceſſerunt Glumum & Skútam, niſi ubi agitur de iis ipſis, qvæ in noſtra Hiſtoria occurrunt. Hoc novum adhuc argumentum eſt, qvod Auctor Vígaſkútu Sagæ per ſuum illud *Sumir* & *Sumir menn* non intelligat alios qvam Víga-Glums Sagæ auctorem. Adeo ut extra dubium ponendum ſit Hiſtoriam Glumi inter vetuſtiſſimas noſtratium eſſe numerandam. Qvod autem Vígaſkútu-Saga multo

copio-

copioſius & magis fundate, ab origine usqve negotii incipiens, exponit omne id, qvod Glumum inter & Skútam interceſſit negotii, tam ante Thorlaugæ divortium qvam poſt (verbi cauſa tranſit Víga-Glúms Saga matrimonium Thorlaugæ cum Eldjarno, qvod cum ſuis circumſtantiis ſuperius attuli ex Víga-ſkútu Saga) id eo venire cenſeo, qvod Auctor Víga-Glums Sagæ minorem habuerit relationum ſylvam, qvam alter; hujus autem cauſam fuiſſe credibile eſt, qvod Auctor Víga-Glums Sagæ in eadem qvadrante, qva Glumus vixit, neqve ortus, neqve educatus fuit, id qvod in Arium qvadrat ex mea ſuppoſitione, nam omnes ſciunt eum in prædio Haukadalo Islandiæ meridionalis educatum fuiſſe: res autem, qvæ eveniunt in territorio, ubi qvis natus & educatus eſt, magis eum afficiunt, atqve adeo notiores magisqve in memoria fixæ eſſe ſolent, ſive ſint præſentes, & ejus tempore geſtæ, ſive præteritæ, atqve a majoribus natu ei relatæ, qvam qvæ in alienis & extraneis provinciis contigere. Utcunqve res ſe habet, conſtat ex Snorrio in præfatione ad Hiſtoriam Norvegicam, Arium hiſtorias patriæ conſcripſiſſe, Niála qvoqve eum laudat in Genealogia Snorrii Pontificis, præterea Landnáma-Bok primum eum Authorem ſuum fuiſſe teſtatur. Non omittendum credo, fieri poſſe, ut qvidam objicere velint, nihil opus eſſe tanta hæſitatione, tantisve ambagibus, Scriptorem noſtrum qvod

attinet, cum plauſibile ſit, eum eſſe Brandum Sæmundi filium, Epiſcopum Holanum, qvi floruit Seculo XII. & *cujus opera*, ut ſtatuit ſumme venerabilis Doctor F. Johannæus in Hiſtoria ſua Eccleſiaſtica Tom. I. p. 333. *ſcriptæ ſint pleræqve noſtræ Hiſtoriæ & Vitæ Heroum, qvæ antiqvitatis notitiam nobis pandunt, ipſiqve etiam Annales, ut & Sturlunga Saga ad ejus usqve tempora, adſcribenda ſint.* At reſpondeo, ignotum mihi eſſe, unde laudatus Epiſcopus talem ſuam aſſertionem ſumſerit, nulla enim eo loco fundamenta ejus allegat in doctis ſuis annotationibus, qvod cæteroqvin facere aſſolet.

IIº. Codices Víga-Glums Sagæ omnino decem ad manum habui in textu ejus concinnando & conferendo: inter qvos principatum ſuo merito obtinet Codex Membraneus Bibliothecæ Arnæ Magnæi No. 132 in Folio: eo continentur multæ Islandorum hiſtoriæ, qvas hic recenſere nihil eſt opus. Scriptus videtur Codex Seculo XIV. & habet orthographiam probam, ſimplicem, & ab omni archaiſmi aut novaturiendi affectatione alienam; qvod ad proſam hiſtoriæ attinet, menda in illo pauca invenias, ſed plura in carminibus; nihilo tamen minus dici vix poteſt, qvantum antecellat omnibus reliqvis chartaceis Codicibus hujus hiſtoriæ; nam, ut orthographiam omittam per totum, ita reſtituit qvædam loca Carminum, ut

melius

melius non poſſint reſtitui, & ut qvædam in iis nunqvam intellecta fuiſſent, niſi bona fortuna nobis hunc Codicem ſervaſſet: in Genealogiis & Nominibus propriis tamen interdum eundem cum cæteris errorem errat, qvæ diligenter notavi in varietatibus lectionum, & ibi, ut & in notulis emendare, ac enodare ſategi. Rara occurrunt loca, ubi lectu ſit difficilis ob literas vetuſtate detritas; ſed nulla lacuna mihi obvia fuit, niſi una duarum linearum Cap. XXIII. ſub finem, & qvidem in carmine, qvod Heroi noſtro fuit fatale, qvamqve lacunam (cui nullum ſpatium vacuum relictum eſt) nemo omnium librorum Chartaceorum ſupplet; etiam alter parvulus defectus eſt in hoc Codice, qvod vox unius aut duarum Syllabarum in 1ma Stropha Carminis, Cap. XXVI. verſ. 12 excidit.

Cæteros novem Codices in duas Claſſes diſpeſcui, qvæ claſſes deſignantur Litr. A. & B, ad illam pertinent qvatuor libri, ad hanc qvinqve; ſingulos nominatim attingam:

A. 1. Eſt exſcriptum laudati Codicis Membranei manu Asgeiri Jonæ fil. ſatis perfunctorium ex Bibliotheca A. Magnæi No. 508. in 4to.

A. 2. Eſt Exemplar impreſſum Editionis Holanæ ſatis notum: orthographia ejus eſt vitioſa, & carmina miſere corrupta, de cætero textus ſatis plenus & qvod ad rem & verba;

Cap. XXV. in fine Carminis lacunam unus omnium Librorum qvomodocunqve explet, inſerit etiam vocem biſyllabam in altero carmine Cap. XXVI. ut ſupra monui deſideratam.

A. 3 & A. 4. Videntur eſſe traduces ex una communi matrice, & conſentiunt plerumqve inter ſe, prius tamen exemplar ſcriptum eſt ſuperiore Seculo, nam fuit aliqvando in poſſeſſione Jonæ Thorlacii Toparchæ in præfectura Mulenſi famoſi ſatis; alterum præſente Seculo ſcriptum eſt. Orthographia in utroqve horum, ut in pleriſqve chartaceis uſu venire ſolet, per totum depravata eſt. Hi duo Codices exiſtunt in A. Magnæi Bibliotheca ſub No. 164. Litr. B. & 144. in Folio.

De qvatuor hiſce codicibus generatim obſervandum eſt, qvod propius accedant ad Codicem Membraneum (non tamen præciſe decernere audeo, qvod ejus ſint traduces) qvam alterius claſſis codices, ad qvos nunc venio:

Inter hos agmen ducit B. 1. Ad aſpectum externum ſplendidus; nempe ligatus in rubrum heteromallum, & auratis marginibus conſpicuus; cum autem eum evolveris, præfert manum Johannis Erlendini ſacerdotis, notæ id eſt ſic ſatis perfunctoriæ accurationis: liber qvondam fuit in poſſeſſione illuſtriſſimi Herois Gyldenlovii. Nunc viſitur in A. Magnæi Bibliotheca No. 160. in Folio.

B. 2.

B. 2. Eſt ad aſpectum tenuis & vilis, ſed ad rem & interius multo præſtantior antecedente, exaratus manu Hergii Grimſonii, Sacerdotis Huſafellenſis ſeculo, ut opinor, præterito. Orthographia hujus Codicis aliqvanto emendatior eſt, qvam in cæteris chartis, & præſtitit ille, qvod nemo aliorum ut Cap. XXIII. in Carmine ſtroph. 6. pravas lectiones Horveig & Hörveig emendaverit. Exſtat in Bibliotheca A. Magnæi ſub No. 455 in 4to.

B. 3 & B. 4. Qvorum prior ſub No. 143 in Fol. poſterior autem No. 509 in 4to, invenitur in A. Magnæi Bibliotheca. In omnibus fere conveniunt inter ſe; prior qvondam fuit poſſeſſio Thormodi Thorfæi, ſcriptus manu librarii Anonymi hoc, ut videtur, ſeculo. Poſterior ſcriptus eſt, ut A. Magnæi Catalogus ait, manu currente Johannis Erlendini Sacerdotis. Sunt ambo admodum mediocres, at poſterior aliqvanto præſtat.

B. 5. Habetur ſub No. 164. Litr. A. exaratus manu Johannis Gizursonii fratris uterini Brynjolfi Epiſcopi, qvem conſtat ætatem triviſſe in exſcribendis vetuſtis noſtratium Hiſtoriis, cujus exſcripta qvi legerit, & contulerit cum paucis Membranis, qvæ hodie ſuperſunt, fatebitur, eum non elegiſſe niſi optimos libros, unde ſua exſcripta hauriret, ſed diffitendum ſimul non eſt, hominem inſerviiſſe mori depravato, qvi iis tem-

 poribus

poribus in Dania noſtra invaluit; nempe conſonantes qvasdam citra omnem rationem duplicandi, qvem morem, credo e Germania invectum, Dani jam pridem laudabili inſtituto deſeruerunt; hunc librum Arnas Magnæus contulit cum ſerico heteromallo ſupra laudato, & differentias adſcripſit, qvæ plerumqve aliqvanto deteriores ſunt, qvam lectiones ipſius Codicis, unde, qvis cui ex illis duobus præſtet, facile dignoſcete eſt.

Cæterum qvid in univerſum diſtet inter Codices A. & B. ipſe Lector inſpicere & dijudicare poterit ex ipſis varietatibus lectionum diligenter â me collectis, unam inſtar omnium diſcrepantiam ſingularem hic adnotaſſe ſufficiat; ea eſt ab initio hiſtoriæ appoſitio non parva de Helgio Macro usqve ad Ingialldi mentionem, â qvo Membran. & omnes Libri A. ſuum textum ordiuntur.

Hæc erant fere, qvæ tuâ & meâ cauſſa te præmonendum exiſtimavi, mi Lector! valeas ergo plurimum, & meos conatus æqvi boniqve conſulas.

Scripſi Havniæ
VIII. Calend. April. M. D. CCLXXXVI.

G. PETERSEN.

VIGA-

VIGA-GLUMS SAGA,

SIVE

VITA VIGA-GLUMI.

I. Cap.

1 (*a*) Ingialdr het madr ſon Helga hins Magra, han bió at
þuerá í Eyiafirdi; han var forn Godorz-madr; ok Höf-
2 díngi mikill, ok þá alldradr, er ſagan gerdiz: han var kvon-
gadr madr, ok átti ij ſonu Steinolf ok Eyiolf; þeir voru
3 menn (*b*) vel mannadir, ok frídir ſýnum. Ingialdr var einlyndr,
ok fálátr, údæll, ok faſt-tækr: han lagdi lítinn hug á kaup-
menn, villdi ecki yfir ſer hafa þeirra oſſa, ok ef han girntiz
af kaupmönnum nockut at (*c*) hafa, þá ſendi han adra
menn (*d*) til, en fór eigi ſiálfr.

Skip

(*a*) *Hiſtoriam hoc additamento ordiuntur B. 1 ad 5:*

Helgi het madr, ok var kalladr Helgi hinn Magri, han var ſon Eyvindar Auſtmans ok Ráfavrtu (Rafvörtu et in Marg. Ráförtu B. 2.) Dóttur Kiarfals (Kiaruals B. 5.) Ira kóngs. Helgi átti þórunni hyrnu, dottur Ketils Flatneſs, ſonar Biarnar Bunu, herſis í Noregi, han var ríkr ok kynſtórr (Höfdingi - - - ſtór B. 4.) ok bió í Raumsdal í Raumdæla fylki, þat er milli ſudmærar *(ita etiam B. 3. ſed* ſúdr-mærar *B. 2, 4, 5.)* ok nordmærar. Helgi hinn Magri nam Eyafiörd allan frá Siglu-neſi, biuggu þau þórunn Hyrna kona hans í Kriſts-neſi í Eyafirdi, ok eru frá þeim komnir Eyfirdíngar; þau áttu þann ſon er Ingialldr het, han bió at þverá í Eyafirdi, ſem nú er kölllud Múka-þverá, han var &c. i. e. *Helgius dictus eſt homo cognomento Helgius Macer, ille erat filius Eyvindi Oſtmanni, & Rafortæ (rectius Ráfortæ) filiæ Kiarvali Hiberniæ Regis. Helgius habebat in matrimonio Thorunnam Cornutam filiam Ketilli* (Catulli) *Simi, filii Biörni Pedonis*

Cap. I.

Erat vir nomine Ingialldus Helgii Macri filius, prædium Thvera 1
in Eyiafiördo ſitum incolens, *) *priſcus Pontifex & magnus*
optimas tempore, qvo hæc contigerunt, annis vergens. Habuit 2
uxorem & duos filios, Steinolfum & Eyiolfum, utrumqve artibus
virilibus bene inſtructum, & ab aſpectu decorum. Ingialldus erat ſin- 3
gulari ingenio præditus (homo ſui cerebri), ſubtriſtis, pervicax,
tenaxqve propóſiti. Mercatores illi parum curæ erant, nolebat (enim)
eorum inſolentiam impotentiamqve animi ſuſtinere, & ſiqvid (mer-
cium) ab iis deſideraret, aliis negotiatum miſſis, ipſe domi ſe
continuit.

Æſtate

ſatrapæ Norvegi; ille (Ketillus) erat vir potens & magno genere oriundus, habitabatqve in Römsdalo in Römdalenſium provincia, qvæ eſt inter Sunnmæriam & Nordmæriam. Helgius Macer (coloniis) occupavit Eyafiördum univerſum uſqve a Siglu-neſo. Ille & Thorunna uxor ſua Chriſtneſi habitarunt; ab iis orti ſunt Eyafiördenſes; ſuſtulerunt autem filium nomine Ingialldum (Juvenalem), is habitabat Thveraæ in Eyafiördo, qvod prædium nunc appellatur Muka-thvera, erat autem &c.

(*b*) Vel-mettnir, *magni æſtimati B.* 4. *ſine dubiò corruptum ex* menntir, *qvod idem valet ac* Mannadir.

(*c*) Kaupa *mercari* B. 4.

(*d*) *Voculam omittunt B.* 1 & 3, *pro qva* Ut *ſubſtituunt A.* 3 & 4. ɔ: *emiſit.*

*) Qvales fuerint Pontificatus priſci, tangitur ſub *Godorz-madr* in Indice Vocum.

4 Skip kom (*e*) enn eitt ſumar í Eyiafiörd, Hreidarr het
ſtýrimadr ættſtórr, hann átti (*f*) bú á Vorz í Norvegi manna
5 vaſkaztr, ok vinſælztr. Eyiolfr Ingialldz ſon var opt vid
ſkip um ſumarit, ok áttu þeir Hreidarr mart ſaman í vinf-
engi: Hreidarr ſagdi hönum, at han villdi her viſtazt um
vetrinn, qvadz vera fúſaztr til Ingialldz at fráſögn annarra
6 manna. Eyiúlfr ſagdi födr ſinn eigi hafa þat í (*g*) vanda
7 lagt, en þó lezt han mundu um ſýſla. Ok er han kemr
heim, ræddi han um vid födr ſinn, at han ſkylldi taka vid
ſtýrimanni, ok qvazt ætla gódan dreing vera, ok mikils-
verdan, ok tiáde málit fyri honúm vel um ſtýrimannin.
8 Ingialldr ſvarar, ef þú hefir bodit honum ádr, hvat mun þá
tiá vid at mæla, mun ek þá hlióta fe at koſta, en þú munt
(*h*) hafa ſtarf fyri, ok lezt alldrei út-lendan mann med ſer
9 haft hafa, ok qvaz enn ófúſs vera. Þá ſvarar Eyolfr: eigi er
en vid hönum tekit utan þitt rád: en þat er ok bædi, at ek
hefir litt til ráda hlutaz, ok villtu at ek ráda litlu, ef ſá
madr ſkal her eigi viſt hafa, er ek hefi hegat bodit.
10 Ingialldr ſvarar: nú ſkalltu ok ráda þeſſu, ſem þú vill, at
ſtýrimadr fari hegat vid annan mann, ok vil ek ecki (*i*) á
leggia vid han fyrir þínar ſakir: en þú ſkallt hafa allan ſtarfa
11 fyrir þeim; en ek mun koſtnad framleggia. Han ſegir:
þetta líkar mer vel at ſva ſe. Ferr han annan dag ok hitter
Hreidarr, ok ſegir hönum málavöxt: han lætr vel yfir, ok er
han

(*e*) Enn *omittit* A. 2. *ſed hic exponi poteſt:* ut ſæpius.

(*f*) Godords í Noregi A. 3 & 4, *notanda corruptione librariorum.*

(*g*) Vana B. 1 & 3. *idem.* í vanda ſinn A. 4.

(*h*) Starfa *in gen. maſc. utrumqve eſt rectum, at* Starfi *minus vulgatum.*

Æſtate qvudam, ut ſæpius, in Eyiafiördum navis venit, Guber- 4
nator vocabatur Hreidar, genere nobilis, & prædium in Vorſia
Norvegiæ incolens; vir valde fortis & amicis beatus. Eyiolfus 5
Ingialldi filius per eam æſtatem ſæpe apud navem adfuit; inde orta eſt
inter eum & Hreidarem familiaris amicitia. Hreidar illi indicavit,
velle ſe manſionem hybernam hic (in Islandia) ſibi capere, & maxime cupere
apud Ingialldum eſſe ex aliorum relatione. Eyiolfus regeſſit patrem 6
ſuum id haud aſſveviſſe (exteros per hiemem domo excipere) ſibi tamen
hanc rem curæ fore promittit. Domum redux egit cum patre, ut 7
gubernatorem acciperet, ajens, ſe exiſtimare, eum eſſe virum probum &
magni prætii, atqve negotium gubernatoris bene apud eum peroravit.
Ingialldus, ſi tu, inqvit, eum jam invitaſti, qvid proderit contradicere, 8
mihi ergo pecunia, tibi autem labor impendendus eſt, at negavit ſe
hominem exterum in hoſpitio ſecum unqvam habuiſſe, dixitqve (inde)
ſe adhuc abhorrere. Citra tuum conſenſum, reſpondet Eyiolfus, non- 9
dum receptus eſt ille: ego me eqvidem in regimen domeſticum parum
immiſcui, & tu certe vis meam authoritatem eſſe parvam, ſi homini
a me invitato manſione uti non liceat. In tua ergo poteſtate eſto, 10
inqvit Ingialldus, ut gubernator huc uno cum comite in hoſpitium
immigret; & tua cauſſa nullam ei mercedem (pro hoſpitio) irrogabo;
in iis curandis labor ſit tuus, ſumtus autem meus. Ille ait: placet 11
mihi, ut ita ſit; & poſtridie profectus Hreidarum convenit, & ſtatum
negotii eum edocet; qvo nuncio Hreidar cum applauſu accepto, Ingialldi

E 2 *domum*

A. 2. Þú munt hlióta fyri at ſtanda, *tu pro illa re ſtabis* ɔ: *rei curam & eventum in te ſuſcipias*, *A.* 3 & 4.

(*i*) Aqveda *pretium, vel mercedem (pro hoſpitio) ſtatuam B.* 5.

12 han þagat flutr med varníng ſinn. Ok er þeir höfdu verit eigi leingi, þá verdr Hroidarr var vid, at þar ſkylldi vera Jóla veizla fiölmenn. Ingialldr var fárr vid hann, en þó vel.

13 Einn dag kallar Hreidarr Ingialld í útibúr, þar ſem varníngr hans var inni: han gengr med hönum. Þá mælti Hreidarr, ok bad hann velia af varnínginum þat er han
14 villdi. Ingialldr lez engis gyrnazt fiár hans; en kallar hönum
15 vel fara. Hreidarr ſvarar: ek hefir þó hugleidt nockut, hvat þú þarft af oſs at þiggia; ek hefir komit á nockra bæi her í Eyiafirdi, þá er beztir eru, ok ſe ek eingi herbergi ſlík ſem her. En ſkála búnad hefir þú eigi ſvo gódan, at eigi ſe þvílíkr á ödrum bærum. Han tók þá úr ſínum (*k*) hirzlum ſvo gódan ſkála-búnad, ok gaf Ingialldi, ſem eingi hafdi ádr betri komit híngat til Iſlandz. Ingialldr þackadi hönum vel, ok var nú all gott vinfeingi þeirra í millum. Sídan
16 um vetrinn ſegir Eyiólfr, at han vill utan fara med Hreidari um vorit: han ſvaradi því obrátt: Eyiólfr ſegir, hví villtu
17 eigi flytia mik, lýkar þer eigi vel vid mik? all vel, ſegir han, en lítil mun födr þínum þikia víztar laun mín. En eigi mun ek hönum illu launa at flytia ſon hans á brott er hönum er (*l*) hverr ſómi at, en ef fader þinn lofar þá flyt ek þík giarna á brott, ok kann ek þöck mikla at þú farir
18 þá. Nú biuggu kaupmenn ferd ſína, ok er þeir voru búnir, leitar Eyiólfr enn eptir um utanferd ſína vid Hreidar, han ſagdi hönum ſinn vilia, ok lez eigi vilia geöra í móti födr hans

(*k*) Kiſtum, *arcis*, *B. omnes*.

domum cum mercibus tranſportatus ſuis. Poſtqvam non ita diu com- 12
morati fuerant, Hreidar animadvertit, convivium Jolenſe freqvens
ibi celebrandum eſſe. Ingialldus parum familiariter cum eo verſabatur,
ſed tamen bene.

Qvodam die Hreidar in apothecam a reliqvis ædibus diſcretam, 13
ubi merx ejus ſervabatur, Ingialldum ſevocat. Ille cum eo exiit: tum
Hreidar fatus juſſit eum de mercibus ſuis eligere, qvicqvid vellet.
Ingialldus negavit ſe qvidqvam cupere pecuniæ ejus; ſed tamen benigne 14
eum agere prædicavit. Hreidar reſpondet: animadverti tamen ali- 15
qvid, qvod tibi opus eſt, ut a nobis accipias; veni (enim) in villas
aliqvot hic in Eyiafiördo eas, qvæ optimæ ſunt, nec video ullas ædes
tales, atqve hic, at apparatum cubiculi (aulæorum ornamenta) non habes
ita bonum, ut non ſit talis in aliis villis: his dictis ex arcis ſuis pro-
tulit tam eximium cubiculi apparatum, & Ingialldo muneri dedit, qvo
melior nunqvam antea huc in Islandiam venit. Ingialldus ei magnas
agebat gratias, jamqve exſtitit perbona inter eos amicitia. Eyiolfus 16
hyeme illa indicat, velle ſe eo vere cum Hreidare peregre ire; ille
cunctabatur annuere. Eyiolfus rogat, qvidni me vehere vis? nonne 17
mores meos approbas? Approbo ſane, inqvit ille, at proemium tamen
manſionis meæ patri tuo exiguum viſum iri (credo), etſi ei malam
gratiam non referam filium ejus deportando, qvi ei, omni reſpectu,
gloriæ eſt, qvodſi pater permittit, te lubenter deporto, & magnam tibi
gratiam habeo, ſi tum proficiſceris. Jamqve mercatores ornant iter 18
ſuum, ubi autem illi parati erant, reqvirebat Eyiolfus ex Hreidare de
ſua peregrinatione. Ille ſuam mentem ei expoſuit, negans ſe
adverſus patris arbitrium facere; peregrinationem qvod attineret.

 Deinde

(l) Ein-hverr, *quod uſitate notat aliquis, ſed hic veriſimiliter poſitum eſt pro* ſer-hverr *quisqve A.* 3. & 4.

19 hans um utan ferdina. Sídan ſagdi han födr ſínum farſýſi ſína, ok ſva hverſu farit hafdi med þeim Hreidari. Ingialldr
20 ſagdi, at fáir dreingir mundi ſlíkir ſem Hreidarr, ok med (*m*) þeſsi þinni medferd, ok at (*n*) hans reyndum dreingſkap leyfi ek þer ferdina, ok (*o*) þicki mer betr, þú farir med hönum, enn med ödrum.

II. Cap.

1 Sídan fóru þeir utan, ok komu vid Norveg: Hreidarr baud Eyiolfi marga koſti um viſtartekiur, enn hann villdi eigi þig-
2 gia þat, er hann baud; Hreidarr mællti: hvat villtu þá þinna ráda? (*p*) han ſeigir, eigi veit ek. Þá ſeigir Hreidarr: girnez þú ekki til kónga, edr annarra höfdingia, er þar heimill
3 varr til beini. Þá var Hákon Adalſteins-fóſtri yfir Noregi.
A. C. Slíkum höfdingium ſyniz mer gott at þióna ydr ſtórum
918. mönnum ok likligum til gódrar fylgdar. Eyiolfr ſvarar: van-
4 færr em ek at fylgia kóngum, enn þó kann vera, at þat (*q*) geingiz eptir minum vilia, enn þó neita ek því. Hreidarr ſpyrr: hvat villtu þá? Eyiolfr mællti: hví dregr þú undan at bióda mer til þín: því at þat vil ek? lítill hugr er mer á því, ſegir Hreidarr: Eyiolfr ſpyrr, hví ſætir þat? Hreidarr ſvarar: ek (*r*) nenne eigi at veita þer þat, ſem þer er eigi gott at þiggia, þar er mer þikir þú gódz eins verdr frá
5 mer. Eyiolfr mællti: forvitni er mer á, hví þat ſætir. Þat muntu nú vita verda (ſegir Hreidarr) þó ſamir mer ílla frá at

(*m*) Þeſſari, *omnes præter Mbr.*

(*n*) Hans *addit ſolus A. 2. neceſſario, ut videtur.*

(*o*) Þikia betr *Membr. ſuſpectum.* Mun mer þikia betr. B. *omnes.*

Deinde ille (Eyiolfus) patri aperiebat ſuam navigandi cupiditatem, qvid actum eſſet ſe inter & Hreidarem. Ingialldus dixit paucos viros ſuo judicio Hreidari pares eſſe, & cum hac tua agendi ratione, experta ſimul illius fide concedo tibi iter, imo ſatius duco, ut cum eo eas, qvam aliis.

Cap. II.

D*einde peregre iverunt, Norvegiæqve appulerunt. Hreidar Eyiolfo* 1
multas domicilii capiundi ſortes propoſuit, ille autem admittere noluit
id, qvod proponebat. Hreidar fatus eſt; qvid ergo conſilii capere vis 2
tibi? neſcio, inqvit ille; cupisne, pergit Hreidar, ad reges alioſve
principes viros (adire) qvam in rem noſtrum tibi in promtu eſt auxilium
Tunc erat Haconus Adalſteini Alumnus rex Norvegiæ; me judice, 3
vobis tantis viris, & bonum comitatum promittentibus expedit talibus
principibus miniſtrare. Eyiolfus reſpondet: regum ſatellitio impar 4
ſum, at fieri tamen poteſt, ut id cederet ex mea voluntate; nihilo
minus id recuſo. Hreidar reſpondet, qvid ergo vis? Eyiolfus lo-
qvitur: cur differs me ad te invitare, nam id volo? id animo meo
parum arridet dixit Hreidar. Eyiolfus rogat, qvid id ſibi vult?
Hreidar reſpondet; non poſſum adduci, ut tibi præbeam, qvod te non
juvat accipere, propterea qvod te cenſeo nihil niſi optime de me eſſe
meritum. Eyiolfus dixit, ſcire aveo, qvæ ei rei cauſa ſubſit. Id
ergo nunc, ut ſcias, neceſſe eſt (dixit Hreidar) tamen male mihi con- 5
venit

(p) Fyrſt þú villt ei til Kónga &c. heimill til vor beini, *ſi quidem reges alioſve viros principes adire recuſas &c. A.* 2.

(q) Gegniſt, *expediat A.* 3 & 4.

(r) Neita, *recuſo. B.* 4. neita eigi, *non recuſo. Miſere corruptum librarii in curia. B.* 1, 3, 5.

at ſegia. Bródr á eg mer þann, er Ivarr heitir, vid eigum bádir bú ſaman ok allan fiárhlut, ok unnumzt vid mikit, en vid erum þó eigi ſkap glíkir um þat, at hönum þikia allir Iſlendſkir menn: ſva at þeim er eigi vært (*s*) þar: en hann er í víkíngu hvert ſumar, en þá hann kemr heim, ferr han med Xda mann eda tólfta til mín, ok ſkulu allir þeim þióna, þeir er fyrir eru. Ok munu þeir allir til þín véra ſva (*t*)
6 ílla, at þar er þer at engum koſti vært. Eyiolfr ſvarar: for vitni er mer á hvörſu þeir láta, ok ertu ſaklauſs, ef þú lætr uppi viſtina. Hreidarr ſegir: mer er vant vid Bródr minn, er mer færir giafar þær, (*u*) ſem han færir mer, ok han fær beztar til, at ockur ſkili ecki á um þik. En mer mun þúngt
7 þikia, ef þeir gumſa þik ok ſpotta. Miög villtu þat undan draga, ſegir Eyiolfr, at ek fara til þín: eda hverneg mun han til mín vera, eigi mun han beria á mer? Hreidarr ſeigir: bardaga verra mun þat: han hefir marga vonda menn med ſer, allt þat er þu mælir eda gerir, munu þeir afleidiſs færa fyrir þer. Eyiolfr mælti: eingi ſkapraun er þat, ef madr veit nockud af ádr, er þat (*v*) úvizſka, at bera eigi ſlíkt, ok
8 mun þat ecki vid nema. Hreidarr ſvarar, vandi er þá á bádar hendur: þú ert vinr minn, en han er bródir minn, ok
9 ann ek hönum mikit. Þat (*x*) vard, at han fór heim med Hreidari til viſtar (*y*) á nes, ok þá er Ivars var heim von, þá tók Eyiolfr lod-kápu, ok hafdi hvörn dag, en hann var (*z*) mikill madr, ok ſat hiá Hreidari iamnan.

Cap.

(*s*) Þar er hann er, *ibi, ubi ille eſt. A. 2.* hiá honum *apud eum A. 4.*

(*t*) íller *in adjectivo B. omnes.*

(*u*) *Ita membrana ſola; cæteri tautologiæ ſpeciem vitare volentes, habent tantum,* er hann fær beſtar til.

venit narrare. Fratrem habeo mihi nomine Ivarem: nos rem domeſti-
cam & omnia bona in communione poſſidemus, & multum nos
amamus invicem, ſumus tamen ingenio diſpari in eo, qvod illi inviſi
ſunt homines Islandi, ita ut iis non tutum ſit ibi eſſe: ille autem
qvavis æſtate in piratica abeſt, at ubi redit, accedit in domum meam
cum comitibus X. aut XII, qvibus omnes famulari oportet domeſticos
(meos). Iſti omnes adeo male tecum agent, ut ibi nullo pacto in tuto
poſſis verſari. Eyiolfus reſpondet, ſcire laboro, qvomodo ſe gerant, 6
atqve tu excuſatus es, ſi modo hoſpitium concedis. Hreidar loqvitur:
magnopere mihi obſervandum eſt reſpectu fratris mei, qvi mihi fert
dona, qvalia ille fert, qvæqve optima nanciſci poteſt, ne tua cauſſa
inter nos diſſidium oriatur, at mihi ingratum erit, ſi illi te ludunt
& irrident. Multum tergiverſaris, admittere me in domum tuam, 7
qvomodo autem credis, eum contra me affectum fore? non verberabit
me? Hreidar fatur: verberatione pejus id erit. Habet ſecum mul-
tos homines improbos, qvicqvid dicis aut facis, in pejorem partem
ſument tibi. Eyiolfus dixit: id nulla animi moleſtia eſt (nullum
patientiæ tentamen) ſiqvis qvicqvam de eo ante ſcit, atqve imprudentia
eſt, id non ferre. Neqve obſtabit. Hreidar regeſſit: tum utrinqve 8
premit difficultas, tu mihi es amicus, at ille eſt frater meus, qvem
ego multum amo: res ad eum finem perducta eſt, ut ille cum Hreidare
Neſum domum iret in manſionem. Cum autem Ivar domum exſpecta- 9
retur Eyiolfus togam villoſam cepit, atqve ea uſus eſt qvotidie. Erat
autem magnus ſtatura, & Hreidari ſemper adſedit.

Cap.

(v) Vuizka, *membr. ſcriptio notanda.*
(x) Vard at, *idem omnes præter membr.*
(y) A vors *B. omnes, ſed* á nes *clare A. 3 & 4, atqve ita legit A. Magnæus in A. 1. in membrana tamen lectio non eſt ſincera, nam una litera poſt* N. *eraſa eſt. A. 2. nomen loci omittit.*
(z) Mikill madr vexti. *A. 2. ſolus.*

III. Cap.

1 Nú kemr Ivarr heim, ok er geingit í mót hönum vegliga, ok
fagnat med blídu. Þá ſpurdi hvarr þeirra (*æ*) brædra annan
tídenda, eda hvar Hreidarr hefdi verit um vetrinn, en han
lez á Iſlandi verit hafa. En þá ſpurdi Ivarr eingra tídenda:
(*ö*) en hvart er, qvad hann, þar hiá þer madr eda qvikendi,
er þat hrúga eigi lítil? Eyiolfr ſvarar: ek em Iſlendſkr madr,
ok heiti ek Eyiolfr, ok ætla ek her at vera í vetr. Þeſs
2 get ek, qvad Ivarr, at eigi ſe úhapplauſt her á bæ, ef Iſlendſkr
madr ſkal her vera. Hreidarr ſvarar, ef þú ert (þ) illa vid
hann, ſo hönum er eigi vidvært, þá mun ockur frændſemi
3 eigi gód vera. Ivarr mællti: íllu heilli hefir þú til Iſlands
farit, ef af þeim (*a*) ſökum ſkulum ver þióna Iſlendſkum
mönnum, eda láta (*b*) ella frændr vora ok vini, ok veit ek
eigi hví þer ſýnizt at fara til hinnar veztu þiódar, ok frelzt
4 hefir þú þik (*c*) um tídinda-ſögn vid mik. Annan veg er,
qvad Hreidarr, þar eru helldr margir gódir dreingir. Ivarr
mællti, eigi er ſiá þó ſæmiligr í öndveiginum (*d*) tota baſſinn,
en þá Ivarr ſá, at bródr hans þókti miklu-varda um mann
þenna, þá tok han minna af, enn ádr (*e*) vid Iſlendínga. En
hvat muna ek þá helldr, ſegir han, enn kalla hann Hrúgu.
5 En Eyiolfr lezt því nafni mundu vel kunna. En allt þat er
Eyiolfr gerdi, þá færdu þeir afleidiſs.

Vígfúſs

(*æ*) Brædra *addit. A.* 2. *ſolus.*
(*ö*) Eda *B.* 1 & 5.
(þ) Illr *adj. B.* 1, 4, 5.

(*a*) Hlutum *omnes præter Membran.* & *B.* 2. *in qvo eſt* fyri þat, *pro* at þeim &c.
(*b*) ílla, *unde ſenſus fit in connexione, cum præced. improbare, graviter ferre B.* 4.

Cap. III.

Jamqve Ivar domum redit, cui obviam proceſſum eſt honorifice, atqve 1
*ille cum benevolentia acceptus; tum fratres inter ſe percontabantur
de rebus novis, & (inter alia reqvirit Ivar) ubi Hreidar biemem
transegiſſet, ille autem ſe in Islandia fuiſſe dixit. Tum vero Ivar
reqvirere deſiit: utrum vero, inqvit, apud te eſt homo an beſtia, acervus
(ut mihi videtur) haud exiguus? Eyiolfus reſpondet: ego ſum homo
Islandus & Eyiolfus appellor, & heic hyemem traducere decrevi.
Ivar reſpondet: inauſpicatum villæ huic ſidus ortum conjicio, ſi homini* 2
*Islando hic ſit commorandum. Hreidar reſpondet, ſi tu male adeo
erga eum es affectus, ut illi manendi non ſit facultas, noſtra frater-
nitas bona non erit. Tum Ivar: malo auſpicio in Islandiam navi-* 3
*gaſti, ſi ea de cauſſa nos debeamus famulari Islandis hominibus, aut
alioqvin noſtros cognatos amittere amicoſve, neſcio ſane, cur tibi placet
mercatum ire ad gentem peſſimam, utiqve liberaſti te a rumoribus
(itineris tui eventis) mihi narrandis. Aliter ſe res habet, inqvit* 4
*Hreidar, multi potius, boni viri ibi ſunt: Ivar dixit: haud tamen
iſte decorus eſt in ſede primaria centunculus (aper l. urſus villoſus).
Videns autem Ivar hunc hominem apud fratrem magni eſſe, minus
aſſeverate locutus eſt adverſus Islandos. Qvid ergo potius faciam,
inqvit ille, qvam ut eum appellem Hrugam (acervum). Eyiolfus* 5
*dixit ſe eo nomine contentum fore. Qvicqvid autem faciebat Eyiolfus,
illi in pejorem partem vertebant.*

F 2 *Vir*

(*c*) Undan *A.* 2 *idem.* um undan *corrupte A.* 3 & 4.

(*d*) Tota-balſinn, *ex lectione A. Magnæi A.* 1, Tóta-baſſinn *B.* 1 & 4. Tötra-baſſinn *A.* 2. *idem B.* 3 & 5. ſitr *ſedet A.* 3 & 4.

(*e*) um *B.* 2, *A.* 2, 3, 4.

6 Vígfúſs het madr, han var (*f*) herſir, ok réd fyrir á Vorz,
han var Sigurdar ſon, Víkinga-kára ſonar, han átti dóttur þá
7 er Aſtrídur het. Vinátta var þar mikil í millum þeirra brædra
ok Vígfúſs, ok höfdu ſinn vetr hvarir Jóla veizlu med ödrum,
ok ſkulu þeir brædr nú vid Jóla veizlu búaz. En allt hafdi
Hreidarr fyri búit, ok ſkylldi han þá bióda mönnum. Hann
bad Eyiolf fara med ſer, ok er mer (*g*) eigi forvitni á, hvörſu
8 þeir láta at þer. Mer er þúngt, ſegir Eyiolfr, ok má ek eigi
fyrir því fara. Aftan þann, ſem han var farinn, ok þeir komu
9 í ſæti, þá mælltu förunautar Ivars: Nú er Hrúga heima, en
Hreidarr eigi, nú munum ver hafa gledi ſem oſs ſýnizt.
Ver ſkulum nú, ſegir Ivarr, hyggia at nockut, hvat oſs hævir.
Her erum vid brædr, ok (*h*) eigum fe bádir ſaman, og berr
harr alla á hyggiu fyrir, en ek enga, en ſá er einn madr, ſem
han vill veita: ok gerum ver ſva, at hönum er valla vidvært,
en han er vid oſs ſaklauſs, ok ſkal eingi madr mæla (*i*) í mein
10 hönum, medan Hreidarr er eigi heima. Þeir ſeigia nú vel
fallit til gamans at hafa nockut. Þá mællti Ivarr: af litlum
manndóm talit þer, her þióna oſs allir, ok höfum ver gaman
af öllu ſem oſs lyſtir, en (*k*) adrir hafa ſtarfa ok áhyggiu.
Ok þótt ſiá madr hefdi drepit bródr minn, þá (*l*) ætta ek ekki
at gera hönum mein fyrir Hreidars ſakir, ok eingum ſkal hlída
at gabba hann. Ok (*m*) nú ſkal han eigi Hrúga heita leingr.
11 Ok um morgininn mællti Ivarr vid Eyiolf, villtu fara (*n*) í
ſkóg med oſs ok ſkemta þer: ok han iátti því, ok fer þá
med

(*f*) Heſſir *membr.* rs & ſs *facile inter ſe alternant.*

(*g*) Eigi *male excludant B. omnes.*

(*h*) Eingin fæd ber ſaman; & *nulla ſi multas intercedit A.* 2, 3 & 4.

(*i*) í moti hönum, *contra eum B. omnes.*

Vir nomine Vigfuſus Baronis titulo inſiguis, territorii Vor- 6
ſiæ præfecturam geſſit. Patre uſus eſt Sigurdo, avo Vikinga-kario
(curio pirata) habebat filiam Aſtridam nomine. Magna inter fratres 7
& Vigfuſum intercedebat amicitia, & utebantur per alternas hyemes
jolenſi convivio alteri apud alteros. Hac hyeme fratres debebant
jolenſe convivium apparare. Omnia autem Hreidar præparaverat,
& tum abeundum illi erat convivas invitatum. Rogabat, ut Eyiolfus
iret ſecum, nulla enim libido me tenet ſcire, qvomodo illi ſeſe erga te
gerant. Ægroto, inqvit Eyiolfus, atqve adeo ire non poſſum. 8
Veſpere ejusdem diei, qvo ille domo ierat, & illi ſuas ſedes occupave-
rant, tunc locuti ſunt comites Ivaris. Nunc Hruga domi eſt, non 9
autem Hreidar, ideo pro lubitu hilaritate utemur. Jam nos, inqvit
Ivar, nonnihil conſideremus, qvid nos deceat: hic nos fratres habi-
tamus in bonorum communione, qvorum omnem ille curam gerit, at
ego nullam: hic autem unus eſt homo, cui patrocinari vult, nos vero
ita facimus, ut illi vix liceat hic durare, at ille crimine erga nos
inſons eſt; ideoqve nemo ei dicat incommode, dum Hreidar non eſt
domi. Illi ajunt: nunc bene convenire aliqva re in delectamentum uti. 10
Tunc fatus eſt Ivar: parum humanitatis veſtris ineſt dictis; hic
nobis omnes famulitium præſtant, & fruimur voluptate, undecunqve
nobis volupe eſt, at alii laborem curamqve impendunt, & qvamis ille
homo fratrem meum occidiſſet, nihil tamen illi incommodi facere
deberem Hreidaris gratia; nemini ergo conveniat faxo ei illudere,
nec Hruga appellabitur amplius. Mane ſeqventis diei, Ivar locutus 11
eſt Eyiolfo, vis, animi laxandi gratia nobiſcum in ſylvam ire? Id

 qvod

(*k*) Allir, *omnes; & deinde* fyrir oſs, *pro nobis A.* 3 & 4. Fyrir: *omittunt B. omnes.*

(*l*) Ætla, *cogito B.* 1 & 3.

(*m*) Nú *omittet Membrana.*

(*n*) á ſkóg, *omnes præter Membr.*

med þeim: höggva þeir ſer tre ok flytia heim. Eyiolfr hefir
12 ſverd ok handöxi: þat ræd ek þer Iſlendíngr, ſegir Ivarr, ef
ſer ferr hverr varr, at þú farir heim fyrir myrkr. Sídan ferr
ſinn veg hverr um ſkóginn, ok fór Eyiolfr einn ſer, þá ferr
han af lod-kápunni, ok lagdi á ofan ſverd ſitt, er han hafdi
í hendi. En han gekk í ſkóginn, ok ſkemti ſer: han hafdi
13 öxi ok hió trein þau ſem hönum ſýndizt. En er á leid daginn,
tók at drífa, ok vill han þá heim, ok kom þar ſem lod-kápan
hafdi legit, ok var hún á brottu, en ſverdit var eptir. Han
ſer (*o*) ſópat ſniánum, ſem kápan (*p*) hafdi dragnat: en (*q*)
Vidbiörn hafdi komit ok dregit kápuna, ok hafdi valla aflit til
haft upp at hallda, er biörninn var úngr, ok nýkominn úr
hídinu, ok eigi manz bani vordinn. Sídan fór han, ok ſá at
biörninn ſat fyrir hönum, brá han ſverdi ok hió af trýnid vid
augun uppi af dýrinu; ok hafdi þat i hendi ſer heim. En
14 Ivarr kom heim fyrri ok ſaknar Eyiolfs, ok mællti, (*r*) ógegn
liga höfum ver farit, ok ílla ſkilizt vid vorn förunaut: hönum
er ókunnigt á ſkóginum. En þar von margra ſkiædra dýra,
ok mun margrætt, ef han kemr eigi heim, ſvo ſem ádr vorum
ver (*s*) vid hann: ok ræd ek at ver leitim hans þar til, er ver
15 finnum hann. Ok er þeir komu útfyrir dyr kom Eyiolfr í
móti þeim ok fagnadi Ivarr honum vel: ok ſpurdi hví hann
væri blódugr? en han ſýndi þeim þat er han hellt á: þá mællti
Ivarr; þat uggi ek, at þú ſer ſárr. Eyiolfr ſegir: ver kátr
fyri

(*o*) Sóp þat í ſniónum, *verrendi veſtigium in nive A.* 2. Þó þat í &c. *A.* 3 *&* 4.

(*p*) Hafdi dreigizt (dreigin verit) *ubi tracta fuerat omnes præter Membr.*

(*q*) *Ita Membr. & B.* 5. *ſed* Urdbiörn *urſus aſpreticola B.* 1, 2, 3 *&* 4. Híd-

qvod ille affirmat; & cum illis it; cædunt ſibi ligna, & domum vectant. Eyiolfus gladium ſecurimqve manuariam ſecum habebat. Ivar fatur ad Eyiolfum: ſvadeo tibi, Islande, ſi ſibi it qvisqve noſtrum, 12
ut domum te recipias ante tenebras (noctis): ſuum qvisqve deinde per ſylvam fecit iter, atqve Eyiolfus ſolus ſibi ibat, tum ille exuit togam villoſam, & gladium ſuper eam collocavit, qvem manu geſtabat: ipſe animi cauſſa ſylvam intravit, ſecurim habens, & cæcidit arbores, qvas ipſi videbatur. Vergente autem die, ningere coepit, tum ille 13
domum volens, venit eo, ubi toga villoſa jacuerat, ea autem ſuo loco aberat, gladius vero reſtabat (recubuit), animadvertit nivem verſam (cev ſcopis deterſam) qvaſi toga tracta (leute ductata) fuiſſet. Urſus autem ſylveſtris venerat, & traxerat togam, viribus ægre pollens ad ſuſtinendum (ſuſtollendum eam) qvod urſus eſſet ætate parvulus, & nuper egreſſus pullario luſtro, nondumqve homicida evaſiſſet. Inde digreſſus Eyiolfus, urſum aſpicit ex adverſum ſe in via ſedentem, eduxit gladium, & roſtrum feræ abſcidit ad oculos usqve ſurſum, idqve domum in manu ſibi geſtavit. At Ivar domum prior redux, deſiderato 14
Eyiolfo, fatur: temere & negligenter iter fecimus, & indigne deſeruimus noſtrum comitem; illi ſylva ignota eſt, at ibi ſperandæ multæ ſævæ belluæ, & (præterea) varie ſermonibus jactabitur, ſi irredux fiat, pro ut erga eum antea fuimus affecti. Auctor ſum, ut reqviramus, donec inveniamus. Foras autem egreſſis Eyiolfus obviam fit, qvem 15
Ivar benigne ſalutavit, & rogavit, cur ſangvine aſperſus eſſet. Ille autem monſtravit iis id, qvod in manu tenebat. Ivar loqvitur, vereor, ne ſau-

biörn *urſus e luſtro Hyberno A.* 2. Biörn hafdi vit komit, *urſus in tranſitu acceſſerat vel attigeret. A.* 3 & 4.

(r) ógeymilega *negligentur, A.* 2. & *B.* 5.

(s) Til hans *A.* 2, 3 & 4. *idem,*

fyri þat, ecki ſakar mik. Þá mællti Ivarr: úviturligt bragd, at ſpotta úkunna menn, han hefir ſýnt vaſkleik í þeſſum hlut, þar er ek veit eigi, hvart nockrr várr mundi til verda. Ok
16 annan aptan kom Hreidarr heim. Ivarr mællti: hví ertu ſvo hliódr bródir, ertu hugſiúkr um hann Hrúgu? hvat væntir þik, hvörſu ek mun vid hann hafa búit? Hreidarr ſvarar: þat mun (*t*) okkr nú viſt máli ſkipta, hverſu þú hefir þat gert. Han ſeigir: hvat muntu nú tilvinna, at ek ſe vid hann ſem þú? Hreidarr ſvarar: ek mun gefa þer gullhríng þann, er vid eigum bádir ſaman; ok þer hefir gódr þótt leingi. Ivarr ſvarar: eigi mun ek ágyrnazt födr-arf þinn. En vid hann mun ek vera hedan af, ſem vid þik ſiálfan, ok ſkal han nú ſitia hiá
17 mer, en eigi hiá þer. Sídan virdu þeir hann vel bádir, ok ſá, at þat rúm var vel ſkipat. er hann ſat í. Og leid nú ſva fram. (*u*)

IV. Cap.

1 Nú koma menn til Jóla-veizlu. (*v*) En er tólf menningr var ſkipadr til at ſitia, ok ſettir hlutir til hverr næzt ſkylldi ſitia Aſtridi dóttur Vígfús Herſis, ok hlaut Eyiolfr ávallt at ſitia hiá henni: en engi madr ſá þau fleira vidtalaz, enn adra menn. En þat ræddu margir, at (*x*) því mundi þann veg í
2 móti beraz, at hönum mundi þar konu audit verda. Slitr nú veizlu þeſſari, ok var hún veitt ſtórmannliga, ok menn med

giöfum

(*t*) Okkar vin-máli ſkipta, *id ad noſtrum amicitiam intererit, B.* 1, 3, 4.

(*u*) Til Jóla, *addit. A.* 2. um hrid *addunt B. omnes i. e. ad tempus Jolenſe aliqvamdiu; Cap. IV.*

ne ſaucius ſis. Eyiolfus reſpondet: per id bono eſto animo, nihil enim mihi nocet. Ivar loqvitur: inſipientia eſt irridere homines ignotos; ille hac in re fortitudinem oſtendit, ubi neſcio, an ullus noſtrum auſus fuiſſet. Poſteræ diei veſpere rediit Hreidar. Ivar dixit: qvid tam 16
triſtis es, frater! an æger animi es ſuper Hruga illo? qvid opinaris, qvomodo cum eo verſatus fuerim? Hreidar reſpondet: id noſtra magni intererit, qvomodo hoc feceris. Ille fatur: qvid præmii loco præſtare vis, ut erga eum ſim talis, ac tu es? Hreidar reſpondet: munere tibi donabo armillam auream, qvam communiter poſſidemus, & qvam diu in pretio habuiſti. Ivar reſpondet: patrimonium tuum non concupiſcam, verum erga illum exhinc talem me præbebo, ac erga te ipſum, & nunc meus confeſſor erit, non tuus. Deinde ambo illum 17
magni æſtimarunt, videntes eum locum, qvem tenebat, bene eſſe ornatum. Atqve ita tempus proceſſit.

Cap. IV.

E*t jam (advenæ) ad Jolenſe ſympoſium confluunt. Ubi autem dode-* 1
cas convivantium (virorum & fæminarum) ad ſedendum ordinabatur, & jactæ ſunt ſortes, qvi proxime ſederet Aſtridam filiam Vigfuſi Baronis; ſemper Eyiolfo ſorte obtigit apud eam ſedere. Nemo autem vidit illos plura colloqvi, qvam alios, multi tamen diſſerebant, ideo ita obtingere, qvod hæc illi uxor fortunæ beneficio eſſet eventura. Poſtea finitum eſt convivium, qvod magnifice celebratum erat, con- 2
vivæqve

(v) *A. 2. ſolus addit* á vors.

(x) Þann veg. (Þat) mætti tilbera at, *ita evenire poſſe, A. 2 & 4.* Þat mundi tilbera *id eventurum eſſe.*

3 giöfum á brott leyſtir. Eyiolfr var iiij ſumur í víkíngu, ok
þótti hinn mezti garpr. Ok framgaungu madr, feck gott ord
ok mikit fe.
4 Þat var einn vetr, at ſá madr kom þar á Vorz, er
Þorſteinn het, ok var frændi þeirra brædra, ok átti bú á
upplöndum. Han ſegir til vandræda ſinna, at Berſerkr ſá, er
Asgautr het, hafdi ſkorat á hann til hólmgaungu, fyrir þá ſök
at hann ſyniadi hönum ſyſtur ſinnar, ok bad þá (y) fiólmenna
ſik til hólms, at eigi gengi víkíngr ſiá á efni hans: ſagdi hann
þó fellt hafa marga (z) menn ſína, ſagdi at han mundi láta
ſyſtur ſína, ef þeir villdi hann eigi efla, em ek eigi trauſtr til
hólmgaungu, ſagdi han, nema ek nióti (æ) ydvarrar gæfu. Þeir
5 nentu eigi at ſynia hönum fararinnar. Nú fóru þeir med
hönum á Upplönd, og höfdu XXX. manna med ſer, ok er þeir
komu í þann ſtad, er þeir ſkylldu finnazt; þá leita þeir vid
menn ſína, hverr þat villdi vinna ſer til konu, at gánga á
hólm vid Asgaut: en þótt konan þætti ſýſilig, þá vard þó
6 eingi (ö) búinn at vinna þetta til. Þá beiddu þeir brædr, at
Eyiolfr mundi hallda ſkilldi fyrir hann; þá ſegir Eyiolfr, qvadz
þat vid eingan mann gert hafa, ok eigi fyri ſik ſiálfan: mun
mer ok eigi gott þickia, ef han er drepinn í höndum mer,
ok þikki mer eingi fremd í þeſſu. En ef ſveinn ſiá verdr
drepinn í höndum oſs, ſkulum ver þá heimfara (þ) med ſo guru
edr ſkal þá til fá annan ok enn þridia? ok vex þá ſva vor
övird-

(y) Fulltíngia ſik *opitulari ſibi A.* 2.
(z) Vini ſína *amicos ſuos B. omnes.*
(æ) Ydvarra ráda ok giæfu *veſtris conſiliis fortunaqve, B. omnes.*

vivæqve cum muneribus dimiſſi ſunt. Eyiolfus qvatuor æſtates in 3
piratica verſatus eſt, maximus athleta & manu fortiſſimus habitus, bonamqve famam & magnam pecuniam paravit.

Accidit hyeme qvadam, ut veniret illuc in Vorſiam homo 4
Thorſtenus nomine, qvi cognatus erat dictis fratribus, & in Upplandis habitavit. Hic indicat difficultates ſuas, qvod Berſerkus qvidam Asgautus nomine provocaſſet ſe in centamen ſingulare (ſtrictis legibus definitum) ea de cauſa qvod ſororem ſuam ei dare recuſaſſet, rogavitqve, ut freqventi comitatu ſe in arenam ſeqverentur, ne prædo iſte rebus ſuis inſultaret, adjicit eum multos de ſuis occidiſſe, dixit ſe ſororem ſuam ei dediturum eſſe, ſi nollent ſe adjuvare, non enim ſum firmius, inqviebat, ad certamen ſingulare, niſi veſtræ fortunæ particeps fiam. Noluerunt ſuum ei comitatum denegare & cum eo ierunt in 5
Upplönd, habentes ſecum viros XXX. Ubi autem in locum congrediendi ventum erat, qværunt ex ſuis comitibus, qvis uxorem ſibi parare velit deſcendendo in arenam adverſus Asgautum, verum etſi mulier appetibilis videretur, nemo tamen erat paratus ad eam hoc labore promerendum. Tum Eyiolfum orant fratres, ut illum 6
*(Thorſteinum) ſcutum ejus tenendo protegeret. Eyiolfus reſpondet, inqviens ſe hoc modo neminem, ne ſemet ipſum qvidem defendiſſe *), non enim mihi arridebit, ſi ille in manibus meis interficitur, neqve ullam laudem in iſto labore eſſe arbitror. Qvodſi juvenis ille in manibus noſtris occidatur, an tum re infecta domum nobis redeundum, aut alter, tertiusve (ad monomachiam) adſciſcendus, atqve tum in*

 tan-

(ö) Rádinn *certus*, *A.* 2.

(þ) At (med) ſo búnu A. 2. B. 1. med ſo giörvu A. 3.

*) Scilicet, ut ſcuto ſe ab alio id præ ſe tenente protegi feciſſet.

óvirdíng, ſva ſem margir falla fyri oſs, ok litil virdíng mun á för varri, ef ver förum vid þat aftr, at hans ſe óhefnt, ef hann fellr fyrir oſs. Bidi þer mik, at ek gánga á hólm vid Berſerkinn, þat er veitanda vinum ſínum, en þetta vil
7 ek eigi veita. Þeir þacka hönum vel, ok þótti þeim þó mikit í ábyrgd þar er han var. Eyiolfr mællti: ſvo ſýnizt mer ſem eingum varum ſe aftr qvæmt, ef hans er eigi hefnt, ok þickir mer þá verra, at beriaz vid Berſerkinn, ef frændi
8 ydarr er ádr drepinn. Sídan gengr han fram, en Ivarr baud at hallda ſkilldi fyri hönum. Eyiolfr ſvarar: vel er þetta bodit, en mer mun mezt um hugat, ok er ſatt hit fornqvedna, at ſiálfs er hönd holluzt, gengr á hólm ſídan. Berſerkrinn mællti: ſkal ſiá vid mik beriazt *(a)* hrúnkinn? Eyiolfr ſvarar: er eigi þat, at þer ægi vid mik at beriazt? ok kann vera, at þer ſe eigi velfarit er þú ædrazt mikinn mann: en gambrar yfir litlum. Eigi er mer þat eignát, ſegir han, en lögin mun ek þer ſegia upp um hólmgaungu: *(b)* V. mörkum ſkal mik leyſa af hólmi, ef ek verd ſárr. Eyiolfr ſvarar: úſkyllt ætla ek vera at hallda lög vid þik, þar ed þú ſiálfr dæmir hverz þú ert verdr, fyrir því at á voru landi mundi ſlíkt þræls giölld þikia, er þú gerir um ſiálfan þik. Eyiolfr átti fyrri at höggua, ok hió þat it fyrzta, at ſverdit kom á ſkialldar ſpordinn, ok gek
9 af ſpordrinn ok fötrinn af Berſerknum. Eyiolfr fek af þeſſu mikit *(c)* ágæti, ok fór heim med þeim brædrum. Var hönum bodit fe mikit at þiggia, en han lez þetta eigi til fiár gert hafa,

(a) Hrókrinn *vir procerus A.* 3 & 4. Hrunckrinn *A.* 2.

(b) III. merkr *ſolus A.* 1. *quod ſequi non ſuſtinui, cum in ipſa ejus matrice membrana, numerus ſit deletus; porro* merkr, *in accuſandi caſu conſtructione*

tantum noſtra augeatur ignominia, in qvantum plures a noſtra parte cadunt: & inglorium erit iter noſtrum, ſi, eo (Thorſteino) inulto, revertimur, modo ille occumbat. Orate me, ut cum Berſerko in arenam deſcendam, hoc enim amicis dari poteſt, at iſtud non dabo. Illi (fratres) magnas ei gratias egerunt, ſe tamen in ejus perſona 7
multum pereclitari putaverunt. Eyiolfus dixit: ita judico: nemini noſtrum convenit reverti, niſi ille ultus ſit. At, pejus mihi videtur cum Berſerko congredi, ſi cognatus veſter ante occiſus eſt. Deinde 8
progreditur, at Ivar obtulit ſuam operam ad ſcutum ei tenendum. Eyiolfus reſpondet: benigne hoc oblatum eſt, at mihi maxima rei erit cura. Vetum dictum verum eſt; qvod manus propria ſit maxime fidelis, deinde arenam intrat. Berſerkus loqvitur, an iſte Hrunkius me cum confligere debet? Eyiolfus reſpondet: ita ne formidabile tibi videtur mecum confligere, & forſan perverſa indole es, dum tu trepidas grandem ſtatura virum, ſed cum oſtentatione illudis parvo. Non id, reſpondet ille, mihi tribuitur; verum enim vero leges monomachiæ tibi dicam: V. marcis me redimam ex arena, ſi vulnerabor. Eyiolfus regerit: nullum jus eſſe arbitor erga te leges ſervare, cum tu ipſe judicas de pretio tuo, nam in mea patria ſervile pretium videretur, qvod tibi imponis. Eyiolfus prior ferire debebat, & primum ictum ita intulit, ut gladius veniret in caudam clypei, & hanc una cum pede Berſerki amputaret. Eyiolfus ex hoc magnam ſibi famam 9
peperit, & cum fratribus domum rediit. Magna ei pecuniæ vis oblata eſt, ſed negavit ſe id feciſſe, nec pecuniæ nec uxoris ergo, verum ob

---

ſuſpecta; habent omnes libri præter A. 3 & 4.

(c) Mikinn lof-ſtyr ok ágiæti *magnam laudem &c. A.* 4.

hafa, ne til konu, helldr af vinfeingi vid þá brædr. Asgautr leyzti ſik af hólmi, ok lifdi vid örkuml.

10 Sídan bad Eyiolfr Aſtridar Vigfuſs dóttur: nú eru til at flytia málit Ivarr ok Hreidarr: ſegia hann ættſtórann mann, ok (*d*) eiga göfigt ráḍ á Iſlandi, ok mikinn frænda afla. Ok kölludu líkligt, at (*e*) mikit yrdi hans forlag. Þá mællti Eyiolfr: vera kann at frændum Aſtridar þiki oſſi mikill í voru máli, en margir vita, á Iſlandi at ver eigum göfigt forellri ok mikit

11 fe. Vígfuſs ſvarar: þetta mun vera forlög hennar þótt til

A. C. 922. væri ætlat ecki óframarr um frændkonu vora: hún var hönum gefin, ok fór ut til Iſlandz med hönum.

V. Cap.

1 Bödvarr het madr, han var ſon Víkínga-kára, ok bródir Sigurdar födr Vígfuſs, han var fadir Aſtridar, (*f*) módur Eiriks, födr Aſtrídar modur Olafs Tryggva ſonar. Víkínga-kári var ſonr (*g*) Eymundar Akraſpillis þóris-ſonar. Bödvarr var fadir

2 Olafar módur Gizorar hins hvíta. Þá er þau Eyiolfr ok Aſtrídur komu út til Iſlandz, var Ingialldr (*h*) þá andadr. Þá tók Eyiolfr vid búi ok godordi. Úlfeidur het dóttir Ingialldz hana átti Hríseyiar Narfi, börn þeirra Eyiolfs ok Aſtridar

(*d*) Ok eiga, *omittit Membr. vix recte.*

(*e*) Mikill — forlög, *in plurali, qvi ſolus fere eſt uſitatus. B.* 5.

(*f*) Ok Eiriks *legendum cenſet A. Magn. Deſcrimen hujus genealogiæ vide in* Landnámb. *edit. Havn.* 1774. *p.* 384. *de qvo meam ſententiam non interpono, ſed magis tamen ad* Landnámæ *genealogiam inclino.*

ob amicitiam cum fratribus. Asgautus ex arena ſe redemit, & mancus vixit.

Poſtea Eyiolfus Aſtridæ Vigfuſi filiæ nuptias ambiit. Ivare 10
Hreidareqve pronuborum vices agentibus, qvi illum dixererunt eſſe virum generoſum, lautaqve ſorte in Islandia beatum, & magna cognatorum vi: prædicantes magnam eum mavere fortunam. Tum dixit Eyiolfus: fieri poteſt, ut propinqvis Aſtridæ videatur magnus faſtus ineſſe noſtræ petitioni, multi vero ſciunt, me in Islandia parentes nobiles & magnas fortunas habere. Vigfuſus dixit: opinor hoc 11
fatis illi deſtinatum, etſi ſors haud ſeqvior decreta (a me) eſſet cognatæ noſtræ. Illa illi (Eyiolfo) data in Islandiam cum eo transfretavit.

Cap. V.

V*ir nominatur Bödvar Vikingakarii filius, frater Sigurdi patris* 1
Vigfuſi. Is erat pater Aſtridæ matris Erici patris Aſtridæ matris Olavi Triggvonii. Vikinga-karius erat natus Eymundi Thoreris filii, qvi Eymundus Akraſpillir (agrorum vaſtator) cognaminatus eſt. Bödvar fuit pater Olofæ matris Giſſuri Albi. Eyiolfo & Aſtrida 2
in Islandiam venientibus, Ingialldus diem ſuam obierat. Cui Eyiolfus in re familiari & dignitate pontificali ſucceſſit. Erat Ingialldo filia nomine Ulfeida, qvam Narvius de Hriſeyia in matrimonio habuit.

Liberi

(g) Eymundar *Membr.* & *A.* 3 & 4. *ſed* Eyvindar (Eivindar) *B. omnes* & *A.* 2. *Deinde* Akaſpillis *Membran.* & *B.* 2. *ſed* Akra-ſpillers (Akraſpillis) *A.* 2, 3 & 4. *idem B.* 5. Aſkaſpillis *B.* 1, 3 & 4.

(h) Þá *omittunt omnes præter membr.*

Aſtrídar voru IV. nefnd. Þórſteinn het ſon þeirra enn ellzti, ok var han leyztr af arfi, þá er han qvændiz. Ok bió han at hólum í Eyiafirdi medan han lifdi, ok verdr han litt vid
A. C. ſöguna ridinn. Vígfuſs het annarr, han feck Hallfrídar Þorkels
926. dóttur ens Háfa frá Mývatni. Glúmr het enn yngzti ſon þeirra, en Helga dóttir, hún var gipt Steingrími í Sigluvík,
941. þeirra ſon var Þórvalldr *(i)* Taſalld er ſídarr kemr vid málit.
3 En Vígfuſs andadizt litlu ſídarr, enn han qvangadiz. Ok átti han barn eitt; ok lifdi þat litlu leingr, enn han, ok bar
940. af því undir Hallfrídi allt fe til helmíngs vid þau Glúm ok
4 Aſtridi. En Eyiolfr var andadr, þá er her var komit, þá rez Þórkell hinn háfi til Þverár: ok Sigmundr ſon hans, ok var han mikill madr fyri ſer, ok ætladi at han mundi höfdíngi geraz ef han feingi gott quanfáng ok mága-ſtod.

5 Þórir het madr ok bió á Eſpihóli. Han var ſon Hámundar Heliarſkinns ok Ingunnar Helga dóttur ens magra. Han átti Þórdíſi Kadals dóttur, þeirra börn voru Þórarinn ok Þorvalldr krókr, er bió at Grund í Eyiafirdi, ok Þórgrimr er bió í Mödrufelli ok Ingunn, er átti Þórdr Freýs godi, ok
6 Vígdís, er átti Sigmundr. Sídan tóku þeir Þórkell ok Sigmundr at óhægia Aſtrídi bygdina. Ok var ſkipt landinu í helmínga, ok hlutu þau Glúmr ok Aſtrídur þann hluta landſins, ſem ecki var *(k)* húsadr. Ok gerdu þau bú á Borgarhóli: en Glúmr ſkipti ſer ecki af um búſýſlu, þótti helldr óbrádgiörr í up-

---

(*i*) Tafalld *ſic membr.* & *A.* 1. *B.* 1, 2 Taſalldi. *A.* 3 Taſandi. & 4. *Sed A.* 2 & 4. *B.* 3 & 5. (*k*) Húſat *B.* 1 *ad* 4. *incluſ. idem.*

Liberi Eyiolfi Aſtridæqve qvatuor nominati ſunt: *) *Thorſtein filius maximus natu. Cui hæreditas ſua ſoluta eſt, cum uxorem duceret, & Holis in Eyiafiördo habitavit, dum vixit. Ille parum hanc hiſtoriam attingit. Alter nominatur Vigfuſus; ille uxorem nactus eſt Hallfridam filiam Thorkilli Proceri a Myvatno (culicum ſtagno): filius eorum natu minimus nominatus eſt Glumus, & filia Helga, ea data erat Steingrimo in Sigluvika; qvorum filius erat Thorvalldus Taſald, qvi deinde tangit narrationem. Vigfuſus exſtinctus eſt,* 3 *paullo poſtqvam uxorem duxiſſet, & reliqvit prolem unam, qvæ parum temporis ei ſupervixit, unde totum hæredium ad Hallfridam, nec non Glumum Aſtridamqve cohæredes rediit. Eyiolfus autem fato functus* 4 *erat, cum huc rerum ventum eſſet. Tum Thorkillus procerus Thvera ſedem tranſtulit, itemqve filius ejus Sigmundus, qvi inter magnos homines habebatur, & dignitatem ſua opinione ſibi pollicebatur, ſi bonum matrimonium, & affinium adminiculum nanciſceretur.*

Vir nomine Thorir Eſpiholum incoluit, filius Hamundi cogno- 5 *mento Heliarſkinni (lividæ cutis) & Ingunnæ Helgii macri filiæ, ille (Thorir) habuit uxorem Thordiſam Kadali filiam, qvorum liberi erant Thorarinus & Thorvalldus Krokus (uncus) prædium Grund in Eyiafiördo incolens, & Thorgrimus Mödrufellum habitans, & Ingunna, uxor Thordi Fregeri-pontificis, & Vigdiſa uxor Sigmundi. Deinde* 6 *Thorkillus & Sigmundus Aſtridæ cohabitationem incommodam reddere cæperunt, & fundus bifariam diviſus eſt. Glumo & Aſtridæ pars ædibus vacua ſorte ceſſit, qva propter Borgarholi habitationem ſtatuebant. Glumus rei familiaris adminiſtrationem non curabat, & majo-*

---

*) Auctor omiſit Thorgerdam matrem Biarnii, ex qvo lites inciderunt inter Glumum & Viga-ſkutam, qvæ in Skutæ vita evolvantur.

í uppruna. Han var fámáligr ok fálátr iafnan, hárr madr vexti, ok ſkolbrúnn, hvítr á hár, ok retthárr, (*l*) knálegr, ok þótti nockut ſeinligr (*m*) madrinn, fór ecki til manna-móta.

7 Nú eydiz fe fyri þeim Aſtrídi, ok gerizt ráda hagrinn óhægr. En Sigmundr ok Þórkell bægia þeim, ok höfdu þau
8 hid minna af öllu. Hof Freys var þar fyri ſunnan ána á Hripkelſtödum. Þórarinn á Eſpihóli var madr vitr, og vinſæll, Þorvalldr krókr var hólmgaungu madr ok údæll. Sigmundr Þórkels ſon þóttiz madr mikill fyri ſer, er han kom í mægdir
9 vid Eſphælínga. Glúmr ſegir módur ſinni, at hann vill utan rádazt: ſe ek, at þroſki minn vill eingi verda. En þat má verda, at ek hlióta gæfu af göfgum frændum mínum. En ek nenni eigi, at þola ágáng Sigmundi. En ek ſe mik enn (*n*) vanfæran í móti hönum. En lógadu ecki landinu, þó at þraungt verdi koſti þínum, þá var Glúmr XV. vetra, er han fýſtiz utan.

VI. Cap.

1 Nú er at ſegia frá utanferd Glúms. Þegar han kom vid land, fór han uppá Vorz til Vígfuſs, ok er han kom at bænum, ſá han þar mikit fiölmenni ok margs konar ſkemtan og leika. Ok þat þóttiz han ſiá, at þar mundi á (*o*) öllum lutum ſtór-menſka

(*l*) Krákligr *B.* 1, 2 & 3. *obſcur, niſi gracilem notet.*

(*m*) *Qvidam libri* madrinn *ad ſeqv. referunt diſtinctione ante poſita.*

(*n*) ófærann *B.* 4. *prorſus imparem.*

(*o*) Öllu búino *in tota re oeconomica A.* 3 & 4.

majorem in modum immaturus in pueritia videbatur. Pauciloqvus & ſubtriſtis ut plurimum, ſtatura corporis procerus, *) *& mobilibus ſuperciliis, albo capillo & recto, robuſti viri ſpeciem præferens, ſed qvi tardiuſculus videretur, a conventibus freqventandis abſtinens.*

Jam conſumebantur bona Aſtridæ & Glumi, & ſtatus rei oeco- 7
nomicæ incommodus fit: Sigmundus autem & Thorkillus eos moleſtiis afficiunt, omniaqve iis ſunt decurtata. Fanum Freyeri illic ab auſtro 8
amni in Hripkelſtadis ſitum erat. Thorarinus in Eſpiholi erat vir ſapiens & gratioſus. Thorvaldus Krokus erat Gladiator, & moribus importunus. Sigmundus Thorkilli filius putabat ſe magnum virum eſſe, poſtqvam affinitatem contraxit cum Eſpiholenſibus. Glumus 9
matri ſignificavit, velle ſe peregre ire, video enim profectum meum hic nullum fore, at fieri poteſt, ut obtingat mihi fortuna ex cognatis meis clariſſimis, detrecto autem oppreſſionem a Sigmundo tolerare, cui ad huc imparem me video: tu vero, etſi res tua in arctum cogatur, fundum ne abalienes. Glumus XV. annos natus erat, cum peregrinanidi ſtudium caperet.

Cap. VI.

Jam memorandum eſt de peregrinatione Glumi. Ille, ubi terram 1
attigit, in Vorſiam aſcendit ad Vigfuſum; ubi autem ad villam venit, magnam ibi hominum freqventiam & multifariam hilaritatem & ludos animadvertit, ſimulqve intellexit, magnificentiam ibi in omni-

*) Qvod Glumus magnus fuerit ſtatura, etiam confirmat Vigaſkutæ Saga, Cap. XXVI.

2 menſka vera. En þar ſem han ſá marga menn merkiliga, þá
viſsi han eigi, hvar Vígfuſs mundi vera frændi hans. Þat
mark hafdi han til hans, at han ſá mann mikinn, ok vegligan
í öndvegi í ſkautfelldi blám, ok lek ſer at ſpióti gullreknu.
Gekk ſídan at hönum, ok qvaddi hann, en han tök vel qvediu
hans. Vígfuſs ſpurdi, hvat manna han væri, en han qvazt
vera Iſlendſkr ok Eyfirzkr. Þá ſpurdi Vígfuſs at Eyiolfi mági
ſínum ok Aſtridi dóttur ſinni, en han qvad hann andaudann,
en Aſtridur lifir. Vígfuſs ſpurdi: hvat barna þeirra lifdi? en
Glúmr ſagdi hönum til ſyſkina ſinna, en ſídan ſagdi han hönum,
at þar var einn ſon þeirra kominn fyrir hann. En er han
3 ſagdi þat, þá (*p*) rettiz ecki af um talit vid hann. Glúmr
bad hann víſa ſer til ſætis; en Vígfuſs qvazt ekki vita, hvat
ſatt veri af því, er han ſagdi: ok víſadi hönum til ſætis á
hinn óædra beck utarliga: ok veitti hönum litla virdíng.
Han var fámálugr ok (*q*) óſidblendr, þá er adrir menn drucku
edr höfdu adra gledi, þá lá han ok hafdi felld á höfdi ſer (*r*),
4 ok þótti han þar fól eitt: Þar var veizla búin at vetr nóttum,
ok gert dyſa-blót, ok allir ſkylldu þeſsa minníng gera. Glúmr
ſitr í rúmi ſínu, ok gengr eigi til; en er áleid qvölldit ok
menn voru komnir, þá var eigi ſvò mikil gledi ſem líkligt
mundi þickia fyrir fagnadar ſakir ok (*s*) vina fundar, er þar
voru margir ſaman komnir. Þann dag er menn höfdu komit
til bodſins, hafdi Glumr eigi útgengit móti mönnum, ok baud
5 engum at ſitia hiá ſer, eda í hans rúmi. Ok er menn voru

komnir

(*p*) Reitiz *A.* 1. *nempe lectio matricis eſt ambiqva* rettiz *an* reitiz.

(*q*) óſidblendinn *B. omnes A.* 2 & 3. *qvod uſitatius.*

omnibus rebus eſſe. Cum autem videret multos viros inſignes, ubi Vigfuſus eſſet cognatus ſuus, ignoravit. Ea nota eum dignoſcebat, qvod vidit virum magnum & venerabilem in ſede primaria in toga ſinuóſa (laciniosa) cyanea, qvi haſtam aureo (aurato) manubrio condecoratam manu verſabat ludi ergo. Hunc igitur acceſſit & ſalutavit, at ille ſalutationem ejus bene accepit. Vigfuſus rogavit, qvid hominum eſſet ille? Dixit autem, ſe eſſe Islandum & ex Eyiafiördo oriundum. Tum Vigfuſus de genero ſuo Eyiolfo filiaqve Aſtrida ſciſcitatus eſt. Ille dixit eum eſſe exſtinctum, at Aſtrida vivit: Vigfuſa rogavit, qvot liberi eorum adhuc viverent. Glumus illi fratrem ſororemqve indicavit, at deinde unum e natis eoram ibi coram eo adeſſe ſignificavit. Qvod ubi dixiſſet, colloqvium cum eo non proceſſit ulterius. Glumus poſcebat, ut locum ſibi deſignaret: at Vigfuſus ajebat, ſe 3
neſcire, qvid veri in dictis ejus eſſet, & ſedem illi in ſcamno inferiore exterius aſſignabat, tenuemqve illi honorem tribuit. Glumus erat pauciloqvus & a converſatione abhorrens: potantibus aliis aut alio oblectamento utentibus, recubuit & caput pallio operuit: plane fatuus ibi habitus eſt. Ineunte hyeme convivium ibi erat adornatum & ſacri- 4
ficium deabus celebratum, qvod pro religione omnibus obſervandum erat, Glumus in ſua ſede hæſit neqve proceſſit. Vergente autem veſpere, ubi advenerant convivæ, non tanta erat hilaritas, qvantam propter feſtivitatem convivalem & amicorum concurſum freqventem ſperare fas eſſet. Qvo die ad convivium ventum erat, Glumus non prodierat ad excipiendum convivas, neqve ullum invitarat ad conſidendum, aut ad ſuum locum occupandum. Diſcumbentibus autem convivis, nuntiatum 5

 eſt

(r) Ok gerdi ſer alldregi glatt. ɔ: & *nunqvam bilaritati ſe dedit, addit A. 2. ſolus.*

(s) Vinafiöllda, *amicorum freqventiam, A.* 2. 3 & 4.

komnir undir bord, þá var ſagt, at ſá madr var kominn at bænum med xijta mann, er Biörn het og kalladr Járnhauſs, han var Berſerkr mikill, ok var því vanr at koma til manboda fiölmennra, ok leitadi þar orda vid menn, ef nockr villdi þat mæla, er hann mátti á þiggia. Ok ſkoradi (*t*) menn til hólmgaungu. En Vígfuſs bad þeſs, at menn ſkylldi vel ſtilla ordum ſínum. Ok er þat minni lægíng, enn taka meira íllt af hönum.
6 Ok hetu menn hönum gódu um þat. En Biörn geck í ſkálann inn, ok leitadi ordheilla vid menn, ok ſpurdi á enn ædra beck enn yzta mann, hvart han væri iam ſniallr hönum, en han qvad fiærri því fara. Sídan ſpurdi hann hvern af ödrum, þar til er han kom fyrir öndvegit: ymiſſa orda leitudu menn ſer, en þar kom nidr at engi kvaz, iam ſniallr
7 hönum. En er han kom fyrir Vígfus, þá ſpurdi han, hvar Vígfuſs viſsi (*u*) ſlíkra garpa vanir. En han lez eigi vita hans iafníngia. Þá mælti Biörn: vel er ſvarat ok hyggiliga, ſem ván var, at þú ert virdínga madr mikill, (*v*) ok gengit leingi at óſkum líf þitt, ok engi hneckíng komit vegs þíns ok ſóma. Nú er þat vel, at ek þarf eigi annat vid þik at mæla enn gott eitt. En ſpyria vil ek þik, ef þú þikizt iamn vid mik? Han ſvarar: þá er ek var úngr ok í víkíngu, ok vann nockvut til frama, nú veit ek eigi hvart ek mætta þá vid þik iamnazt, en nú hálfu ſídr, at ek em gamall ok
8 örvaſi. Biörn ſnýr á brott þadan, ok ferr utar med ödrum beck; ok ſpyrr en, ef þeir þikiaz iam ſniallr hönum, en þeir

(*t*) á menn. *A.* 2, 3 & 4. *uſitatius.*

(*u*) Slíkan kompán ſem ſik, *talem ſocium, (commilitonem) ac ille eſſet,* *A.* 3 & 4.

eſt hominem nomine Biörnum cognomine Jarnhauſum (forricipitem) cum hominibus undecim ad ædes appropinqvare: is erat magnus Berſerkus, ſvetus convivia freqventia adire, & hominum dicta tentare, ſiqvis id loqveretur, qvod ſibi contumelioſum putaret; & (tum) homines in arenam provocavit. At Vigfuſus oravit, ut convivæ diligenter verbis temperarent, & id minus, inqviebat, probrum eſt, qvam majori malo ab illo mactari. Omnes promiſerunt id obſervare. Biörnus in 6
cubiculum introgreſſus ex convivis verba gratioſa exqviſivit, & virum infimum in ſuperiore ſcamno rogavit, an ſibi fortitudine par eſſet? at ille id procul abeſſe dixit. Deinde unum poſt alium (ſimiliter) interrogavit, donec ad ſedem primariam veniret. Varias reſpondendi formulas adhibebant convivæ, qvæ tamen eo redibant, ut nemo diceret, ſe illi fortitudine parem eſſe. Ubi vero ad Vigfuſum ventum eſt, 7
Biörnus qvæſivit, ubi tantos athletas (ac ille eſſet) inventum iri exiſtimaret? Vigfuſus autem dixit: ſe ejus æqvalem ignorare. Tum pergebat Biörnus: bene & conſiderate reſponſum eſt, prout exſpectandum erat, tu in magna dignitate es conſtitutus, & diu ex voto fluxit vita tua, & nulla (diminutio) repreſſio incidit dignitatis tuæ, & honoris. Bene eſt igitur, qvod te non niſi bonis verbis compellare neceſſe habeo, at qværere volo ex te, ſi putas te eſſe parem mihi? ille fatur: dum in flore adoleſcentiæ eram, atqve in piratica, & aliqvid rerum geſſi laude dignum, neſcio utiqve, an tibi tum potuerim comparari, nunc autem multo minus, cum ſenex ſum decrepitus. Biörnus inde diſcedens ſecun- 8
dum alterum ſcamnum extrorſum ambulat, & qværere pergit, ſi puteni

(*v*) Gegniligr, gángi at óſkum líf þitt leingi, ok eingi hnekking komi vegs þíns ok (ne) ſoma, *civilis, procedat ex voto vita tua diu, neqve ulla inhibitio eveniat dignitatis &c. A.* 3 & 4.

þeir qvoduzt eigi iam ſniallir hönum. Þá kom han at þar
er Glúmr lá í pallinum. Hví liggr ſiá madr ſva, qvad Biörn,
en ſitr eigi? Seſsunautar hans ſvara, ok veita hönum orda
fulltíngi: ok qvádu hann ſvo óvitran, at ekki mark mætti á
þikia, hvat han mælti. Biörn ſpyrnir á hann fæti ſínum ok
mælti, at han ſkylldi ſitia upp ſem adrir menn, ok ſpurdi:
ef han væri iam ſniallr hönum? En Glúmr qvad hann ecki
þurfa at eíga vid ſik, ok kvaz eigi vita um ſnilli hans, ok
vil ek af því (*x*) engu vid þik iamnaz, at útá Iſlándi mundi
ſá madr kallazt fól, ſem þann veg lætr, ſem þú lætr. En her
9 hefir ek vitad alla bezt ordum ſtilla. Hleypr upp ſídan, ok at
hönum, þrífr af hönum hiálminn, ok ſídan (*y*) hnyckir han upp
(*z*) elldi ſtocki, ok keyrir á milli herda hönum, ok lýtr kappinn
Biörn vid. Ok þegar annat, ok hvert at ödru ſvo at han
fell; ok þá er han villdi á fætr færaz, þá lauzt han í höfud
hönum. Ok (*æ*) let ſva þar til at han kom út fyri dyr.
10 En þá er Glúmr villdi til ſætis, er Vígfuſs komin á gólfit, ok
allir þeir, ok fagnadi þá vel frænda ſínum, qvad hann nú
hafa raun til gert, at han var hans ættar. Skal ek nú virda
þík ſem ockr ſómir: lezt þat til hafa geingit í fyrztunni at
hönum ſýndiz han eigi brád gerviligr. Villdack þeſs at
bida, er þú færdir þik med ſkörúngſkap í þína ætt: leidir nú
hann til ſætiſs hiá ſer. Glúmr qvazt þiggia mundu þat ſæti,
11 þótt fyrr veri. Annan dag eftir er ſagt andlát Biarnar. Vígfuſs
baud Glúmi, at taka ríki eptir ſik ok virdíng, en Glúmr qvazt
þiggia

(*x*) At, eingu *B. omnes*, í engu *A.* 2. (*y*) Hnyppir *B. omnes.*
idem,

putent, ſe illi fortitudine pares; at illi dictitabant, ſe impares illi. Tum eo venit, ubi Glumus in ſcamno jacuit, & cur, inqvit, homo iſte ita cubat, at non ſedet? Conſeſſores Glumi reſpondentes verborum auxilium ei præbuerunt, & tam inſipientem illum eſſe dixerunt, ut dicta ejus nullius momenti eſſent habenda. Biörnus pedem ei impegit, monens, ut aliorum more erectus ſedeat, ſimul qværit, an eſſet ſibi virtute par? Glumus contra dixit: nihil illi opus eſſe ſeſe infeſtare, nihil ſibi de virtute ejus conſtare; atqve ideo, inqvit, tibi in ulla re æqviparari volo, qvod in Islandia homo talibus, ac tu, geſtibus utens, fatuus ac inſanus diceretur, at hic omnes verba optime moderatos eſſe novi.
Simul exſiliens Biörnum incurrit, & erepta ei galea, fuſtim igniarium 9
raptim tollit & infligit ei inter ſcapulas, athleta Biörno corpus ad id inclinante, mox alterum & unum ſuper alium ictum impegit, ut Biörnus caderet; ubi autem ille moliebatur in pedes ſe relevare, tum caput ei percuſſit & ita pergebat, donec foras eſſet profligatus. *Cum* 10
autem Glumus ſuam ſedem repeteret, Vigfuſus & omnes convivæ in pavimentum prodierant (deſcenderant) & tum ille hilariter complexus eſt cognatum ſuum, dicens, eum jam ſpecimen dediſſe, qvod ſui generis eſſet, nunc, inqvit, honorem tibi habebo, ut nos decet: ab initio autem ſibi in cauſa fuiſſe (auſteritatis erga illum) qvod ille ſibi virtute minus maturus viſus fuiſſet; volebam, inqvit, exſpectare, donec virilitate genus tuum probaſſes; jamqve illum ducit ad ſedem ſibi proximam, qvem locum Glumus ſe accepturum dixit, etſi prius eſſet (oblatus). Poſtero 11
die Biörni obitus relatus eſt. Vigfuſus Glumo obtulit ſibi in imperio & dignitate ſuccedere, Glumus id ſibi qvidem accipere gratum eſſe dixit;

(z) Elld-ſtocki. *A.* 2 & 4. *idem.*

(æ) Let ſo gánga, *id continuabat. A.* 2. bardi han ſvo, *ita eum verberabat. B.* 5.

þiggia vilia, en fara þó út fyſt til Iſlandz, at eigi eignadiz þeir födr leifd hans, er han ann eigi at nióta, qvazt aptr munu koma ſem fyſt. Vígfúſs qvazt ætla þat forlög Glúms,
12 at auka ſína ætt ok ſóma á Iſlandi. At ſumri lætr Vígfúſs búa ſkip til handa Glúmi, ok gefr hönum farmin á, ok mikit fe í gulli ok ſilfri, ok mællti: ſvo ſegir mer hugr um, at vid ſiámzt eigi ſídan: en enka gripi vil ek þer gefa, felld ok ſpiót ok ſverd; er ver höfum mikinn trúnad (ö) á haft frændr: ok medan þú átt gripina, væntir ek, at þú týnir eigi, virdíngu: en þá em ek hræddr um, ef þú lógar þeim. Sídan ſkiliazt þeir.

A. C. 942.

VII. Cap.

1 Nú ferr Glúmr út til Iſlandz, ok heim til Þverár, ok módur ſína hitti han brátt. Ok fagnadi hún hönum vel, ok ſagdi óiafnad þeirra fedga: ok bad hann þó hafa vid þolinmædi, en qvazt, til lítils um fær at gánga þeim í móti: ſídan reid han heim (a) at gardi, þá ſá han at færdr var gardrinn, ok gengit á hans hlut, þá qvad han víſu.

Nærr geingr mer ok mínum
Mendöll (b) hinum öllum
Þverr vid glaum in (c) græni
Gardr, en oſs of vardi:

Hiúnum i: domeſticis meis. Exſcriptor enim non attente legit Cod: membr: 132, able calculo notandum f. inſigniendum — ſkinum hic non ſapit

Verdr

(ö) Ok trauſt, & *fiduciam addunt B.* 1, 3 & 4.

(a) Ok at Gl. & *usqve adeo B. omnes.*

dixit; at in Islandiam tamen prius ſibi remeandum eſſe, ne illi, qvos patrimonio ſuo minime ſineret, in illius poſſeſſionem irreperent, qvam primum ſe rediturum pollicitus. Vigfuſus dixit: ſe augurari id Glamo in fatis eſſe, at ſuum genus & gloriam in Islandia augeret. Idem æſtate ineunte navem Glumo parandum curavit, & dedit illi 12
totam vecturam, & magnum auri argentiqve pondus. Tum ſic locutus eſt: ita mihi præſagit animus, qvod abhinc nos vos viſuri non ſimus, at munere donabo tibi res pretioſas ſingulares. Togam, haſtam (lanceam) & gladium, qvæ nobis, tuis proavis, diu religioſa fuerunt; dum ea poſſides, ſpero te dignitatem non amiſſurum, ſed tum timeo, ſi ea abalienas. His dictis abinvicem digreſſi ſunt.

Cap. VII.

P*oſtea Glumus in Islandiam exiens, Tvera devenit: matrem cito con-* 1
venit, a qva comiter acceptus, de Thorkilli Sigmundiqve iniqvitate certior evadit: ea tamen juſſit, eum tolerantiam adhibere, at qverebat, parum ſe valere ad iis reſiſtendum. Glumus ad ſæpem, qvæ agrum clauſit domeſticum, eqvo vectus animadvertit, eam loco motam eſſe & ſuam partem deminutam. Tum carmen cecinit.

Monilium nympha!
viridis illa ſæpes propius attingit (ſtringit)
me & meos omnes cæteros, qvam ſuſpicatus eram.
Ceſſat eo hilaritas.

(*b*) Glúm *B.* 1 & 3.

(*c*) Græna *B, omnes præter* 4. *idem A.* 3 & 4.

Verdr (*d*) hródr ſkotat hardla
Her tíni ek þat mínum
Munat (*e*) enn of-ſtyr ſtála
Starflauſs födur-arfi.

2 En þat hafdi vordit til tídinda út her medan. (*f*) Sigmundr óhægdi Aſtrídi: ok villdi koma henni af ſtadfeztu.

3 Um hauztit vard vant qvígna tveggia, er Glúmr hafdi utan verit, þeim Þorkatli ok Sigmundi, ok hugdu þeir at ſtolit mundi vera. Ok letu líkligzta til (*g*) þræla, er Aſtrídur átti. Ok ſegia þá (*h*) einætum etit hafa, ok ſtefndu þeim um vorit um ſtuld. En þeſſir þrælar voru miklu hollaztir Aſtrídi fyrir umſiá ok verknad. Hún þóttizt valla mega búi ſínu hallda, ef þeir færi frá, ok ferr á fund Þórſteins ſonar ſins, ok ſegir hönum; hvern ágáng þeir veita: bidr hann ſvara fyri þrælana, vil ek helldr fe bæta fyri þá, enn þeir verdi ſekir (*i*) um álýgi, ef eigi er betri faung á. Ok þætti mer þú nú eiga at
4 vera brióſt fyrir oſs, ok ſegiazt ſvo í góda ætt. Þórſteinn lez þat ætla, at mál mundi ſva uppbotit af þeirra hendi, at þeir munu ætla at fylgia med (*k*) afla mága ſinna. Sýnizt mer þat rád, ef þeſſir menn hallda upp rádi þínu, at ver
5 eigim hlut í fe bótum, at þeim komi vid. Hún ſvarar: ſva ſegir mer hugr um, at þær einar fe bætur verdi, er oſs mun meins í leitad: en fyri því at þar er til lítillar lidſemdar at leita

(*d*) Hrod-ſkotat, *B. omnes.*
(*e*) Einn *A.* 2, 3 & 4.
(*f*) Glúmr var utanlands, *dum Glumus pereqve erat, addunt B. omnes & A.* 2. & *mox* at Sigmundr *habent omnes præter membr. & A.* 1, 3 & 4.
(g) Þræla II. er Aſtrídur átti. *A.* 2, 3 & 4.

Valde raptatur meum patrimonium:
hic commemoro id (meo) carmine.
Non ero porro otioſus
in chalybum turba (motu).

Hoc autem evenerat hic interea: Sigmundus incommodavit Aſtridæ, 2
& fundo ſuo detrudere eam tentavit.

Tempore autumnali dum Glumus peregre aberat, Thorkillo & 3
*Sigmundo duæ vacculæ deſideratæ ſunt, qvas illi furto abactas exiſti-
mabant, & maxime probabile eſſe dicebant, qvod ſervi Aſtridæ
hoc feciſſent, & carnes vento induratas comediſſent (nam clanculum
eos comediſſe) vere poſt furti crimine eos citarunt, erant autem hi
ſervi multo utiliſſimi Aſtridæ ob procurationem & operas, ita ut
vix exiſtimaret, ſe in œconomia perſeverare poſſe, ſi illi abirent. Ad
filium igitur Thorſteinem profecta, de vi ſibi illata eum edocet, precans
ſimul, ut pro ſervis (in jure) reſponderet. Malo, inqvit, pecunia
pro iis ſatisfacere, ſi alia non eſt facultas, qvam ut ficto furti crimine
rei peragantur: nunc tuum eſſe officium judicarem, ut noſtra ſis
tutela, atqve hoc pacto probes, te ex bono genere ortum eſſe.
Thorſtein reſpondit: credere ſe, Thorkillum Sigmundumqve, litem* 4
*ita inchoaſſe, ut affinium ope eam perſeqvi, decreverint: conſilium
eſſe arbitror, ſi hi homines rei tuæ œconomicæ columina ſunt, ut
nos interponamus, qvo ſatisfactio pecuniaria admittatur. Illa dixit:* 5
*eam ſatisfactionem pecuniariam irrogatum iri præſagio, qva noſtrum
damnum intendatur: qvoniam vero parum auxilii a tua parte exſpectan-*

(*b*) Meinvættum likazta (elld hafa) *malis geniis ſimillimos (ignem feciſſe) A.* 3 & 4.

(*i*) Fyrir 'álygi, *idem. Omnes præter Membran.*

(*k*) Styrk, *idem. A.* 2, 3 & 4.

6 leita er þú ert; (þá) mun verda at leggia á þeirra valld. Þau gædi fylgdu mezt Þverár landi: þat var akr er kalladr var (*l*) Vitaz-giaſi, því at han vard alldregi (*m*) úfrærr. En hönum hafdi ſva ſkipt verit med landinu at ſitt ſumar höfdu hvarir.
7 Nú ſegir Aſtrídur þeim fedgum: mer lízt, at þid vilit miök fyrir koma mínu rádi. Ok ſiáit þat, at her þrýtr foryſtu; en helldr enn þrælarnir ſeu uppgefnir vil ek þetta mál leggia
8 á yckarn dóm. Þeir qvádu þat vitrligt rád: gera þeir nú rád ſitt, en ſú var rádagerd þeirra, at hafa ſiálfdæmi fyrir þrælana, eda (*n*) ſekia þá. En Þórſteinn fyllgdi eigi betr málinu, enn þeir höfdu ſiálfdæmi, ok gerdu til handa ſer akrinn, at þeir ſkylldu hann einir eiga, ok ætla ſvo at komazt at landinu öllu, at kippa undan þeirri ſtod er ádr hellt mezt
9 upp rádi hennar. Ok þat ſumar er þá fór í hönd, átti hún at hafa akrinn, ef at rettu færi. En um ſumarit er menn fóru til þíngs er (*o*) þeſſu máli var ſett, þá fór nauta madr um haga ok fann qvígurnar í einu iardfalli, ok hafdi fokit yfir öndverdan vetr: ok vard nú bært íllmælit vid þrælana.
10 Ok er þeir fedgar ſpurdu, at qvígurnar voru fundnar, þá budu þeir fe at giallda fyri akrinn, en þeir villdu eigi láta handſöl ſín af akrinum. En Aſtrídur ſegir: at eigi muni þó ofmikit koma fyrir íllmælit, þó hún hefdi ſitt, ok vil ek annat hvart hafa þat, er ek á, eda miſſa. Þó vilia eingir retta málit, þá ſkal enn bída: ok væntir ek, at Glúmr muni út koma, ok leid-

(*l*) Vitas-giaſi, *B.* 1, 2, 3 & 5. Vítus-giaſi, *B.* 4. vítas-giaſi, *A.* 2. & *in gloſſa ibid.* vitadz-giaſi, *vid. indicem.* Vitús-giaſi, *forte pro* vitudz-giaſi, & *Cap ſeqventi commate* 2. vituſs-giaſa, *A.* 3. 4.

(*m*) *Ita membr.* & *A.* 2 *in gloſſa marginis* óſríorr, *ſed in textu* afrærr, *qvod ſenſu*

tum eſt, illorum poteſtati cauſam permittere neceſſum erit. Ea res 6
maxime fructuoſa in fundo Thveraenſi inerat, ager, qvi Vitazgiafi
(certus dator) appellabatur, eo qvod nunqvam ſterilis eſſet. Is ita
inter fundi colonos diviſus erat, ut alternis æſtatibus fructum inde
caperent. Jamqve Aſtrida Thorkillum Sigmundumqve affata: vos 7
me, inqvit, procuratore carere cernentes, ſortim meam ad ultima
redigere conamini: ſed potius qvam ſervi dediti ſint, veſtro arbitrio
litem permitto: id illi cordate conſultum dictitabant, habitaqve delibe-
ratione inter ſe, id conſilii capiunt, ut aut de ſervis proprium arbitrium 8
obtinerent, aut illos reos peragerent. At Thorſtein cauſam non melius
tuebatur, qvam ut illi proprium ejus arbitrium nanciſcerentur, & agrum
univerſum ſibi ſolis adjudicarent, ſublato hoc (Aſtridæ) adminiculo,
qvod ejus rem maxime ſuſtentabat, ad totum fundum pervenire cogi-
tantes. Æſtate autem, qvæ tum ingreſſa erat, Aſtridæ agri uſus 9
competebat, ſi jus & æqvum valeret, tempore autem æſtatis, qvo
comitia adierant incolæ, lite hac transacta, bubulcus paſcuum peragrans
vacculas in chaſmate qvodam, prima hyemis parte caſu nivis obrutas,
offendit. Qvo patefacta eſt calumnia in ſervos. Thorkillus & Sig- 10
mundus ubi inaudierunt vacculas eſſe repertas, pecuniam pro agro
expendere polliciti ſunt, nolentes pactum de ſua agri poſſeſſione, dextris
datis & acceptis firmatum, revocari: Aſtrida vero infamem calumniam
nimia compenſatione expiari negavit, qvamvis ea ſuum recuperaret;
nam alterutrum volo, aut meum habere, aut perdere, ſiqvidem cauſam
reſtituere vult nemo, tamen ulterius exſpectabo, Glumum enim reditu-
rum

---

caret uti & upprær, *qvod obtrudunt B. omnes & A.* 1. *in A.* 3. *vox in lacuna cubat. A.* 4. *præfert* óſiórn.

(*n*) Sekta, *proſcribere B. omnes.*

(*o*) Þeſſi mál voru ſætt, *idem B. omnes,* á þetta mál var ſætt. *idem A.* 2.

11 leidretta várt mál. (*p*) Sigmundr ſegir: ſeint til vanar ſá
mann eria, ſitr ſá nú hiá, er líkligri væri til þinna ſona: hún
ſegir (*q*) ílla ſezt opt offinn, Sigmundr, ok rángindi, kann ok
vera, at þat hendi þik.

12 Litlu ſídarr ſumarz kom Glúmr út, (*r*) ok er litla ríd
vid ſkip, ferr til búſs ſíns med audfiár; en it ſama ſkaplyndi
hafdi han ſem fyrr. Var fálátr ok let ſem han heyrdi eigi
þat, er gerz hafdi út her medan. Hvern morginn ſvaf han
til dagmála, ok annadizt ekki um bú, þat ſumar áttu þau
Glúmr akrinn at hafa, ef at rettú færi. Fe Sigmundar geck
þeim at meini miök, ok var hvern morginn í túni þeirra.

Einn morginn vakti Aſtrídur Glúm, ok ſagdi, at nauta
fiölldi Sigmundar væri kominn í tún, ok villdi brióta andvirki;
en ek hefi eigi fráleik til at reka í brott: enn verkmenn at
13 vinnu. Han ſvarar: lítt hefir þú mik til vinnu qvadt, ok
ſkal eigi ílla vid verda: ſprettr upp ſídan; ok tekr heſt ſinn,
ok í hönd ſer tre-lurk. Keyrdi nautin knáliga ok bardi þau
miök, þar til er þau koma í tún Þorkels ok Sigmundar:
lætr þau þar ſpilla ſem þau villdu. Þorkell gætti heima
and-

(*p*) Sigmundr ſeigir at ſeint ſe til vanar um þá mann eriu, *ſi* mann eria *diceretur qvod ignoro, denotaret vilem aratorem, mediaſtinum A.* 2. Sigm. ſegir ſeint til vonar: ſú manneria *A.* 3 & 4. *forte hic & ante legendum* maneria *ſervus arator, & fieri poteſt ut hoc*, ſeint til vonar ſú man-eria, *olim fuerit proverbinm de homine ſegni, qvod nunc, ut multa alla dudum obſoleverit.* Sigmundr ſegir: ſeint er til vonar ſá muni eria (veria *B.* 4.) *ſero*

rum ſpero, & noſtras difficultates enodaturum. Sigmundus regeſſit: 11
*ſera & cæca eſt ſpes fructus ex aratione. Is nunc aſſidet otioſus
tuorum filiorum, a qvo hoc magis eſſet ſperandum. Illa reſpondit:
malo eventu ſæpe ſubſidit inſolentia & injuria, Sigmunde! & poteſt fieri,
ut id tibi accidat.*

Paullo poſt ea æſtate rediit Glumus, & poſtqvam parum tem- 12
*poris apud navim ſubſtitiſſet, cum magna copia pecuniæ (mercium)
domum ſe confert, par autem ei ac antea indoles erat; erat ſubtriſtis,
& qvæ, ſe peregre agente, facta ſunt, audire ſe diſſimulavit. Qvovis
mane in horam nonam dormiit, neqve rem oeconomicam curavit. Ea
æſtate Aſtrida & Glumus agro uti debebant, ſi res ex jure proceſſiſſet.
Pecus Sigmundi vagabatur iis (Aſtridæ & Glumo) in magnum dam-
num, & qvocunqve mane erat in agro villæ circumjecto.*

*Aliqvo mane Aſtrida Glumum e ſomno excitavit, & dixit boves
Sigmundi numeroſos intra agrum domeſticum eſſe, & congeſti foeni
moles diruere velle, ſibi vero ad eos repellendos vigorem deeſſe; operas
autem in opere eſſe occupatas. Ille fatur: raro me de opere compellaſti,* 13
*ideo haud obſtinatum me præbebo. Simul exſilit, & eqvum ſuum
capit, ſumtoqve in manum fuſte ligneo, egit boves ſtrenue & multum
verberatos, in agrum usqve Thorkilli & Sigmundi profligavit, atqve
iis vaſtandi copiam, qvantum volebant, dedit. Thorkillus horis ma-
tutinis*

---

exſpectandum eum eſſe araturum (defenſurum) B. omnes, qvod proverbium itidem videtur, tractum a parvulis agricolarum filiis, & translatum ad eos a qvibus negotii alicujus executio ſero ſperari poteſt.

(*q*). Illa ſeſt enn öſſi þinn Sigmundr &c., *male ſedatur adhuc inſolentia tua Sigm. &c. B. omnes.*

(*r*) Ok er rudt var ſkip, *navi exonerata B. omnes.*

14 andvirkis um morgna: en Sigmundr fylgdi húskörlum. Þorkell mællti vid Glúm: þeſs áttu van, at menn muni þat eigi ſitia þer, ef þú meidir fe manna: þóttu þikiz hafa framit þik
15 (*s*) utanlendiſs. Glúmr qvad ómeidd vera öll naut hans nú, en ef þau koma optarr oſs at meini, þá munu eigi öll (*t*) úlamit, ok láttu þó vel ifir; þú kemr þuí einu vid; munu
16 ver ok eigi leingr hafa mein af fe ydru. Þá mællti (*u*) Sigmundr: ſtórliga lætr þú nú Glúmr; ſlíkr (*x*) glópalldi þykir þú oſs nú, ſem þá er þú fórt utan; ok munu ver eigi vort
17 rád gera eptir (*y*) geipun þinni. Glúmr veik heim, ok ſetti at hönum hlátr. Brá hönum ſva vid, at han gerdi fölvan í andliti: ok hrutu or augum hönum tár, þau er því voru lík, ſem hagl þat er ſtórt er. Ok þann veg brá hönum opt vid ſídan, er (*z*) víg hugr var á hönum.

VIII. Cap.

1 Þat er ſagt, þá er á leid á hauſtit, at Aſtrídur kom enn at máii vid Glúm einn morgin, ok vakti hann: ok bad hann ſkipa til verks, quad nú heyverkum lokit verda í dag, ef ſvo
2 veri tilſkipat ſem hæfdi. Lokit höfdu þeir Sigmundr heyverkum fyri ſtundu: ok fóru þau Sigmundr og Vígdís ſnemma í morginn til akrſins Vitaz-giafa, ok munu þau vel hyggia, er þau hafa akrinn, er ver ættim, ef at rettu færi. Þá ſtód Glúmr

(*s*) útlendis, *B. omnes.* utanlands. *A.* 2. *idem.*

(*t*) ólamin] *A.* 2. & *B. omnes idem.*

(*u*) *Ita membr. & A. omnes, & poteſt*

tutinis fænum in agro congeſtum ſervabat, Sigmundus autem operas
ſeqvebatur. Thorkillus Glumo locutus eſt: exſpectandum habes, ſi 14
pecori hominum vim & vulnera infers, fore, ut hoc tibi non impune
toleretur, qvantumvis rebus geſtis peregre inclaruiſſe, tibi videaris.
Glumus dixit: boves ejus omnes adhuc eſſe inviolatos, verum ſi ſæpius 15
nobis damno veniunt, non omnes erunt a verberibus immunes, qvod tu
tamen bono animo ferto, aliter faciendi copia tibi non eſt; nec nos
poſthac diu damnum accipiemus a veſtro pecore. Tum interfatus eſt 16
Sigmundus: glorioſe nunc te jactas, Glume, nobis autem æqve ſtolidus
nunc videris, ac eo tempore, cum peregre abiiſti, neqve noſtra conſilia
inſtituemus ex tuo garritu. Glumus domum ſe vertit, & tum riſus 17
eum cepit, atqve ita vultu mutatus eſt, ut pallor faciem occuparet,
lacrymæ autem grandini ingenti ſimiles oculis exciderent. Hunc in
modum ſæpe poſtea, ubi homicidia animo agitaret, mutatus eſt.

Cap. VIII.

F*ertur, eodem autumno inclinante, Aſtrida mane qvodam Glumum e* 1
ſomno ſuſcitaſſe, & iterum adloqvutam eſſe; rogans, ut ordinaret opera,
& dicens, opera fænaria abſolutum iri eo die, ſi negotium, ut fas eſſet,
diſponeretur. Illi Sigmundus (& Thorkillus) operibus foenariis jam 2
pridem defuncti erant, atqve Sigmundus & Vigdiſa primo mane in
agrum Vitaz-giafum exierunt, & credo, eos in ſinu gaudere, qvod
agrum habent, qvi noſter eſſent, ſi res recto ordine iret. Tunc Glu-

K 2 *mus*

Sigmundut interveniſſe ſermoni, etſi author id reticeat, Þorkell habent B. omnes.

(*x*) Glapalldi *B. omnes idem.*

(*y*) Geipne (geypun) *B. omnes, jactantia.*

(*z*) Viga-hugr, *A. 2. & B. omnes.*

3 Glúmr upp, ok vard þó eigi fyrr búinn, enn at dagmálum. Han tók þá felldinn blá, ok ſpiótit gullrekna í hönd ſer,
4 let ſödla heſt ſinn; enn Aſtrídur ſagdi: miök vandar þú nú ſonr minn (*æ*) búníng til heyverkſins. Han ſegir: eigi fer ek opt til at vinna, en bædi ſkal þá gera mikit at, ok búaz vel til, ok kann ek þó ecki vel til verkſins at ſkipa; mun ek rída til hóla upp, ok þiggia heimbod at Þórſteini
5 bródr mínum. Sídan reid han ſudr yfir ána. En þá er han kom til akrſins, þá tók han dálkinn or felldinum. En þau voru (*ö*) í akri Vígdís ok Sigmundr: ok er hún Vígdís ſá hann, geck hún í mót hönum, ok bad hann heilann koma.
6 Þikir oſs þat illa er ſva fátt er í frændſemi várri, ok vilium ver eiga í allan hlut at fleira ſe um. En því veik ek híngat, at dálkrinn er or felldi mínum, ok vil ek at þú ſaumir á
7 niſting. Hún lezt þat giarna vilia, ok gerdi hún þat. Glúmr leit yfir ákrinn ok mællti: eigi brázt han Vitaz-giafi enn. Sídan fór han í felldinn, ok tók ſpiótit í hond ſer, ſídan
A. C. ſnarar han at hönum Sigmundi ok brá ſpíótinu: en han ſpratt
942. upp í móti. En Glúmr hió þegar í höfud hönum, ok þurfti
8 Sigmundr eigi fleiri. Þá geck han at Vígdíſi, ok ſagdi: at hún ſkylldi heim fara, ok ſeg Þórkatli, at Glúmr ſvarar: ecki er enn þat ad ordit, er eigi meigi vel verda í frændſemi várri. At Sigmundr er eigi einfærr af akrinum. En Glúmr reid upp til hóla, ok ſegir bródr ſínum eingi tídindi. En er Þórſteinn ſá gerdar hans, er han hafdi bedi felld ok ſpiót, þá fann han blöd (*a*) í málunum, ok ſpyrr, ef han hefdi
9 höggvit med því firi ſkömmu? Han ſvarar: þat er ſatt; eigi hefir

---

(*æ*) Búnad þinn, *idem B.* 1, 2, 3 & 4. (*ö*) á akrinum *in agro, B. omnes.*

mus (cubitu) ſurrexit: tamen non priusqvam ad horam nonam paratus 3
fuit. Ille pallium cyaneum induit, & haſtam auro incruſtatam in manum ſumſit, eqvumqve ephippio ſterni fecit. At Aſtrida dixit: 4
jam, fili mi, exqviſite admodum te ad opus foenarium paras. Ille dixit: raro opus facere aggredior: at tum & multum efficiendum, & diligenti apparatu utendum eſt; nec tamen operis imperare peritus ſum. Holos eqvitabo, convivium a fratre meo Thorſteino accepturus. Deinde auſtrum verſus trans amnem eqvitavit, ut autem in agrum 5
venit, fibulam pallio eripuit. Erant autem in agro Vigdiſa & Sigmundus in opere (in opus intenti,) ubi vero Vigdiſa eum vidit, ei obviam ivit, ſalvumqve adeſſe juſſit. Nobis moleſtum eſt, qvod noſtra cognatio 6
tam friget, ideo omnem operam interponere volumus, ut magis caleat, Glumus reſpondet: nondum incidit, qvo minus cognationis jura & officia bene ſervari poſſint, eo autem huc diverti, qvod fibula pallio meo exſoluta eſt, vellem, ut commiſſuram (nexuram) inſuas. Illa lubenter annuebat, & ita faciebat. Oculos ſuper agrum circumferens 7
Glumus, in hæc verba prorupit: neqve hac vice hicce Vitazgiafi fefellit; deinde induit pallium, haſtamqve in manum ſumſit; deinde celeri corporis converſione ad Sigmundum ſe corripuit, ille vero contra exſiliebat. Glumus autem ſimul ictum in caput ejus inflixit, nec pluribus illi opus erat. Tunc Vigdiſam acceſſit, eiqve juſſit, ut 8
domum iret, & nunciaret Thorkillo, Sigmundum ex agro redeundi impotem eſſe. Glumus autem Holos eqvo provectus, fratri nihil novi retulit. Cum autem Thorſteinus vidit veſtitum ejus (militarem) pallium nempe & haſtam, obſervavit ſangvinem circa acies haſtæ, & rogavit, an eo nuper feriiſſet. Ille reſpondet: ita eſt; non venit 9

(*a*) á ſpiótinu *in haſta A.* 3 & 4.

hefir mer í hug komit at ſegia, kvad Glúmr, at ek drap
Sigmund Þorkels ſon í dag. Þórſteinn ſegir: þat mun þeim
tídindi þikia Þórkatli, eda eſpihælíngum mágum hans. Glúmr
ſegir: þat er fornt mál, (*b*) *at Blódnætur eru hverium brádaztar*,
10 ok mun þeim þikia lítilz vert um er frálídr. Glúmr var þar
iij nætur at kynni ſínu, en þá býzt han heim. Þórſteinn býzt
at fara med hönum. Glúmr ſagdi, þeſs eigi þurfa: gættu búſs
þíns. Enn ek mun rída retta leid mína til Þverár; munu þeir
ekki ſva miök eptir þeſsu gánga, ferr Glúmr heim til Þverár.
11 En er tídindi þeſsi ſpyriaz, fer Þórkell á fund Þórarins, ok
leitar þángat ráda ok medferdar, han ſvarar: vera má nú
(*c*) þá at þat ſegi Aſtrídur, at han hafi eigi til engiſs riſit á
12 legginn. Þórkell ſvarar: þat ætla ek, at hann hafi á þann
legg riſit, er hann fær eigi á ſtigit. Þórarinn ſvarar: þat er
nú ſem gerizt, hafi þer leingi ſýnt þeim úiafnad, ok ætlat, at
færa þāu (*d*) vid útgarda, ok litit eigi á þat, hver van veri
á um afquæmi ſlíkra manna ſem Eyiolfr var, er bædi var ætt
13 ſtórr ok enn meſti garpr. En oſs er vandi á miök mikill
vid Glúm fyri frændſemis ſökum, en vid ydr um mægdir;
ok (*e*) óhógligt ſyniz mer málit, ef Glúmr fylgir, ſem ek
get, at verda muni. Þá fór Þorkell heim, ok voru þeſsi mál
kyrr um vetrinn. Glúmr hafdi nockuru mannfleira, enn han
var vanr, um vetrinn.

Cap.

(*b*) Blód-bætur, *ſatisfactio pro cede A.* 3 & 4.

(*c*) At hún Aſtrídur ſegi. *B.* 1. 2. 4. *illud* hún *ſapit qvandam emphaſin.*

(*d*) til. *B. omnes, A.* 2 & 3. *conſtructione magis trita.*

(*e*) Ohægligt, *idem. A.* 2. 3 & 4. ohagligt, *inutilis, diſpendioſa B. omnes.*

mihi in animum (tibi) narrare, qvod Sigmundum Thorkilli filium
interfeci hodie. Thorſtein fatur: id Thorkillo & Eſpeholenſibus, ad-
finibus Sigmundi, in eventis memorabilibus, credo, habebitur. Glumus
dixit: vetus dictum eſt: qvod Noctes cruentæ cuiqve ſunt maxime
inqvietæ (moræ impatientes *); *parvi facient damnum labente*
tempore. Glumus ibi tres noctes neceſſitudinis gratia traduxit; tum 10
vero domum redire paravit. Thorſtein pollicebatur eum comitari,
qvod ſibi opus eſſe Glumus negavit; cura domum tuam (inqvit) at ego
rectam viam meam ad Thvera eqvitabo, illi non adeo vehementer vin-
dictæ inſtabunt. Sic ad Thvera domum ſe recipit. Ut autem caſus 11
(Sigmundi) innotuit, Thorkillus Thorarinum convenit, & apud eum
conſilia qværit cauſæqve tractandæ rationem. Ille reſpondet: fieri
poteſt, ut nunc Aſtrida dicat; Glumum non de nihilo in pedem ſe
erexiſſe, (adoleviſſe, ſive ætatis & virium incrementa cepiſſe). Thor- 12
killus reſpondet: credo illum in eum pedem ſe erexiſſe, cui nunqvam
inſiſtere qveat. Thorarinus regeſſit: hoc eventus docebit: vos iſtis
diu huc usqve injuriam obtuliſtis, & eos ad incitas (extremos fundi
limites) redigere intendiſtis. Neqve conſideraſtis, qvanta ſpes eſſet in
progenie tantorum virorum, atqve Eyiolfus fuit; qvi & clarus natali-
bus, & ipſe maximus heros exſtitit. Nobis autem officii nexus cum 13
Glumo intercedit ob conſangvinitatem & vobis cum ob affinitatem, certe
mihi actio ardua videtur, ſi ille omnem in defendendo lapidem movet,
qvod fore conjicio. Thorkillus domum reverſus eſt. Cauſa autem ea
hieme intacta manſit. Glumus per eam hyemem aliqvanto plus familiæ
aluit, qvam antea conſveverat.

Cap.

---

*) i. e. Dum cædes recens eſt, is, qvi cæde damnum accepit, vindictæ ſtudio maxime flagrat.

IX. Cap.

1 Þat er ſagt at Glúm dreymdi eina nótt: han þóttizt vera úti
ſtaddr (*f*) á bæ ſínum, ok ſiá út til fiardarins; han þóttizt ſiá
konu eina gánga utan eptir heradinu, ok ſtefndi þángat til
Þverár, en hún var ſva mikil at axlirnar tóku (*g*) út fiöllin
2 (*h*) tveggia vegna. En han þóktiz gánga úr gardi á móti
henni, ok baud henni til ſín; ok ſídan vaknadi han: öllum
þókti undarligt, en han ſegir ſvo: draumr er mikill ok merki-
ligr, en ſva mun ek hann ráda, at Vígfúſs módr fadir minn
mun nú vera andadr, ok mundi kona ſiá hans hamíngia vera,
er fiöllum hærra geck. Ok var han um adra menn fram um
flezta hluti at virdíngu. Ok hans hamíngia mun leita ſér
3 þángat ſtadfeſtu, ſem ek em. En um ſumarit er ſkip komu
út, ſpurdizt andlát Vígfúſs. Þá qvad Glúmr víſu:

> Fara ſá ek (*i*) hólms (*k*) und hiálmi
> (*l*) Hauks í miklum auka
> Iörd at Eyiafirdí
> Ifúngs (*m*) firadíſi:
> Þá (*n*) ſvat dóms í draumi
> (*o*) Dals-ótta mer þótti
> (*p*) Felli-gudr med fiöllum
> (*q*) Fólk vandar (*r*) biöd ſtanda.

Um

(*f*) At, *idem. omnes, præter membr.* & *A.* 2.

(g) út í fiöllin, *omnes, præter membr. vulgate.*

(*h*) Beggia vegna, *B.* 5. beggia meigin, *B.* 1, 2, 3 & 4.

(*i*) Hólm. B. 1.

(*k*) vid. *B.* 1, 3 & 4. med *A.* 3 & 4.

(*l*) Haugs *B.* 5. *qvod rhythmo adverſatur.*

(*m*) Firra *A.* 2. & *B.* 4. Fyra *A.* 3 & *B.* 5. Fyrra *B.* 1 & *A.* 3.

Cap. IX.

Memoriæ proditum eſt, qvod nocte qvadam Glumus per qvietem vidit 1
ſe foris conſtitutum in villa ſua, & ſinum verſus proſpicere; viſus eſt
ſibi videre mulierem a mari ad (ædes ſuas) Thvera per medium terri-
torium recta tendentem tantæ magnitudinis, ut humeri montes utrin-
qve tangerent (totumqve montium intervallum corporis mole impleret).
Ille autem opinabatur ſe illi obviam ire, eamqve domum ſuam invitare.
Deinde expergefactus eſt; omnibus mirum viſum eſt. Ille autem ita 2
dixit: ſomnium magnum eſt, & notatu dignum: at ita id interpre-
tabor. Vigfuſus avus meus maternus veriſimiliter mortuus eſt, &
opinor, hanc mulierem eſſe ejus felicitatem, qvæ montes altitudine
ſuperavit. Ille enim honore alios in plerisqve rebus antecelluit, ejus
fortuna ſedem ſibi, ut ſpero, certam ibi qværit, ubi ego ſum. Æſtate 3
autem, cum naves advenerunt, mors Vigfuſi relatione accepta eſt.
Tum Glumus carmen cecinit:

Vidi ſub galea telluris (ſub coelo) pepli nympha!
Divam averruncam incedere
Per Eyiafiördum, excellenti
Magnitudine præditam:
Cum haſtata illa ſtragipotens nympha bellica
Videbatur mihi in ſomnio decretorio (luculento)
Mole ſua implere tellurem
Inter montes valli minitantes (eminentes).

Illo

(n) Sú at (ad) *A.* 2, 3 & 4. Sat *B.* 1, 3, 4 & 5. *ſine dubio variatum ex* ſuat *uti* ſo *ex* ſvo.

(o) Duls-óttu *A.* 2. Dubs óttu (Dubz ótta) *A.* 3 & 4.

(p) Felli godur *B.* 1, 4 & 5. Felle godur *B.* 3. Fellu gnudur *A.* 3 & 4.

(q) Fólk vandat *A.* 2, 3 & 4.

(r) Biod *B. omnes.* Biöd *A.* 3 & 4. Hliód *A.* 2.

4 Um vorit hitti Þórkell Þórvalld Krók, ok adra ſonu Þóris, leita eptir at þeir muni fylgia þeſsum málum. En han talldi til ſkylldu vid dóttur ſína, ok marga adra vináttu, er
5 han hefir þeim gert, ok Sigmundr ſon hans. Þórvalldr hittir Þórarinn, ſegir, at ámælisſamt muni verda, nema þeir fylgi málum mágs ſíns: han lezt vilia ſlíkt allt at veita, ſem han hefir faung á, ok þat er nú audſætt, at Glúmr ætlar at miklaz af vígi Sigmundar, en ver unnum oſs eigi verr metorda í
6 heradinu. Þórarinn ſvarar: ſva lýzt mer ſem vant muni ſva málinu at fylgia, at örugt ſe, at ver vaxim af, ok en vid uppgáng Glúms er þat eigi örvænt, at hönum kippi í kyn ok ætt ſína: fer ek því tregari at en þer, at mer ſýnizt óvís virdíngin at deila vid Glúm. En mer þickir ok eigi gott, ef
7 aukazt vill úvirdíng var. En med áeggiun, þá bió Þórarinn Þóris ſon mál til Alþingiſs á hendur Glúmi um víg Sigmundar. En Glúmr bió mál til á hendur Þórkatli enum Háfa um (s) íllmæli til þrælanna; ok annat bió han á hendur Sigmundi, ok ſtefndi hönum um ſtulld, ok quadz hann drepit hafa á eign ſinni. Ok ſtefnir hönum til óhelgi, er han fell á hans
8 eign, ok gróf Sigmund upp. Sídan fóru mál til alþíngiſs vid ſua búit. Ok ſótti Glúmr þá frændr ſína at lidveizlu, Gizor Hvíta, ok Teit ſon Ketilbiarnar frá Mosfelli, ok Asgrím Ellidagrímsſon, ok ſegir þeim allann mála vöxt, ok ágáng þeirra fedga, ok ránglæti, ok marga ſuívirdíng: quazt han þar (t) vetta

eflíngar

(s) Illmenſku, *malitiam B. omnes:* & *mox vid. pro* til *idem B.* 1 & 5.

Illo vere Thorkellus convenit Thorvalldum Krokum, aliosqve 4
filios Thoreris, ſollicitans eos de hac cauſa perſeqvenda; rationem
afferens, cognationem cum ſua nuru, multaqve amicitiæ officia, qvæ
iis exhibuiſſet, una cum filio ſuo Sigmundo. Thorvalldus Thorarinum 5
conveniens, ſiniſtræ famæ eos obnoxios fore, niſi ad cauſam affinis
agendam opem ferant, demonſtravit, adjiciens, omne, qvicqvid in ſua
eſſet poteſtate, ſuppeditaturum ſe, liqvidum autem nunc eſt, qvod
Glumus cogitat inclareſcere cæde Sigmundi. At nihilo minorem
exiſtimationem in territorio nobis ipſis indulgemus. Thorarinus re- 6
tulit: difficile mihi videtur cauſam ita agere, ut indubium ſit, qvod
inde inclareſcamus, & præterea in tantis Glumi progreſſibus haud
incredibile eſt, qvod ſtirpem & genus ſuum relaturus ſit. Ideo lentiore
gradu, qvam vos, negotium adeo, qvia mihi videtur incertus honor
ex lite cum Glumo agitanda; ſed mihi non arridet, ſi noſtra ignominia
augetur. At his incitamentis motus Thorarinus Thoreris filius 7
cauſam de cæde Sigmundi in comitiis contra Glumum agendam paravit.
Glumus contra adverſus Thorkellum Procerum reconventionem inſti-
tuebat de crimine calumniæ in ſervos: alteram autem (reconventionem)
inſtituebat contra Sigmundum, & eum furti crimine in judicium arceſ-
ſebat, contendens ſe eum in poſſeſſione ſua (tanqvam uſurpatorem fundi
ſui) occidiſſe, & arguebat eum jure cæſum eſſe, qvod in fundo alieno
cecidiſſet, in qvem finem Sigmundum (ejus corpus) effodiebat. His 8
præmiſſis cauſæ in judicium comitiale inſinuatæ ſunt. Glumus cogna-
tos ſuos in advocationem poſtulavit, Gizorum Album, Titum filium
Ketilbiornii de Mosfello, & Asgrimum Ellidagrimi filium, iisqve
expoſuit omnem cauſæ habitum, inſultationem patris & filii (Thorkilli

L 2 &

(c) Vetta, *ita membr. cæteri omnes* vænta
idem.

eflíngar til rettra laga, er þeir voru. En han væri ſiálfr fyri, þeir qváduz allir þeſs ſkylldir, at hans (*u*) lutr lægi eigi í úvina hendi, qváduzt því fegnir verda, ef hans (*v*) uppreizt
9 yrdi í þeirri ætt. Lídr þíngit at dómum fram, ok hafa Eſpihælíngar fram vígsmálit med áeggiun þeirra, er harma ſinna áttu at minnaz, en víſt veri, at eigi mundu ſpiöllin áyera. Glúmr hefir málit á hendur Þórkatli, ok komu ſakír í dóm: hafdi Glúmr mikin frænd afla ok vina, ok er til varna var bodit,
10 ſegir Glúmr: á þá leid er, at þat má mörgum kunnigt vera, at þer hafit málit meir tilbúit med óſkapi, enn eigi ſe ſpiöllin á, því at Sigmund drap ek á mínu fe; ok ádr ek rída til þíngs, ſtefnda ek hönum til óhelgi, han nefndi ſer at því vatta, ok ver ſua ſökina, ok veittu þeir frændur hönum ſva, at Sigmundur fell úheilagr. Sídan hefir Glúmr mál fram á hendur Þórkatli um (*x*) bekrád til fiár ſíns, ok horfir þar úvænt Þórkatli, því at vitni gengu at med Glúmi, ok finnazt þar eigi lögvarnir í móti, ok horfdi til þeſs at Þórkell mundi verda
11 ſekr, var leitat um ſættir vid Glúm. Han ſegir, þá tva koſti vera, at han mundi ſök (*y*) fram hafa, edr Þórkell ſelldi hönum Þverár land (*z*) med ſlíku verdi, ſem han villdi áqveda, ok var þat eigi betr enn hálfvirdi, má ok Þórkell þat ætla, ef han verdr ſekr, at vid ſkulum eigi bádir á þíngi annat ſumar.

Nú

(*u*) Mál *cauſa*. *A*. 3, 4.

(*v*) Uppreiſn *idem ſed modernum*. *B*. *omnes* & *A*. 3 & 4.

*& Sigmundi) & multifariam contumeliam adjiciens, ſe ſperare auxilium
ab iis ad juſtum jus obtinendum; ſemet autem ipſum cauſæ agendæ
præfuturum eſſe. Illi affirmabant ſuum eſſe officium (proſpicere) ne,
ejus ſors in inimicorum manu (poteſtate) eſſet; addentes, volupe ſibi
eſſe, ut ille in ſtemmate illo (qvam maxime) inclareſceret. Labitur* 9
*(jam) tempus comitiorum, usqve dum lites in jus venirent. Eſphæ-
lenſes impulſu eorum, qvi damnum ſuum vindicare debebant, actionem
homicidii in jure ediderunt, certumqve eſſe exiſtimarunt, eam vitio
carere. Glumus actionem contra Thorkillum intendit, qvo facto cauſæ
ad judices agebantur. Glumus cognatorum amicorumqve agmine
ſtipatus erat. Cum autem invitaretur ad defenſionem proferendam;
Glumus hunc in modum verba fecit: ita res habet, ut multis notum* 10
*eſſe debet, qvod actionem inſtituiſtis majori cum temeritate, qvam ut
vitio careat. Nam Sigmundum occidi in re mea, & antequam irem
in forum, citavi eum capitis crimine. Teſtes in eam rem appellavit,
& ita cauſam defendit, adjutus a conſangvineis, ut Sigmundus impune
cæſus fuiſſe judicaretur. Deinde Glumus Thorkillum inſimulavit
peculii ſui appetiti. Res autem Thorkillo ad deterius ſpectabat, nam
teſtes a Glumo ſtabant: contra autem nulla juſta exceptio inveniebatur.
Adeo ut eo vergeret negotium, ut Thorkillus reatus ſententiam pate-
retur. Igitur Glumus de transactione compellatus, haſce duas eſſe* 11
*conditiones, aut ſe cauſam perſecuturum (ex rigore legis) aut Thor-
killus illi venderet fundum Thveraënſem prætio, qvod ipſe (Glumus)
ſtatueret, (qvod non erat ultra dimidium ejus, qvo fundus per ſe conſta-
bat) præterea Thorkillo reputandum eſt, ſi proſcribetur, nos ambos in
comitiis non adfore altera æſtate. Tum amici Thorkilli ſe inter-*

 pone-

(x) Beckrád *A.* 3 & 4. *idem B.* 5. Brekrád *A.* 2.

(y) Framme hafa, *idem B.* 1, 3 & 4.

(z) Med *omittunt B. omnes; neqve id male.*

A. C. 943.

12 Nú áttu lut í vinir Þórkels, at han ſættizt, ok tók Þórkell þat ráð, ſem hönum hæfdi, ſættiz á mál ok ſelldi Glúmi landit, ſkylldi búa á þau miſſari, ok voru þá ſáttir at kalla; ok undu Eſphælíngar ílla vid mála lok: ok hedan frá greri alldregi um
13 heillt med þeim Glúmi ok Eſphælíngum; ok ádr Þórkell fór ábrott frá Þverá, þá geck han til hofs Freys, ok leiddi þagat uxa gamlann, ok mællti ſva. Freyrr! ſagdi han, er leingi hefir fulltrúi minn verit, ok margar giafar at mer þegit, ok vel launat, nú gef ek þer uxa þenna til þeſs, at Glúmr fari eigi únaudgari af Þverár-landi, enn ek fer nú, ok láttu ſiá nockurar iarteigner, hvart þú þiggr edr eigi, en uxanum brá ſvo (*æ*) víd, at han (*ö*) quad vid hátt, ok fell nidr daudr, ok þótti (*a*) Þórkatli vel hafa (*b*) vidlátit. Ok var hönum nú hughægra, er hönum þótti, ſem þeigit mundi heitit. Han fór ſídan nordr til Mývaz, ok er han úr ſögunni.

A. C. 944.

X. Cap.

1 Glúmr tók nú virdíng mikla í heradinu. Sá madr bió at Lóni í Hörgárdal, er Gunnſteinn het, mikilmenni ok audigr, ok talldr med hinum ſtærrum mönnum; han átti (*c*) konu þá er Hlíf het, Þórgrímr het ſon þeirra, ok var kendr vid módr ſína ok kalladr Hlífar ſon, fyri því at hún lifdi leingr enn Gunnſteinn: hún var ſkörúngur mikill. Þórgrímr var mannadr vel,

---

(*æ*) vid. *omittit A. 4. ſalvo ſenſu & dictione.*

(*ö*) Datt nidr daudr, ok qvad vid, *idem tranſpoſitione non vituperanda B. 5.*

ponebant, ut litem tranſigeret, hortati, ille autem conſilium cepit, 12 *qvod ex ejus re erat, tranſegit de lite, & Glumo fundum vendidit, veniam tamen nactus eum annum ibi habitare. Ita verbo (nomine) in gratiam redierunt (non re), Eſphælenſes enim exitum litis ægre tulerunt. Ex eo tempore inter eos & Glumum amcitia nunqvam integre coaluit. Priusqvam autem Thorkillus de Thvera migraret, ad fanum* 13 *Freyeri acceſſit, bovem annoſum eo ducens, & ſic loqvutus eſt: Freyere! inqvit, qvi diu fuiſti mihi numen tutelare, multaqve dona a me accepiſti, & bene remuneraſti, hunc bovem tibi dono, ut faxis, Glumum non minus invitum, qvam ego nunc facio, fundo Thveraenſi demigrare, & oſtende ſigno aliqvo, num accipias donum, nec ne. Bos autem ita affectus eſt, ut alto clamore edito, exanimis humi procumberet. Qvod Thorkillo bene obtigiſſe viſum eſt, qva propter animo magis tranqvillo erat, qvam antea, qvod Deo litatum eſſe arbitraretur; ille, ſede deinde ad ſtagnum Myvatn translata, non adeſt ulterius in hac hiſtoria.*

Cap. X.

Glumus poſt hæc magnam dignitatem cepit intra territorium. Prædium Lon (ſtagnum) in valle Horgardale ſitum incoluit vir nomine 1 *Gunſtein, magnus homo & opulentus, atqve inter majoris notæ viros numeratus. Ille uxorem habuit nomine Hlifam (tutelam), & ex ea filium Thorgrimum, qvi a matre de nominatus eſt Hlifæ filius, ideo qvod illa Gunſteini ſuperviveret, erat autem illa virago gravis. Thor-*

(*a*) Þorkatli, *omittit membr. & A. omnes neqve recte, per ſeqventia.*

(*b*) Vidbrugdit, *fere idem B.* 1.

(*c*) Kvinnu, *idem A.* 3 *&* 4.

vel, ok gerdiz mikil menni, Grímr het annarr ſon þeirra, er kalladr var Eyrarleggr, Halldóra het dóttir þeirra, hún var væn kona ok vel ſkapi farin. Sá koſtr þótti vera einn hverr beztr fyrir ſakar frænda ok mezt (*d*) kunnoſtu ok framqvæm-
2 dar hennar. Þeſsar konu bad Glúmr: lez han litt þurfa mundu (*e*) frænda, at ſegia ætt ſína, ne ſva fiár luti, edr atferd, þat mun ydr kunnigt vera, en ráda koſt þenna hefi ek mer
3 ætlat, med því at frændr hennar vilia. Hönum var vel ſvarat þeſsu máli, er hún föztnud Glúmi med miklu fe, ok gert brullaup þeirra vel, ok nú er hans rád enn virdvigligra
4 enn ádr. Þórvalldr het madr (*f*) Reims ſon, er bió at Bardi í Fliótum, han átti Þurídi dóttur Þórdar frá Höfda. Börn þeirra voru Klauſi ok Þórgerdur, er átti Þórarinn á Eſpihóli. Þórvalldr Krókr á Grund átti Þórkötlu úr (*g*) Þiórſár-dal. Hlenni enn gamli Örnólfsſon Töſkubaks bió i Vídineſi, ok átti Otkötlu Otkels dóttur úr Þiórzárdal.

5 Gizorr het madr, ok var Kadalls ſon. Han bió at Tiörnum í (*h*) Eyiafiardar dal. Han átti konu þá er Saldís het,
6 hún var gilld Huspreyia. Gizorr var ok í (*i*) enu ſtærra bonda

---

(*d*) Kunnáttu, *idem B. omnes.*

(*e*) Frændum hennar, *cognatis ejus ſuum ſtemma recenſere B.* 5. á at ſeigia frænda at ſína *recenſere majores ſuos A.* 2. *uterqve ſenſus ſuis non abſurdis rationibus nititur.*

(*f*) Reins ſon *B. omnes* Renerſkr. *A.* 3. *Patronymicum ſuſpectum.*

Thorgrimus dotibus virilibus bene erat inſtructus, & magnus vir
exſtitit. Alter filius Gunſteini nominatur Grimus cognomine Eyrar-
leggur (oſſum vel tibia littoris). Haldora vocabatur filia eorum,
femina formoſa & bono ingenio prædita: id matrimonium habebatur
in paucis præclarum propter familiam, & maxime propter artes ejus
muliebres, & in rebus gerendis ſtrenuam dexteritatem. Hanc ſibi 2
uxorem popoſcit Glumus, dicens: cognatorum interceſſione opus non
eſſe ad demonſtrandum genus ſuum, fortunaſve, aut mores; ea vobis
nota eſſe credo, at conditionem hanc mihi decrevi, cum eo, ſi ita
videatur cognatis ejus. Commode accepta eſt ejus petitio, mulierqve 3
ei deſponſa cum alma dote, & nuptiæ honeſte celebratæ, jamqve con-
ditio Glumi multo honoratior exſtitit, qvam antea fuerat. Thorvall-
dus dictus eſt homo Reimeri filius, qvi prædium Bard (ora) in territorio,
qvod appellatur Fliot (ſtagna v. inundationes) ſitum incoluit: ille
Thuridam filiam Thordi ab Hofdio in matrimonio habuit, & ex ea
ſuſcepit liberos Kloſium (clavium) & Thorgerdam, Thorarino Eſpeho-
lenſi nuptam. Thorvalldus Krokus Grundenſis conjuge gaudebat Thor- 4
katla ab Thiorſardalo. Hlennius Priſcus filius Ornolfi Töſkubaki
(peræ dorſi) prædii Vidineſi incola Otkatlam Otkilli filiam in matri-
monio habuit.

Giſſor erat nomine vir Kadalis (rudentis) filius, is Tiornis (lacu- 5
bus) in valle Eyiafiördenſi habitavit. Habebat uxorem nomine Saldiſam,
matronam ampliſſimam. Gizor etiam erat in numero majorum civium, 6
& in

(g) Þióſſárdal *B.* 4 & 5. r. *ante* s, *facile abiit in* s, *euphoniæ gratia; uti vidimus ſupra in* Heſſir & *in multis aliis obſervare eſt.*

(h) Eyiafirdi *A.* 4.

(i) Hinni ſtarri bænda tölu. *A.* 2, 3 & 4.

bonda tali, vel fiár eigandi, dætur þeirra eru ij nefndar, Þór-
dís ok Herprúdur, konur vænar ok oflátar miklir, þóttu vera
7 koſtir gódir: óxu þar upp heima. Bródir Gizorar het Run-
ólfr, han var fadir Valgerdar, módur Eyiólfs á Mödruvöllum.
Þórdís var dóttir Kadallz, er átti Þórirr á Eſpihóli: ok þeirra
börn voru þau, ſem ſagt var fyrr. Þórgrímr Þóris ſon var
eigi Þórdíſar ſon, ok þó ſkilgetinn. Þórgrímr var mikil menni
8 ok (*k*) vel at ſer. Han rídr á fund Gizorar þeſs eyrindis, at
bidia Þórdíſar dóttur hans ſer til eigin konu. Voru (*l*) flytiendr
9 þeſsa máls brædr hans ok vinir. Frændr konunnar þóttuz
vera nærkomnir at (*m*) ſiá fyrir koſti frændkonu ſinnar. Ok
leiz þeim all vænliga ſtofnat; en Þórgrími var ſýniat konunnar;
en öllum þótti han (*n*) hafa mællt til iamrædiſs, ok (*o*) fyrir
þótti brædrum hans ok frændum.

XI. Cap.

1 Sá madr er nefndr til ſögunnar er Arnorr het, ok var kall-
adr (*p*) Raudkinnr, han var Steinólfs ſon, Ingiallz ſonar, ok
brædrúngr Glúms at frændſemi, han hafdi leingi í förum verit,
ok

(*k*) Þó, *etiam præterea A.* 4 *&* 3. Þar med, *idem B.* 5.

(*l*) Flytendr *membr. vix recte.*

(*m*) Ráda fyrir, *idem & qvidem magis proprium A.* 3 *&* 4. *idem B. omnes.*

(*n*) Hafa ei fiærri uppátekit, *eum haud longe ab æqvo aberraſſe, vel haud iniqvum propoſuiſſe A.* 4.

(*o*) Þóttadiſt *idem B.* 1, 2, 3, 4 miſþóknadiſt *B.* 5. *idem.*

& in re ſatis lauta: filiæ eorum duæ nominantur, Thordiſa & Her-
thruda, feminæ venuſtæ & moribus & cultu ſuperbæ, quarum nuptiæ
imprimis expetendæ videbantur: adolevere autem domi. Gizori frater 7
erat nomine Runolfus pater Valgerdæ, matris Eyiolfi Mödruvallenſis.
Thordiſa erat filia Kadalis, qvam in matrimonio habuit Thorir de
Eſpibolo, qvorum liberi prius nominati ſunt; Thorgrimus Thoreris
filius non erat e matre Thordiſa, natus tamen in conjugio. Erat
autem heroica indole præditus, & artibus bene inſtructus. Ille Gizo- 8
rem conventum ivit eo fine, ut Thordiſam filiam ejus uxorem ſibi
poſceret, fratribus ipſius amicisqve conciliatoribus hujus negotii.
Conſangvinei puellæ jure propinqvitatis ſibi competere arbitrati ſunt, 9
cognatæ ſuæ elocationi proſpicere, & ſortem qvidem hanc pulcherrimam
eſſe judicarunt; at nihilo tamen minus Thorgrimo repulſa facta eſt,
cunctis exiſtimantibus Thorgrimum æqvalem poſtulaſſe, id qvod etiam
gravabantur fratres ejus & conſangvinei.

Cap. XI.

M*entio hic hiſtoriæ inferenda eſt hominis, qvi nominabatur Arnor* 1
cognomento Rubi-gena *), *ille erat filius Steinolfi, filii Ingialldi, Glumi*
frater patruelis cognatione. Hic diu in navigationibus verſatus fuerat,

M 2 *magni-*

(p) Raud-kinn, *mala rubra A.* 2. *B.* *omnes.* Raudkinnir *A.* 3 & 4. *corruptum ex* Raudkinnr.

*) De cognomine conſentit Codex Melenſis Landnamæ, at omnes cæteri Codicis vocitant eum *Arnorr hinn góda Raudæging.* Conf. Cap. I. verſ. 2.

ok var vel metinn, ok var med Glúmi iamnan, er han var
2 út her. Han veik til vid Glúm, at han bidi konu til handa
hönum. Glúmr ſpyrr, hverrar konu han vili bidia? Arnorr
ſvarar: Þórdíſar Gizorar dóttur, er Þórgrími Þóris ſyni var
ſyniat. Glúmr ſvarar: úvænt þiki mer þat horfa, því at mer
þikir yckar (*q*) engi munr. En (*r*) Þórgrímr á búſtad gódan
ok audfiár, frænda afla mikinn. En þú átt engan búſtad ok
ógnóg fe, en ek vil eigi óiafnad bióda Gizori, ſva at eigi
rádi han fyri dóttur ſinni, ſem han vill, því at Gizorr er
3 gódz verdr frá mer. Arnórr ſvarar: þá nýt ek gódra frænda,
ef ek get (*s*) þá betra koſt, (*t*) at þú flytir mitt mál: heittu
hönum vinfengi þínu, ok mun han þá gefa konuna; því at
þetta mundi iamrædi kallat, ef eigi hefdi ſva frídum manni
4 verit fráviſat ádr, ſem Þórgrímr er. Glúmr let (*u*) ateggiazt
ok fór (*v*) med hönum á fund Gizorar, ok tiár málit fyrir
hönum. Gizorr ſvarar: vera kann þat Glúmr, ſegir han, at
þat verdi mællt, at mer miſlítiz, ef ek gef dóttur mína Arnóri
5 frænda þínum, en mer ſýndiz eigi, at gefa Þórgrími. Glúmr
ſvarar: rett er mællt, en þó er því at lýſa, ef þú vill várt
mál virda, at þar í mót mun mitt vinfengi koma. Gizorr
ſvarar: þat þiki mer mikils vert, en grunar mik, at þá komi
í mót óvinfengi annarra manna. Glúmr ſvarar: þú ſer ok rád
þitt; en miklu mun her um ſkipta (*x*) minn þótta, hvart þú
gerir.

(*q*) Stór mikill múnr. *B.* 4. *per magnum diſcrimen.*

(*r*) En *omittunt B. omnes.*

(*s*) Feingit *addit B.* 4. *qvod non intelligit* at geta *eſſe adipiſci.*

(*t*) Flyt þú mál mitt ok heit hönum &c. *in imperandi modo. B.* 4.

(*u*) Tilleidaſt *adduci. B.* 5.

(*v*) Med hann *in accuſandi caſu, id qvo uſitatius olim & hodie de eo, qvi uxorem*

magniqve æſtimatus: dum in Islandia morabatur, ſemper apud Glumum erat. Ille Glumum compellavit, ut uxorem ſibi poſceret. Glumus 2
rogavit, qvam vellet uxorem poſcere? Arnor reſpondet: Thordiſam Gizoris filiam Thorgrimo Thoreris filio denegatam. Glumus reſpondet: id mihi videtur deſperatum negotium, nam inter te & illum nihil (qvidem) diſcriminis eſſe cenſeo: at præterea tamen Thorgrimus poſſidet fundum eximium, magnamqve pecuniæ & propinqvorum copiam, tu vero fundum poſſides nullum & tenuem facultatum copiam. Atqvi injuriam Gizori, bene de me merito, offerre nolo, qvin pro arbitrio filiæ conditioni proſpiciat. Arnor fatur: tum ex bonis conſangvineis 3
fructum capio, ſi ideo melius matrimonium nanciſcor, qvod tu meam cauſam oras: pollicere illi tuam amicitiam, & tum dabit feminam: hoc enim matrimonium compar diceretur, niſi viro tam pulcro (præſtanti) atqve Thorgrimus eſt, repulſa data fuiſſet. Glumus his incitatus, 4
cum eo ad Gizorem profectus eſt, & huic negotium expoſuit. Gizor reſpondet: fieri poteſt, Glume, inqvit, ut ſermonibus vulgi jactetur, me viſu hallucinatum eſſe, ſi filiam meam do Arnori cognato tuo, qvam mihi non viſum eſt Thorgrimo dare. Glumus reſpondet: recte loqve- 5
ris, tamen haud diſſimulandum, qvod ſi verba mea aliqvid apud te pondus habent, meam benevolentiam viciſſim in promtu fore. Gizor regeſſit: id magni facio, at vereor, ne contra in invidiam aliorum incurram. Glumus reſpondet: videſis qvid tibi facere conſultius videatur, multum autem (tua) intererit, meam voluntatem qvod attinet,

M 3 *qvid*

---

pro alio petit, ſive alicui eſt pronubus. A. 2, 3 & 4. idem B. 4.

(x) Minn þótti *in nominandi caſu. B. omnes, & mox ante:* þer um ſkifta, *tua intererit A. 4. omiſſe* minn þótta, *qvod etiam A. 3. omittit.* En miklu *usqve ad* hvart þú giörir *omittit. A. 2.*

6 gerir. Þá ſegir Gizorr: eigi ſkalltu eirindlauſt fara þetta ſinn,
ok retti fram höndina, ok feſtir Arnórr ſer konu. En Glúmr
ſegir: at han vill þat tilleggia, at brullaup ſkal vera at Þverá
7 um hauſtit: ok ſkilia þeir nú vid ſva búit. Arnórr átti mallt
út at Gáſum, ok ſkylldi hañ ſiálfr ſækia ok huskarl einn med
hönum. En Þórgrímr Þóris ſon fór þann dag til laugar, er
þeirra var utan ván med malltit, ok voru at Hrafnagils laugu,
8 ok vj huskarlar hans med hönum. En er þeir komu utan
ok villdu rída yfir ána. Þá mællti Þórgrímr: mun eigi nú
miök vel fallit, at hitta þá Arnorr? miſſum eigi malltanna, ef
ver ſkulum þó miſſa konunnar: gengu þeir Þórgrímr móti þeim
9 med brugdin ſverd. Ok er þeir Arnórr ſá þat, hverr lidz
munr var; þá hleypti han á kaf, ok ſva yfir ána: en klyfia
heſtarnir voru fyri veſtan ána. Þá mællti Þórgrímr: eigi
berum ver til allz úgiptu, ölit ſkulum ver drecka, en þeir
10 munu ráda koſti konunnar. Þórgrímr rídr til Eſpihóls hins
ſydra; Þórirr var þá ſiónlauſs; en þeir fórunautar Þórgríms
voru allkátir, ok hlóu miök: ok ſpyrr Þórir, hvat þeim þætti
11 ſvo (*y*) hlaugligt? Þeir ſögduz eigi vita, hvarir fyrri mundu
veizluna hallda: ſögdu þar faungin, en þá fráellta, er áttu,
en (*z*) brúdguminn á kafi. Ok er Þórir heyrir þetta; þá mællti
han: þikir ydr velkomit máli ydru nú, er þer hlæit ſva
miök? eda hvert mun nú urrædi ydvart? ætli þer her í nótt
12 at ſofa, ok engis annars vid þurfa? Eigi kunni þer þá
ſkaplyndi Glúms, ef hönum þikir gód för frænda ſins? ek
kalla rád, at ſamna mönnum; meiri von at Glúmr hafi nú
ſaman

(*y*) Hlægiligt *idem omnes præter membr.* (*z*) Brúdgumann *in accuſandi caſu A.* 3 & 4.

qvid in hac re egeris. Tum fatus eſt Gizor: haud abibis re infecta 6
hac vice, &, dextra porrecta ab Gizore, Arnor uxorem ſibi deſpon-
det (ſtipulatur). Glumus autem dixit: ſe eam conditionem adjicere,
ut nuptiæ ſint in villa Thvera eo autumno. His ita peractis ab in-
vicem diſſedunt. Erat Arnori polenta ad portum Gauſarum (aſſer- 7
vata) qvam ipſe apportare domum uno operario comitatus conſtituebat:
eodem autem die, qvo illi ab emporio redituri ſperabantur cum polenta,
Thorgrimus ad balneas (ſubdivales) ibat, & erant ad balneas Hraf-
nagilenſes ipſe & cum eo ſex famuli ejus domeſtici, veniente autem 8
extus Arnore cum ſuo comite, amnemqve tranſituris, Thorgrimus fatus
eſt, nuncne optime congruum eſt Arnorem convenire? ne perdamus
polentas, etſi perdamus uxorem? ſimul una cum comitibus obviam iis
it ſtrictis gladiis. Arnor autem, intelligens qvantum copiarum 9
diſcrimen eſſet, eqvum in amnis gurgitem emiſit, & transnatare fecit;
at eqvi ſarcinarii ab occidente amni reſtabant. Tunc fatus eſt Thor- 10
grimus: ad omnia non ſumus infortunati: cereviſiam bibamus, cenſeo,
illi autem in poteſtate habebunt nuptias puellæ. Thorgrimus deinde
Eſpeholum auſtro propiorem eqvo advectus eſt. Thorer viſu (præ ſenio)
tunc erat orbatus. Comites autem Thorgrimi in hilaritatem effuſi
riſerunt vehementer: qvos Thorer interrogabat, qvid iis tam ridicu-
lum videretur? Illi dixerunt ſe neſcire, uter prius convivium celebraret, 11
addentes, ibi eſſe omnem commeatum potorium, profligatis poſſeſſoribus,
ſponſum autem in profundo (ſubmerſum). Qvod cum Thorer audiret
locutus eſt: veſtrumne negotium in bono loco ſitum autumatis, cum
tantum ridetis, aut qvid vobis nunc erit conſilii in re ambigua? Nihil
ne aliud opus eſſe putatis, qvam ut hic hac nocte ſomno indulgeatis?
ignoratis Glumi ingenium, ſi iter cognati ſui approbat. Ego auxilia 12
colligenda eſſe cenſeo, probabile enim eſt, Glumum jam multos milites
con-

ſaman dregit marga menn. Þar var þá vad á ánni er nú er ecki. Þeir ſaumnudu nú at ſer LXXX. vigra manna um nóttina: ok biugguz vid (*æ*) á hólnum framan verdum, því
13 at þar var vadit á ánni vid hólinn ſiálfan. En frá Arnóri er at ſegia, at han finnr Glúm, ok ſegir hönum frá förum ſínum. Han ſvarar: ecki kom mer þat at úvörum, at þeir leti eigi kyrt, ok er nú á vandi nockurr; ſuívirdíng, ef kyrt er; en all-óſýn er virdíng, ef vid er leitat at retta. En þó
14 ſkal nú ſafna mönnum. Ok er liózt var um morgininn, þá kom Glúmr at ánni med LX. manna, ok villdi rída yfir ána; en þeir grýttu á þá Eſphælíngar, ok gekk eigi fram reidin. Ok hvarf Glúmr aptr, ok börduz yfir ána med grióti ok ſkotum: ok urdu þar margir ſárir, en eingir eru nefndir.
15 Ok er heradz menn urdu varir vid, þá drifu þeir til um daginn, ok gengu í milli: ok var á komit ſættum: ok leitat hvat Eſphælíngar vilia bióda fyrir óſæmdar hlut þann, er þeir höfdu gert Arnóri. En þau komu ſvör í móti, at ecki mundu bætur fyri þat koma, þótt Arnórr hleypti frá mallt klyſium
16 ſínum. Þá var leitat, at Glúmr mundi eiga hlut í, at bidia (*ö*) Arnþrúdar Gizorar dóttur til handa Þórgrími, ok ſkylldu því at eins rádin takaz med þeim Arnóri ok Þórdíſi, (*a*) nema Glúmr geti (*b*) konu þeſsa til handa Þórgrími: ok þótti ſú betr gefin, er Þorgrímr ætti. Nú med því at margir áttu hlut
17 í, þá heitir Glúmr ſinni umſýſlu. Hittir Gizor ok vekr þetta mál,

---

(*æ*) á hólminum (hól einum *A.* 2.) & *deinde* hólminn ſiálfann *A.* 2, 3 & 4.

(*ö*) *Ita omnes libri, prius nomen cap. præcedente commate b, magis genuinum crediderim.*

(*a*) At *A.* 2. & *B.* 5.

contraxiſſe. Tunc amnis alio qvam nunc vado illic tranſibatur. Ea igitur nocte, congregatis ad ſe LXXX. viris pugnæ idoneis, ſtationem ſibi ceperunt in tumulo primore, nam ibi in amne erat vadum apud ipſum tumulum. De Arnore autem hoc commemorandum eſt, qvod 13
ille Glumum convenit, & ei itineris ſui eventum enunciavit. Ille fatus eſt: hoc mihi inopinato non accidit, eos non fore otioſos, & jam res in ambiguum venit: ignominioſum enim, ſi res in medio relinqvatur, at honor incertus, ſi eam in meliorem ſtatum reducere tentatur; auxilia tamen jam contrahendum eſt. Mane ubi diluxerat, Glumus 14
cum viris LX. ad amnem veniens tranſire conatus eſt. Tum vero ſaxis eos inceſſiverunt Eſphælenſes, ut tranſitus non procederet, Glumus autem recederet. Pugnabant ibi ſaxis & telis trans amnem utrinqve conjectis. Vulnerati ſunt multi, qvorum tamen nulli nominatim indicantur. Cum vero territorii incolæ hoc animadverterent, per diem 15
eo affluxere, & ſeſe interpoſuere. Re ad pacem deducta, qvæſitum eſt, qvid ſatisfactionis Eſphælenſes pro contumelia Arnori illata vellent offerre? reſponſa autem contra venere, ſatisfactionem datum non iri, etſi Arnor a ſuis polentæ ſarcinis aufugiſſet. Tum proponebatur, ut 16
Glumus operam ſuam interponeret ad Arnthrudam Gizoris filiam Thorgrimo ambiendam, & ea ſolum conditione matrimonium inter Arnorem & Thordiſam confieret, ſi Glumus hanc mulierem Thorgrimo conciliaret. Melius autem data videbatur, qvam Thorgrimus nanciſceretur. Multis autem hac in re intercedentibus, Glumus ſuam 17
procurationem promittit, convenit Gizorem, negotium ei proponit, atqve

(*b*) Kómit þeſsu til handa Þórgrími, *hoc Thorgrimo conciliare poſſet A.* 2. þeſsu til vegar komit med Þórgrími, [1] *hoc pro Thorgrimo efficeret poſſet B.* 5. *utrobique corruptum ob male intellectum verbum* at geta, *quod ſupra notatum.*

mál, ok mællti: þat má virdaz hlutgirni, ef ek bid bædi konu mínum frændum ok Eſphælíngum; en at óhöpp ſtaudviz í heradi, þá þikiumz ek ſkylldr, at veita þer mína holluſtu, ef þú gerir at mínum vilia. Gizorr ſegir: ſva ſýniz mer bezt, at þú rádir, því at mer ſýniz vel bodit dóttur minni,
18 at þetta ſe: takaz nú rádin hvarutveggiu. Gerdi Arnórr bú at Uppſölum, en Þórgrímr bió í Mödrufelli. Litlu ſídarr andadiz Gizorr, þá færdi (*c*) Saldís bygd ſína á Uppſali. Arnórr gat ſon vid Þordíſi, er Steinólfr het; annan ſon átti Þórgrímr, ok het ſá Arngrímr, ok var efniligr madr í uppvexti ſínum öllum.

XII. Cap.

1 Saldís baud heim dóttur (*d*) ſon ſínum hvarum tveggia. Arngrímr var ij vetrum ellri, enn Steinólfr, ok óxu eigi vinſælli menn upp í Eyiafirdi, eda (*e*) albetr veri at ſer
2 geörvir; (*f*) ok unnuz allmikit. Þá er annarr var jv vetra, en annarr (*g*) vj vetra, leku þeir ſer (*h*) um dag. Ok bad Steinólfr Arngrím liá ſer meſsíngar heſt. Arngrímr ſvaradi: ek mun gefa þer, því at þat er nú helldr (*i*) þitt leika, enn mitt

(*c*) Valdys *B. omnes* & *A.* 2, *contra qvum ſupra Cap. X. com.* 5. Saldis edr Valdis *ab initio Cap. ſeqv. legit B.* 5.

(*d*) Sonum ſinum, *in plur. A.* 2, 3 & 4; *B. omnes.*

(*e*) Allbetri *plur. A.* 3 & 4. *omni ex parte meliores.*

atqve ita fatus eſt: accipi poteſt in lubidinem alienis rebus ſe immiſcendi, ſi peto uxorem & meis cognatis & Eſphælenſibus, ut autem infortunia (turba) in territorio impediantur; videor mihi obligatus ad benevolentiæ officium tibi præſtandum, ſi tu ex mea voluntate facis. Gizor dixit: ita optimum eſſe cenſeo, ut hoc in tua ſitum ſit poteſtate: nam oblatam hanc conditionem filiæ ſatis conducibilem eſſe duco; & jam nuptiæ utræqve ad effectum venere.
18 *Arnor prædium Uppſalir (ſuperiora domicilia) Thorgrimus prædium, Mödruſell (gallii monticulum) habitacula ſibi conſtituere. Paullo poſt Gizor defunctus eſt, tunc Saldiſa Uppſalos lares tranſtulit. Arnor filium ex Thordiſa ſuſtulit Steinolfum nomine, alterum filium habuit Thorgrimus, qvi Arngrimus vocabatur, is in omni ſua adoleſcentia magna dedit virilitatis futuræ indicia.*

Cap. XII.

1 *Saldiſa utrumqve ſuum ex filiabus nepotem domum ſuam (ad educationem) invitavit. Arngrimus duobus annis major Steinolfo. Hi plerosqve omnes tractus Eyiafiordenſis pueros gratia, & omnifaria ad virtutem diſpoſitione ſuperarunt, & multum ſe invicem amarunt.*
2 *Cum alter qvatuor annorum eſſet, alter autem ſex annorum, ludebant una die. Tum Steinolfus rogabat Arngrimum, ut eqvuleum orichalceum ſibi commodaret. Arngrimus reſpondet: ego tibi muneri dabo; nam*

(f) Um fleſt alt *in plerisqve rebus B. omnes præter* 2.

(g) Fim *A.* 4.

(h) Einn dag *idem A.* 2.

(i) Þín leika enn min *in gen. foeminino idem B. omnes.* Þitt leika-ſpil *A.* 3 & 4. ſpil *modernum ſapit.*

mitt fyrir alldrz ſökum. En Steinólfr ſagdi fóſtru ſinni, hve góda giöf han hafdi þegit; hún qvad þat vel vera, at hvarr
3 þeirra var ſva vel til annars. Kona ſú fór þar um herat, er Oddbiörg het, gledi madr, fród ok framſýn. Þótti mikit undir, at (*k*) huspreyiur fagnadi henni vel um heradit; ſagdi
4 nockut vilhallt, ſem henni var beini veittr. Hún kom til Uppſala, ok tók Saldís vel vid henni, ok bad hana ſpá nockut um þá ſveinana, ok ſpá vel. Hun ſvarar: venligir eru þeſsir
5 ſveinar, ef þeim vinz gæfan, þat er mer vanſet. Saldís mællti: eigi ætla ek þer nú allgódan þikia beinann fyri ſkútu þeſsa. Hún ſvarar: (*l*) ecki mun þetta ráda verdgetum þínum, ok þarftu eigi ſvo ordvönd at vera. Saldís mællti: fámælt ſkalltu þar um vera, ef þer ſegir eigi vel hugr um. Hún ſegir: ecki hefi ek enn ofmællt her um, en eigi ætla ek
6 lengi (*m*) áſtúdigt med þeim. Saldís mællti: annars þættumz ek makligri fyri gódan beina; ok muntu vera rekin í brott, ef þú ferr med íllſpár. Oddbiörg ſegir: ek ætla nú eigí þurfa at hlífaz vid, er þú lætr ſva (*n*) um enga ſök, mun
7 ek þik ok eigi optarr heim ſækia. En þú (*o*) uni vid ſva vel ſem þú vill, en þat kann ek þer at ſegia, at þeir munu bana ſpiót eptir beraz, ok mun hvat ödru verra af hlíótaz her í heradi. Ok er Oddbiörg úr ſögunni.

XIII.

(*k*) *Ita membr. neqve aliter hodie loqvuntur qvidam ex vulgo noſtratium.* Husfreyur *cæteri omnes præter A.* 1.

(*l*) Ecki mun þeirra rád verþa at gátum þínum, *eorum ſors non pendebit ex tua conjectura B.* 1, 2, 3 & 4. verdgetnum *A.* 3 & 4. *corruptum.*

(*m*) Aſtúdligt *B. omnes præter B.* 5. *idem magis freqvens.*

nam id nunc potius eſt tuum inſtrumentum ludicrum propter ætatem, qvam meum. Steinolfus autem dixit nutriciæ ſuæ, qvam præclarum munus accepiſſet; illa dixit: ſibi gratum eſſe, qvod alter eorum erga alterum tam bene affectus eſſet. Femina nomine Oddbiörga per terri- 3
torium illud errabat, faceta oppido, multarum rerum perita, & futuri præſaga: magni intereſſe viſum eſt, ut heræ territorii eam laute acciperent: prout autem hoſpitalitas illi præbebatur, favorabilia edidit vaticinia. Ea Uppſalos veniens ab Saldiſa benigne accepta eſt, quæ 4
*rogabat, ut aliqvid de pueris vaticinaretur, & vaticinaretur bene. Illa reſpondet: magnam ſpem præferunt pueri illi, ſi fortuna illis ſuppetit, at hoc mihi ſatis non liqvet. Saldiſa fatur *) non opinor, te* 5
ſatis liberaliter acceptam eſſe tibi videri, qvod ex hoc ſiniſtro effato concludo. Illa reſpondet: ex hoc, ut ſpero, non dependebit hoſpitalis tua curatio, nihil opus eſt, ut adeo moroſa circa verba ſis. Saldiſa 6
dixit: pauciloqva eſto de ea re, ſi animus tibi non bene præſagit. Illa reſpondet: nihil adhuc nimium de hac re dixi, at non credo diuturnum amorem inter eos fore. Saldiſa dixit: aliud de te mereri crederem me ob bonam hoſpitalitatem, foras ejicieris, ſi malis uteris vaticiniis. Oddbiörga dixit: credo, haud amplius opus eſſe verbis parcere, dum tu ob nullam cauſam talem te præbeas; ſæpius te non viſitabo: tu acqvieſce, ut vis: hoc autem tibi dicere poſſum, qvod illi funeſtis telis 7
petent ſe invicem, & orietur ex iis (pueris) unum malum altero pejus in hoc territorio. Et jam Oddbiorga ex hac hiſtoria exulat.

N 3 Cap.

(n) Fyrir *B. omnes, idem uſitatius.*

(o) Un *B. omnes & A.* 2. *Flectione vulgata* vert vid, *A.* 3 & 4. *fere idem in ſenſu.*

*) Poteſt & locus ambignus ſic exponi: *Non opinor largam hoſpitalitatem te multum expetere cum hoc tuo malo omine.* Et huic ſenſui favet fatidicæ reſponſum.

A. C.
962.

XIII. Cap.

1 Þat gerdiz eitt ſumar á alþingi, at í fánga brecku genguz
menn at (*p*) ſveitum. Nordlendíngar, ok Veſtfirdíngar, geck
Nordlendíngum þýngra: var fyri ſveit þeirra Márr ſonr Glúms.
2 Kemr þar at madr einn, er Ingólfr het, Þórvalldz ſon, fadir
hans bió á Rángárvöllum. Márr mællti: þú ert þrekligr
madr, ok muntu vera ſterkr, (*q*) veit mer þat, at þú gángir
til fángs. Han ſvarar: þat mun ek gera fyri þínar ſakir.
3 Sá fell er í móti var, gengr til annarr, ok enn þridi, ok (*r*)
4 fór ſvo: (*s*) nú hugnadi nordlendíngum. Þá mællti Márr: ef
þú þarft míns formælis, þá ſkal ek þer at lidi verda, edr
hvat ſkal nú ráda þinna? Hann ſvarar: (*t*) ecki hefir ek
rádit, ok villda ek hellzt nordr um ok taka verknat. Márr
ſvarar: þat vil ek (*u*) at þú farir med mer, ok mun ek fá
5 þer vizt. Ingólfr átti ſtód roſs gód, ok (*v*) kalladi heſtinn
Snækoll. Han fór nordr af þíngi til Þverár, ok var þar um
6 ſtund. Einn dag ſpurdi Márr: hvat Ingólfr attladi fyrir ſer?
her þyrfti verkſtióra, ok væri hagr nockut, her er ſledi einn,
er þú ſkallt (*x*) gera, ok ertu biarg-hagr, ef þú kant þetta.

Ingólfr

(*p*) úr ſveitum, *e territoriis A.* 2. *ſenſu jejuno, qvod non intelligerit phraſin:* ad gángaſt at ſveitum.

(*q*) Veit mer adgaungu til fángs *A.* 3 *&* 4. *plane idem ſed magis rotunde dictum.* Villtu gánga til fángs, *B. omnes. Vis ne luctam inire?*

(*r*) Fóru ſömu leid *A.* 2. *ſolus eandem viam abiierunt i. e. eodem luctæ eventu uſi ſunt.*

Cap. XIII.

*Contigit qvadam æſtate in comitiis publicis ut in clivo paleſtrico in- 1
colæ de ſeptentrionali & occidentali (inſulæ) qvadrante inter ſe utrinqve
catervatim (luctantes) congrederentur; & ſeptentrionalibus qvidem
incolis aliqvanto magis ardue proceſſit certamen. Præerat autem iis 2
Marius Glumi filius. Advenit eo vir qvidam nomine Ingolfus filius
Thorvalldi ab Rangarvallis. Marius ei loqvitur: tu robuſti viri
ſpeciem præ te fers, & es, ut credo, robuſtus: da mihi id, ut luctam
ineas. Ille reſpondit: id tua gratia faciam. Qvi cum Ingolfo congre- 3
diebatur humi proſtratus eſt. Acceſſit alter & tertius, qvos eadem ſors
excepit, adeo ut parti ſeptentrionali magis commode cederet negotium.
Marius loqvitur: ſi mea interceſſione opus habes, auxilio tibi ero; qvid 4
autem ſuper rebus tuis decreviſti? Incertus ſum conſilii, inqvit ille, at
maxime inclinaret mihi animus ire ſeptemtrionem verſus, & operarii
functionem in me ſuſcipere. Marius reſpondit: volo itaqve, ut eas 5
mecum, locum operarii tibi procurabo. Ingolfus eqvum admiſſarium
præſtantem & eqvam poſſidebat, nominabat autem eqvum Snækollum,
(niveo capite præditum): ille a comitiis ſeptemtrionem verſus ad præ-
dium Thvera ſe contulit, atqve ibi aliqvantisper manſit. Qvadam 6
die Marius, qvid propoſiti Ingolfo eſſet, ſciſcitatus: operarum guberna-
tore (diſpenſatore) hic opus eſſet, qvi aliqvid in arte fabrili noſceret;
hic rheda eſt tibi facienda, qvod ſi præſtas, faber-frugi es. Ingolfus
reſpon-*

(s) Svo at nórdlendingum hugnadi þá betr, *adeo ut parti ſeptentrionali magis commode cederet negotium A. 2. ſolus.*

(t) Ecki hef ek ráda, *A 2. ſolus plane incertus ſum conſilii.*

(u) þá *addit. A. 2. ſolus, ergo.*

(v) Kalladi heſtana Snækolla *in plurali B. 5.*

(x) At giöra *B. 5. reficere magis uſitatum.*

7 Ingólfr ſvarar: til þeſsarar viſtar væri ek fúſaztr, en þat
hefir ordit ſtundum, at mein hefir (*y*) þótt at hroſſum mínum
í búſiár högum. Márr ſvarar: ecki mun her at ſlíku talit.
8 Ingialldr gerir nú at ſledanum. Kemr þá Glúmr þar, ok lítr
á ſmídit; þetta er vel gert, ſegir Glúmr, edr hvat er ráda
9 þinna? Ingólfr ſvarar: (*z*) ek hefi ekki rádit. Glúmr ſvarar:
mik vantar verkſtióra, edr ertu nokut vid þat brugdinn? Han
ſvarar: litt í ſlíkum ſtödum, en fúſs væra ek med þer at
vera. Glúmr ſvarar: hví ſkal eigi þat, ſe ek, at þid Márr
10 leggit lag yckart ſaman. Nú kemr Márr heim, ok ſegir
Ingólfr hönum. Han ſvarar: gott þicki mer, ef þetta verdr
vel, ok ſegia mun ek þer iij ſinnum, ef födr minum miſ-
líkar, en ef þá gerir þú eigi at, mun ek hætta. Ingólfr tekr
11 nú til umſýſlu, ok líkar Glúmi vel. Einn dag ferr Glúmr
til hezta þíngs ok Ingólfr verkſtióri hans, rídr han meri, en
12 heſtr hans rennr hiá, er þar ſkemtan gód. Þar var Kálfr
(*æ*) frá Stockahlödu, han átti (*ö*) heſt klár einn gamlan, en
13 han kom hverium heſti fyrir. Kálfr mællti: hví ſkal eigi
þann her í móti leida (*a*) dyrkalkinn þeirra (*b*) Þveræinga?
Glúmr ſvarar: þat er (*c*) úiamligt, heſtr ſá ok klárr þinn.
Kálfr ſvarar: því munu þer eigi vilia, at eingi (*d*) hugr mun
í vera, kann vera, at (*e*) ſanni it fornqvedna, at ſe ſe drottni
14 (*f*) glíkt. Glúmr ſvarar: þat mun þer úkunnigt, mun ek ok
eigi

(*y*) Ordit *A.* 3 & 4. *exſtiterint.*

(*z*) Ei hefi ek rád rádit *A.* 2. *idem.* Ek hefi þetta rádit, *hac conditione utor ſc. tecum verſari A.* 3 & 4.

(*æ*) úr Stokkahlödu *A.* 4. frá Stockahlódum *B. omnes præter* 5. *in qvo corrupte legitur* Snærahlödum.

(*ö*) Heſt-klár *una voce A.* 2. *B.* 2 & 4.

(*a*) Dyr:kiálkan *A.* 2 & *B.* 5. Dyrkalkan *B. cæteri omnes.*

reſpondit: ad hic commorandum maxime pronus eſſem, at interdum 7
evenit, ut eqvi mei in pecudum lactariarum paſcuis importuni viſi fue-
rint: Marius reſpondit: id non culpabitur. Ingolfus rhedam refecit: 8
qvo facto acceſſit Glumus & fabricationem inſpiciens hoc, inqvit, bene
abſolutum eſt, qvid autem conſilii de tuo vitæ genere habes. Ingolfus 9
reſpondet: nihil adhuc cepi conſilii. Glumus reſpondet: oeconomus
mihi opus eſt, numqvid tu verſatus es in iſta provincia? Ille reſpondet:
parum in talibus locis, at tecum lubenter eſſem: Glumus, qvidni ita
ſit? Video etiam te inter & Marium familiaritatem intercedere.
Domum redux Marius ab Ingolfo hac de re certior factus, bene eſt, 10
inqvit, ſi hoc bonum eventum habet; ter indicabo tibi, ſi patri meo
diſplicet, qvod ſi tu non emendas, deſinam. Et jam Ingolfus domeſti-
cam procurationem ſuſcepit, Glumoqve probatur. Aliqvando ad con- 11
ventum eqvinum (ſpectaculum certaminis eqveſtris) profectus eſt Glumus
& ejus operarum præfectus Ingolfus, hic eqva vehebatur, at ad-
miſſarius ejus juxta currebat. Magna e ſpectaculo erat delectatio.
Aderat ibi Kalfus ab Stochahladis; ille poſſidebat eqvum qvendam 12
veterinum vetulum, qvi tamen eqvorum qvemcunqve ſecum comparatum
debellavit. Kalfus locatus eſt: cur nemo adverſus hunc committat Thve- 13
raënſium eqvum primarium? Glumus reſpondet: impar eſt eqvus ille
& tuus veterinus. Kalfus reſpondet: ideò recuſatis, credo, qvod nihil
virtutis ineſt (illi): & fieri poteſt, ut hic probetur vetus illud dictum:
talis grex qvalis rex. Glumus reſpondet: id tu ignoras, opinor, ego 14
qvidem

(*b*) Þveraenga *Membr.* Þveræringa *A.* 2, 3 & 4.

(*c*) óiafnt *A.* 2.

(*d*) Dugr. *A.* 2. *vis.*

(*e*) Sanniſt *pleriqve qvod vulgatum.*

(*f*) ólíkt. *B.* 1, 3 & 4. *diſſimile, ex turpi corruptela librariorum.* Líkt, *A.* 3 & 4. *idem vulgari ſcriptura.*

eigi neita fyrir hans hönd, en at mun (*g*) vera eigi leingr, enn han vill. Kálfr ſvarar: (*h*) ván er má þeſs vita, at ſátt
15 muni á móti ydrum vilia. Voru heſtar framleiddir, ok bituzt vel, ok þótti öllum (*i*) heſtr Ingólfs betr gánga, ok vill Glúmr ſkilia þá, rída heim. Er Ingólfr þar þau miſſari, ok hugnar Glúmi vel vid hann.

16 Samqvama var (*k*) vid Diúpadalz á nockuru ſídarr. Kemr þar Glúmr ok Ingólfr med heſt ſinn, Kálfr kemr þar ok. Han var vinr Eſphihælínga, ok bidr, at nú ſkulu þeir til þrautar leggia heſta atit. Glúmr qvedr Ingólf ráda ſkulu, ok lezt þó óſuſs vera: en nenti eigi undan at gánga.
17 Eru heſtar framleiddir. Keyrir Kálfr nú heſt ſinn, gengr (*l*) heſtr Ingólfs betr í öllum lutum. Þá keyrir Kálfr ſtafin vid eyra heſti Ingólfs, ſvo at han (*m*) ſvimrar, ok þegar
A. C. 962. eptir (*n*) red han á. Glúmr (*o*) geck þá at ok nádiz iafnadr ok líkr ſvo, at (*p*) heſtr Kálfs geck út. Vard þá óp mikit,
18 ok at ſkilnadi lauſt Kálfr Ingólf med (*q*) ſtafnum. Standa menn nú í milli. Glúmr mællti: geſum eingan gaum at ſlíku, ſvo lýkr her hveriu heſta þíngi. Márr mællti vid Ingólf: ſvo mun fadir minn tilætla, at þer verdi eingi ſvívirdíng at þeſſu höggi.

XIV.

(g) Hann *addit. B. 3. ſolus.*

(*h*) Von má þeſs vera *A. 2. ſperandum vel veriſimile eſt.* Von er þat *B. 5. oportet* l. *neceſſe eſt.*

(*i*) Heſti *A. 2 & 3. & B. omnes præter 5. eqvo melius procedere certamen.*

(*k*) Eitt ſinn *addunt B. omnes, &* nockuru ſídar *addit A. 2. qvodam tempore: aliqvanto poſt.*

(*l*) Heſti, *ut ſupra* v. *lit.* ú.

(*m*) Svimar *omnes præter membr. A. 2 & B. 5. A. 4. habet* Svímar.

*qvidem ejus (Ingolfi) nomine non recuſabo (certamen) at id non durabit
longius, qvam ipſe vult. Kalfus reſpondet: veriſimile eſt pauca contra
voluntatem veſtram factum iri. Tum in campum producti eqvi mutuis* 15
*morſibus ſtrenue certabant; eqvus (tamen) Ingolfi prævalere viſus eſt
adſtantibus. Tum Glumus eos dirimendos curavit, indeqve domum
eqvitarunt. His ſemeſtribus (hunc annum) Ingolfus ibi manſit, & Glumo probabatur.*

Non multo poſt conventus ad Diupadalſa agebatur, eo Glumus 16
*venit & Ingolfus, item Kalfus & eqvus ejus; ille valde amicus erat
Eſpehælenſibus; & poſtulat, ut certamen eqvinum decretarie experiantur.
Hoc in manu Ingolfi eſſe dixit Glumus, ſe tamen ad id pronum
non eſſe, at non potuit a ſe impetrare, ut rem detrectaret (defugeret).
Tum in arenam ducuntur eqvi; Kalfus eqvum ſuum ſtimulo incitabat,* 17
*eqvus tamen Ingolfi meliori in omnibus utebatur progreſſu. Tum
Kalfus ſtimulum ad aurem eqvi Ingolfi impegit, ita ut ille vertigine
corriperetur; ſtatim tamen poſt (ad ſe rediens) adverſarium aggreſſus
eſt. Tum Glumus acceſſit (certamen adiit) qvo æqvum obtineri
contigit. Sed tamen ludus ita exiit, ut eqvus Kalfi arena excederet.
Tum magna vociferatio exſtitit; ſub diſceſſum autem Kalfus Ingolfo* 18
*ictum ſtimulo intulit. Verum adſtantes eos interveniendo diremerunt;
Glumus fatus eſt: talia ne curemus, iſte hic eſt eventus omnium
eqveſtrium certaminum. Marius Ingolfo locutus eſt: ita proſpiciet
pater meus, ut ille ictus nullo tibi opprobrio vertat.*

O 2 Cap.

(*n*) Red han ei á hann *A.* 2. *eum non agreſſus eſt.* Red han á Ingólf *B. omnes præter* 5. red han á Glúm *A.* 3. & 4. *in Ingolfum (Glumum) impetum fecit: quæ omnia manifeſte inepta ſunt.*

(*o*) Fylgdi þá *A.* 2. *eqvum duxit.*

(*p*) Heſti geck verr *A.* 2, 3 & 4. (ut) *eqvo pejus cederet.* Heſt Kálfs gek úr. *B. omnes (certamine) excederet.*

(*q*) Hnefanum *pugno. A.* 3 & 4.

XIV. Cap.

1 Þórkell het madr, er bió á Hamri. Þángat ferr Ingólfr, ok
hittir dóttur bónda: hún var fríd kona. Fadir hennar hafdi
vel fe, ecki var han mikilmenni. Þó geymir Ingólfr vel
2 umſýſlu heima, en ſmídar færa, en (*r*) var. Márr ræddi
um vit hann um ſinn: nú finn ek, at födr mínum miſlíkar,
er þú gengr frá húſi. Ingólfr ſvarar vel, en þó dregr til
(*s*) ſama munar. Márr talar til ödru ſinni, ok id þridia ſinn,
3 ok ſtodar þó ecki. Þat var eitt qvelld, er han kom ſíd
heim, ok voru menn (*t*) mettir; þá mællti Glúmr: nú ſkulum
ver taka oſs fulltrúa, ok ſkemtum oſs, mun ek kióſa fyrzt,
ok eru iij mínir fulltrúar, einn er feſiódr minn, annarr (*u*) ex
mín, þridi (*v*) ſtocka búr: þá kaus annarr at ödrum. Þá
mællti Glúmr: hvern kýs þú Ingólfr? Han ſvarar: Þórkel á
Hamri. Han Glúmr ſprettr upp, ok hefir ſverdz hiölltin fyri
ſer, ok geck at hönum, ok mællti: makligan fulltrúa kauſtu
4 þer: allir ſá, at Glúmr var reidr. Han geck út ok Ingólfr
med hönum; þá mællti Glúmr vid Ingólf: far þú nú til
fulltrúa þíns, ok ſeg, at þú hafir vegit blödu kálf. Han
ſvarar: hví muna ek því liúga á mik? ſvo ſkalltu gera, ſem
ek vil (ſegir Glúmr) ok nú gengu þeir bádir ſaman, (*x*) ok
nú

(*r*) Vant var *B. omnes præter* 5. *paullo ante* ſumſtundum *interdum pro* ſmídar *fabricat obtrudit B.* 5. Smídar fædin var, *rara evenit fabricatio A.* 3 & 4.

(*s*) *B. omnes omittunt* ſama, & *A.* 3 & 4. *legunt* ſömu muna (ſama muna) *idem.*

(*t*) Ma-tir, *idem A.* 3 & 4.

(*u*) *Omnes* oxi, *vel* öxi.

Cap. XIV.

Thorkillus nominabatur homo, qvi villam Hamar (rupes) incoluit; eo profectus Ingolfus filiam coloni convenit, ea erat ſpecioſa femina; pater vero illius in re ſatis lauta (facultatibus ſatis pollens) at ingenio parum heroico præditus: nihilo tamen minus Ingolfus officium diſpenſatoris domi bene curavit, pauciora vero qvam antea fabricabat. 1
Marius eum hac de re admonuit una vice (dicens) jam ſentio, patri meo diſplicere (freqventem) tuum a domo diſceſſum. Ingolfus placide reſpondebat: res tamen eodem rediit. Marius mentionem ejusdem rei altera, & tertia vice injecit, ſed id nihil profuit. 2
Qvodam veſpere accidit, ut ſero domum rediret Ingolfus, poſtqvam familia coenaſſet. Tum fatus eſt Glumus: nunc patronos nobis joci gratia capiamus, & ego qvidem primus eligam, ſunt autem tres patroni mei: unus eſt crumena mea, alter ſecuris mea, tertius promtuarium ex trabibus, qvod ad parietes conſtructum: porro alius poſt alium elegerunt. Tum fatus eſt Glumus: qvem eligis Ingolfe? Ille reſpondet: Thorkillum de Hamro. Glumus exſiliens, capulumqve gladii præferens, adiit eum & dixit: te dignum patronum tibi (elegiſti; omnes animadverterunt, Glumum eſſe iratum. Ille egreſſus eſt & una cum eo Ingolfus. 3
Tum Ingolfo loqvutus eſt Glumus: i mox ad patronum tuum & dic te occidiſſe Kalfum hladenſem (vitulum in fenili ſaginatum) ille reſpondet: cur id facinus in me mentior? tu fac, qvod volo, inqvit Glumus. Ibant porro ambo una & 4

 Glumus

(v) Stocka-bren *A.* 3 & 4. *poſterior pars vocis eſt obſcura vid. ind.cem.*

(x) Ok víkr Glúmr þar at ſem han ſá Kálf einn A. 2. *Glumus eo ſe contulit, ubi vidit &c.* Nú vikia þeir í hlödu, ok ſáu þar kálf einn, *B. omnes, idem ſed in plurali. Unde ratio in promtu eſt, cur το* í hlödu *a Membr. idem A.* 3 & 4. *omiſſum in contextum intulerim.*

nú víkr han Glúmr (í hlödu) ok ſá þar kálf einn. (*y*) Högg
af hönum höfudit, ſegir han, gáck ſo ſudr yfir ána, ok ſeg,
at þú væntir þat eins trauſts, ok ſýn hönum blódugt ſverdit,
5 at iartegnir ſe ſkýrar. Han gerir ſvo: finnr Þórkel, ok ſegir
hönum tídindin, at han míntiz höggs þeſs, er Kálfr lauſt
hann, ok qvaz hafa drepit hann: ok leita ek mer hegat til
trauſtz, ſem þú hefir mællt. Han ſvarar: þú ert glópr
mikill, drepit gódan dreing, ok dragſt út ſem ſkiótazt, eigi
6 vil ek, at þú ſert drepinn í húſum mínum. Han ferr heim
ok kemr á fund Glúms, ok ſpyrr han: hverſu gafſt nú full-
trúin? Ingólfr ſvarar: eigi gafz vel. Glúmr ſvarar: reyn þú
nú minn fulltrúa þá, ok fylgdi hönum í ſtockabúr út. (*z*)
Vandhæfr muntu verda, ef han er drepinn Hlödukálfr. (*æ*)
7 Annan dag eptir er ſagt víg Hlödukálfs frá Stockahlödu; ok
A. C. nú ſegir Þórkell: at ſá madr kafi þar komit, er því (*ö*) úhappi
963. lýſti á ſik, hafa allir þát fyri ſatt: lídr nú vetr ſá. Glúmr
8 ſendir Ingólf nordr til Einars Konáls ſonar, ok feck hönum
ix hundrud vadmála, ok mællti: þú hefir ekki kaup haft med
mer, ok vid (*a*) fegætni þína, þá máttu þeſſu koma þer í
gagn: en mál þetta, er þer er kent, mun ek annaz, ok mun
þik ekki ſaka, gallt ek þer þat fyri þrályndi þína, ok er þú
kemr út, máttu mín vitia. Ingólfr mællti: þeſs bid ek þik,
at

(*y*) *Ita A. ſolus & videtur ea lectio melius convenire, cum propoſito Glumi, qvam ſeqvens:* ok höggr *(Glumus)* í höfudit (af höfudit *B.* 4.) ok fær hönum ſverdit blódugt, gak ſvo ſudr, & *(Glumus) ictum intulit in caput vituli (caput amputavit vitulo) & enſem ei ſangvinolentum tradidit: tranſi mox amnem auſtrum verſus Membr. A.* 3 & 4. *idem B. omnes.*

(*z*) Vandhæfur (mun) munu verda — hlödukálfrinn, *difficultates orientur*, — *Kalfus ille Hladenſis (vitulus ille fenili ſaginatus) A.* 2. & *B. omnes ſenſu*

Glumus qvidem divertit in fenile, atqve ibi vitulum qvendam offendit, huic caput amputa, inqvit, deinde amnem tranſi auſtram verſus, & dic te ibi unicum præſidium exſpectare, ſimul oſtende ille gladium cruentum, ut indicium facinoris ſit evidens. Ille ita facit, convenit Thor- 5
killum, & rem ei nunciat: ſe in memoriam revocaſſe plagam a Kalfo ſibi illatam, atqve eum ideo occidiſſe, patrocinium autem ibi qværere, qvod ſibi fuerit pollicitus. Ille reſpondet: excors nebulo es, cum virum probum interfeceris: apage te qvam citiſſime; nolo te interfici in ædibus meis. Ille domum reverſus Glumum convenit. Ille (Glumus) 6
interrogavit: qvalem jam dedit ſe patronus iſte tuus? Ingolfus reſpondet: non bene dedit ſe. Glumus repoſuit: nunc ergo meum experire patronum, & eduxit eum in promtuarium trabale (& dixit) difficile erit te ſervare, ſi Kalfus Hladenſis interfectus eſt. Poſtridie relata eſt 7
cædes Hlödu-kalfi a Stockahlada. Tum Thorkillus palam fecit, veniſſe ad ſe hominem, qvi hujus ſceleris auctorem ſe pronunciaverit, qvod omnes pro certo habuere. Tranſacta hieme, Glumus Ingolfum boream 8
verſus ad Einarem Konali filium ablegavit, datisqve illi novem centuriis (panni inqvilini) ita effatus eſt: nihil mercedis a me accepiſti, hoc tamen in tua parcimonia emolumento tibi fore exiſtimo. Cauſæ vero huic, cujus nunc accuſaris, ita providebo, ut minime tibi noceat, at illud tibi ob tuam contumaciam retribuebam: redux autem in patriam me viſere potes, ſi lubet. Ingolfus fatur: rogo te, ne ſinas feminam mihi

---

magis jejuno, & præterea dubitari poteſt an vandhæfa *exiſtat in lingva noſtra.*

(æ) Nú hafdi Glúmr ſiálfr drepit Kálf frá Stokkahlödum ok hefnt ſvo Ingolfs medan han var á Hamri: *jam vero Glumus ipſe interfecerat Kalfum de Stokkahladis, atqve ita ultus fuerat Ingolfum, dum in Hamri aberat; hanc gloſſam addit. B. 5.*

(ö) óhæfu-verki *nefardum facinus B. 5.*

(a) Fegæti *A. 4. idem.*

at þú látir eigi gipta konu frá mer. (*b*) Þat veiti ek þer;
9 hroſs hans voru þar eptir. Einarr Konáls ſon kom Ingólfi utan: en Þórvalldr bió mál til eptir Kálf til Hegraneſs þíngs, ok horfdi til þeſs at Ingólfr mundi verda ſekr. Glúmr var ok þar, ok frændr Ingólfs nockurir, þeir hitta Glúm, ok bádu hann áſiá, ok qváduz (*c*) til mundu leggia ok bæta fyrir hann. Glúmr ſegir: ek mun áſiá þetta mál febóta
10 lauzt. Þá er (*d*) dómr fór út, ok til varna var bodit. Þá ſegir Glúmr: at ónýtt var málit, hafi þer ödrum manni á hendur búit málit, enn vegit hefir, en víginu velld ek. Sídan nefnir han vátta, at ónýtt er málit, en þó at Ingólfr dræpi hlödukálf, gaf ek hönum enga ſök á því. Nú man ek bióda ſætt, meir eptir því ſem madr var verdr, enn eptir offa ydrum Eſpælínga, (*e*) ok þat giördi han, fóru menn
11 heim af þíngi. Ingólfr var utan þann vetr, ok undi því eigi leingr. Verr fe ſínu, ok kaupir góda gripi, ok tiölld þau er (*f*) fagæt voru. Glúmr hafdi gefit hönum felld gódann, (*g*) þann ſkipti han í ſkarlaz kyrtil: ok þat ſumar, er han fór utan, kom út ſá madr, er Þiódólfr het, módir hans bió á Æſuſtödum. Han ferr til Hamars ok hittir Helgu.
12 Einn dag hafdi Glúmr ridit upp til Hóla, ok er han reid ofan til Saurbæiar, kom þar í móti hönum Þiódólfr. Þá mællti

(*b*) Því heiti ek þer *A.* 2, 3 & 4. *id tibi 'promitto.'* Til þeſs treyſti ek þer: *in ea re tibi confido B. omnes, Glumi interlocutione omiſſa.*

(*c*) Fe mundu tilleggia. *B.* 5. *pecuniam &c.*

(*d*) Dómar fóru út. *B. omnes idem & ſic magis uſitatum in plurali.*

(*e*) *Hoc neceſſario illa tum eſt ex B.* 5. *ſolo.*

(*f*) Gódir gripir voru. *Membr. A.* 3 & 4. & *B.* 1, 2, 3 & 4. *ſed B.* 5.

mihi pactam per nuptias alienas mihi abſenti eripi. (*Glumus dixit*)
hoc tibi præſtaturum me promitto. Eqvitia ejus ibi relicta ſunt.
Einar Konali filius Ingolfum peregre proficiſci curavit. Thorvaldus 9
autem de cæde Kalfi ad forum Hegraneſianum actionem inſtituit, res
autem eo ſpectabat, ut Ingolfus proſcriberetur. Glumus ibi & nonnulli
conſangvineorum Ingolfi aderant. Illi Glumum convenientes orabant,
ut cauſæ patrocineretur, & ſe pecuniam collaturos ad ſatisfaciendum
pro eo pollicebantur. Glumus fatur: ego proſpiciam cauſæ absqve
ſatisfactione. Cum autem cauſa in judicium veniret, & ad eam defen- 10
dendam fieret invitatio, Glumus ita fatus eſt: lis peremta eſt, nam
adverſus alium, qvam ipſum interfectorem, actionem inſtituiſtis, ego autem
ſum author cædis, ſimul nuncupatis teſtibus, actionem irritam eſſe
declarat, nam licet Ingolfus vitulum in foenili alitum necaret, ego
illum propter id non accuſavi. Jam ſatisfactionem polliceor magis ex
dignitate viri, qvam ex inſolentiâ veſtra, Eſphælenſes! atqve ita fecit:
ſic a conventu domum reditum eſt. Ingolfus eam hiemem peregre trans- 11
egit, cui (*peregrinationi*) *amplius non acqvievit: vendidit* (*permutavit*)
merces ſuas, & res pretioſas emit & rara aulæa. Pallium eximium
Glumus ei dederat; id cum tunica coccinea permutavit. Æſtate, qva
peregre fuerat profectus, advenit peregre homo nomine Thiodolfus,
cujus mater Æſuſtadis habitavit. Ille Hamrum itavit Helgam viſita-
tum. Aliqvando Glumus Holos erat profectus, cum vero Saurbæjum 12
deſcen-

Serlega gód *ſingulari bonitate prædita: prior lectio tautologiæ vitio laborat.*

(g) Þann ſkipti han í ſkarlats kyrtil, *ita Membran.* Þeim ſkifti hann vid ſkarlats kyrtli *A.* 2. *eodem ſenſu & qvidem magis dilucide.* Þeir ſkipa hann í ſkarlats kyrtil *A.* 3. & 4. *temere & abſurdum, maxime proper illud,* Þeir *nam* ſkipa *pro* ſkifta *procedere poteſt.* Þann ſneid han í ſkàrlats kyrtil, *ex eo concinnavit tunicam coccinneam B. omnes: qvod æqvè abſurdum videtur.*

P

mællti Glúmr: um (*h*) komur þínar er mer eigi til Hamars, ok atla ek mer at annaz um rád Helgu; en ef þú lætr eigi af, mun ek bióda þer hólmgaungu. Han ſvarar: ok qvaz eigi mundu kappá vid Glúm, ok lætr af kvamum.

XV. Cap.

1 Nú kemr út Ingólfr, ok ferr til Þverár, ok býdr Glúmr
2 hönum med ſer ſetu grid, þat þiggr han. Einn dag mællti
Ingólfr: nú vil ek Glúmr, at þú ſiár yfir varníng minn. Han
gerir ſvo, ok ſýnizt hönum vel varit vera. Þá mællti Ingólfr:
þú fekz mer (*i*) farar-efni, nú kalla ek þik eiga þetta fe.
Þá ſvarar Glúmr: þat eitt fe hefir þú, at ek ætla mer þat
ecki. Her eru þó tiölld, er ek hefir keypt til handa þer, þau
3 ſkalltu þiggia, ok her er einn kyrtill. Glúmr ſvarar: þiggia
ſkal ek giafir þínar. Einn dag ſpurdi Glúmr, hvart Ingólfr
villdi vera heima med hönum. Ingólfr ſvarar: þat er í
hugnum, at ſkiliaz eigi vid þik, ef þeſs er koſtr: ſtód roſs
min vil ek gefa þer. Glúmr ſvarar: ek mun þiggia roſſin.
En nú ſkulu vid finna Þórkel á Hamri í dag, ſvo gera þeir.
4 Þórkell fagnar vel Glúmi. Þá mællti Glúmr: þú hefir gert
ſakar vid Ingólf, en nú máttu bæta þat med þeim hætti, at
gipta hönum dóttur þína, er han makligr þeſsa rádz. En ek
mun fe til leggia med hönum, ok ek hefir hann reynt at
gódum

(*h*) Komur þinar ven ei til Hamars, því ek ætla mer at ſiá ok annaſt um &c, *noli Hamrum ventitare, nam decrevi proſpicere, curare &c. B.* 5.

deſcenderet, Thiodolfus illi obviam venit. Glumus dixit: tua itinera ad villam Hamar mihi non probantur. Nam Helgæ nuptias curare conſtitui, qvod ſi hoc incepto non deſtiteris, in certamen ſingulare ſummi rigoris te provocabo. Ille ſe cum Glumo contendere velle negavit, & ab itineribus ceſſavit.

Cap. XV.

Et jam in Islandiam redux Ingolfus, Thvera ſe contulit. Cui Glumus 1
domicilium ſecum obtulit, qvod ille acceptavit. Qvadam die fatus eſt 2
Ingolfus: nunc volo, Glume, ut inſpicias meum mercimonium: ille ita
fecit, & judicavit bene eſſe negotiatum. Tum dixit Ingolfus: tu
mihi dediſti viaticum, ergo has merces tuas eſſe cenſeo. Tum Glumus
reſpondet: tantulum pecuniæ habes, ut id mihi habere non decreverim.
Ecce tamen aulæa (inqvit Ingolfus), qvæ tibi mercatus ſum, ea acci-
pias oportet, item hanc tunicam. Glumus reſpondet: accipiam tua
munera. Qvodam die interrogavit Glumus, utrum Ingolfus cum eo 3
manere vellet? Ingolfus reſpondet: in animo eſt te non deſerere,
modo ejus copia ſit: at eqvitium meum tibi donare volo. Glumus
repoſuit: accipiam eqvitium: nunc autem hodie Thorkillum in Hamro
viſemus: ità faciunt. Thorkillus Glumum honorifice accepit. Tum 4
fatus eſt Glumus: tu in Ingolfum peccaſti, nunc id expiare potes, eo
pacto, ut illi tuam filiam nuptum des; dignus eſt matrimonio hoc.
Ego autem pecuniam cum illo conferam (in dotem): probavi eum pro
viro forti. Si autem non ita feceris: rei tuæ male conſultum eſſe

 com-

(i) Varar-efni. *B.* 1 & 3. *rem promercalem.*

gódum dreing; en ef þú gerir eigi ſvo, muntu misſmídi á ſiá. Þeſsu iátar han, ok fær Ingólfr þeſsarar konu, ok geriz bú-madr, ok nýtr dreingr.

XVI. Cap.

1 Glúmr gipti Þórlaugu dóttur ſína Víga-ſkútu at Mývatni nordr, ok ſyrir ſakar þeirra ſundrlyndis, þá let han hana
A. C. 966. fára heim til Þverár, ok let hana eina, þat líkadi Glúmi þúngt. Sídan bad hennar Arnórr Kerlingarnef, ok átti hana: frá þeim eru komnir göfgir menn. Sídan var med þeim Glúmi
2 ok Skútu fæd mikil. Eitt ſumar kom einn einhleypíngr á fund Skútu, ok bad ſer vidtöku. Han ſpurdi: hvat hönum væri á höndum? Han lez vera vígamadr, ok ega (*k*) úvært
3 í (*l*) ſínum herudum. Skúta ſvarar: eigi veit ek mer vanda á vid þik, eda hvat villtu tilvinna áſiá minnar? Han ſvarar: til hvörs mælir þú? Skúta ſvarar: þú ſkallt fara ſendiför mína til Víga-Glúms, ok mæla þeſsum ordum vid hann, at þú þikiz þurftigr, at han ſe forſtiórnar madr þíns rádz, ek get at nú beri ſvo til um fund ykkarn, at han ſe í þíngreid. Han er þrautgódr, ef menn þurfa hans; ok má verda at han mæli, at þú farir til Þverár, ok bídir hans þar. Þú ſkallt ſegia: at meir ſe þer þraungt, ok þú villdir helldr, at þú megir

(*k*) Viſt i ſínu heradi, *B. omnes, ſedem fixam habere in ſuo territorio, quod abſurdum videtur, & negatio excidiſſe ante* viſt.

(*l*) Sumum *qvibusdam A.* 2.

comperies. Ille póſtulato annuit. Atqve Ingolfus hanc uxorem nactus, paterfamilias evaſit opulentus, & civis utilis.

Cap. XVI.

*) *Glumus filiam Thorlögam Viga-Skuta (Scotto homicidæ) ad Myvatn* 1
boream verſus habitanti nuptum dedit. Verum enim vero propter
e natam inter ipſos diſcordiam Skuta eam domum ad Thvera repu-
diatam remiſit, qvod Glumus graviter tulit. Poſt illam Arnor
Kellingarnef (naſus anilis) uxorem ambiit, & in matrimonio habuit.
Ex iis orta eſt clara progenies. Deinde inter Glumum & Skutam
magna erat ſimultas. Qvadam æſtate ſolitarius erro venit ad Skutam, 2
orans, ut ſe reciperet: Skuta interrogavit, qvid illi negotii eſſet? Ille
dixit ſe eſſe homicidam, atqve manſionem in ſuis territoriis minus
tutam habere. Skuta reſpondet: nullam mihi neceſſitudinem tecum 3
intercedere ſcio, aut qvo facto mereri vis meum patrocinium? Ille
reſpondet: qvid tu poſtulas. Skuta regeſſit: tu pro me ad Viga-
Glumum legationem obibis: & hæc verba proferes; qvod indigeas,
ut ille tuis rebus proſpiciat. Jam vero conjicio, ita eventurum eſſe
de veſtro conventu, ut ille ſit in itinere forenſi: eſt autem benignus in
neceſſitatibus, ſi qvi ejus auxilium indigent: & fieri poteſt, ut jubeat
te Thvera venire, atqve ibi ſe exſpectare. Tu dicito, te majori

P 3 *neceſ-*

*) Contraverſiæ Glumi & Vígaſkutæ tam hæc præſens qvam altera prior, qvæ ab noſtro autore ſupprimitur, qvæqve occaſio fuit nuptiarum *Skutæ* cum Thorlöga plene & luculenter enarrantur in *vita* Viga-ſkutæ, ubi & ratio redditur divortii inter Skutum & Thorlögam.

megir tala vid hann einn ſaman, ok med því kann vera, at
han leggi nokkur rád til; þeſs ſkalltu beidaz, at (*m*) hitta
hann í Midárdal, er gengr upp frá bænum at Þverá, ok ſel
hans ſtanda í, lát þar þer líka, at finna hann at áqvednum
deigi. Þeſsu iáter han, ok gengr nú allt þetta eptir því,
4 ſem Skúta ſetr rád til. Þeſſi flugumadr kemr nú aftr til
Skútu, ok ſagdi hönnm. Han ſvarar: þá hefir þú vel leyz
5 þitt eyrindi, ok ver nú med mer. Nú lída ſtundir, ok ler
þar kemr tíma, ſem Glúmr hafdi hetit ſendimanni, at þeir
mundi finnaz, þá býz Skúta heiman med xxx manna. Han
rídr nordan, ok kemr veſtr yfir Vödla-heidi, ok á hialla þann,
6 er hetir Rauda-hialli, þar ſtíga þeir af baki. Þá mællti Skúta:
her munu þer eiga dvöl um hríd, en ek man rída inn med
hlídinni, vita, ef nockut verdr (*n*) til fengiar. Han ſer, er
han ſækir í dalinn, at madr reid upp frá Þverá, mikill, ok
í kápu grænni, ok kennir, at þar rídr Glúmr. Þá ſteig han
7 af heſtinum. Han hafdi veſl yfir ſer tvíſkipt ſvart ok hvítt,
han let heſtinn í ríódrit, ok gengr ſídan til ſelſins, ok var
8 Glúmr þá kominn í ſelit. Skúta hafdi ſverd í hendi þat er
Fluga het, ok hiálm á höfdi, gengr at ſels dyrunum, ok lauzt
á vegginn: ok víkr ſídan hiá ſelinu. Glúmr gengr út, ſva
at han hafdi ecki í hendi, ſer eingan mann hiá ſelinu. Komz
9 þá Skúta í milli hans ok ſeldyranna. Þá kennir Glúmr
manninn,

(*m*) Han fari med þer upp í Miadmardal, *B.* 5. *ut aſcendat tecum in Miadmardalum* Miadmardal *etiam legunt B. cæteri, ſed* midiumárdal *eſt in A.* 2. *inepte ſatis.*

(*n*) Til nyúnga, *A.* 3 & 4. *ſi quid obveniat novi.*

neceſſitate urgeri: qva propter malle te ſolum cum eo ſolo colloqvi, &
hoc pacto fieri poteſt, ut aliqvid ſuppeditet conſilii: poſtula eum con-
venire in Midardalo (amnis medii valle) qvi ſurſum porrigitur a villa
Thvera, & in qva magalia ejus ſita ſunt: dic te contentum fore
definita die ibi eum convenire. His ille annuebat, jam cuncta evene-
runt, proinde ac Skuta conſilia machinatus erat. Sycophanta hicce 4
ſubornatus ad Skutam reverſus, rem ei narravit. Ille reſpondet:
mandatum bene abſolviſti; nunc eſto mecum. Labitur poſtea tempus: 5
appetente vero die, in qvam Glumus conſtituerat conventum cum homine
ſubornato Skuta XXX. viris ſtipatus domo abitum parat: atqve a
borea iter facit, donec montem Vadlenſem occidentem verſus tranſiſſet,
& deveniſſet in eum montis forum, qvi forus ruberis ferrarii appellatur.
Hic eqvis deſcenderunt. Tum Skuta locutus eſt: hic aliqvantum 6
ſubſiſtetis, at ego ſecundum latus montis introrſum vehar, viſurus,
ſiqvid prædæ obtingat. In vallem longius provectus virum ſtatura
grandem viridi toga amictum, ſurſum a Thvera vehi animadvertit,
agnitoqve Glumum ibi eſſe, eqvo deſcendit. Ille indutus erat penula 7
duplicata, ab una parte nigra ab altera autem alba: reliqvit eqvum
in loco ſylvæ vacuo, & ad magalia, qvæ Glumus tunc intraverat, ſe
*contulit. Skuta enſem nomine *) Flugam (muſcam) manu geſtabat,* 8
& capite galeam: accedit ad fores Magaliorum, parietem pulſat, &
propter Magalia paullulum ſecedit. Glumus exit, ita ut nihil in manu
haberet, neminem apud Mapalia vidit. Interea Skuta inter illum &
fores mapaliorum ſeſe ſiſtendi facultatem nactus eſt. Glumus autem 9
virum

---

*) Hic obſerva *ſverd* hic vocari, qvod infra verſ. 12. *ſpiót* appellatur. Præterea notandum eſt, qvod Víga-ſkutu Saga ſtatuit *Flúgam* ſecurim fuiſſe, non tamen diſſimulat alios referre, eam fuiſſe *ſverd* gladium.

manninn, ok hopar undan: en ágliúfrin voru nærr ſelinu. Skúta bidr hann bída: han telr þat jafnligt, ef þeir væri iambúnir vid. Glúmr hopar at gliúfrunum, en Skúta ſækir eptir. Glúmr ſteypizt ofan fyri gliúfrin, en Skúta leitar þar ofan, er gánga mátti: ok ſer í gliúfrunum, hvar kápuna rak, ok hleypr
10 til (*o*) ok leggr þegar til. Þá heyrir han mál yfir ſik: litil fremd at ſpilla klædum manna. Skúta ſer upp, ok kennir þar Glúm: han hafdi raunar vitat, at þar var undir tó ein, er han fór ofan. Þá mællti Skúta: á þat áttu at minnazt Glúmr, at nú hefer þú runnit, ok beidt eigi Skútu. Glúmr ſvarar: ſatt er þat, en vilia munda ek þat, at þú rynnir eigi ſkemra, ádr ſól ſettiz í kvölld. Þá qvad Glúmr þetta:

Hálfs-eyris met ek (*p*) hverian
Hríſrunn fyrir (*q*) á ſunnan.
Vel hafa vídir ſkógar
Vargi opt um borgit.

11 Þar ſkilr med þeim því ſinni: ferr Glúmr heim, ok ſamnar lidi, ok ſegir hvert veilrædi fyrir hann var ſett; lez ok vilia at brátt gylldiz. Han fær á ſkamri ſtundu LX. manna,
12 rída upp í dalinn. Skúta geck til heſtz ſíns, þá er þeir Glúmr ſkylldu, ok reid med hlídinni, ok ſer nú manna reidina, ok veit, at þat má hönum eigi endaz, at finna þá, leitar ſer rádz, brýtr

(*o*) Leggr þegar ad henni ſpiótinu, *mox haſtam in eam vibravit B. omnes*, ok leggr til hennar *A*, 2. & (*haſtam*) *in eam ſtrinxit.*

(*p*) Hvern *Membr.* & *omnes cæteri præter A.* 2. *qvo ſtropha truncatur una ſyllaba.*

virum agnoſcens, recedit. Præruptæ autem amnis fauces prope a
mapaliis aberant. Skuta juſſit eum pedem ſiſtere. Ille dixit: id
congruum eſſe, ſi pari modo ad pugnam eſſent inſtructi. Glumus
pedem retulit ad præcipitium amnis, Skuta inſtante. Glumus de præ- 10
rupti alvei crepidine ſe præcipitem dedit. Skuta autem deſcenſum, ubi
patebat, quæſivit, & e faucibus vidit togam amne devolvi; qvam
accurrens gladio ſimul appetit. Tum vocem ſupra ſe audivit: exiguum
decus eſt veſtes hominum violare. Skuta ſuſpiciens, Glumum ibi agnoſcit.
Ille revera norat areolam herbidam ſubeſſe, qva ſe præcipitaverat.
Tum dixit Skuta: recordandum tibi eſt, Glume, qvod nunc fugiſti, &
Skutam non exſpectaſti. Glumus reſpondet: id qvidem verum eſt,
at vellem, ut non brevius fugeres ante, qvam ſol ſidat hoc veſpere. Tum
Glumus hoc cecinit:

*) *Dimidiæ unciæ æſtimo qvodvis*
Frutectum a meridie amni.
Prope ſylvæ ſpatioſæ
Lupum (proſcriptum hominem) ſæpe juvarunt.

Ita hac vice diſceſſerunt: Glumus domum reverſus, copias col- 11
ligit, & inſidias ſibi ſtructas nunciat, adjiciens: cupere ſe, ut cito
gratia pro iis referretur. Brevi temporis ſpatio LX. viros nactus
cum iis in vallem ſurſum eqvitavit. Skuta, poſtqvam a Glumo 12
disjunctus erat, eqvum ſuum adiit, & eqvitavit ſecundum latus montis:
interea Skuta vidit agmen virorum eqvitantium, & intellexit vires ſuas
haud

(q) *á eccludunt B. omnes, ad metrum recte ad ſenſum non ita: idem* hryſtunn *pro* hrys-runn, *ante opstrudunt, quod ſenſu caret.*

*) Alluditur hac cantilena ad Skutam latebram ſibi in hac ſylva qværentem.

brýtr ſpiótit af ſkapti, ok hefir fyrir ſtaf, tekr af ſödulinn, ok
13 rídr berbakt, ſnýr veſlinu, rídr at ſaudum ok æpir hátt. Þeir
koma eftir, ok ſpyria: ef han ſæi nockurn mann rída um leitit
fram, med vopnum ſköruligann? han qvaz ſeed hafa. Þeir
ſpurdu: hvat hetir þú? Han ſvarar: ek heiti *) Margr (*r*) í
Mývaz-hverfi, en Fárr í Fiſkilækiar hverfi: þeir ſögdu: ſkæt-
ingu ok ſpotti villtu ſvara oſs. Han lez eigi ſannara kunna
at ſegia, ok ſkilr med þeim; ok þegar þeir voru ſkilldir
tók han vopn ſín ok ſódulreidi, reid hvatliga til manna
14 ſinna. Þeir hitta Glúm, ok ſögdu, at þeir fundu mann,
er þeim ſvaradi ſpotti einu, ok ſögdu, hvat er han nefndiz.
Nú hefir ordit rádfátt, ſagdi Glúmr, þar hafi þer Skútu fun-
dit, eda hvat mátti han ſannara ſegia? Því at í Mývaz-
hverfi er margr helliſs ſkúti, en í Eyiafirdi í Fiſkilækiar
hverfi hittir eingi ſkúta, ok hefir nú nærr haft med oſs, *ok*
15 eptir ſkulum ver enn rída. Koma at hiallanum (*s*) *ok eru*
þeir þar fyri; en þar er einſtigi at (*t*) ok er þar betra at
veria med XXX. manna, enn ſækia at med LX. Þá mællti
Skúta: koſtgæft hefir þú nu miök at ſækia eptir mer, má
ok vera, at þú þikkiz þín eiga í at hefnaz. Fyrir undan
halldit, ok gott árædi bartu til at hlaupa í gilit, ekki vartu
þá

*) Conſ. verſ. ſeqv. & indicem in vocibus Skuta, Skúta.

haud ſufficere ad congrediendum cum iis. Id ergo conſilii arripit: defringit
haſtæ manubrium, & hoc pro baculo utitur, ephippium eqvo detrahit,
& nudo eqvi dorſo inſidens eqvitat, invertit penulam, eqvitans colli-
git oves, & clamat vehementer. Adverſarii eum conſecuti, rogant, ſi 13
vidiſſet qvendam hominem eqvo collem prætervehi cum armis, heroica
ſpecie præditum. Ille ſe vidiſſe affirmabat. Illi iterum rogabant, qvi
vocaris? Ille reſpondet: Multus vocor in tractu Myvatnenſi, at Paucus
in tractu Fiſkelækenſi. Illi dixerunt ſcommatibus (aculeatis dicteriis)
ſolis & cavillis nobis reſpondere affectas. Ille verius dicere ſe non
poſſe contendebat, & ita disjunguntur. Ubi autem disjuncti erant,
ſumſit arma & ephippium, atqve ad ſuos ocyus eqvitavit. Comites 14
Glumi, cum ei jungerentur, dixerunt ſe incidiſſe in hominem, qvi
ſibi meris cavillis reſpondiſſet, & narrabant, qvo modo ſe nominaſſet.
Nunc conſilii defectus accidit, inqvit Glumus, hic enim Skutam de-
prehendiſtis, nam qvid potuit verius prædicare? In tractu enim My-
vatnenſi, multæ ſunt antrorum ſpeluncæ, at in Eyiafiördo, & qvidem
in tractu Friſkelækenſi nullam ſpeluncam invenire eſt, prope affuit, ut
noſter conventus inciderit; pergamus porro inſeqvi. Poſtea provecti 15
ſunt ad forum montis, ubi Skuta cum ſuis obvius fuit: forus autem
ſingulari calle tantum adibatur. Itaqve facilius defenditur cum XXX.
viris, qvam oppugnatur cum LX. Tum dixit Skuta: magnum ſtu-
dium adhibuiſti ad me perſeqvendum, & credibile eſt tibi videri tui-
met ipſius ultionem incumbere: bonam animi promtitudinem habuiſti
ad projiciendum te in alveum amnis præruptum: tum pede tardus non

Q 2 *eras.*

(r) Vid Myvatn *A.* 2. *ad ſtagnum culicum.* úr Myvaz-hverfi, *e tractu Myvatnenſi.* *A.* 3 & 4.

(s) Ok eru hiner þar þá enn fyri. *B. omnes, ubi adhuc &c.*

(t) Ok er Skuta þar fyrir med XXX. manna, en Glúmr ſækir ad med LX. manna; *ubi Skuta præſto erat cum triginta viris, at Glumus oppugnabat cum LX. viris. A.* 3 & 4.

16 þá ófóthvatr. Glúmr ſvarar: ſatt er þat, kunnir þú ok
hræddr at verda, þá er þú lez vera ſaudreki þeirra Eyfirdínga,
ok leyndir vopnum þínum, en þú brauſt ſum, ætla ek eigi
17 rynnir þú ſkemri leid, enn ek. Skúta ſegir: hvörſu ſem
her til hefir farit, þá ſæk nú med hálfu fleira lid. Glúmr
ſvarar: ek ætla at nú munim vid ſkilia at ſinni, verdr nú
virdt ſem má í hvarn ſtad. Skúta rídr nú nordr, en Glúmr
heim til Þverár.

XVII. Cap.

1 Þá er Þórir andadiz gerdi Þórarinn bú fyri nordan Eſpihól,
ok bió þar. Glúmr gat börn vid konu ſinni: het Márr
ſon hans, ſem var getit: annarr Vígfus, voru bádir efnilegir,
ok all ólíkir. Márr var hliódr ok ſpakr, en Vígfus hávada
2 madr mikill, úiafnadar madr, rammr at afli ok fullhugi. Sá
madr var med Glúmi, er Hallvardr het, lauſíngi hans, ok
fóſtri Vígfuſs, han rakadi fe ſaman, refiuſamr í fiar reidum.
Han handſaladi Vígfúſi fe ſitt. Ecki var han (*u*) ordſæll:
han giördi bú at bæ þeim, er at Tiörn heitir, uppi í Eyia-
fiardar-dal, ok bötnudu ecki vinſælldir hans vid þat, ok var
ſvá miök hendiſamr í afrettum, en Vígfuſs var farmadr
mikill.

Sá

(*u*) Ord-dæll *A* 3 & 4. *non erat in ſermone commodus.*

eras. Glumus repoſuit: verum id eſt, tu etiam qvibas timere, cum 16
te ſimulabas eſſe opilionem Eyſirdenſium, & arma tua partim celabas, partim frangebas. Credo te per brevius viæ ſpatium haud fugiſſe, qvam me. Utcunqve hactenus res ceſſit, reſpondet Skuta, nunc 17
oppugna cum copiis duplo majoribus. Glumus reſpondet: hic, ut opinor, hac vice disjungemur. Judicium fiat, ut poteſt, in utramqve partem. Skuta boream verſus, Glumus autem domum Thvera reverſi ſunt.

Cap. XVII.

1 **P***oſt obitum Thoreris Thorarinus a ſeptemtrione Eſpeholo villam ædificavit, ibiqve habitavit. Glumus liberos ex uxore ſua ſuſcepit: * Marius vocabatur filius ejus, ſupra memoratus: alter Vigfuſus, ambo bonæ ſpei & ingenio multum diſcrepantes. Marius erat pauciloqvus & modeſtus: Vigfuſus autem in tumultus & injurias natus, viribus pollens & animoſus.*

* Natus A. C. 945.

2 *Erat cum Glumo homo nomine Hallvardus libertus ejus, & pædagogus Vigfuſi. Ille pecuniam corraſit, fraudulentus in debitis præſtandis non bene admodum audiebat vulgo, legaverat autem Vigfuſo omnia bona ſua per ſtipulationem. Habitaculum ſibi & oeconomiam propriam conſtituerat in villa, qvæ Tiörn (lacus) interius in valle Eyiafiördenſi poſita vocabatur: ex qvo meliore populari vento non uſus eſt, majorem in modum in paſcuis montanis tagax. Vigfuſus autem celebris erat peregrinator.*

3 Sá madr bió á Jórunnarſtödum, er Halli het, ok var kalladr Halli enn hvíti, hann var Þórbiarnar ſon, módir hans het Vígdís, hún var dóttir Audunnar Rotins, (*v*) han hafdi fóſtrad Einar Eyiólfs ſon, er þá var kominn bygdum í Saurbæ. Halli var þá ſiönlauſs, han var vid öll ſáttmál ridinn í Heradi, því at han var bædi vitr ok rettdæmr.
4 Hans ſynir voru þeir Ormr ok (*x*) Brúſi ſkálld, ok biuggu þeir í Torfufelli, ok (*y*) Bárdr er bió á Skálldſtödum. Han var hávada madr ok úiafnadar madr mikill, ok vígr hverium manni betr, örmálugr, ok (*z*) ákaſtaſamr, han átti Unu Oddkellz dóttur úr Þiórſár-dal.

5 Hauzt eitt hurfu Halla inum hvíta úr afrett x edr xij gelldíngar, ok funduz eigi, ok er þeir Bárdr fedgar funduz, ſpurdi Halli, hvat han ætladi at af gelldíngum hafa ordit? Bárdr ſvaradi: ecki undrumz ek, þó at ſaudir hverfi, er þiófar ſitia í næzta húſi. Sídan er Hallvardr kom híngat í ſveit.
6 Halli ſvarar: þat vil ek at þú búir mál til á hendur hönum, ok ſtefnir hönum um ſtuld, ok get ek at Glúmr beri (*æ*) eigi af hönum tolftar qvidinn, ef ek læt búa þiófsſök á hendur hönum. Bárdr ſvarar: torſott mun verda at ſækia tólftar qvidinn at þeim fedgum.

XVIII.

(*v*) Hún *ea ſc. Vigdiſa. A.* 2. *ſolus.*

(*x*) Brúnn *B. omnes, qvorum tres in margine ponunt* Bárdr, *utrumqve perperam. Nam Bruſii Hallæi mentio fit infra Cap.* XXVII.

(*y*) *Mox pro* en bárdr bió: *qvod omnes libri præferunt neceſſario repoſui,* ok

Incoluit prædium Jorunnarſtados vir nomine Hallius cognomento 3
Hallius candidus filius Thorbiörni & Vigdiſæ filiæ Oduni cognomine Glabrionis. Ille Einarem Eyiolfi filium, qvi tunc Sörbæo conſtituerat habitationem, enutriverat. Hoc tempore Hallius oculis erat captus; omnibus autem actionibus in territorio interfuit, utpote prudentia, & in ſententiis ferendis juſtitia clarus. *Filii ejus erant Ormus &* 4
Bruſius poëta, qvi Torfafellum incolebant, item Bardus qvi Skaldſtados inhabitavit: hic tumultuoſus erat & valde iniqvus, armis exercitatiſſimus, lingva promtus (garrulus) ac verbis petulans. Is uxorem habuit unam Oddkilli filiam de Thiorſardalo.

Autumno qvodam diſparuere Hallio candido decem, aut duodecem 5
vervecès e paſcuo montano, & nuſpiam reperti ſunt. Cum autem convenirent ſe invicem Bardus & Hallius pater, ſciſcitatus eſt Hallius, qvid crederet de iis vervecibus factum eſſe? Bardus reſpondet: non miror oves diſparere, furibus in proxima (paſcuis) domo ſedentibus poſtqvam Hallvardus in hunc tractum venit. *Hallius fatur: volo, ut* 6
accuſationem adverſus eum inſtruas, & furti crimine eum in jus voces. Conjicio enim Glumum juramento duodenario eum non purgaturum eſſe, ſi ego actionem furti contra eum inſtitui facio. Bardus reſpondet: arduum erit juramentum duodenarium, reſpectu Glumi & Vigfuſi, extorqvere.

Cap.

Bárdr, er bio, &c. *nempe ille erat tertius fratrum, ut paulo inferius videmus.*

(z) ákafaſamr *B. omnes, idem A.* 3 & 4. *pervicax.*

(a) Eigi, *abſurde omittunt B.* 1 & 3.

XVIII. Cap.

1 Nú býrr Bárdr til málit, ok er Vígfúſs veit þat, ſegir han födr ſínum, at eigi mun hönum hugna, at menn búa þiófsſök á hönd fóſtra hans. Glúmr ſvarar: veiſtu, at han er ótrúrr, ok mün óvinſælt verda málit, at bera af hönum qvidinn. Vígfuſs ſvarar: um ſtærra villda ek at þá væri at mæla. Glúmr ſvarar: betra þickir mer at giallda fyri hann ok fari han híngat, ok bregdi búi, helldr enn leggia fyri
2 ſlíkann mann virdíng mína. Nú koma menn til þíngs ok málit í dóm, ok á Glúmr at bera tólftar qvid: þá vard Vígfúſs värr vid, at han ætladi (ö) á at bera qvidinn, ok gek at dóminum, ok qvaz vilia mundu, ef fóſtri hans yrdi ſekr, at Glúmi (a) þætti þat alkeypt, ok vard ſvo, at Glúmr ónýtti
3 málit, ok berr af hönum qvidinn, ok feck af óvirdíng. En er þadan leid vetr, eda ij. hvarf Halla túngölltr ſva feitr, at traudt mátti ríſa. Þá kom Bárdr um dag, ok ſpurdi, ef gallti væri drepinn? Halli qvad horfinn vera. Bárdr ſvarar: han mun farinn at leita ſauda þeirra, er ſtolit var hit fyrra hauſt. Halli ſvarar: þeſs get ek, at eina leid hafi farit, muntu ſtefna vilia Hallvardi? Bárdr ſvarar: ſvo ſkal vera, því at nú man Glúmr eigi af hönum bera qvidinn, því at Vígfuſs olli þá af var borinn, en nú er han eigi her á landi.

(ö) Eigi at bera *A.* 2. *B.* 1 & 3. *non præſtaturus eſſet.* At bera qvidin. *A.* 3 & 4. *idem B.* 4 & 5. *qvod repugnat circumſtantiis. B.* 2. *cum textu conſentit.*

(a) Yrdi þat alkeypt *nimio conſtaret A.* 2, 3 & 4.

Cap. XVIII.

Et jam Bardus accuſationem conſtituit; de qvo Vigfuſus certior 1
factus, patri id ſignificat, adjiciens illi (ſibi) gratum non fore, ſi actionem furti intendant pædagogo (magiſtro) ſuo. Glumus reſpondet: ſcis eum eſſe minus probatæ fidei? & invidioſa erit res juramento conſacramentalium eum purgare. Vigfuſus reſpondet: vellem, ut ſuper majoris momenti rebus tunc eſſet ſedendum. Glumus reſpondet: ſatius duco pro illo pecunia ſatisfacere, atqve ille huc migret, villicatione depoſita, qvam pro tali homine periculum facere famæ meæ. Et jam 2
in forum itur, lisqve in judicium venit, & Glumo (de ea) juramentum, qvod Tolftarqvidr vulgo audit, præſtandum eſt. Vigfuſus autem ſentiens patrem juramentum contra accuſatum eſſe daturum, acceſſit ad judicium, dixitqve facturum ſe, ſi pædagogus ſuus proſcriberetur, ut Glumo id ſatis magno emtum videretur: qvo factum eſt, ut Glumus, juramento purgationis interpoſito, actionem irritam redderet, omnibus ei hoc vitio vertentibus. Una vel duabus exinde elapſis hyemibus 3
*verres, qvi in agro domeſtico paſcebatur adeo opimus, ut vix poſcet ſurgere, Hallio diſparuit. Bardus qvadam die veniens, qvæſiit, ſi verres eſſet mactatus? Hallius reſpondet eum diſparuiſſe. Bardus eum oves autumno proxime præterito furto ablatas forte *) qvæſitum iiſſe reſpondet. Hallius dixit: unam viam utrosqve iviſſe conjicio, visne igitur Hallvardo dicam ſcribere? Bardius reſpondet: ita fiat, nunc eum Glumus non purgabit juramento, Vigfuſus enim auctor erat, cum ille tali modo purgaretur. Ille autem nunc in patria non adeſt. Bar-*

*) i. e. *itidem furto ablatum eſſe ut oves:* eſt idiotismus noſtratium.

4 landi. Bárdr tekr málit ok ferr í ſtefnu för: ok er han finnr Hallvard, hefir han ſkiót mála-lok, höggr af hönum höfud, ſagdi ſídan födr ſínum. Han let ílla yfir, ok ferr þegar á fund Glúms, ok ſegir hönum atburdinn, ok bídr hönum eindæmi. Glúmr þiggr þat; gerir litit fe, en let giallda fyrir (*b*) gölltinn ok ſaudina, ok mælltiz þat vel fyrir.
5 En er Vígfuſs kom út, vard han ílla vid dráp Hallvardar. Glúmr ſegir: eigi ſkal hlýda, at bregda þeſſi ſætt, er nú er ger. Nú áttuz þeir ecki vid, þó at þeir fyndiz Bárdr, ok
6 Vígfuſs. Annat ſumar var ſtofnat heſta þíng, þat er öllum heſtum ſkal etia þeim, er til voru í heradinu, ok ſkylldu þeir í mót úr enum efra repp ok enum nedra, ok ſkylldi ſinn mann hvarir tiltaka, ok qveda at, hvarir betr hefdi, ok
7 ſkylldu þeirra atqvædi ſtanda, er til voru koſner. Ofan úr repp var Bárdr tilkoſinn, en úr nedra repp Vígfuſs Glúms-
A. C. ſon. Var þar fiölldi heſta ok gód ſkemtan, ok miök iam-
975. vígi, ok voru mörg heſtavíg (*c*) ſenn um daginn, en ſva lauk at iammargir höfdu vel bitiz, ok iammargir runnit. Ok urdu þeir á þat ſáttir, at iamvígi væri, en þá lez Vígfuſs eiga heſt, er eigi var att, ok er ſá beztr þeirra, er her hafa
8 í dag komit, leidit þer þar í mót nockrn. Bárdr ſvarar: vándr liz oſs ſiá, munum ver eingan þar mót láta, ok köllum þó iamvígi. Vígfuſs ſvarar: ſkortir ydr þá, ok muntu eigi
9 þat vilia, at mællt ſe, at þer hafit eigi vid. Bárdr mællti: vel hefir þú (*d*) einurd haldit her til, en nú ſkýiar á helldr, ok

(*b*) Galltann *B.* 3 & 4. *idem.*
(*c*) Sen *Membr. ſpectata ſubſpecta lectio. idem habet B.* 5.
(*d*) Einord *A.* 2. *B.* 5. *veriſimiliter corruptum ex altero.* Einvigit *A.* 3 & 4. *certamen ſingulare, itidem corruptum.*

Bardus ſuſcepit actionem, & citatum domo abit. Hallvardum autem 4
reperiens ſubitum cauſæ finem fecit, & ei caput abſcidit, patri deinde
hoc nunciat, qvi factum non approbans, Glumum ſtatim convenit,
caſum exponit, & rem arbitrio ejus ſingulari permittit. Glumus id
lubenter accipit, exiguam multam (cædis) irrogat; ſatisfieri autem pro
verre & ovibus fecit, qvod bono rumore (populi) acceptum eſt. Vigfuſus 5
peregre rediens cædem Hallvardi iniqviſſime tulit. Glumus autem
dixit: non integrum erit hanc transactionem factam mutare (rumpere).
Bardus & Vigfuſus, qvanqvam convenirent, nihil commercii (mali vel
boni) inter ſe habuere. Æſtate poſt inſtitutum eſt ſpectaculum eqveſtre, 6
ubi omnes eqvi (admiſſarii) qvi in territorio exiſtebant, committendi
erant. Inter ſe certaturis ſuperioris & inferioris tribus incolis,
utrinqve capiendi erant arbitri, qvi deciderent utri palma deferenda
eſſet, valeret eorum ſententia, qvi adhoc munus delecti eſſent. De 7
ſuperiore tractu Bardus, de inferiore autem Vigfuſus Glumi filius electi
ſunt. Ibi magnus eqvorum numerus, multa delectatio & certamina
fere æqvalia fuere, qvorum multa ſimul eo die certata ſunt. Tandem
eo res pervenit, ut ſtrenue mordentes eqvi, & cedentes totidem eſſent,
atqve adeo inter eos convenit, æqvo marte ab eqvis pugnatum eſſe.
Tum autem Vigfuſus contendit ſe eqvum habere, adhuc inexpertum,
eorumqve, qvi eo die ſpecimina virtutis edidiſſent, facile generoſiſſimum:
huic aliqvem veſtrum comparate. Bardus reſpondet: improbus nobis 8
videtur ille, neqve ullum cum eo comparabimus; nihilo tamen minus
æqvo marte dimicatum eſſe cenſemus. Vigfuſus reſpondet: tum vos
inferiores eſtis: neqve tolerabis id, ut dictum ſit vos ſuccubuiſſe. Bardus 9
fatus eſt: ſatis hactenus in animi fiducia perſeveraſti, at nunc majorem

ok finnzt þat nú á, at þú mant oftar hafa ſtadit (*e*) nærr
búrhillum, ok rádit um matar görd med módr þinni, enn
gengit at heſtavígum, ok er þann veg litt ſkegg þitt eigi ſídr.
Vígfuſs hló at, ok margir adrir. Nú kemr húskarl Halla
10 heim, ok ſpurr hann at heſta þínginu. Húskarlinn ſegir:
iamvígi þótti þeim. Halli ſpurdi: urdu þeir áſáttir Bárdr,
ok Vígfuſs? Han ſvarar: viſt vel. Þó mællti Bárdr ord
eitt vid Vígfuſs; han ſpurdi: hvert var þat? han ſagdi. Halli
mællti: þat er ílls efni. Húskallinn ſegir: hló Vígfuſs at.
Halli ſvarar: þat er vani þeirra fedga at hlægia, þá er víg
húgr er á þeim. Finnaz þeir fedgar Halli ok Bárdr, ok
11 ſpyrr Halli: hví hönum yrdi þat fyrir, at mæla ſvo ferligt?
ok uggir mik at dragi til mikillar úgiptu, mun þat eitt rád,
at þú farir utan, ok ſækir þer húſavid, ok ver utan iij vetr,
ella muntu feigr. Bárdr mællti: (*f*) ekki lag veri at, ef þú
værir eigi ragr, ok ſlíkt gerir ellin, at hrædiz um ſonu þína.
Halli ſvarar: þóttu ſer hetia mikil, mun þer tórſótt, at hallda
12 þik í heradinu. Han gerir eptir rádum födr ſíns ok fer utan,
ſídan kaupir Halli at einum (*g*) einhleypíngi, at fara (*h*) í
Skagafiörd, eda veſtr þadan, ok ſegia, at Bárdr færi fyrir þat
utan, (*i*) ok treyſtiz eigi ödru fyrir þeim fedgum, enn fara

utan

(*e*) Undir búr hillum módr þinnar *A.* 3 *&* 4. *ſub matris tuæ &c.* búrhillunni *inſing. A.* 2.

(*f*) Ecki lagi at *B. omnes ſimili ſenſu;* eigi er lag â at þú &c. *male diſpoſitum eſt, qvod &c. A.* 3 *&* 4. vel er lagit, ef &c. *bene conſultum, niſi &c. A.* 2.

in modum nubes ſe intendunt (tuæ fortitudinis ſplendor obfuſcatur) unde facile apparet, te ſæpius adſtitiſſe abaco penuario & cum matre tua rem cibariam gubernaſſe, qvam certamina eqveſtria adiviſſe; eum neqve alium colorem barba tua præfert: qvæ a Vigfuſo multisqve aliis riſu accepta ſunt. Interea operarius Hallii domum veniens, ab hero de 10
ſpectaculo rogatus, dixit, æqvum certamen judicabant. Hallius porro qværebat: convenit inter Bardum & Vigfuſum? Ille reſpondet ſane bene, tamen Bardus unum verbum Vigfuſo dixit: ille reqvirit: qvid id erat? alter narravit. Hallius fatur, id magni mali fomes erit: operarius dixit, Vigfuſus arriſit. Hallius reſpondet: id patri & filio ſolemne eſt, ut in cachinnos ſolvantur, cum animus eorum in cædes fertur. Hallius & Bardus convenerunt, & Hallius qvidem rogavit, 11
qvid eum impuliſſet ad loqvendum tam nefarie? & vereor, ne magnum infortunium hinc oriatur. Unicum, ut arbitror, conſilium eſt, ut tu peregre eas, materiem domiciliis ædificandis tibi petitum; atqve ibi triennium maneas, ſin minus præmaturo fato obnoxius eris. Bardus reſpondet: nil fati hoc eſſet, niſi tu adeo timeres, hoc ſenectus facit, qvod de filiis anxius es. Hallius reſpondet: qvanqvam inſigni virtute 12
bellica polleas, tamen arduum tibi erit te intra territorium conſervare. Ille conſilio patris audiens peregre proficiſcitur. Poſt Hallius erronem qvendam mercede data ſubornavit, qvi in Skagafiördum ulteriusve occidentem verſus iter faciens divulgaret, Bardum ob rem ſupra memoratam peregre profectum eſſe, neqve aliud ſuſtinuiſſe præ metu Glumi & Vigfuſi, qvam unici tantum verbuli cauſa ſolum vertere: nec qvenqvam

 in

(g) Umhleypíngi *A.* 2, 3 & 4. *circumforaneus.*

(h) *Addit. B.* 5. nedra um Eyiafiörd ok í Skagafiörd; *inferius (ɔ: exteris) per Eyiafiördum tranſiret & in Skagafiördum.*

(i) At han, *qvod ille A.* 2.

utan fyrir eitt ord, ok eingi þori móti þeim at gera í heradi-
13 nu. Han gerdi ſem Halli bad. Þetta bragd var til þeſs
gert, at frændr Bárdar ſæti í fridi fyri hans ſakar. Bárdr
var einn vetr utan, ok kom þá aptr til búſs ſíns.

XIX. Cap.

1 Halli hafdi vardveitt bú Bárdar, medan han var utan, ok
hafdi látit höggva í ſkógi timbr í (*k*) Midár-dal, er Bárdr
átti, han hafdi ok út mikla vidu. Han var ſtundum at búi
ſínu, en ſtundum med fedr ſínum.
2 Bárdr ſegir, at han vill ſækiá timbr ſitt. Halli ſvarar:
þat villda ek, at þú færir eigi ſiálfr, ok mun þeim eigi gott
at trúa fedgum. Bárdr ſvarar: at menn mundi eigi verda
3 varir vid ferd þeirra. Han fór, ok húskarl med hönum at
ſækia timbrit, ok höfdu fiöllda hroſſa, en Una kona hans
hafdi farit í Vidines til Oddkötlu ſyſtur ſinnar, ok kom Bárdr
þar. Ok baud Hlenni hönum, at fá mann annan í ſkóginn,
en han bidi þar. Þótti þat meiri varúd; han qvad þeſs eigi
þurfa. Þær ſyſtur leida hann úr gardi, en er þær hurfu aftr,
leit Una aptr um öxl eptir hönum ok fell í óvit, en er hún
vitkadiz: ſpurdi ſyſtir hennar, hvat hún hafdi ſet? ek ſá
dauda menn gánga á mót hönum Bárdi, ſegir hún, ok mun
4 han feigr vera, ok munum vid eigi ſiáz ſídan. Nú fara þeir
Bárdr, ok leggr þoku yfir, er þeir koma í ſkóginn, ok binda
5 þeir drögur, ok hepta roſs. Um morguninn ſnemma var
ſmala-

(*k*) Midárdal *ut ſupra Cap. XVI. litr. d.*

in territorio contra eos facere audere. Ille dicto Hallii morem gerebat.
Hæc techna ideo concinnata erat, ut cognati Bardi in pace eſſent ejus 13
cauſſa. Una hieme peregre conſumta, Bardus ad penates ſuos
reverſus eſt.

Cap. XIX.

H*allius Bardi, dum peregre abfuit, rem familiarem curaverat, ma-* 1
teriemqve in ſylva, qvam poſſidebat Bardus in Midardalo, cædi
fecerat; præterea Bardus multam materiem ſecum huc advexit. Ille
jam apud patrem, jam domi ſuæ fuit.

Bardus ſignificavit, velle ſe ſuam materiem de ſylva apportare. 2
Hallius reſpondet: vellem, ne ipſe ires, neqve enim tutum erit iis
(Glumo & Vigfuſo) credere. Bardus reſpondet: neminem iter eorum
olfacturum. Ille iit & cum eo operarius, materiam arceſſitum, mul- 3
tos ſecum eqvos ducentes. Una uxor ejus Vidineſum ierat viſere
Otkatlam ſororem ſuam: eo Bardus (in tranſitu) venit. Hlennius ob-
tulit ſubſtituere alium, qvi pro eo in ſylvam iret, ipſe autem Bardus
ibi reſtaret, cautius id eſſe ratus. Qvod ille cev minus neceſſarium
recuſavit. Sorores eum extra ſeptum ædium deduxerunt. Ubi autem
pedem referebant, Una poſt axillam reſpiciens, animi deliqvium paſſa eſt.
Ut autem reſipuit, ſoror, qvid vidiſſet, rogabat? Vidi, inqvit illa,
mortuos homines Bardo obviam ire, unde eum fato vicinum eſſe autumo.
Neqve in poſterum nos videbimus invicem. Bardus cum comite iter 4
perrexit, cum autem in ſylvam venirent, umbroſa caligo ſupervenit:
materiem in farcinas clitellarias colligant, & eqvis compedes (pedicas)
injiciunt. Hujus diei primo mane paſtor Thveraenſis ſurrexerat: 5

ſæpe

ſmalamadr á fótum at Þverá. Þat var opt at Vígfuſs hitti
ſmalamann, ok ſpurdi tídinda, ok ſvo var þenna morgin;
ok mællti: undarligt er þat, at þú finnr iafnan fe í ſlíku
myrkri, alldri munda ek fe finna í ſlíkum myrkva. Han
ſvarar: lítit vard mer fyrir at hitta feit, meira vard þeim
fyrir at finna roſſin í morgin, er ek ſá í ſkóginum, ok ſtódu
nær hiá þeim ſiálfum, ok letu þeir þó vænt yfir ſer, ok var
6 annarr í grænum kyrtli, ok hafdi ſkiöld á hlid. Vígfuſs
ſpurdi, ef han kendi manninn? hann qvaz ætla, at Bárdr væri,
því at han á ſkóginn, ſem þeir voru í. Vígfuſs mællti: ſæk
7 þú heſta mína iij. Auſtmenn voru þar ij á viſt, þá bad
Vígfuſs rída med ſer, ok qvaz mundu rída til laugar. Han
ſtefnir ſúdr úr gardi um Laugardal. Þá mælltu Auſtmenn,
hvert villtu nú rida? han ſegir: rída at eyrindum mínum fyrzt,
ok reid (*l*) ſýnu fyrri, enn þeir, ok fóru fyri ofan bægi ſudr,
þar til þeir ſá Bárd fara úr ſkóginum, med (*m*) dragna roſsin.
8 Húſkarl Bárdar ſá eptirreidiná, ok mællti, hart rída þeſſir
eptir, ſegir han. Hver tídindi eru þat, ſegir Bárdr? Han
ſvarar: þat er Vígfuſs, ok villda ek, at vid ridim undan. Ok
er nú ſvívirdíngarlauzt á medan vid vitum eigi, hvat þeir
vilia. Bárdr ſegir: eigi mun han ráda á mik vid iij mann,
ef þú ert eigi med mer: hann ſvarar: fúſari er ek at fara
med heſtana, enn þú rídir í Vídines. Er þat eigi ámælis
vert, er þú rídr þángat, er þú átt eyrindi, enda veiztu eigi
viſt þeirra eyrindi, ſem eptir rída, en Hlenni mællti, at þú
ſkylldir eigi trúa þeim. Bárdr mællti: þú ſkallt rída fyrir, ok
gera

(*l*) Synum *B. omnes* & *A.* 3 & 4. *idem in plurali.*

(*m*) Dragul-hroſſin (drögul-hroſſin) *B. omnes.*

ſæpe accidit, ut Vigfuſus paſtorem compellaret, & res novas ex eo
qværeret, atqve ita etiam incidit hoc mane. Vigfuſus loqvitur:
mirum eſt, qvod in adeo denſa nebula gregem invenias, ego nunqvam
invenirem in tanta caligine: parvo labore, inqvit ille, oves inveſti-
gavi; magis laborioſum iis erat eqvos inveſtigare, qvos (homines) ego
hoc mane in ſylva vidi, at eqvi tamen ipſis prope adſtabant; atqvi iſti
ſplendide ſe geſſerunt, qvippe qvorum alter viridi tunica amictus clypeum
a latere habuit. Vigfuſus rogavit, ſi hunc agnoviſſet? Ille reſpondit, 6
ſe exiſtimare Bardum eſſe, nam ille poſſidet ſylvam, ubi erant. Vigfuſus 7
fatur: adduc eqvos meos tres. Duæ Norvegi illic hoſpitabantur; eos
Vigfuſus rogavit, ut ſecum eqvitarent, ajens ſe ad lavacrum calidum
eſſe profecturum; ille a domo auſtrum verſus per Lögardalum curſum
direxit. Norvegi loqvuti ſunt: qvo nunc eqvitare vis? eqvitabo
primum ad mea negotia expedienda, reſpondit ille, & aliqvanto inter-
vallo eos anteceſſit. Ita ſupra villas auſtrum verſus iter inſiſtebant,
donec Bardum eqvos ſarcinis ligneis oneratos de ſylva agentem oculis
haurirent. Domeſticus Bardi videns eos inſeqventes fatus eſt: hi 8
vehementer curſum ad nos intendunt. Bardus fatur: qvid id rei novæ
eſt? Ille reſpondet: Vigfuſus adeſt; volo, ut nos curſum avertamus,
qvod, qvamdiu eorum propoſitum nos fugit, ignominia caret. Bar-
dus reponit: Vigfuſus ipſe tertius me non invadet, ſi tu mecum non
es. Ille reſpondet: pronior ſum eqvos porro agere, tu autem Vidi-
neſum adeqvites, neqve probroſum eſt, ut eo, ubi negotium tibi eſt, te
conferas, cum præſertim, qvid negotii habeant, qvi pone inſeqvuntur,
neſcias. Hlennuis autem cavit, ne iis crederes. Bardus fatus eſt:
tu præi, & certiores redde vicinos, ſi meum iter tardius procedat,
qvam

gera menn vara vid, ef för mín verdr ſeinni, enn líkindi
eru á, því ecki man ſkiótt umſkipta med ockr Vígfuſi, ef vid
ſkulum tveir áſiáz, en han er betri drengr, enn han muni
med iij mann at mer gánga. En ef vid erum ij en þeir iij,
9 þá munu þeir nióta lidz munar. Nú gerdi han, ſem Bárdr
mællti, en Bárdr leyzti ſkiölld ſinn, ok biózt vid, ſem hönum
þókti vænzt, ok er þeir funduz, þá ſpyrr Bárdr, hvert eyrindi
þeirra væri? Vígfuſs ſegir, at þeir myndi eigi bádir af
þeim fundi fara lífs, en Bárdr qvaz búinn þeſs, ef þeir ſkylldi
ij vidleikaz. En þat er eingi vaſkleikr, at iij gángi at einum.
Þá mælltu Auſtmenn, at þeir mundu heima hafa ſetit, ef þeir
viſſi eyrendit, en letuz þó ecki lid veita meiga, ef menn
(*n*) kæmi eigi til fulltíngs vid Bárd, er föruhautr hans hleypti
10 á brott. Vígfuſs bad þá ſiá fyrzt, hverſu færi. Sídan börduzt
þeir lánga hríd, ok vard hvargi ſárr. En Vígfuſi horfdi því
úvænna, at han vard at hopa í hveriu ſinni, ádr han nædi
11 höggfæri. Bárdr hafdi ſverd, ok vardi ſik ágæta vel, ok vard
eigi ſárr. Auſtmönnunum ſýnizt úfarnadr mikill, ef Vígfuſs
er at iördu lagdr, en þeir ſtandi hiá. (*o*) En menn komi til
A. C. fulltíngs vid Bárd. Þá hlaupa þeir at Bárdi, ok drepa hann,
977. ok var han örendr, er þeir Hlenni komu. En þeir Vígfuſs
ridu heim, ok let Glúmr ílla yfir verkinu, ok qvedr mikinn
vanda hafa aukiz í heradinu. Halli ferr á fund fóſtra ſíns
Einars í Saurbæ, ok bidr hann taka vid málinu; han (*p*) lezt
þeſs ſkylldr, at mæla eptir frænda ſinn ok fóſtbródr. Rída
ſídan

(*n*) Kæmi til fulltíngs, *membr.* & *A.* 2. 3 *ſuppetiæ venirent: unde ſenſus oritur, negarunt ſuam opem uſui fore aliquid (volituram eſſe) ſi B. ſup. venirent.*

qvam probabile eſt, nam ſi nos duo (Vigfuſus & ego) congrediamur,
res cito ad exitum non perducetur; at ille vir generoſior eſt, qvam
ut cum duobus viris me adoriatur, ſi autem nos duo certimus, illi
autem tres, numerum prævalentem in ſuos uſus convertent. Ille 9
Bardo dicto audiens fuit. Bardus autem laxato clypeo, pugnæ ſe,
prout maxime convenire exiſtimabat, accinxit. Ubi vero convenie-
bant, Bardus qvæſiit, qvid iis negotii eſſet? Vigfuſus dixit: eos
duos ab eo conventu cum vita non eſſe diſceſſuros, Bardus paratum ſe
eſſe profeſſus eſt, ſi illis duobus certandum eſſet: nulla autem fortitudo
eſt, ut tres unum aggrediantur Norvegi dixerunt ſe domi manſuros
fuiſſe, ſi negotium prænoviſſent; at negarant, ſe ullum auxilium ferre
poſſe, ſi Bardo ſuppetiæ non venirent, cujus comes curſu ſe modo abri-
puiſſet. Vigfuſus eos intueri juſſit, qvomodo res cederet: deinde 10
dimicarunt diu, & neuter vulneratus eſt. Vigfuſo autem mars eo
magis anceps fuit, qvod ſemper retrocedere cogebatur, anteqvam copiam
ictus intendendi nanciſceretur. Bardus gladio erat armatus & egregie 11
ſe tuebatur, Norvegi magnam id infortunitatem eſſe exiſtimabant, ſi
Vigfuſus, iis otioſis adſtantibus, humi proſterneretur. Suppetias ven-
tum eſt Bardo: tum incurſum faciunt in Bardum, eumqve trucidant,
atqve erat exanimis, ubi Hlennius cum ſuis advolabat. Vigfuſus cum
comitibus domum reverſus eſt, Glumus factum improbavit. Adjiciens,
magnum inde diſcrimen in territorio ortum eſſe. Hallius Einarem
de Saurbajo alumnum ſuum conventum ivit, orans, ut cauſam ſuſciperet.
Ille ſuum officium eſſe prædicavit vindicem cognati ſui, atqve educa-
tionis ſocii in jure agere. Poſt uterqve ad Thorarinum profecti

(o) En er menn komu til fulltíngis vid Bárd, *A.* 2. & *B. omnes; at cum auxilia venerunt Bardo.*

(p) Let þat ſkyllt *A.* 2, 3 & 4. *id juſtum eſſe prædicavit.*

12 ſídan á fund Þórarins, ok bidia hann lid (*q*) veizlu. Þórarinn
ſegir: at han veit eigi vánir þeſs mannz, at han vili helldr
vid eiga, ok bundu ſitt vinſeingi med ſærum (*r*) um þetta
mál ok hvert annat. Fóru mál til þíngs, ok var leitat um
ſættir, en þar var ſvo þúngt fyrir, at eingi varu (*s*) völ á því,
því at í mót voru lögvitrir menn ok hugdiarfir, Mödruvellín-
13 gar, ok Eſphælíngar. Lauk þeſſu máli ſva, at Auſtmenn
urdu ſekir; ok var gefit fe til (*t*) farníngar Vígfuſi, ok ſkylldi
iij ſumr (*u*) leita vid utanför, ok hafa iij heimeli á hverium
miſſarum, ok var han þá fiörbaugs madr, en han mátti eigi
heima vera fyrir helgi ſtadarins, ok var han at Uppſölum
laungum, ok ætludu (*v*) menn, at han mundi vera í ödrum
fiórdúngum landſins, ok villdi han eigi utan fara (*x*) á því
meli, vard han þá alſekr, ok hellt Glúmr hann á laun.
14 En því ſkylldi eigi ſekir menn þar vera, (*y*) at Freyrr
leyfdi eigi, er hof þat átti, er þar var. Fór því fram
vj vetr.

XX. Cap.

1 Nú er þar til máls at taka, er þeir vaxa upp fóſtbrædr
2 Arngrímr ok Steinólfr. En þá er Þórgrímr andadiz í Mödru-
felli,

(*q*) Vidtöku *A.* 3 & 4. *receptus (cauſa ſc.)*

(*r*) um *omittit Membr. ſed omnes libri recte conſervant.*

(*s*) Vægd á þvi, *moderatio in ea re. A.* 3. & 4.

(*t*) Varníngar *A.* 2. *ad defenſionem vel prohibitionem.* Varmagar *in A.* 3 &

auxilium ab eo poſtulant. Thorarinus dixit: neminem ſe noſce, cum 12
qvo potius rationem habere vellet, itaqve amicitiam (ſocietatem) ſuam non tantum circa hanc cauſam, ſed etiam qvamcumqve aliam jure jurando inter ſe confirmarunt. Cauſæ in forum deductæ ſunt, & transactio tentata, at hanc extorqvere adeo grave erat, ut nulla ejus ſe offerret copia; nam ab adverſa parte erant viri prudentes atqve animo promti, Mödruvallenſes nimirum & Eſphælenſes. Is ideo cauſæ 13
eventus fuit, ut Norvegi rei agerentur, pecunia autem daretur pro venia peregrinationis Vigfuſo impetranda, qvi per tres æſtates peregrinari conaretur, & tria domicilia haberet qvovis anno, atqve tunc erat homo circuli vitalis, *domi autem ei manere non licuit propter ſanctitatem loci, (religionem loci) itaqve Uppſalis ut plurimum ſe continuit, & credebatur in aliis inſulæ qvadrantibus degere, noluit autem peregre proficiſci eo temporis termino, atqve adeo aqva & igne interdictus eſt, Glumus autem eum clam domi ſuæ habuit. At ideo non* 14
licuit hominibus proſcriptis ibi eſſe; qvod Freyerus fani illius præſes id non permiſit. Hoc tenore VI. hiemes præteriere.

Cap. XX.

N*unc inde repetenda eſt narratio, ubi coalumni Arngrimus &* 1
Steinolfus adolevere. Thorgrimo autem Mödrufelli exſtincto Arn- 2
grimus

4. *ex hoc ipſo corruptum videtur, quod eſt monſtrum vocis ſenſu caſſum, deinde puncto antepoſito pergit A. 2.* Vígfuſs ſkylde iij ſumr &c.

(*u*) Leita til utan fars *A.* 3 *&* 4. *idem.*

(*v*) Menn *male omittit Membr. & A.* 3. *&* 4.

(*x*) At því máli *A.* 2. á því máli *B. omnes eo tempore.*

(*y*) Er *B. omnes idem.*

felli, fór Arngrímr til búſs ſíns, ok Steinólfr med hönum,
ok var þá (z) ſva áſtúdigt med þeim, ſem þá er bezt hafdi
3 verit. Arngrímr qvongadiz, ok átti Þórdíſi Biarnar dóttur,
ſyſtur Arnórs Kellíngarneſs. Steinólfr var í kaupförum, en
4 var med Arngrími, er han var út her. Þat var eitt ſumar,
at han kom út í Eyiafirdi, at Arngrímr baud hönum eigi
til ſín, ok mællti ekki vid hann, þótt þeir ſæiz, ok fann þat
til ſaka, at han hefdi fleira talat vid Þórdíſi konu hans, enn
ſkapligt væri, en þat er fleſtra manna ſögn, at lítit væri
5 (æ) tilhaft, edr ecki. Þá baud Glúmr hönum til ſín, ok var
ſva þá nockr miſsari, at han var med hönum, þá han var
út her, ok var áſtúdigt í frændſemi þeirra. Steinólfr var
6 atgerfi madr mikill. Eitt ſumar baud Glúmr hönum eigi til
ſín, ok qvaz vilia, at han væri at Uppſölum med (ö) födr
ſínum, en því bíd ek þer eigi, at mer þickia eigi gódar
húsgaungur, en ef þú ert med födr þínum, þá muntu híngat
gánga til Þverár, ok verd ek þá feginn, er vid finnumz.
7 Nú ferr því fram nokura vetr, at Vígfuſs var at Uppſölum
med Arnóri Raudkinn, þá er han var í ſekt, enda var
8 Steinólfr þar. Eitt hauſt gipti dóttur ſína búandi í (a) Öxna-
felli, ok baud til öllum búendum þeim, er meſt háttar voru
í Eyiafirdi. Steinólfi var ok bodit. Han kom til Þverár,
ok villdi fara med Glúmi, han lez eigi mundu fara. Steinólfr
mællti, þat þicki mer at, er þú ert (b) lausmáll. Glúmr
ſvarar: minna mein mun at lausmælgi minni, enn at úvarleik
þínum,

(z) Svo áſtatt *A.* 4. *in eo loco res ſita erat (inter eos).*

(æ) Tilhæft. *B. omnes* & *A.* 3. tilhafit *A.* 4. *idem.*

(ö) Med fóſtru ſinni. *A.* 3 & 4. *apud*

*grimus in ſuam villam, Steinolfo comitante, immigravit; vigebatqve
tum inter eos amor, ut cum maxime. Arngrimus uxorem duxit* 3
*Thordiſam Biörni filiam, ſororem Arnoris Kellingarneſi. Steinolfus
mercaturæ operam dedit, at ubi in ſolo natali ſe detinebat, apud Arn-
grimum verſatus eſt. Contigit qvadam æſtate, ubi navem in Eyiafiördo* 4
*appuliſſet, ut Arngrimus eum ad ſe non invitaret, & nihil cum eo lo-
qveretur, ſicubi convenirent; cauſatus, plura eum cum Thordiſa uxore
ſua loqvutum, qvam fas eſſet; pleriqve autem tradunt, hanc incuſa-
tionem parvo aut nullo nixam eſſe fundamento. Glumus igitur eum* 5
*ad ſe invitavit, atqve ita effluxere aliqvot ſemeſtria, ut cum Glumo
eſſet, cum in inſula degeret, cognationem autem ſuam cum amoris
affectu coluere. Steinolfus erat virilibus dotibus inſignis. Aliqva* 6
*æſtate Glumus ei manſionem ſecum non obtulit, dicens velle ſe, ut Uppſalis
cum patre eſſet; ideo autem tibi non offero manſionem, qvod alienarum
freqventatio mihi ingrata eſt, qvod ſi cum patre verſaris, huc Thvera
itabis, & tum e noſtro conventu gaudii fructum capio. Et jam ita* 7
*proceſſit aliqvot per hiemes, ut Vigfuſus, dum proſcriptus erat, Uppſalis
degeret cum Arnore rubigena; Steinolfus itidem ibi commoratus eſt.
Autumno qvodam villæ Oxnafelli incola filiam nuptum dedit, & colonos,* 8
*qvi intra Eyiafiördum majoris erant notæ, ad eas nuptias vocavit,
inter hos etiam erat Steinolfus: hic Thvera venit cum Glumo pro-
fecturus; ille autem ſe iturum negavit. Steinolfus fatus eſt: id in te
culpo, qvod verbis non ſtas. Glumus reſpondet, minori malo erit levitas
mea in verbis ſervandis, qvam imprudentia (ſecuritas) tua, ego certe
eo non veniam; magnum ſane molimen vili cuidam colono, tot magna-
tes*

ſuam altricem, qvæ lectio nec videtur improbabilis, cum ea hanc villam inhabitaverit, ut videmus ſupra Cap. 12.

(*a*) Giá-felli *A.* 2, 3 & 4.

(*b*) Svo laus-máll, *tam levis in promiſſis ſervandis, B. omnes.*

þínum, (*c*) ok kem ek þar eigi. Mikit rád, ſegir Glúmr, einum búanda, at kalla til ſín ſva marga ſtóreflis-menn, ok fylgi því eingi ſlægd, ok er mer á grunr, hvat undir býrr þeſsu bodi, eigi tekr búandi þetta af ſiálfum ſer, ok betr
9 þickir mer at mínir vinir fari eigi. Fór Steinólfr til bodſins, ok þeir ed bodit var, utan Glúmr. Þeim var tídrædt Einari Eyiólfsſyni, Þórvalldi ok (*d*) Steingrími. Þann tíd er menn
10 ſkylldi á brott rída, þá taladi Einarr lángt eyrindi um heradz-ſtiórn, ok qvad hæfa iafnan (*e*) at fiölmenni kæmi ſaman, at nockut væri þá mællt, er mezt væri naudſin til, ok þá væri betr, (*f*) enn ádr, en her hefir leingi ófridr á legit med ófr-kaps mönnum, en mín ord koma þar til, er þeir frændr eru Arngrímr ok Steinólfr, fæd hefir verit á med þeim, en ver hyggium at lýgi hafi verit, ok óvina mál. Nú vill Arngrimr bióda Steinólfi til ſín, ok gera för hans ſæmiliga, ef
11 han vill þiggia, (*g*) ok leggid nidr óvingan. Steinólfr lez þat giarna vilia, lez einga ſök vita ſer á hendur, qvaz
12 Arngrími mezt manna unna. Sídan fór hverr til ſíns heimelis, en Steinólfr fór med Arngrími. Ok var han þar nockurar nætur vid mikla ſæmd.

XXI.

(*c*) Kienni ek þat eigi mikit rád *B. omnes præter B.* 5. *non agnoſco in eo magnam rationem.*

(*d*) Arngrími *ita B.* 5. *ſed Membr. & cæteri omnes Steingrimi, ſed perperam.*

(*e*) Er menn kæmi ſaman *A.* 2. *idem.*

tes (viros potentes) ad ſe vocare ſi nulla fallacia ſubſit. Et ſuſpicor
(ambigo) qvidem, qvid ſub hac invitatione lateat, neqve enim hoc ab
ipſo colono profectum eſt: mallem itaqve, ut amici mei hoc convivium
non adeant. Steinolfus & omnes, qvi invitati fuerant, præter Glu- 9
mum, convivium freqventabant. Inter convivandum crebros ſermones
inter ſe conſeruere Einar Eyiolfi, Thorvaldus, & Steingrimus (Arn-
grimus) ubi autem convivis erat abeundum, Einar longam orationem 10
habuit ſuper gubernatione territorii, ajens oportere ſemper, ubi nume-
roſus eſſet conventus, ut id tum, qvod maximi intereſſet, ſermonibus
tractaretur, ita ut in meliorem, qvam antea, ſtatum res redigerentur.
Jam vero hic inter viros nimio animorum ardore flagrantes diuturna
obtinuere diſſidia. At mea verba eo ſpectant, ubi ſunt ſobrini Arn-
grimus & Steinolfus. Offenſio inter eos fuit, ob ementitam, ut puto,
& ab inimicis fictam criminationem. Nunc autem Arngrimus lubens
Steinolfum ad ſe invitat, & eum digne accipere cupit, ſi ille non
recuſat: ponite ergo diſcordiam. Steinolfus id ſe lubenter accepturum 11
aſſeruit, adjiciens, ſe nullius in Arngrimum delicti ſibi conſcium eſſe,
imo eum ſibi præ omnibus hominibus cordi eſſe. His geſtis ſuam 12
qvisqve domum ſe recepit. Steinolfus itidem cum Arngrimo ejus
domum petiit, ibiqve honore mactatus aliqvot noctes transegit.

Cap.

(f) Enn ádr, *omittit Membrana, ſed majore cum gratia ſervatur.*

(g) Ok leggia nidr óvingan, & *deponere inimicitias. Omnes, præter Membr.*

XXI. Cap.

1 Einn dag ſpurdi Arngrímr Steinólf, ef han villdi fara med
hönum á Grund ofan (*h*) til ſkytníngs, ok vera þar nætur
ij edr iij. Han ſvarar: ek man heima vera medan, en fara
í annat ſinn, er þú ert heima. Arngrímr lez vilia at han
2 bidi hans heima, ef han vill eigi med hönum fara. Nú
fór Arngrímr á Grund, en Steinólfr er eptir í Mödrufelli
um nótt. En um morgininn ſat Steinólfr vid elld, ok hafdi
ſmíd nockura fyrir hendi, var þat (*i*) budk nockurr, er hús-
3 freyia (*k*) átti. Í þat mund kom Arngrímr heim ok Þórvalldr
A. C. Krókr med hönum, ok er þeir komu í ellda húſit, laút
982. Steinólfr nidr. Þá höggr Arngrímr til hans í höfudit, ſva
4 at han ſeck bana þegar. Þá geck húsfreyia hiá hönum, ok
mællti, högg þú manna armaztr. Þetta eru rád þer vitrari
manna, en frá þeſsum degi ſkal ek alldri þín kona vera.
Ferr hún nú til Arnórs Kellíngarneſs, ok kom alldri í (*l*) ſama
ſæng Arngrími, ok mællti ádr hún reid brott: þat mun til
bóta, at þú munt (*m*) Arngrímr fá lífdaga eiga, því þeir
munu verri, er ſídar koma yfir þik: ok átti hana ſídan
5 Asgrímr Ellidagríms ſon. Þeir Arngrimr ridu til Eſpihvols,
ok ſögdu Þórarni þeſſi tídindi, ok bádu hann áſiá, ok letuz
hvarki til hafa vitzmuni, ne vinſælld at ſitia fyri Glúmi,
en

(*h*) Til ſkilmíngs *A.* 2, 3 & 4. *ad exercitium gladiandi (palæſtricum).*

(*i*) Baukr *A.* 2. baudkr *B. omnes*, *idem* biduker nockurt *A.* 3 & 4. *capedo qvædam.*

(*k*) Hafdi fyrir hendi ok, *addunt A.* 3 & 4.

(*l*) í ſömu ſæng ok Arngrímr *B. omnes præter* 5. *in qvo eſt:* ſídan í

Cap. XXI.

Qvadam die Arngrimus Steinolfum rogavit, ſi ſecum deorſum 1
Grundam ad ſymbolam proficiſci vellet, ibiqve duas vel tres noctes traducere? Ille reſpondet: interea domi ero, ſed alia vice ibo, dum tu domi es. Arngrimus ſignificavit ſe velle, ſi ſecum iter facere nollet, ut domi ſe exſpectaret. Deinde Grundam petiit: Steinolfus 2
autem remanſit unam noctem. At ſeqventi luce ad focum ſedens in fabrili re aliqva occupatus erat, qvod fuit pyxis qvædam, qvam materfamilias poſſidebat. Interim Arngrimus Thorvalldo Kroko comitatus 3
domum revenit, qvi cum intrarent culinam Steinolfus (operi incumbens) pronus ſedebat. Tum Arngrimus caput ei adeo feriebat, ut extemplo occumberet. Eodem momento materfamilias eum præteriens 4
dixit. Utinam omnium hominum miſerrimus ictum inflixeris, hæc ſunt conſilia hominum te prudentiorum: ex hoc die tua uxor non ero. Deinde ad Arnorum Kerlingarneſum ſe recepit, neqve unqvam exinde Arngrimo thori ſocia fuit. Ante qvam autem abeqvitavit, locuta eſt: tamen ſolatio erit, Arngrime, qvod pauci vitæ dies tibi ſupererunt, nam pejores erunt, qvi poſterius tibi ſupervenient. Eam poſt hac uxorem duxit Asgrimus Ellidagrimi filius. Arngrimus Thorvaldusqve Eſpiho- 5
lum profecti ſunt, & Thorarino, qvæ acciderant expoſuerunt, opem ab eo flagitantes, ſe enim ad vim Glumi ſuſtinendam ſapientia æqve ac homi-

ſæng Arngríms. *A.* 2. í ſæng hiá Arngrími upp þadan. *Omnia eodem redeunt, niſi qvod* í ſama ſæng *in textu ſapit aliqvid inſolens & anomalum, qvod uſus veterum magis, qvam ratio grammatica excuſaverit.*

(*m*) Arngrímr, *omittit nomen Membrana, qvod rectius ſervant libri omnes, nam intendit ſententiam.*

en Þórarinn var bædi vitr, ok vinſæll. Han ſvarar: qvaſt verkit lýtaz íllt, ok lez ugga at íllt mundi af ſtanda. Þórvalldr let ecki (*n*) tióa, at ſakaz um verkit, ok lez hyggia at brátt ætti hann um meiri vandrædi at (*o*) fæta, ef han veitti þeim einga áſiá; letu vera meiga, at fengiz fulltíngsmenn, ef
6 han legdi ſín ord til. Þórarinn ſvarar: þat er mitt rád, at þid færit híngat búin bædi af Grund, ok Mödrufelli, ok ſömnum at oſs mönnum ſem tídaz, ok komim ſaman búum vorum, ádr Glúmr verdi varr vid: þeir gera ſva ádr Glúmr
7 ſpyri þetta; ok er han fregnar, ſamnar han lidi; fara at þeim þegar, en eingi urdu (*p*) faung á, því at Eſphælíngar urdu fiölmennri, ok ſátu um vetrinn of kyrt. En Glúmr (*q*) vard alldri á þeim vetri (*r*) unninn. Han var ſvo varr um ſik, at han hittiz alldri í þeirri reckiu er hönum var búin; oft ſvaf han lítit um nætur, ok gengu þeir Márr, ok ræddu um málaferli. Eina nótt ſpurdi Márr, hverſu vel han hafdi ſofit, Glúmr qvad víſu:

Eigi ſofna ek ofnis
(*s*) Yſheims í bæ þeima,
Munat elldvidum ölldu
Audbætt vid mik, (*t*) ſætan,

Adr

(*n*) Tiá *A* 2. *&* *cæteri omnes præter Membr. idem.*

(*o*) Sæta *A.* 2. 3 *&* 4. *ſenſum non multum diſtat.*

(*p*) Framlaga, *profectus. A.* 2, 3 *&* 4.

(*q*) Varde aldrigi &c. *nunqvam defendit. B. omnes nullo commodo ſenſu.*

(*r*) Unninn *addunt A.* 2, 3 *&* 4. *qvod etſi non ſit aptiſſimum, tamen retinendum*

hominum gratia deſtitui, Thorarinus autem & ſapiens erat & gratio-
ſus. Thorarinus reſpondet: dicens, facinus malum ſibi videri &
metuere ſe, ne malum inde proficiſceretur. Thorvaldus oſtendit, non
prodeſſe, ob rem actam ſe ipſum accuſare, & perſvaſum ſibi eſſe, in majo-
ribus difficultatibus illi cito verſandum eſſe, ſi nullam opem iis præberet:
pronunciarunt inſuper auxiliatores paratum iri, ſi ipſe verba ſua
commendatitia interponeret. Thorarinus fatur: hoc meum eſt conſilium, 6
ut oeconomiam cum Grundenſem tum Mödrufellenſem huc transferatis,
& nos qvam citiſſime virorum manum ad nos congregemus, & noſtros
focos conjungamus antequam Glumus reſciſcat. Ita faciunt, prius 7
qvam Glumo hoc innoteſceret. Glumus, ut, qvæ acta erant, comperit,
auxiliis contractis eos aggreditur, at nulla ejus rei exſtitit facultas,
nam Eſphælenſes numero ſuperiores facti ſunt, & per hyemem qvieti
ſederunt. At ea hieme nullus Glumum ſuperandi dabatur locus.
Ita vero de ſe (ſua ſalute) cautus erat, ut nunqvam deprehenderetur
in eo lecto, qvi ei ſtratus erat; & noctibus parum dormiit. Marius
& ille de cauſa hac inter deambulandum (ſæpe) ſermones conſeruerunt.
Qvadam nocte Marius, qvam commode ſomnum carpſiſſet, rogavit.
Glumus carmen potulit:

Non dormiſco ſvavem (ſvaviter)
In hiſce turbulentæ regionis ædibus:
(Haud erit ignis marini conſumtoribus
Facile mihi ſatisfacere.)

T 3 *Prius-*

---

viſum eſt. In Membrana neqve id exiſtit neqve qvidqvam ejus loco, ea enim ita habet: Glúmr vard aldri á þoiin vetri, *qvod mutilum ſenſu eſt, niſi ex antecedenti ſubaudiendum ſit,* fiölmennari, *qvod tamen ſatis durum videtur.*

(*s*) Is-heims *B. omnes* Isheim *A.* 2, 3 & 4.

(*t*) Sættann *A.* 2, 3 & 4. ſættum *B. omnes.*

Ádr (*u*) grindlogi göndlar
Gellr í hattar (*v*) felli,
Opt vá ek mann of minna,
(*x*) Meirr nockurum þeirra.

8 Nú ſkal ſegia þer draum minn: ek hugdumz gánga her úr gardi einn ſamann, ok ſlyppr, en mer þótti Þórarinn gánga at móti mer, ok hafdi (*y*) hardſtein mikinn í hendi, ok þóttumz ek vanbúinn vid fundi ockrum, ok er ek hugdag at, ſá ek annan hardſtein hiá mer, ok redumz ek í mót, ok er vid fundumz, þá villdi hvarr liózta annan, en ſtéinarnir komu ſaman, ok vard af breztr hárr. Márr ſpyrr: hvart þótti þer heita meiga (*z*) híbýla breſtr? Glúmr ſvarar: meiri var, enn ſva. Þótti þer heita meiga heradz breztr? Glúmr ſvarar: vel er því tiliamnat, því at ek þóttunz vita, at heyrdi um allt heradit, ok er ek vaknadi, qvad ek víſu:

Hardſteini let (*æ*) húna
(*ö*) Hardgerdr (*a*) Limafiardar,
(*b*) Þat ſá dóms í draumi,
Dynniördr mik bardan.
En ek (*c*) þrádráttar þóttumz
Þióſti keyrdr (*d*) of lióſta
(*e*) Sefar hrafns í ſvefni
Snarr (*f*) beinanda ſteini.

Márr

(*u*) Grundlogi *A.* 4.

(*v*) Palli *B. omnes, idem ſenſu ſed contra harmoniam rhythmicam.* Pelli *B.* 5. *ubi harmonia procedit ſed ſenſus eſt nullus.*

(*x*) Meira *B. omnes.* Meir en nokkurn þeirra *A.* 2, 3 & 4.

(*y*) Handſtein *A.* 3 & 4. *ſaxum manuarium miſſile, ibid. occurrit mox infra.*

(*z*) Hybyla *B. omnes* & *A.* 3 & 4. *utraque ſcriptio ſuis nititur rationibus, ſi prior pars vocis eſt ab* hiá *prope, apud, ſcribenda eſto per* I; *ſin autem eſt a* hiu *cohabitantes, ſcribenda eſt per* Y.

Priusqvam munimenti bellici flamma
Sonorum crepat in monte pilei
(Sæpe hominem occidi minori de cauſa)
Amplius alicui eorum.

Nunc ſomnium meum tibi narrabitur: opinabar, me domo exire ſolum & inermem, at Thorarinum imaginabar mihi obviam ire, ingentem ſilicem manu tenentem, & videbar mihi imparatus ad noſtrum congreſſum, ubi autem ego circumſpiciebam, alium ſilicem prope me obſervavi, & contra (eum) greſſum tuli: facto autem inter nos congreſſu, alter alterum ſaxis verberare conatus eſt, at ſaxa colliſa ingentem fragorem reddidere. Marius qværit: num tibi fragor videbatur nuncupari poſſe domeſticus? Glumus dixit: major erat tali (fragore) An ergo (iterum qværebat) putabas eum vocari poſſe fragorem territorialem? Glumus dixit: hoc recte comparatum eſt, perſvaſum enim habui, auditum eum eſſe per totum territorium. Expergefactus, carmen compoſui: 8

Firmus viribus adſtrictor (Nereus)
Ruentium ſinus Limici hinnulorum
Verberatum me dedit ſiliceo ſaxo;
Id vidi in evidenti ſomnio:
At ego videbar mihi per ſomnium
In pertinaci contentione
Ira impulſus lapide (contra) verberare
Citus æqvorei corvi directorem.

Marius

(*a*) Hnúa *A.* 2. hima *B.* 1, 3 & 4. *ex* huna *facile corruptum.*

(*b*) Hydgardr *B.* 1, 3 & 4.

(*a*) Lymaſiardar. *A.* 3 & 4.

(*b*) Þá ſá dóm í draumi *A.* 2.

(*c*) Þrudrattar *A.* 3 & 4.

(*d*) Af lióſta *B. omnes.*

(*e*) Sæfar. *A.* 2, 3 & 4. *idem.*

(*f*) Snarbenianda *A.* 2. ſnar benianda *B.* 4.

9 Márr qvad þat líkligt, at ſannaz mundi forn qvedit
mál; at hvarr yckar man lióſta annan íllum ſteini ádr letti.
Glúmr ſvarar: eigi er úvent at ſlíkt ſe, berr nú mart fyrir;
10 er enn annarr draumr, at ſegia þer: Ek þóttumz úti ſtaddr,
ok ſá ek konur ij, þær höfdu trog í milli ſín, ok námu
þær ſtadar á Hríſateigi, ok ióſu blódi um heradit allt, ok
vaknada ek ſídan, ok hugg ek fyri tídindum verá, ok qvad
víſu:

Men ſtiklir ſá (*g*) mikla,
Man ſverda brak verda,
Kominn er grárra geira
Godreid af (*h*) trod, qvedia:
Þar er (*i*) Oſyniur ióſu
Eggmótz of för ſeggia,
Vínir fagna því (*k*) vagna,
(*l*) Vígmódar fram blódi.

11 Þann morginn fór Márr í Mödrufell med xviij mann, at ſtefna Arngrími um vígit, en Glúmr var heima vid vj mann, ok bad þá ſkiótt heim qvoma. (*m*) Jödr var heima hiá Glúmi, ok Eyiólfr ſon Þórleifs ens Háva, Þórvalldr Taſalldi ſyſtur ſon Glúms, ok þrælar ij.

XXII.

(*g*) Miklu *A.* 2, 3 & 4.
(*h*) Trad *A.* 2. tröd *A.* 3 & 4. & *B.* 5.
(*i*) Asymur juſu *A.* 2. *quorum prius corruptum eſt ex* Aſyniur.

Marius credibile eſſe pronunciavit, antiqvum dictum compro- 9
batum iri, qvod alter veſtrum alterum verberabit infeſto lapide, ante-
qvam res ad exitum veniat. Glumus repoſuit: citra ſpem non eſt ita
fore: multa jam obſervantur. Alterum porro eſt ſomnium tibi narrare.
Putabam me foris conſtitutum videre feminas duas, qvæ alveum (ligneum) 10
inter ſe habentes, ſubſiſtebant in Hriſateigo (virgultorum tractu) &
ſpargebant ſangvinem per totum territorium. Deinde ſomno levatus
ſum; opinor hoc aliqvid novi portendere; & carmen cecini:

Torqvium projector vidit
Inſignem (horrendam) deorum vectationem:
Gladiorum fragor exiſtet:
Adpropinqvat griſearum framearum ſalutatio.
Ubi deæ belli ſtudio flagrantes,
In acierum ferri occurſu inter eundum
Virorum ſangvinem profundebant:
Amici curruum (armorum) eo lætantur.

Eo diluculo Marius XVII. viris ſtipatus Mödrufellum iit Arngrimum 11
de cæde in jus vocatum. Glumus autem domi cum V. viris reſidens,
illos qvam citiſſime reverti juſſit. Jodus cum Glumo domi erat &
Eyiolſus filius Thorleifi celſi, Thorvalldus Taſalldus Glumi ex ſorore
nepos & ſervi duo.

Cap.

(k) Vagni *A.* 2. vegna *B.* 5.
(l) Vígmódr farinn *B.* 2, 3, 4 & 5. *B.* 1. vígmódr.
(m) Judur *A.* 3 & 4. Jödur *A.* 2.

XXII. Cap.

1 Helga ſyſtir Glúms, er átt hafdi Steingrímr í Sigluvík, var
þá komin á Laugaland, hún var módir Þórvalldz Taſallda,
2 ok var han þá xviij vetra. (*n*) Þórvardr het madr Örnólfs
ſon, ok ſon Yngvilldar, er köllud var allra ſyſtir. Han bió
í Kriſtneſi, Gudbrandr het ſon hans xij vetra gamall. Þór-
vardr var vitr madr, ok þá gamall, medallagi gódgiarn;
han var ſnemma á fótum þenna morgin, ok bad ſveininn
taka heſta. Ok rída ſídan til Þverár. Ok er þeir komu þar,
3 var Márr nýfarin á brott. Glúmr fagnar vel Þórvardi: han
ſpyrr, hvart nockut væri leitat um ſáttir milli manna. Glúmr
qvad, ekki þat vera. Þórvardr ſegir: er tilbúit málit?
Glúmr qvad, þat eigi vera. Slíkr dagr væri vel til fallinn,
ſegir han, þoka er mikil, ok man eigi verda vart vid, (*o*) ef
4 menn fara hliódliga. Sídan ſegir Glúmr: hvar þá var komit,
ok ſegir, at vj menn einir voru heima. Þórvardr ſvarar:
helldr ertu fámennr, en þetta rád man þó duga, er þú hefir
5 haft. Nú rídr Þórvardr til Eſpihólls, ok voru menn eigi
uppriſnir, er þeir komu þar. Han hitti Þórarinn, ok ſpurdi:
hveria medferd ætli þer at hafa, ſkulu þer nockura ſætt bióda
Glúmi um vígs málit? Þórarinn ſvarar: vant ætlu ver þat
at bióda Glúmi ſætt. Þórvardr ſpurr: hvart er tilbúit vígs-
málit? Þórarinn ſvarar: ecki hefi ek tilſpurt, eda hvat veiztu
af?

(*n*) Þorvardr *B. omnes, idem* Landnáma-bók: *ſed Membr. & A. omnes.* Þórvalldr *tamen Membr. ſibi non conſtat in ſeqventibus, dum legit* Þórvardr, *qvod nomen in textum adoptare non*

Cap. XXII.

Id temporis Helga ſoror Glumi, qvam Steingrimus de Sigluvika 1
(arboris nauticæ ſeceſſu) in matrimonio habuerat, migraverat Lögalandum. Ea erat mater Thorvalldi Taſalldi, qvi tunc annum ætatis XVIII. abſolverat. Thorvardus nominabatur homo filius Örnolfi & 2
Ingvildæ, qvæ cognomento vocabatur omnium ſoror: is habitavit Kriſtneſi. Gudbrandus appellatus eſt filius ejus, tunc annorum duodecim. Thorvardus erat homo callidus, at mediocriter benignus, hoc autem tempore ætate provectus: ille hac luce matutinus ſurrexit & filio imperavit, ut eqvos caperet: deinde Thvera eqvitant; qvo cum venirent, Marius nuperrime abierat. Glumus Thorvardum benigne complexus 3
eſt. Hic, num qvæ compoſitio inter deſſidentes tentata eſſet, ſciſcitatus, negans a Glumo reſponſum tulit. Thorvardus iterum qvæſiit, an cauſa conſtituta eſſet. Glumus negavit id eſſe. Hæc dies, pergit Thorvardus, ad eam rem idonea eſſet ob caliginoſum aëris ſtatum, neqve ſentiretur negotium, ſi tacite agatur. Glumus ſignificavit, qvo res tum 4
delata eſſet, & addit; ſex viros ſolos domi eſſe. Thorvardus fatur: juſto infreqventior es; hoc tamen conſilium ſufficit, qvod iniiſti. Inde 5
mox (Thorvardus) Eſpiholum adeqvitat; qvo cum venirent, familia nondum lecto ſurrexerat. Ille Thorarinum convenit, & qvid, inqvit, de cauſa (tuenda) ſtatuiſtis? Glumo ne offerre aliqvam ſatisfactionem de illo homicidio? Thorarin repoſuit: res intricata nobis videtur, Glumo ſatisfactionem offerre. Thorvalldus inſtitit qværere; numqvid actio inſtituta eſt? Thorararin fatur: non inaudivi, at qvid tu de re

dubitavi, imprimis authoritate Landnamæ.

(o) Þó men hafi nockud at, ef farit er hliódliga, *A.* 2. *etſi aliqvid rei geratur, modo tacite geratur.*

af? Han ſvarar: Márr fór í morgin med xviij mann í mála tilbúnad, en Glúmr ſat vid vj mann heima, ok væri nú fullgód faung á, at retta hlut ſinn, ok því tekz ydr lítt, at
6 þer gerit eigi ſlík hvatrædi, ſem Glúmr. Þórarinn ſvarar: ecki mennir ek, at búa (*p*) tylli ſakir her í móti. Þórvardr ſvarar: á þat var at lýta, hvart nockur var ſökin edr eingi, ádr Steinólfr var drepinn, hefir han eigi fiſlt konu hans? viſt ætla ek, at ſlík mál þiki eigi engiſs verd? Þórarinn ſvarar: íllt þikki mer med ſlíku máli at fara. Han ſvarar: hvat er ſlíkt at tala? Kom Glúmi fyri nockut, er han óhelgadi Sigmund mág ydvarn, ok er nú ok einſætt, at láta eigi ſva (*q*) auvirdaz. Þórarinn ſvarar: eigi munda ek vita, nema þat
7 væri rád. Sídan ſtódu menn upp; ok eggiar Þórvalldr Krókr at rída til Uppſala, ok ſtefna Steinólfi til úhelgi. Þórarinn ſvarar: eigi er þat rádligt, en þat munum ver þó gera. Urdu ſaman xv, vij eru nefndir, Þórarinn ok Þórvalldr Krókr, (*r*) Ketill ſon hans, Arngrímr, ok Berſerkr, ok Þórdr Rafns ſon, er bió á ſtockahlödum, ok átti Vígdíſi Þóris dóttur, er Sigmundr hafdi átt fyrr, Eyſteinn Aúſtmadr, han var viſtum
8 med Þórdi. Nú fóru þeir til Uppſala, en Þórvardr fór á Aungulsſtadi, þar bió gódr búandi Halli en digri, en ſendi ſon ſinn til Þverár, ok bad ſegia Glúmi fyrirætlan þeirra Eſphælínga. En ríd til mótz vid mik ſídan hvatliga, en er Þór-

---

(*p*) Til ſakír *A.* 2. & til ſakír á *B.* 5. & tilliſakír á *B. cæteri.*

(*q*) *Omnes ita ſcribunt præter A.* 2, 3, 4. *in qvibus eſt* audvirdaz. & *B.* 5. *in qvo eſt* óvirdaſt.

(*r*) *Nomen Beſrerki proprium, qvod hic ſupprimitur, profertur non ſemel infra hoc capite ſc.* Eyſtein, *confr. Cap. ſeqv. verſ.* 6. *litt. b.*

ſcis? Ille reſpondet: Marius hodie mane profectus eſt actionis inſtruendæ gratia cum XVII. negotii ſociis; at Glumus reſedit domi cum V. hominibus: nunc adeo præclara eſſet occaſio rem ſuam in meliorem locum redigendi; eo autem parum feliciter vobis eveniunt negotia, qvod non ita promti eſtis in rebus gerendis, ut Glumus. Non poſſum, regeſſit Thorarinus, *) *cauſas futiles contra intendere. Thorvardus repoſuit:* 6
intuendum fuerat (vobis) utrum aliqva, an nulla fuerit cauſa, anteqvam Steinolfus cæſus eſt: pellexitne ad amorem illicitum uxorem ejus? Profecto tales res opinor non nihili eſſe videri. Thorarin retulit: moleſtum mihi eſt ea exceptione uti. Contra ille (Thorvardus) noli ſic loqvi; non nihil retulit Glumo, qvod ſororium veſtrum Sigmundum jure cæſum peregit. Itaqve perſpicuum eſt conſilium, animum adeo non abjicere. Contra Thorarin: neſcio, an hoc conſilium eſſet. Poſthac 7
lectis ſurrectum eſt. Thorvaldus Krokus hortabatur Uppſalos eqvitare, & Steinolfo (mortuo) dicam impingere, qvod jure cæſus ſit. Inconſultum eſt, inqvit Thorarinus, verum tamen hoc faciemus. XV. una exſtiterunt (qvi proficiſcebantur) ſeptem vero eorum nominantur. Thorarinus, & Thorvaldus Krokus, Katullus hujus filius, Arngrimus & Berſerkus, & Thordus Rafnſonius, qvi Stockabladæ habitabat, & Vigdiſam Sigmundi viduam in matrimonio habuit, atqve Eyſteinus Norvegus, qvi apud Thordum hoſpitabatur. Illi igitur Uppſalos 8
profecti ſunt, Thorvardus autem Öngulſtados. Ibi habitavit colonus melioris notæ Hallius Craſſus, at Thorvardus filium Thvera amandavit, qvi Glumo nunciaret propoſitum Eſphælenſium, at poſt (inqvit) revertere

 ad me

*) Intelligit crimen non ſatis probatum de conſvetudine Steinolfi cum uxore Arngrimi, vid. Cap. XX, verſ. 4 & 10.

Þórvardr kom á Aungolſtadi. Þá ſpurdi Halli: hvat han ſegdi tídinda? Ecki (*s*) enna, ſegir han. Sídan ſegir han Halla, hvar þá var komit, en Halli þóttiz ſiá at glíkindum at han mundi þeſsu öllu á leid hafa komit, ſagdi at ſlíkir menn væri til mikils úfarnadar, at han villdi, at allir ætti íllt ſaman, ok væri þat makligt, at þú værir drepinn. Halli fór ſkyndiliga med alla ſína menn, þá er han feck, karla ok
9 konur, ok villdi gánga milli manna, ef þyrfti. Gudbrandr kom til Þverár, ok ſagdi, at fadir hans hefdi hann þagat ſennt, ſagdi hönum tídindin, ok lez han vera þeſs ſkylldr, at ſegia þer þat, er þik vardar, at Eſphælíngar ætla at ſtefna
10 Steinólfi til úhelgi. Glúmr ſpyrr: hví kom fadir þinn eigi ſiálfr? Han ſvarar: ek kalla allt eitt, hvarr ockarr ſem fór. Glúmr ſvarar: vel hefir fadir þinn gert, er han ſendi þik híngat, ef ver þyrftim manna vid; han tók ſveininn af baki,
11 ok fiötradi heſt hans. Þá mællti Gudbrandr: þat mællti fadir minn, at ek ſkyllda ſkynda heim. Glúmr ſvarar: ecki er þat, helldr vill fadir þinn, at þú ſýnir vaſkleik þinn í dag.
12 Nú tekr Þórvardr til orda: ſeinn er Gudbrandr ſon minn, ſegir han. Halli ſpyrr: hvart fór han? Þórvardr ſegir: ek ſenda hann til Þverár. Halli ſvarar: þat er vel, at þú hittir fyrir nockura brög-
13 dótta, ok er þetta hæfiligt. Eſphælíngar ridu yfir ána, ok ætludu yfir at Knarrar vadi, ſá Glúmr för þeirra. Þá mællti Glúmr: at Márr væri helldr til ſeinn. Sídan rann Glúmr úr gardi (*t*) eptir þeim, ok þeir med hönum ſem til voru vj karlar med Gudbrandi. Glúmr hafdi ſkiölld ſínn, ok höggſpiót, gyrdr ſverdi

(*s*) Neitt, nein *A.* 2, 3 & 4. nyrra *B.* 1, 2, 3 & 4. han ſegir ſlík er voru, *refert rem ut erat B.* 5.

(*t*) á móti þeim *A.* 2 *ſolus iis obviam.*

*ad me qvam citiſſime. Thorvardum Öngolſtados advectum Hallius
rogavit, qvid novi ferret? Nihil adhuc, inqvit ille; deinde expoſuit
illi, qvo res tum rediiſſet. At Hallius rationabiliter colligebat, horum
omnium facem & tubam eum ipſum eſſe, & aſſeveravit, tales homines
ad magnam peſtem eſſe natos, cum ei curæ & delicio eſſet, diſcordias
inter omnes gliſcere: hinc dignum eſſet, ut tu occiderere. Hallius
mox iter domo properavit accitis ſuis omnibus, qvos habere licuit,
maſculis & feminis, ſuo interventu diremturus confligantes, ſi opus
eſſet. Interea Gudbrandus Thvera veniens ait, patrem ſeſe eo miſiſſe* 9
*nuntii ad eum (Glumum) ferendi gratia, & prædicavit (pater) ſe eſſe
obligatum ad indicandum tibi, qvod tua intereſt, Eſphælenſes nempe in
animo habere Steinolfum in jus vocare tanqvam juſta cæde peremtum.
Glumus rogavit: qvin pater tuus ipſe venit? Puer reſpondet: unum* 10
*atqve idem cenſeo, uter noſtrum venerit. Glumus fatur: benigne facit
pater tuus, cum te huc miſit, ſi viris nobis opus eſſet. Simul puerum
ab eqvo depoſuit, & pedicam eqvo impoſuit. Tum dixit Gudbrandus:* 11
*pater mihi præcepit, ut domum iter accelerarem. Glumus reſpondet:
non ita eſt, imo pater tuus vult, ut ſpecimen fortitudinis tuæ hodie
edas. Interim Thorvardus in talia prorumpens verba: ſerus, inqvit,* 12
*venit filius meus Gudbrandus. Hallius interrogabat, qvo ibat?
Thorvardus reſpondet: miſi eum Thvera. Hallius dixit: evge! qvod
aliqvos callidos offendis, & hoc congruum eſt. Eſphælenſes amnem* 13
*tranſibant vado Knarrarvad (navis onerariæ vado) tranſituri. Glumus
eorum itinere conſpecto, dixit Marium nimis tardum eſſe. Poſt
area domeſtica excurrit ſecundum eos (adverſarios) atqve cum eo, qvi
præſto erant, VI. viri Gudbrando in numerum incluſo. Glumus armatus
erat clypeo ſuo & haſta ad cædendum accommodata, (inſuper)*

gladio

ſverdi: rennr á leidina fyri þá, ok menn hans eptir hõnum.
14 Ok er Þórarinn ſá ferd hans, bidr han, at þeir rídi leid ſína, ok hvarki ſkiótara, ne ſeinna, ok má oſs eigi um þat hallmæla. Þórdr Rafns ſon ſpurdi Þórarinn at, hvart þeir ſkylldi eltaz láta med (*u*) xx mann undan Glúmi, þó han ſe med vj mann? Þórarinn ſvarar: ridum, því at Glúmr vill dvelia
15 oſs, ok bída ſvo ſinna manna. Þórdr ſvarar: því er eigi kynligt, at ver berim opt lágan hlut fyri Glúmi, þá er han ſtendr iamt at vígi, ſem þer, þar ſem þer þorit nú eigi, at bída hans, er han heſir fá menn, enda ſkal han eigi mik ellta, ok ſteig af baki. Eyſteinn (*v*) Berſerkr ſegir, at han vill eigi undan rída, ok kalli þeir, at þeir ellti oſs. Þórarinn
16 ſvarar: þat ſýniz mer úrádligt. En er Glúmr ſá, at þeir fóru eigi, þá fór han ſeinna. Ok kaſtadi ordum á Þórarinn, ok ſpurdi, hvert eyrindi þeirra væri til Uppſala. Þórarinn ſvarar: at þeir hefdi ſtefnt Steinólfi til óhelgi. Þá mællti Glúmr: er eigi því miök til kappz halldit, (*x*) ſkulu eigi bod koma fyrir, ok mættim ver (*y*) ráda um nockut, at málit (*z*) gengiz. Þórarinn ſá, at Glúmr villdi dvelia þá, ok bad menn rída, þeir gerdu ok ſvo: Glúmr ſpurdi, (*æ*) vid hokit þer enn: þeir fóru undan? ok því ſeinna ſem þeir fóru, því ſeinna fór Glúmr, ok beid manna ſinna ok mællti: eigi mun vin-

(*u*) xv mann *A. 2. ſólus.*

(*v*) *Ita Membr. & libri omnes, vocatur tamen ſupra* Auſtmadr. *Sed male conf. Cap. ſeqv. verſ. 6. litr. B.*

(*x*) Skuli eigi bætur koma fyrir. *B. omnes præter 5. in qvo eſt* ſkulu, *ſi nulla reddatur ſatisfactio, in A.* 2, 3, 4. *eſt* bót *pro* bætur.

gladio cinctus, ita obviam iis curſu properabat & poſt eum comites
ſui. Thorarinus curſum ejus aſpiciens præcipit comitibus ſuis, ut 14
iter ſuum inſiſtant neqve citius neqve ſegnius, qvod approbrio nobis
verti neqvit. Thordus Rafnſonius Thorarinum interrogavit, an fugari
ſe a Glumo paterentur, licet qvinqve hominibus ſit comitatus, ipſi XX.
virorum manu ſtipati? Thorarinus dixit: pergamus, Glumus enim
intendit morari nos, & ſuos ita opperiri. Thordus reſpondet: mirum 15
non eſt, qvod Glumo ſæpe inferiores diſcedamus, qvando æqvo numero
contendit vobis cum, qvando eum nunc exſpectare non ſuſtinemus (tam)
paucis comitatum, me certe non fugabit, faxo. Simul eqvo deſiluit.
Eyſteinus Berſerkus ſucclamavit, ſe nolle cedere, ut illi jactent, qvod
nobis terga vertentibus inſtiterint. Thorarinus reſpondet: id impru-
dens factum eſſe cenſeo. Ubi autem Glumus animadvertit, eos non 16
procedere, lentius ipſe progreſſus eſt, & Thorarinum verbis aggreſſus
interrogavit, qvæ eorum itinere Uppſalos facto eſſet intentio. Thora-
rinus reſpondet: eos Steinolfum citaſſe ad mortis reatum ex judicum
ſententia ſubeundum. Glumus reſpondet: nonne cauſa nimis conten-
tioſe urgetur? Satisfactio-ne offeretur pro facto, & liceret nobis
aliqvid inter nos deliberare (colloqvi), ut lis ad exitum perveniret?
Thorarinus intellexit, Glumum ſe tardare velle, & ſocios pergere
juſſit; id qvod fecerunt. Glumus rogavit: vultisne paullo tardius
ire (paullum ſubſiſtere) illi autem anteibant. Qvo lentius autem illi
viam pergebant, eo etiam lentius ille proceſſit, ſuosqve exſpectans
dixit: modica aura popularis cauſæ veſtræ adſpirabit, ſi conficta

crimina

(y) Ráda *A.* 2, 3, 4. *in poteſtate habe-remus.*

(z) Greiddiz *expediretur. B.* 5.

(æ) Hví hokre þer? *B. omnes cur &c.* vid hvat farid þer undan? *A.* 2, 3 *& 4. qvam ob rem fugitis?*

vinſællt verda málit, ef þer hafit lognar ſakir uppi, ok verdr þá (*ö*) úvirding í. Ekki mun nú farit at því, ſegir (Þórarinn) (*a*) erfidt verdr vid þik at eiga. (*b*) Glúmr komſt hiá þeim fram, ok taladi ſva vid þá, en þeir ridu, ok dvalldi ſvo.
17 En er han ſá, at ecki mátti dvelia þá, en veit von ſinna manna, þá ſkaut han ſpióti til Arngríms, ok kom í gegnum
A. C. báda ſödulbogana ok lærit, ok var Arngrímr ílla vígr um
983. daginn. Sídan hlióp Eyſteinn fyſtr manna at Glúmi, en Þórvalldr Taſalldi í móti hönum, ok lekuz þeir ij vid, ok þóttuz þeir bazt hafa, er firzt voru þeirra ſamgángi, ok var hvartveggi þeirra fullhugi ok ramr at afli, veitti ſtór högg
18 ok mörg hvarr þeirra ödrum: Þórvalldr Krókr ſótti at Glúmi faſt ok margir med hönum, en Glúmr hopadi undan, ok þeir menn, er hönum fylgdu, ok hlífdu ſer, en Þórarinn ſteig eigi af baki, ok þótti hönum þó ærit margir um einn.

XXIII. Cap.

1 Sá madr kom at hlaupandi, þar er þeir börduz, er var í ſkinnkuſſi, ok hafdi ſverd í hendi, han kom at þar, er Þórvalldr Taſalldi fell fyrir Eyſteini, ok þegar leipr han at Eyſteini, ok höggr hann bana högg. Sídan fór han í lid med

(*ö*) Svívirdíng í *B. omnes* & *A.* 2. 3 & 4. *idem.*

(*a*) Þó (þott) erfidt veiti (verdi) vid &c. *B. omnes, etſi arduum ſit vel eveniat tecum* &c.

(*b*) Glúmr lezt hiá þeim fram, ok talar vid þig *B.* 1 & 3. ſik *B.* 4. þá *B.* 2. Glúmr leſt vilia fram hiá rída, en er

crimina vibretis, qvod vobismet opprobrio futurum eſt. Thorarinus reſpondet: ejus ratio nunc non habebitur, arduum evenit tecum negotium) habere. Glumus pergendo eos prævertebat, & ita cum iis ſermones conferebat; illi interea in eqvitando tardabantur. Ubi* 17
autem eos ſiſti non poſſe animadvertit, ſuos autem brevi adfore ſperans, pilum in Arngrimum torſit, qvod ambos ephippii arcus ſimul ac femur penetravit, unde Arngrimus pugnando male idoneus ea die erat. Tum Eyſteinus primus omnium in Glumum ruit, cui Thorvalldus Taſalldus ſe oppoſuit, atqve ii ſoli inter ſe colludebant, & qvanto qvis ab eorum congreſſu erat remotior, tanto ſe fortunatiorem eſſe putavit, uterqve enim erat animoſus, & viribus robuſtus; magnos multosqve alter alteri ictus intulere. Thorvalldus Krokus, & multi cum eo, Glumo 18
acriter inſtabant; Glumus autem una cum ſuis retrocedens ſe defendebant oppoſitis corporis munimentis. Thorarinus eqvo non deſcendit, & tamen nimis multos unum circumſiſtere exiſtimavit.

Cap. XXIII.

[H*æc dum gerebantur*) *homo accurrit, ubi pugnabant, renonem* 1
indutus & gladium in manu geſtans. Ille incidit in Thorvalldum Taſalldum Eyſteini armis ſuccumbentem, & ſimul invaſit in Eyſteinum, & letali ictu eum percuſſit. Deinde Glumianæ parti ſe aſſociavit.

 Tum

Þóat tala vid þá *B. 5. Prior lectio partim mutila, partim abſurda eſt; poſterius aliqvatenus procedit, niſi qvod Glumum eqvitantem facit.*

*) Scilicet transactionis.

2 med Glúmi: ok þá mællti Glúmr þetta: kom heill, þú þundarbenda! gott kaup var þat, er ek keypta þik, þú munt nú vel giallda verd þitt í dag. Glúmr átti þræl þann, er ſva het, því mællti han þetta, en þar var þó raunar Vígfuſs ſon hans, ok kendu hann fáir eda engver, nema Glúmr, því at han hafdi þá iij vetr verit í ſekt ok í leyndum, ætludu
3 fleztir, at han væri utan farinn. Sva bar at, er Glúmr hopadi, at han lá fallinn, en þrælar hans bádir lögduz á hann ofan, ok voru þar ſtángadir ſpiótum til bana, en þá kom Márr at í því med ſína menn. Þá fór Þórarinn af baki, ok börduz þeir Márr, ſva at aungvir áttu hlut í med þeim, en Glúmr ſpratt upp, ok bardiz þá fryiulauſt, ok var þá lidz munr
4 eingi. (*c*) Eiríkr het húskarl Þórarins, han var at verki ſínu um morguninn, han hafdi einga hlíf ne vapn, han fær ſer trelurk í hönd, ok fór til fulltíngs vid Þórarinn; ok vard Glúmi it meſta ólid at hönum, því menn ok hlifar meidduz
5 fyri tre því, er han hafdi at vega med. Þeſs er getit, at Halldóra kona Glúms qvaddi konur med ſer, ok ſkulum ver binda ſár þeirra manna er lífvænir eru, úr hvarra lidi ſem eru, en er hún kom at, þá fell Þórarinn fyri Mári, ok var öxlin höggvin frá, ſva at lúngun fellu út í ſárit. En Halldóra batt um ſár hans, ok ſat yfir hönum til þeſs, er lokit var bardaganum.

6 Halli digri kom fyztr til medalgaungu, ok mart manna med hönum, ok lauk ſvo bardaga, at v. menn voru fallnir af Eſphælíngum, Þórvalldr Krókr ok Arngrímr, Eyſteinn ok Eirikr

(*c*) Var nú hin ſnarpaſta hríd af hvörutveggium, *& jam certamen utrinque erat acerrimum, inferit B.* 5.

Tum Glumus hoc fatus eſt: ſalvus adſis, tu Thundarbenda! (arcus inten- 2
ſio) bene te conciliavi, pretium enim, qvo conciliatus es, hodie bene
compenſabis. Glumus poſſidebat ſervum, qvi ita vocabatur, ideo ſic
locutus eſt, re vera tamen ibi aderat Vigfuſus filius ejus, paucis atqve
adeo nullis præter Glumum agnitus: proſcriptus enim delituerat III.
biemes, plurimis peregre eum iiſſe autumantibus. Ita evenit, ut Glumus 3
inter cedendum proſtratus jaceret; at duo ſervi ejus procubuerunt
ſuper eum, & ibi repetitis lancearum punctionibus enecti ſunt. At
Marius advenit eo temporis articulo cum ſuis comitibus: tum Thora-
rinus eqvo deſcendit, atqve ille & Marius dimicarunt ita, ut nemo
eos intercederet. Simul Glumus exſiliens, pugnavit ſine ignaviæ
exprobratione: tumqve numeri diſcrimen erat nullum. Eirikus dice- 4
batur operarius Thorarini, qvi labori tempore illo matutino incubuerat.
Ille cum omni munimento ac telo eſſet deſtitutus, fuſtim ſibi ligneum
in manum nactus. Thorarino in auxilium iit, a qvo Glumo maximum
detrimentum ortum eſt, nam homines & munimenta ligno, qvo ad
pugnandum uſus eſt, lædebantur. Memoriæ proditum eſt, qvod Haldora 5
uxor Glumi feminas ad eundum ſecum compellaverit, dicens: obligabi-
mus vulnera eorum, qvorum vita non eſt deſperata, utralibet ex
parte ſint. Qvæ cum adveniret, Thorarinus a Mario cecidit, humero
abſciſſo ita, ut pulmones in aperturam vulneris prociderent. Haldora
autem vulnus obligavit, & aſſedit ei, usqve donec prælium finierat.

Hallius Craſſus primus omnium interceſſum venit multis homi- 6
nibus ſtipatus. Talis fuit exitus prælii, ut a parte Eſphælenſium
qvinqve homines deſiderarentur, Thorvaldus Krokus, Arngrimus, Eyſtei-

Eirikr ok (*d*) Eyvindr Auſtmadr. En af Glúmi var fallinn
Þórvalldr Taſalldi, ok (*e*) Eyiólfr Rolleifsſon, Jödr, ok þrælar
7 ij. Þórarinn fór heim med förunautum ſínum. Glúmr
fór ok heim med ſína menn: ok let færa ena daudu í út
hýſi eitt, ok var búit um Þórvalld virduligazt, því at klædi
voru borin undir hann, ok var han (*f*) rifadr í húd, en er
menn voru heim komnir. Þá mællti Glúmr vid Halldóru:
för vár mundi hafa ordit gód í dag, ef þú hefdir heima
verit, ok hefdi Þórarinn eigi lifs í brótt komiz. Hún ſegir,
at Þórarni væri lítil von lífs, en þó muntu ſkamma ſtund
ega heradvært, þótt han lifi, en ef han deyr, muntu eiga
8 alldri landvært. Sídan mællti Glúmr vid Gudbrand: þú hefir
mikillar frægdar aflat þer í dag, er þú lagdir at iördu
Þórvalld Krók, ok mikit lid veittir þú oſs í dag; (*g*) han
ſvarar: ok qvad eigi á þá leid verit hafa, enda varit hendur
ſínar. Glúmr ſvarar: ſá ek glögt hvat (*h*) títt var, barn ad
alldri, enn vegit þó ſlíka hetiu ſem Þórvalldr var, ok muntu
verda frægr af þeſsu verki, af því feck ek ſóma utanlendis,
er ek vá Berſerkinn. Han ſvarar: ekki hefir ek Þórvalld
9 vegit. Glúmr ſvarar: eigi er at dylia þeſs vinr, þú veittir
hönum bana ſárit, firz þú eigi giæfu þína; til þeſs þrætti
Glúmr

(*d*) Eyiólfr *tantum.* Eyvindr Auſtmadr, *quem omnes cæteri codices hic habent, reponendus eſt ſine dubio, Cap. præced. verſu 7, pro* Eyſteinn Augſtmadr, *qui vocari ibi debuerat,* Eyſteinn Berſerkr, *quod & agnoſcunt ipſi libri ſecum ipſis collati, dum verſu citato nominant Berſercum aliquem ſine nomine proprio, at deinde eodem capite non ſemel Eyſteinum Berſercum nominant.*

(*e*) Eyiólfr ſon Þórleifs hins háva, *nominatur ſupra inter comites Glumi Cap. XXI. ſub finem.*

(*f*) Reifadr *A.* 2, 3 & 4. *involutus.*

*nus, Erikus & Eyvindus Norvegus: a Glumi parte autem occubuerat
Thorvalldus Taſalldus, Eyolfus Rolleiſi filius, Jodus, & ſervi duo.
Thorarinus cum ſuis domum profectus eſt. Glumus etiam cum ſuis* 7
*domum repetiit, & mortuos in ædiculam ſolitariam deferri curavit.
Thorvalldus honeſtiſſime curabatur, nam panni (veſtes) ei ſubſtrati, &
corio involutus eſt. Poſtqvam domum ventum erat, Glumus Haldoræ
locutus eſt: pulcrum eventum hodie ſortita eſſet expeditio noſtra, ſi tu
domi manſiſſes, & Thorarinus (ſic) vivus non evaſiſſet. Illa Thorarino
tenuem vitæ ſpem eſſe prædicavit, at etiam ſi vivat, brevis qvidem
manſionis in territorio habebis, ſi vero moritur, nunqvam habebis facul-
tatem in patria manendi. Deinde, Glumus affatus eſt Gudbrandum:* 8
*magnam gloriam (virtute) tibi paraſti hodie Thorvalldum Krokum
proſternendo, & præclaram nobis hodie operam navaſti. Ille reſpon-
dens negavit, ita rem ſe habuiſſe, tantum ſe vim (hoſtilem) a corpore
ſuo propulſaſſe. Glumus pergebat: luculenter vidi, qvid agebatur;
puer ætate, ſed occidiſti tam inſignem athletam, atqve Thorvalldus
erat, hoc facinore inclytus evades: inde gloriam apud exteros nactus
ſum, qvod Berſerkum interfeci. Ille regeſſit: ego Thorvalldum non
interfeci. Glumus inſtitit: non eſt, qvod hoc infitieris, amice! tu vulnus* 9
*letale ei intuliſti. Noli evitare fortunam tuam: eo usqve Glumus
con-*

(g) Han ſegir: á þá leid er ecki, helldr vared hendur mínar; *idem in oratione directa, B. omnes.*

(*h*) Tiit var þar um, alldri hefi ek enn vegit ſlíka hetiu, ſem Þórvalldur var, *A.* 2, 3 & 4. *qvid agebatur in ea re, nunqvam ego adhuc occidi tantum Athletam atqve Thorvalldus eſt.* Hvat títt var, bráſt (braſt) alldrei einvígit ſlíkrar hetiu (ſlíka hietiu) ſem Þórvalldur var, ok muntu vera frægr af *B. omnes.* ɔ: *qvod agebatur, nunqvam fefellit ſingulare certamen tanti Athletæ (tantum Athletam) atqve Thorvaldus erat & credo te gloriari ſuper &c.*

Glúmr vid Gudbrand, at han trúdi, ok geck vid, ok þótti virdíng at, han mátti nú eigi dylia, at eigi væri þetta fyri ſatt haft, ok þá var hönum á hendur lýzt víginu, ok þótti þá minni (*i*) ſlægia í, enn þeir ætludu, er kiöru Þórvalld til
10 eptirmáls; þat ſeigia menn, at Glúmr mællti: þat þykki mer ílla, at Márr lætr binda um, þó at hneckiſtikill ſe görr í höfdi hönum, þat kalladi han ſva, at í kroſs var ſprúngit. Márr ſvarar: ek munda þeſs minnr þurfa, ef ek legdumz
11 nidr, ok hefda ek præla mína at ſkylldi. Þá mællti Glúmr: hardſlægr var Hríſateigr í dag ſveinar, ſegir han. Márr ſvarar: fyrir þat mun þer gánga, ſem han hardſlægr hafi verit, því at nú muntu Þverárland hafa ſlegit úr hendi þer. Glúmr ſvarar: þat ætla ek, at þú vitir þat ógörla. Márr ſvarar: vera má, at ek vita eigi, en fyri þat mun þer gánga, ſem ek
12 vita. En er Helga ſpurdi tídindin ſyſtir Glúms: þá fór hún til Þverár, ok ſpurdi, hverſu ſonr hennar hefdi framgengit. Glúmr ſvarar: eigi feck hrauſtari mann. Siá villda ek hann daudann, ſegir hún, ef eigi eru önnur faung á. Þat var henni veitt, ok let hún hefia hann í vagn, ok búa hógliga um, ok er hún kom heim, fægdi hún ſár hans: ok batt ſídan, ok kom
13 ſva rádi hans, at han mællti vid menn. (*k*) Þat voru lög þar, at menn fellu iammargir, at þat ſkylldi kalla iamvegit, þótt manna munr þætti vera, en þeir er ávíga urdu, ſkylldu kióſa

(*i*) Slægr, m. *idem B. omnes.*

(*k*) Þat voru lög þá, at ef menn; *ita leges erant eo tempore, ut ſi qui &c.*

*contendebat adverſus Gudbrandum, donec ille factum confiteretur, &
laudi duceret, & jam non potuit celare, qvo minus hoc pro certo
haberetur. Atqve adeo auctor cædis declaratus eſt, id qvod iis, qvi
Thorvalldum vindicandum elegerant, minus lucroſum viſum eſt, qvam
intenderant. Ferunt Glumum loqvutum eſſe: ingratum mihi eſt, qvod* 10
*Marius obligari facit, etſi corniculum in fronte ei factum ſit, ita ver-
bis exprimebat tumorem illum, qvi in figuram decuſſatam diſruptus
erat. Marius reſpondebat: id minus neceſſarium mihi foret, ſi me
humi proſternerem, & ſervis meis pro ſcuto uterer. Porro Glumus* 11
*locutus eſt: difficilis ſubſectu, juvenes! hodie erat Hriſateigus. Marius
excepit: ita tibi eveniet qvaſi difficilis ſubſectu fuerit; nunc enim,
ut opinor, agrum Thveraënſem tibi e manu deſecuiſti.* *) *Glumus
repoſuit: hoc tibi liqvido non conſtare arbitror. Marius regeſſit:
fieri poteſt, ut id mihi ſit ignotum, at ita tibi eveniet, qvaſi mihi notum
ſit. Helga ſoror Glumi, auditis, qvæ acciderant, domo profecta* 12
*Thvera venit, & qvæſiit, qvam ſtrenue filius in pugna ſe geſſiſſet.
Glumus reſpondet: non exſtitit vir fortior. Aſpicere cuperem eum
exanimem, inqvit illa, qvando* **) *alterius copia non datur. Id ejus pre-* 13
*cibus datum eſt: ea illum in vehiculum imponi, & commode componi
fecit. Domumqve reverſa abluit vulnera ejus, & obligavit, & in talem
ſtatum redegit eum, ut cum hominibus loqvi valeret. Id jus inva-
luerat, ut, ubi numero pares ab utraqve parte deſiderabantur in prælio,
cædes æqvales cenſerentur, etſi cæſi dignitate diſcrepare viderentur; qvi
autem*

---

*) *i. e. Ob cædes hodie factas fundum Thveraënſem amittet*, qvo amphiboliam patris a foeniſecio ſumtam & ad cædes applicatam lepide retorqvet.

**) Intelligit rem oppoſitam, ſc. filium vivum aſpicere.

kióſa mann til, eptir hvern mæla ſkylldi. En þótt nockut
kynni þat í málum at geraz ſídarr, er betra þætti, at hafa
14 annan veg koſit, þá ſkylldi eigi ſkipta keyrinu. En er
Þórarinn ſpurdi, at Þórvalldr Taſalldi var lífs, þá kaus han
Þórvalld Krók brodr ſinn til eptirmáls, en litlu ſídar ſpurdi
han, at Gudbrandi var eignat þat vígit, ok villdi han þá
annan hafa tilkoſit, en þó vard nú þeſsu fram at hallda, er
15 fyrr var koſit. Þeir hitta nú Einar Eyólfs ſon, lætr Þórarinn,
at nú muni han taka til þeirra mála, er þeir höfdu med ſer
talat. Han ſegir: ſlíkt er mer í hug (*l*) þat ſem fyrr, (*m*) at
Bárdr var veiginn. Tök nú Einarr málit til medferdar á
16 þíngi um ſumarit, ok ſókti Glúm. Þórarinn lá í ſárum allt
ſumarit, ok ſva Þórvalldr Taſalldi, ok urdu bádir græddir.
17 Glúmr hafdi mikinn lidz afla á þínginu, ok ſva hvarir
tveggiu. Var nú leitat um ſættir af göſgum frændum hvarra
tveggiu. Ok vard þat at ſættum, at bæta ſkylldi víg Stein-
ólfs, ſva at fram væri færd ſykna Vígfúſs Glúmſonar. En
Gudbrandr var ſekr um víg Þórvallds, ok kom Glúmr hönum
utan, ok fóru vid ſva búit heim, ok undu þeir Þórvardr ok
Þórarinn ílla vid, ok þóttiz Þórarinn einga ſæmd hafa fyri
18 víg Þórvallds brodr ſíns. Sat nú Glúmr í virdíngu. Um
vetrinn eptir kom upp víſa, er Glúmr hafdi þá nýordt:

Virkis

(*l*) Þar *B. omnes præter* 5. *ibi* ɔ: *qvod ad eam rem attinet.*

(*m*) Þá *A.* 2. Þá er *B.* 5. *cum, idem* þat *ante omittunt.*

*autem plurium cædem paſſi eſſent, eligerent de cæſis, cui parentare
vellent. At ſi qvid rei poſterius incideret, qvam ob rem delectum
aliter inſtituiſſe ſatius eſſe videretur, tamen optionem mutare non
licuit. Thorarinus audito, Thorvalldum Taſalldum in vivis eſſe,* 14
*fratrem Thorvalldum Krokum ad parentandum elegit. At paullo poſt
fando reſciret, Gudbrando eam cædem eſſe imputatam, tum alium
delegiſſe maluit. At inſiſtendum erat in facta optione. Tum conve-* 15
nerunt *) *Einarem Eyiolfi filium, & Thorarinus qvidem oſtendit, nunc
ſe in ſuum uſum convertere velle pacta, qvæ inter ſe ſanxerant* **).
*Einar reſpondet: idem ipſum, qvod ad eam rem attinet, mihi nunc in
animo eſt, atqve ante cum Bardus erat cæſus: & jam cauſam ſuſcepit
agendam in comitiis ea æſtate, Glumoqve actionem intendit. Tho-* 16
*rarinus in vulneribus cubuit totam æſtatem, pariter ac Thorvalldus
Taſalldus: & ambo ſanitati tandem reſtituti ſunt. Glumus juxta ac* 17
*ejus adverſarii magno advocatorum numero in comitiis erat ſuffultus;
nobiles cognati utriusqve rem ad compoſitionem deducere ſtuduerunt;
ea autem lege lites compoſitæ ſunt, ut cædes Steinolfi eo modo abluere-
tur, ut Vigfuſi vitæ ſecuritas promulgaretur. Gudbrandus autem
propter cædem Thorvalldi relegationis poena multatus eſt, qvi opera
Glumi peregre abiit. His ita geſtis domum reverſi ſunt. Thorvardo
& Thorarino male acqvieſcentibus, & Thorarinus qvidem nullam juſtam
ſatisfactionem pro cæde fratris accepiſſe ſibi viſus eſt. Glumus poſthac* 18
*mactus gloria, (tranqville) domi reſedit. Proxime ſubſeqventi hyeme
emerſit jambus, qvem Glumus nuperrime concinnaverat:*

*) Thorarinus nempe & Thorvardus cædium auctor, Thordus Rafnsſonius, Ketillus Thorvaldi Kroki filius imprimis intelligendi ſunt.

**) Alluditur ad fædus amicitiæ inter Einarem & Thorarinum initum ſupra Cap. XIX, verſ. 14.

Virkis ſpyrr at verkum
(*n*) Vínshirdis ſif mínum,
(*o*) Erat at manna máli
Mord, voru (*p*) þau fordum:
Liggr þeim, er hrafn of (*q*) huggar
(*r*) Herveig, talit gerva:
(*ſ*) Munat ſva málin láta
Myrk, at ſem fæzt um yrkium.

XXIV. Cap.

1 Einn dag er menn voru at Hrafnagils laugu, kom þar Þórvardr. Han var gledi madr mikill; ok hendi at mörgu gaman. Han mællti: hvat er komit þeirra manna, er ſkemta kunni nýium frædum? Þeir ſvara: þar er ſkemtan öll ok gaman, er þú ert. Han ſvarar: ecki þicki mer nú meira gaman, enn qveda víſur Glúms, en þar hygg ek at, hvat hönum þikkir (*t*) vantalit í einni víſu, at han mundi ſkorta á um vígin: hvat ſkulum ver ætla, hvert þat muni vera, edr hvart er líkara, at Gudbrandr muni vegit hafa Þórvalld, edr Glúmr?

(*n*) Vín-hirdir ſiſt *A.* 2.

(*o*) Er at *diviſim ſequente* at *omiſſo B. omnes male utrumqve* erat á manna móti. *A.* 2. *adeſt in hominum conventu.* ɔ: *omnibus notum eſt: contra ſenſum poetæ.*

(*p*) Sögd *A.* 2.

(*q*) Hyggiu *A.* 2. hugr, (hugær) *B. omnes, qvod contra ſenſum & metrum,* hugit *A.* 3 & 4. *ejusdem farinæ.*

(*r*) Herveig *B.* 2. *ſolus, membr. & cæteri* horveig, hörveig, horneigir, *omnia fere ſine ſenſu.*

Vini cuſtos nympha ſciſcitatur
De meis operoſis (præclaris) rebus geſtis;
(In hominum ſermone non verſatur
Cædes furtiva) ea fuerunt olim:
Jacet ei, qvi corvum ſolatur
Bellico potu, ſermo in promtu:
Itane res (cauſas) tractare debeo
Obſcuras, ut qvam pauciſſimum canamus.

Cap. XXIV.

Qvadam die cum conventiculum ad thermas Hrafnagilenſes celebra- 1
*retur, Thorvardus eo venit. Erat autem feſtivum acroama, & ludum jocumqve ex multis rebus captabat. Ille dixit: qvid adeſt hominum, qvi concilium delectare ſciant novis eruditisqve narrationibus? Convenæ reſponderunt: in te omnis feſtivitas & facetiæ ſunt. Ille (Thorvardus) repoſuit: ex nulla re majorem delectationem capio, qvam recitandis Glumi cantilenis, eo autem cogitationem intendo, qvod in carmine qvodam autumat (Glumus) juſto pauciores numeratas eſſe cædes a ſe patratas; qvid putemus, qvænam ea *) ſit, aut utrum eſt probabilius, Gudbrandusne occiderit Thorvalldum, an Glumus? Hoc (poſterius)*

(s) *Reliqva addit A. 2. ſolus; in Membr. nullum eſt lacunæ veſtigium, qvod in cæterorum qvibusdam aſteriſco indicatur.*

(t) Vantalad *A. 2. & B. omnes præter 5. juſto minus dictum.*

*) ſc. Cædes a Glumo patrata & in numerando omiſſa.

2 Glúmr? þetta þickir mörgum árædiligt. Han reid nú á fund
Þórarins, ok mællti: hugleidt hefi ek nockut, ok ſýniſt mer,
ſem eigi muni it ſanna uppi um víg Þórvallz Króks, því at
hittaz man í qvedſkap Glúms, at nockut þikkir hönum van-
3 talit vera um vígin. Þórarinn ſvarar: valla kann ek nú upp
at taka málit ödru ſinni, þótt þetta væri ſatt, ok man nú
vera kyrt. Þat er úradligt, ſegir Þórvardr, ok þó mætti
kyrt vera, ef eigi hefdi um verit grafit; enn mun ek bera
upp fyri mönnum, ok munu (*u*) þer ſvívirdíngar af fá, ſva
4 éngi mun önnur meir í ordit hafa. Þórarinn ſvarar: óhógligt
lýzt mer málit at flytia til alþíngis vid frænda afla Glúms.
Þórvardr ſvarar: þar kann ek rád til leggia; ſtefn hönum til
Hegraneſs þíngs, þar áttu frænda afla, ok mun þar torſótt
5 at veria málit. Þórarinn ſvarar: þat rád mun haft verda,
6 ſkiliazt at því. Nú varar ílla, ok verdr torſótt allt at fá.
Um vorit bió Þórarinn mál á hendur Glúmi til Hegraneſs
þíngs, því at allir ſamþíngis godar, þeir at því þíngi áttu
at hallda, voru bundnir í (*v*) naudleytum vid Þórarinn, en
7 heſtum mátti trautt koma yfir heidar fyrir ſnió. Glúmr tók
þat til rádz, at han feck byrdíng mikinn í hönd Þórſteini
bródr ſínum. Ok ſkal han hallda veſtr fyri, ok koma til
þíngs med herklædi ok viſtir, en er þeir koma fyrir Ulfs-
dali; þá brutu þeir ſkipit í ſpón, ok týndiz þar allt ſaman
8 menn ok feár lutr. Glúmr geck til þíngs med C. manna,
ok nádi eigi nærr at tiallda, enn (*x*) í fiörbaugs gardi.
Þar

(*u*) þeir *illi ſc. adverſarii habent omnes præter Membr. & A.* 1.

(*v*) Naudleitum *per* i *præter Membr. & B.* 5.

(*x*) í *omittunt B.* 1 *&* 3. *& B.* 5. *ante habet* hallda tialdſtad *pro* tiallda.

multis viſum eſt haud improbabile. Deinde Thorarinum conventum iit 2
& fatus eſt: qvadam tenus (rem) cum animo meo reputavi, & opinor
veritatem palam non eſſe de cæde Thorvalldi Kroki, nam reperietur in
jambis Glumi, qvod aliqvanto pauciores illi videantur cædes ſibi im-
putari (qvam ſint). Thorarinus reſpondet: etſi hoc verum eſſet, tamen 3
vix poſſum cauſam denuo inſtituere, nunc ergo intactum erit. Thor-
vardus dixit: hoc inconſultum eſt, & tamen intactum poſſet (negotium)
eſſe, niſi rimatum eſſet. Nunc autem in vulgus efferam, unde vobis
dedecus eveniet, qvo alterum majus nunqvam exſtitit. Thorarinus 4
reſpondet: arduum videtur mihi cauſam ad comitia deducere, cum Glu-
mus tantam cognatorum copiam habeat. Thorvalldus inſtitit: ad eam
rem conſilium dare poſſum: in jus Hegraneſianum eum voca, illic tibi
cognatorum præſto eſt copia, atqve adeo arduum erit cauſam illic defen-
dere. Thorarinus repoſuit: hoc conſilio utemur: ita a ſe invicem 5
diſceſſerunt. Vernavit male, cuntorumqve comparandorum difficultas 6
exardeſcebat. Thorarinus eodem vere citavit Glumum in forum
Hegraneſianum, nam omnes ejuſdem provinciæ pontifices, qvi eam
curiam gubernabant, Thorarino neceſſitudinis vinculo erant obſtricti.
Obſtabant congeſtitiæ nivium moles, qvo minus teſqva eqvis pervia
eſſent. Glumus itaqve id conſilii arripuit, ut fratri Thorſteino onera- 7
rium lembum ingentem traderet, qvo curſum occidentem verſus dirigendo
arma & commeatum in forum adveheret: cum autem illi Ulfsdalos
præternavigarent, lembum fregerunt aſſulatim: perierunt ibi vectores
una cum omnibus impedimentis. Glumus in forum pedes cum CXX. 8
*virorum manu; neqviit *) autem propius (ab loco judicii) tendere qvam*
in

*) Vel ob vim prævalentem adverſariorum; vel ob expreſſum interdictum judicum.

9 Þar var kominn Einarr Eyiólfsſon med þeim Eſphælíngum.
Voru Glúmi ord ſend, at han ſkylldi tilfara, ok færa fram
10 lögvörn fyri ſik. Nú gengr Glúmr, en eigi var meira rúm
geſit, enn einn madr mátti (*y*) gánga, en þar var fylkt lidi
tveim megin hiá, en Glúmi var bodit, at gánga í kvíarnar,
ef han villdi til dómſins, en þat ſýndiz hönum úrádligt,
ok mællti til ſinna manna: audſætt er nú þat, at þeir þikkiaz
í hendi hafa várt (*z*) rád, má ok vera, at ſva ſe. Nú vil
ek þó, at þer ſnúit aptr, mun ek gánga fyſtr, þá tveir næſt
mer iamframm, en þeim iv. iamframm, ok ſkulum ver renna
at, ok hafa ſpiótin fyrir oſs, ok mun klambrar veggrinn
A. C. gánga, ef faſt er fylgt. Þeir gerdu ſva, ok runnu at í einu
985. ſkeidi í dómhrínginn, ok var leingi nætur ádr þeim var
bægt frá í (*æ*) brott, ok gerdiz þar ſva mikil þraung ok
föſt, ok vard þat um ſídir, at dómrinn var ſettr í annat
ſinn, ok er þeir tóku at (*ö*) reiſa málit. Þá gengr Glúmr
11 í þíngbrecku ok nefnir votta, (*a*) at ſól veri þá komin á
þíngvöll, ſídan vardi han mönnum dóm (*b*) lyriti, at dæma
um ſakarnar, ok vard þar nidr at falla hvert mál, ſem þá
var komit. Ridu menn á brott, ok undu Eſphælíngar ſtór

illa

(*y*) Um ſinn *addit A. 2. una vice.*

(*z*) Mál *B. omnes, cauſam vel litem.*

(*æ*) í þurt *A. 2. ſolus in locum ſiccum: ridicule.*

(*ö*) Hreiſa *idem A.* 3 & 4. reiſa á málinu *B. omnes præter* 5. *qvi habet* rauſa á málit, *qvæ omnia ſunt contra uſum loqvendi veterum.*

(*a*) ádr ſól er komin á þíngvöll. *A.* 3 & 4. *antеqvam ſol redierat in campum forenſem.* At ſól er komin af þíngvöll *A. 2. ſolem exceſſiſſe campo forenſi.*

(*b*) Lid-retti. *A.* 3. lid-ritti *A.* 4.

*in extrema area circuli vitalis (ſecuritatis *). Einar Eyiolfi filius* 9
eo prævenerat Eſphælenſium numerum implens. Glumus per nuncios 10
*arceſſitur, ut ſiſteret ſe in judicio, & legitimam ſui proferret defen-
ſionem. Acceſſit igitur Glumus: at ſpatium latius non dabatur, qvam
uni ſigillatim pervium, & hoc armata acie utrinqve erat ſeptum:
invitatus autem eſt Glumus ita circumſeptum ſpatiolum ingredi, ſi ad
judicium vellet, qvod illi periculoſum videbatur. Suis igitur locutus
eſt: liqvidum eſt, qvod illi noſtram ſortem in ſua manu habere ſibi
videntur, & forſitan haud vane. Nihilo tamen minus volo, ut rever-
tamini. Noſtrum primus ibo, deinde bini collaterales mihi proxime,
at ſecundum eos qvatuor collaterales, incurſionem faciemus & haſtis
nos præmuniamus, cedent **) brachia forcipis, ſi valida fiat impreſſio.
Ita faciunt impetu curſim facto & uno curriculo non interrupto in
circulum judicii ſe penetrarunt. Multum noctis effluxit, anteqvam
depellerentur, atqve ibi adeo magna ſpiſſaqve tumultuantium conden-
ſatio exſtitit. Eo demum res venit, ut judicium altera vice conſti-
tueretur: ubi autem actionem repetere cæperunt, Glumus clivum
forenſem aſcendens, teſtes in id nominavit, qvod ſol in campum forenſem
rediiſſet. ***) Deinde interdictum interpoſuit, ne de cauſa ſententia* 11
*ferretur. Neceſſe igitur erat, ut qvævis cauſa ceſſaret in eo ſtatu,
in qvem tum venerat. Deinde foro abitum eſt: hic eventus cauſæ
peſſime*

*) i. e. In extrema Thinghelgi ſ. in extrema linea ſpatii forenſis ſancti-tate præditi; vid. indicem.

**) Ita vocat aciem, qva aditus judicii utrinqve ſeptus erat; vid. indicem.

***) Exceptio hæc Glumi eo fundamento nixa videtur, qvod non obligatus eſſet alia die, qvam in qvam citatus eſſet, in judicio reſpondere, jam vero ſol novus erat exortus, atqve adeo dies non eadem erat, in qvam erat citatus.

ílla vid. Kallar Þórarinn hann hraklikt gert hafa fyri þeim. Einarr ſvarar: eigi líz mer ſva ſtórliótt ſem þer, (*c*) því þar
12 er til máls at taka, ſem frá var horfit. Sídan rída þeir til alþíngis Eſphælíngar med Einari, ok margir vinir þeirra, er þeim höfdu hetit lidveizlu í móti Glúmi. Frændr Glúms veita hönum at málum til rettra laga, ok er þat af gert med vitra manna rádi, ef Glúmr vill vinna eid fyri málit, at eigi vegi han (*d*) Þórvall Krók; ok er margir áttu hlut í, þá ſættuz þeir at því, at Glúmr ſkylldi vinna eid, at han hefdi eigi vegit Þórvall Krók, ok á var qvedit, nær eidrinn
A. C. 985. ſkylldi unninn vera um hauſtit at v. vikum; ok er nú ſva ríkt fylgt málinu, at þeir ſkyli fram hafa málit, edr han vinni eida (*e*) í iij. hofum í Eyiafirdi, ok eidfall, ef þá kemr
13 eigi fram. Margrædt var um þetta mál, hverſu eidar Glúms myndi (*f*) vera eda fram fara.

XXV. Cap.

1 Nú rída menn heim af þíngi, ok er Glúmr heima um ſumarit, ok er kyrt allt í heradinu, lídr til Leidar, ok rýda menn,

(c) Því at þar til má (her) taka, ſem fyrr var frá horfit. *B. omnes; nam (hic) redintegrare licet, ubi prius relictum erat (negotium).*

(*d*) Þórvalld *ita Membr.*

(*e*) At *pro* í *A. 2.*

(*f*) Takaſt *B. omnes, ſucceſſura eſſent.*

peſſime habebat Eſphælenſes. Et Thorarinus qvidem cenſuit Glumum
iis negotium contumelioſum reddidiſſe. Einar reſpondet: mihi non
adeo foetum id videtur ac tibi. Nam ibi incipiendum eſt negotium,
ubi relictum erat. Poſt Eſpælenſes cum Einare & multis amicorum, 12
qvi operam ſuam contra Glumum iis condixerant, comitia freqven-
tarunt: item cognati Glumi ſuam præſtiterunt operam, ut Glumus
beneficio juris frui poſſit. Virorum autem jure conſultorum ſententia
decretum eſt, *) *ut Glumus juramentum præſtaret de eo, qvod non*
occidiſſet Thorvalldum Krokum. Multorum interceſſione facta eo pacto
conciliati ſunt inter ſe, ut Glumus præſtaret jusjurandum, qvod
Thorvalldum Krokum non occidiſſet, & conſtitutum eſt tempus, qvo
juramentum præſtitum eſſe deberet, nempe eodem autumno, V. hebdo-
matibus ante hyemis initium. Tanto autem rigore cauſa urgebatur,
ut adverſarii eam ſe perſecuturos minitarentur, niſi Glumus ad tria
fana Eyiafiördenſia juramentum præſtaret: qvod ſi non ad dictam diem
præſtaretur, beneficium jurisjurandi amiſiſſet. Multa ſuper iis, qvalia 13
Glumi juramenta futura forent; aut qvomodo præſtita, verba
ſerebantur.

Cap. XXV.

S*olutis comitiis, domum reditum eſt: Glumus penatibus ſuis iſtam per* 1
æſtatem adhæſit; interea territorium ab omnibus turbis vacuum erat.

*) Locus eſt anacoluthos, & videtur excidiſſe: *at ſok ſkylldi nidr falla,* cauſam miſſam iri: aut aliqvid tale; alias *ef* pro *at*, ut invenitur, ſed non procedit hoc loco.

menn til Leidar, en af Leid hvarf Glúmr, ſva at eigi ſpurdiz
2 til hans. Márr ſat heima í búinu. En um hauſtit at v.
vikum, þá baud Márr mönnum, ok var þar ſtofnat brullaup,
ok komo þar eigi færri menn til bodz, enn C. öllum þótti kynligt
bod þetta, því at þeir voru lítils verdir, er í lut áttu.
3 (*g*) Þar ſá menn þann aptan, at úr dölum öllum Eyiafiardar
ridu ij. menn ſaman, edr v, ok ſamnadiz ſaman lidit, er
ofan kom í heradit, ok var þar kominn Glúmr, ok Asgrímr,
ok Gizorr med ccc. manna, ok komu heim um nóttina, ok
ſátu þar at bodi. En um morginin eptir, ſendi Glúmr eptir
Þórarni, ok bad hann koma í Diúpadal eigi ſídarr, enn at
4 midium morni, at heyra eidana. Þórarinn veikz vid, ok
feck c. manna, en er þeir komu til hoffins, þá gengu (*h*)
vj. menn inn í hofit, med Glúmi, Gizorr ok Asgrímr, en
med Þórarni, Einarr ok Hlenni enn gamli.

5 Sá madr er hofs eid ſkylldi vinna, tók ſylfr-baug í
hönd ſer, þann er rodinn var í nauts blodi þeſs, er til
blóta væri haft, ok ſkylldi eigi (*i*) minna ſtanda, enn þriá
aura. Þá qvad Glúmr ſva at ordi.

6 At ek nefni Asgrím í vetti, annan Gizorr í þat vetti,
at ek vinn hofs eid at baugi, ok ſegi ek þat Æſi, at ek (*k*)
vark at þar, ok vák at þar, ok raudk at þar odd ok egg,
(*l*) er

(*g*) Þá *pro* Þar *habent B.* 1, 3 *&* *A.* 4.
(*h*) Þeir inn. *A.* 2, 3 *&* 4. *illi intro.*
(*i*) Meira *A.* 2. *ſolus, plus.*
(*k*) Varkat, vákat, raudkat *conjunctim ſcribunt A.* 2 *&* *B.* 5. *quæ ſcriptio expreſſe eſt negativi ſenſus, altera vero ſive disjuncta eſt affirmativi.*

Ita tempus labitur usqve ad Leidam (actorum comitialium indicandorum
conventum), ad qvam incolæ iverunt. Ex Leidæ autem conventu
Glumus diſparuit, ita ut de eo nihil inaudiretur. Interim Marius
rem familiarem curavit. Autumno autem inſeqventi circa V. hebdo- 2
madas (ante hyemem), Marius convivas ad ſe vocavit, nam ibi conſti-
tutæ erant nuptiæ, ad qvas infra CXX. non convenerunt. Omnibus
mira viſa eſt hæc vocatio, nam viles erant, ad qvos ea res attinebat.
Eo veſpere de ſingulis Eyiafiördi vallibus II. vel V. ſimul homines 3
coëqvitare viſi ſunt, qvi in territorium devecti in unum agmen coiere.
Apparuerunt ibi Glumus, Asgrimus, & Gizor una cum CCCLX.
comitibus, hi Thvera delati noctem in convivio nuptiali transegere.
Seqventi autem mane, Glumus Thorarinum arceſſivit per nuncium,
ut in Diupadalum veniret non ſerius qvam ad horam ſextam ante-
meridianam ad juramentum audiendum. Thorarinus accinxit ſe itineri, 4
collectis (raptim) CXX. viris: ubi autem ad fanum venerant, intra-
runt viri VI. nempe cum Glumo Gizor & Asgrimus, at cum Tho-
rarino Einar & Hlennius priſcus.

Qvi juramentum in fano præſtare debebat, in manum ſumſit 5
argenteam armillam, qvæ tincta erat ſangvine bovis immolati, neqve
minus pendere debuit, qvam tres uncias: tum hac verborum formula
Glumus uſus eſt.

Ego Asgrimum teſtem, alterum Gizorum itidem teſtem, nun- 6
cupo, qvod jusjurandum fani juro ad armillam & Deo id dico, qvod
ibi adfui (non *), Gladium ibi vibravi (non), mucronem aciemqve ibi

*) At his ſubfixum eſt particula enclitica negans, ſeparatim autem poſitum, eſt præpoſitio; & valet *ad*, *apud* & facit ſententiam affirmantem. vid. verſ. ſeqventem.

(*l*) er Þórvalldr Krókr (*m*) feck bana. Líti nú á (*n*) eid,
þeir (*o*) er ſpekimenn eru ok vid eru ſtaddir.
7 Þeir Þórarinn urdu eigi búnir at laſta, en qváduz eigi
fyrri þann veg heyrt hafa at ordi qvedit. Med ſlíku móti
voru eidar unnir í (*p*) Gnúpafelli, ok ſva at Þverá. Þeir
Gizorr ok Asgrímr voru nockurar nætur at Þverá, ok at
ſkilnadi gaf Glúmr Gizori felldinn blá, en Asgrími ſpiótit
8 gullrekna, ok ſkilduz vinir. Um vetrinn hittuz þeir Þórvardr
ok Þórarinn, ok ſpurdi Þórvardr: vann Glúmr vel eidinn?
Þórarinn ſvarar: ecki fundum ver at. Han ſvarar: undarliga
verdr ſlíkt um vitra menn, er ſva miſsýnizt: þat hefi ek
vitat, at menn hafa lýſt vígum á hendur ſer, en hitt hefi ek
eigi vitat, eda heyrt, at menn hafi ſvarit um þat ſiálfir, at
þeir hafi vegit menn, ſem Glúmr hefir gert; edr hverſu
mátti han meir at qveda, enn ſegia, at han vægi þar at,
ok væri þar at, ok rydi þar at odd ok egg, er Þórvalldr
Krókr fell á Hríſateygi, þótt han leiddi eigi ſva, ſem tídazt
9 er, ok mun ſiá ſneypa iafnan uppi ſídan. Þórarinn ſvarar:
ecki hefir ek fundit þetta, enda mædumz ek á, at eiga vid
Glúm. Han ſvarar: ef þú þickiz mædazt ſakir vanheilſu,
þá láttu enn Einar taka málit, han er vitr ok kynſtórr,
munu hönum margir fylgia; eigi ſitr Gudmundr hiá bródir
hans, ok er ſá hlutrinn, at han er girnaztr til, ef han kemz
10 at Þverá. Eptir þetta hittazt þeir Einarr, ok bera rád ſín
ſaman, ok mællti Þórarinn: ef þú vill fyrir málinu vera,
munu

(*l*) At *A.* 3, 4.

(*m*) Fell á Hríſateygi. ɔ: *cecidit in Hriſateigi A.* 2.

(*n*) Eidſpiall mitt, *juramenti formulam A.* 2.

*tinxi (non), ubi Thorvalldus Krokus mortem nactus eſt: obſervent jura-
mentum hoc, qvi adſunt homines prudentes.*

Thorarinus cum ſuis, qvod carperent, in promtu non habebant, 7
*at negarunt ſe prius audiviſſe talem loqvendi modum. Eodem tenore
juramenta prolata ſunt Gnupafelli & Thvera. Gizor & Asgrimus
aliqvot noctes Thveraæ traduxere, at in diſceſſu Glumus Gizori togam
cyaneam, Asgrimo vero haſtam auro incruſtatam muneri dedit, & cum
mutuis benevolentiæ documentis ab invicem diſceſſerunt. Hieme poſt* 8
*convenerunt Thorvardus & Thorarinus, & Thorvardus interrogavit:
an Glumus juramentum bene præſtitit? Thorarinus dixit: non
improbavimus. Thorvardus pergit: mire hoc accidit, qvod viri ſa-
pientes ita hallucinantur, novi homines proprio indicio ſibi homicidia
imputaviſſe, at illud neqve novi neqve audivi, qvod proprio juramento
confirmarint ſe homicidia patraſſe, ſicut Glumus fecit, nam qvomodo
potuit expreſſius loqvi, qvam dicere, ſe gladium ibi ad ictum vibraſſe,
& ibi adfuiſſe, & ibi intinxiſſe mucronem & aciem, ubi Thorvalldus
Krokus cecidit in Hriſateigo, etſi non pronunciaret verba modo
maxime uſitato, id probrum perenne erit in poſterum. Thorarinus* 9
*reſpondet: hoc non obſervavi, atqui fatigatus jam ſum cum Glumo
contendere. Ille repoſuit: ſi valetudine feſſus tibi videris, fac Einarem
ſuſcipere cauſam denuo; ille prudens eſt & natalibus clarus, ei multi
ſtudebunt. Gudmundus frater ejus non aſſidet otioſus: ea res eſt, qvam
(Einar) unice expetit, ſi Thvera potiatur. Poſt hæc ille & Einar* 10
*convenerunt, atqve conſultant inter ſe. Thorarinus fatus eſt: ſi tu cauſæ
actioni*

(o) Þeir (menn *addit. A* 2. *B.* 5.) er ſpakir eru, *illi (homines) qvi ſunt prudentes B. omnes & A.* 2.

(p) Núpufelli *A.* 3 & 4. *B.* 1. *omnes*, Gnúpufelli *A.* 2.

munu margir þer veita, munu ver þat ok til vinna, at (*q*) kaupa þer landit, eigi meira verdi enn Glúmr keypti at
11 Þórkatli háfa. Einarr ſegir: Glúmr hefir nú lógat þeim lutum felldi ok ſpióti, er Vígfúſs módur fadir hans gaf hönum, ok bad hann eiga, ef han villdi hallda virdíngu ſinni, en qvad þadan frá þverra mundu; nú mun ek taka vid málinu ok fýlgia.

A. C. 986.

XXVI. Cap.

1 Nú býr Einarr til vígs málit at nýiu til alþíngis, ok fiöl-
2 menna hvarir tveggiu. En ádr Glúmr ridi heiman, dreymdi hann, at margir menn væri komnir þar til Þverár, at hitta Freyr, ok þóttiz han ſiá mart manna á eyrunum vid ána, en Freyr ſat á ſtóli. Han þóttiz ſpyria, hverir þar væri
3 komnir? Þeir ſegia: þetta eru frændr þínir framlidnir, ok bidium ver nú Frey, at þu ſer eigi á brótt færdr af Þverárlandi, ok tióar ecki, ok ſvarar Freyr ſtutt ok reiduliga, ok mynniz nú á (*r*) uxa geöf Þórkells ins háva. Han vaknadi vid þetta, ok lez Glúmr verr vera vid Frey alla tíma ſídan.
4 Rída menn til þíngs ok verda þau málalok, at Glúmr gengr vid víginu; en í því áttu hlut vinir hans ok frændr, at helldr ſkylldi ſættaz, enn ſekt kæmi á, edr utanferd. Ok ſættuz þeir á þíngi at því, at Glúmr gallt Þverárland, hálft Katli ſyni Þórvalldz Króks í födr bætur, en ſelldi hálft vid verdi, ok

(*q*) Selia *A.* 2. *ſolus, vendamus.*
(*r*) Veggiöf *A.* 2, 3 & 4. *munus valedictorium, donum propemticum, aut honorarium.*

*actioni præeſſe vis, multi operam tibi navabunt, inſuper impendemus,
fundum tibi mercari non majori pretio, qvam Glumus mercatus eſt a
Thorkillo procero. Einar fatur: Glumus nunc abalienavit eas res* 11
*togam & haſtam, qvibus avus ejus eum honoravit, & eum retinere
juſſit, ſi honorem ſuum illibatum vellet retinere, qvem ex eo tempore
(abalienationis) imminutum iri pronunciavit. Nunc in me cauſam
recipiam & perſeqvar.*

Cap. XXVI.

N*unc Einar actionem homicidii in judicio comitiali inſinuandam ex* 1
integro adornavit: & contraxerunt utriqve auxilia numeroſa. Ante 2
*vero qvam Glumus domo proficiſceretur, per qvietem ei apparuit, nume-
roſam hominum multitudinem Thvera conveniſſe Freyerum viſere, &
videbatur ſibi videre multam hominum freqventiam in oris apud amnem,
Freyerus autem in ſella ſedebat. Opinabatur ſe qværere, qvinam* 3
*eſſent advenæ? Illi reſpondebant: hi ſunt cognati tui defuncti, oramus
Freyerum, ne fundo Thveraënſi extrudaris, at nihil prodeſt, Freyerus
autem ſuccincte & iracunde reſpondet, & nunc reminiſcitur donum bovis
a Thorkillo procero ſibi factum. Deinde experrectus eſt. Poſtea* 4
*Glumus non diſſimulavit, Freyerum ſibi minus cordi eſſe omni tempore
exinde. Itur ad comitia: & is cauſæ exitus fit, ut Glumus cædem
confiteretur. At auctoritatem ſuam & operam interponebant cognati
ejus & amici, ut potius lis tranſigeretur, qvam ut reatus vel pere-
grinationis pænam ille ſubiret, ea adeo conditione in gratiam redie-
runt in comitiis, ut Glumus dimidium fundi Thveraënſis Ketillo
Thorvalldi Kroki filio in ſatisfactionem pro patris cæde daret,
dimi-*

ok ſkylldi þó búa á þau miſsari, ok vard heradz ſekr; ok búa eigi nærr, enn í Hörgárdal: fóru af þíngi. Sídan keypti
5 Einarr landit, ſem hönum var hetit. Menn Einars komu þagat um várit at vinna landit, ok mællti Einarr: at þeir
6 ſkylldi ſegia hönum hvert ord þat, er Glúmr mællti. Einn dag kom Glúmr at máli vid þá, ok ſegir ſva: audſætt er þat, at Einarr hefir vel ſer fengit verkmenn, ok er vel unnit á landinu, nú ſkiptir miklu at ſmátt ok ſtórt ſe tilhent. Nú ſkulu þer her reiſa vid ána vadmeid, ok er konum hægt til þvattar at hreinſa ſtórföt, en heima brunnar eru vandir.
7 Nú koma þeir heim, ok ſpyrr Einarr, hvat þeir Glúmr mæltiz vid? Þeir ſegia, hve hugqvæmr han var at öllu, at unnit væri. Han ſagdi: þótti ydr þat vera, at han villdi vel búa í
8 hendur mer? Þeir ſvara: ſva þikkir okkr. Einarr mællti: annan veg lýz mer: þat hygg eg, at vid þann meid feſti han yckr upp, en ætli at (*s*) reiſa mer níd. Nú ſkulut þer eigi fara þó. Einarr færdi þagat bú ſitt um vorit, en Glúmr
9 ſat þar til ens efzta fardags. En er menn voru í brott búnir, þá ſettiz Glúmr í öndvegi, ok gerdi eigi á brott gánga, þótt at hönum væri kallat. Han lætr tiallda ſkálann, ok vill
10 eigi ſvo ſkiliaz vid landit ſem kotkarlar. Hallbera dóttir (*t*) Þóroddz Hiálmsſonar var módir Gudmundar ok Einars; hún bió þá at Hanakambi, hún kom til Þverár, ok qvaddi Glúm, ok mællti: ſittu heill Glúmr, en ecki er her nú leingr

at

(*s*) Riſta *A.* 2. *ſculpere.*

(*t*) Thoroddur hiálmr *vocatur in Landnáma.*

*dimidium autem pretio venderet; fundum tamen incolere ei permiſſum
eſſet ea ſemeſtria (eo anno), at exſularet territorio, neqve propius (id)
habitaret, qvam in Hörgardalo. Ita comitiis abierunt. Deinde
Einar fundum ex promiſſo emit. Operarii Einaris illuc vere ſeqventi* 5
*venerunt ad opus in fundo faciendum. Qvibus Einar præcepit, ut,
qvicqvid verbi Glumus faceret, ſibi dicerent. Una die Glumus ver-* 6
*bis eos agreſſus eſt, ita locutus: perſpicuum eſt, qvod Einar bonos
acqviſivit ſibi operarios, qvoniam opus ruſticum diligenter exercetur.
Verum enim vero magni intereſt, ut parva juxta ac magna ſedulo
curentur. Vobis ergo auctor ſum, ut hic ad amnem erigatis trabem
(palum) veſtibus ſiccandis, qvod feminis commodius ad majores veſtes
lotione purgandas, putei enim domeſtici ſunt inepti. Operarii domum* 7
*reverſi, Einari percontanti, qvid Glumus & illi inter ſe colloqventur,
expoſuere, qvanta ei curæ eſſet, ut omnia opera probe adminiſtrarentur.
Ille dixit: ita ne vobis viſum eſt, qvod ille (omnia) pulcre in meum
commodum præparare voluerit? Illi reſpondent: ita ſane videtur nobis.
Einar fatur: aliud mihi videtur; opinor enim illum vos ea de trabe* 8
*eſſe ſuſpenſurum, nefaria autem in me maledicta eidem inſculpturum,
nunc (illi) tamen ne obſeqvamini.* *) *Einar eo transtulit rem ſuam
familiarem eodem vere. Glumus autem ibi permanſit usqve in ſummam* 9
*diem migrationis. Familiaqve ad abeundum parata, in primariam
ſedem ſe collocavit, neqve diſceſſit, etſi moneretur de ea re, cænaculum
aulæis ornandum curavit, ne more humilium ruſticorum fundum re-
linqveret. Hallbera filia Thoroddi Hialmſonii mater erat Gudmundi* 10
*& Einaris, atqve id temporis Hanakambi (criſta galli) habitabat: ea
Thvera venit, & Glumum ſalutans dixit: ſalvus ſedeas, Glume! hic*

*) Senſus loci eſt vagus & incertus, poteſt & reddi. Nunc ergo maneatis apud me.

at vera, komit hefi ek nú elldi á Þverárland, ok geri ek þik nú á brott med allt þitt, ok er helgat landit Einari ſyni
11 mínum. Glúmr reis upp þá, ok mællti: at hún ſkylldi (*u*)
A. C. 987. gleipa kerlínga örmuzt, en þó reid Glúmr þá á brott, ok vard litit um öxl til bæiarins; ok qvad víſu:

(*v*) Rudda ek ſem (*x*) Jarlar,
(*y*) Ord lek á því fordum,
(*z*) Med vedr ſtöfum vidriſs,
(*æ*) Vandils mer til handa.
Nú hefir ek (*ö*) val paugnis vegna
Varrar ſkídz um ſídir
Breida iörd med (*a*) baurdum
(*b*) Bendiz mer úr hendi.

12 Glúmr bió at Mödruvöllum í Hörgárdal vid Þórgrím ſiúk,
A. C. 989. ok undi því eigi leingr, enn einn vetr. Þá bió han ij vetr í Myrkárdal, þá hlióp þar ſkrida nær bænum, ſva at tók (*c*) ſum húſin. Þá qvad Glúmr víſu:

(*d*) Mál er munat en ſælu
Menbriótandi hlióta,

Oſs

(*u*) Fleipra *A.* 2. géypa *B.* 1 & 3. *ſed cæteri omnes una cum Membr. habent* gleipa (gleypa) *nugari, garrire.*

(*v*) Rulla *B. omnes.*

(*x*) Æddi *A.* 2. *ſolus.*

(*y*) Ordleik *A.* 2.

(*z*) Med undir ſtofn vidriſs, *A.* 3 & 4.

(*æ*) Vandar *A.* 2. *cui conſentiunt Eddæ optimæ.* Vendiſt *B. omnes, rhythmo invito.* Vendills *A.* 3 & 4.

(*ö*) Val-þauglus *A.* 2. val þaug laus *A.* 3 & 4. *prius monſtrum vocis eſt, at poſteriora ſenſu hic carent.*

autem ulterius tibi non licet commorari, fundum enim Thveraënſem igne luſtravi, & filio meo Einari vindicavi: atqve adeo tibi nunc cum tuis omnibus demigrationem ego denuncio. Tunc ſurgens Glu- 11
mus, juſſit eam devorare (fundum) omnium annum miſerrimam. Tum vero tandem abiit, retroſpiciens autem ad villam poſt humerum fecit carmen:

Aditum mihi qvondam moliebar ad lucrum
Tanqvam bellatores (heroës),
Sermone id cluebat (olim),
Inter Ödinianæ virgæ tempeſtatis columina, ɔ: *inter viros:*
Nunc in conflictu deniqve
Pugnando mihi e manu amiſi
Rectoris aſſeris curſorii maritimi ɔ: *mei*
Latifundium cum ſuis limitibus (univerſum).

Glumus Mödruvallis (Gallii campis) habitavit, una cohabitante Thor- 12
grimo Fiuk (tempeſtas nivea) cujus poſt unam ſaltem hyemem pertæſus, in Myrkardal (amnis tenebroſi valle) per biennium habitavit. Tum ibi ruina montis incidit prope domum, qvæ ædium qvasdam abſumſit. Qva occaſione Glumus carmen compoſuit:

Tempus iterum eſt, monilium conſumtor,
Felicitatis defectum pati.

 Nobis

(*a*) Bordum *B.* 1, 2, 3 & 4. *A.* 3 & 4. Barda *A.* 2.

(*b*) Benda *A.* 2, 3 & 4. Bendiſt *B. omnes.*

(*c*) Um húſin *B. omnes, ita ut circumdaret ædes.*

(*d*) Mál er *A.* 2. *ſolus ſed hanc primam ſtropham duabus ſyllabis truncatam præferunt Membr. & A.* 3 & 4. *nempe* munat en ſælu. *B. omnes legunt:* munat hefi ek meſta ſælu.

Oſs kom breidr í búdir
(*e*) Bauggr af einu hauggi.
Þá er (*f*) fley márar fióra
Fullkátir ver ſátum
Nú er (*g*) mógrennir (*h*) minna
(*i*) Mett ſextigu vetra.

A. C. 990. Þá keypti Glúmr land at Þverbrecku í (*k*) Öxnadal, ok bió þar medan han lifdi, (*l*) ok vard gamall ok ſiónlauſs.

XXVII. Cap.

1 Narvi het madr, er bió í Hríſey; han hafdi átt Ulfeidi dóttur Ingialldz, Helga ſonar ens magra; þeirra ſynir voru þeir Eyiólfr, ok Klængr, (*m*) Þórbrandr ok Þórvalldr allir voru þeir (*n*) mikilhæfir menn (*o*) frændr Glúms. Þeir
2 Klængr ok Eyiólfr biuggu eptir födr ſinn í Hríſey. Sá madr bió í Haga, er Þórvalldr het, ok var kalladr Menni, ok átti dóttur Þórdar Hrafnsſonar frá Stockahlödu, er Helga het.
3 Eitt vor kom Þórvalldr úr Haga vid Hríſey á byrdíngi, ok ætladi at hallda til fengiar, ok er Klængr vard varr vid, rez han til ferdar med hönum, en er þeir komu út úr firdinum, fundu

(*e*) Baugr at einum haugi, *B.* 5.
(*f*) Fleymara, *A.* 2. *B.* 2. fleymarir fiórir. *B.* 1, 3 & 4. fleymárar fiórar. *B.* fleymarár fiörur.
(*g*) Mögrennir *A.* 2. Mógrunar *B.* 2. Mögrunnar *B.* 5. Mögúnnar *B.* 1 & 4. Mögunnar *B.* 3.
(*h*) Menna *B.* 5. meira *cæteri B.*
(*i*) Mitt *Membr.* & *omnes libri præter A.* 2.

Nobis in domicilia venit
Grande damnum ex uno ictu: (ſc. l. cæde furtiva l. ruina montis)
Poſtqvam ſedimus ſolido gaudio fruentes principes,
Navalis aſpreti extenuator! (vir)
Qvo nunc temporis ventum eſt, LX. hyemes
Et IV. aliqvanto minus numeratum (dimidio anno minus).

Poſt hac fundum Thverbreckam (clivum præruptum) in Öxnadalo emit, ubi, dum vixit, habitavit, & ſeram cæcamqve ſenectutem vidit.

Cap. XXVII.

Narvius dictus eſt homo, qvi in Hriſeya habitavit. Is in matri- 1
monio habuerat Ulfeidam filiam Ingialldi filii Helgi Macri; horum filii erant Eyiolfus & Klængus, Thorbrandus & Thorvalldus, (hi) omnes viri præſtantes erant & Glumo cognationis vinculo juncti. Klængus & Eyiolfus poſt patrem in Hriſeya habitarunt. Prædium 2
Hagæ (paſcuum ſeptum) incoluit vir nomine Thorvalldus cognomento Menni (homulus) ille in matrimonio habuit filiam Thordi Rafnsſonii a Stochablada, Helgam nomine. Aliqvo vere Thorvalldus de Haga 3
lembum vectorium ad Hriſeyam appulit piſcaturæ operam daturus; qvod ut Klængus comperiit, ſocium ſe itineris illi adjunxit, cum autem

extra

(k) Yxnadal *A. 2. ſolus.*

(l) Ok vard gamall ok ſiónlauſs *omittunt B. omnes.*

(m) Þórir *A.* 3 & 4.

(n) Efnilegir *B. 5. bonæ ſpei.*

(o) Ok *addunt B. 5. A. 2. &. Altera lectio ad omnes Glumi cognatos referenda videtur, hæc ad ſolos hoſce fratres reſtringitur.*

fundu þeir reydi nýdauda, keyrdu í feſtar, ok ſiglldu med inn eptir firdinum um daginn. Villdi Klængr flytia til Hríſeyiar, því þat var ſkemra, enn í Haga: en Þórvalldr villdi í Haga flytia, ok let þat iamrett. Klængr ſegir: at eigi ſe þat lög, at flytia eigi þagat, er nærzt eiga flutningar menn land. Þórvalldr qvaz hafa rett at mæla, ok let þá frændr Glúms eigi þurfa at gánga á rettan hlut vid þá, ok hvat ſem
4 lög eru, (*p*) þá munu ener ríkari nú ráda. Þórvalldr var fiölmennari í því ſinni, ok tóku þeir af Klángi rekalldit naudgum, en hvartveggi þeirra var landegandi. Klængr fórr heim, ok undi ílla vid. Þórvalldr, ok þeir hlóu at þeim
5 Klángi, ok tölldu, at þeir treyſti eigi á at hallda. Einn morgin reis Klængr ſnemma upp, ok fór vid iv. mann inn í Haga, kom þar ſnemma, ſva at menn voru í ſvefni. Þá mællti Klængr: rádz ſkulum ver nú leita; her eru naut hiá gardi, ok ſkulu ver þau reka á húſin, þar ſem Þórvalldr hvílir undir, ok teygium hann ſvo út. Þeir gerdu ſva, ok vaknar Þórvalldr, ok hleypr út. Klængr leypr at hönum, ok veitir han hönum banaſár. Fór brott ſídan, ok treyſtizt eigi þar at líſa víginu, því at þar var fyrir mannmargt; fór heim
6 út til Eyiar, ok lýſti þar þegar víginu. Nú eiga eptirmálit Þórarinn, ok Þórdr, þeir kölludu mord verit hafa, ok er þeſsi mál komu til þíngs, ſat Glúmr heima, en um þíngit fór han út í Fliót, ok í Svarvadardal, ok bad lidz til feráns
7 dóms, ok þó bad han leyna þeſsi fyriætlan. Klauſi at Bárdi ſagdi: viſt viliúm ver veita Glúmi lid; han átti Hall-

(*p*) Þá munum ver ríkium nú ráda. *A.* *vice.*
3 & 4. ɔ: *nos regna tenebimus hac*

extra oſtium ſinus provecti eſſent, in orcam balenam recens mortuam
incidunt, retinaculisqve injectis navi eam alligant, atqve eodem die
interiorem ſinum verſum vela dedere, Klangus voluit balenam Hriſeyam
devehi; nam id ſpatium erat brevius qvam in Hagium. At Thor-
valldus Hagium vehi voluit, idqve æqve juſtum eſſe perhibuit. Klangus
dixit: legis non eſſe, eo non devehere, ubi vectores proxime fundum
poſſiderent. Thorvalldus ſe jus poſtulare contendebat, & negabat
oportere, ut cognati Glumi jus in ſe violarent, & qvicqvid tandem
juris eſt, inqvit, arbitrium potentiorum nunc prævalebit. Erat 4
autem ea vice numeroſior, unde capturam jactatam Klango eripuit,
uterqve vero eorum fundum (ſibi inhabitatum) poſſidebat. Klangus
male acqvieſcens domum ſe retulit, Thorvalldus autem & ſocii eum
deridebant, eum non auſum eſſe (capturam) retinere prædicantes.
Alicujus diei diluculo ſurgens Klangus cum tribus comitibus Hagium 5
introrſum profectus eſt, venitqve eo mane, familia adhuc ſomno de-
tenta. Tum fatus eſt Klangus: jam conſilio rem tractabimus; boves
hic ſunt ad ſepimentum villæ, eos agemus ſuper ædes, ubi ſubtus
qvieſcit Thorvalldus, ita eum foras eliciemus; ſic fecerunt: unde
Thorvalldus ſomno excitatus eſt. Ille celeriter foras exiit; at Klan-
gus eum invadit, & lethali vulnere afficit: poſt diſceſſit homicidium ibi
indicare non auſus propter hominum multitudinem ibi præſentem;
exit ergo in inſulam & ibi cædis indicium fecit. Vindicis cædis 6
legitimi erant Thorarinus & Thordus, qvi aſſerebant, homicidium
clandeſtinum fuiſſe: cauſis in jus deductis Glumus domi ſe continuit: at
inſtante conventu forenſi domo profectus eſt extrorſum in territorium
Fliot, inqve Svarvadardalum, & auxilia expoſtulavit ad immiſſionem
in bona Klangi (irritam reddendam) & rogavit tamen, ut hoc ſileretur
propoſitum. Klofus a Bardo reſpondet: volumus ſane Glumo auxilium 7
præbere. Hic uxorem Haldoram habebat filiam Arnoris Rubigenæ,

Halldóru dóttir Arnórs Raudkins, ok margir hetu adrir Glúmi
8 ſínu lidi. Nú fór Glúmr heim: mál fóru fram á þíngi. En eptir þíngit búazt þeir til feráns dóms, ok höfdu iv. ſkip, ok xxx. manna á hveriu ſkipi. Ok redu þeir Einarr ok Þórarinn, ok Þórdr fyri ſkipunum, ok komu innan at
9 eyiunni í nætur ellding, ok ſiá reyk yfir húſum. Spurdi Einarr, hvart þeim ſýndiz ſvo ſem hönum, at reykrinn væri (*q*) eigi all blárr? þeir ſögdu, at þeim ſýndiz ſva. Einarr mællti: ſva líz mer á reykinn ſem fiölment muni vera í húſunum, ok mun af mönnum leggia reykinn, en ef þat er, þá munum ver gera raun til, ok koma undan eyiunni þiódſýnlíga, ok munu ver þá víſir verda, ef fiöl-
10 menni er í eyiunni, ok ſva gerdu þeir. En er eyiarmenn ſá þetta, þá hliópu þeir út ok til ſkipanna, ok lögdu eptir þeim, ok var Glúmr þar kominn med CC. manna, ok elltu þá inn allt at Oddaeyri, ok vard eigi (*r*) háinn feráns dómrinn,
11 ok fengu þeir af uvirding Eyfirdíngar. Sat Glúmr um ſumarit í búi ſínu. Han átti ok at helga hauſtþíng, en (*s*) þíngſtöduin er fyri auſtan fiördin ſkamt frá Kaupángi, ok fiölmentu Eyfirdíngar miök, en Glúmr hafdi xxx. manna eina.
12 Margir töludu vid Glúm, at han ſkylldi eigi fámennr fara. Han ſvarar: lifat mun nú it fegurſta, en vid þat uni ek, at ecki hafa þeir elltann mik, ſva at eigi færa ek rettleidiſs.
13 Glúmr fór á ſkipi inn eptir firdi: ok geck á land, ok til búda, en þar eru melar brattir ok lausgrýttir á milli fiardarins

ok

(*q*) Allblár *A.* 2. *ſolus.*
(*r*) Hafinn, *omnes præter Membr.*
(*s*) Þíngſtadrinn *omnes præter Membr. idem.*

multi alii Glumo ſuam opem condixerunt; qvi his geſtis domum abiit. Cauſæ in foro dijudicatæ ſunt. Poſt conventum autem forenſem 8
univerſalem, iter adornant ad judicium in bona immiſſionis, qvatuor navigiis uſi, & in qvovis XXX. viris; Einar Thorarinus & Thordus navigiis præerant. Sub ipſum diluculum appellunt ad partem inſulæ interiorem, & obſervant fumum ædibus ſuper incubantem. Einar 9
interrogavit: an iis videretur, ut ſibi, fumus non admodum cæruleus? Dixerunt: ita ſibi videri. Einar fatus eſt: talis mihi apparet fumus ille, qvaſi freqvens hominum multitudo in ædibus ſit, & credo fumum ex hominum exhalatione proficiſci, qvod ſi ita ſe habet, periculum rei faciemus ab inſula propalam remigando, ita fiemus certiores, ſi hominum multitudo in inſula adeſt; ita factum eſt. Hoc 10
viſo inſulani raptim ex ædibus ad navigia currunt, & iis in eos invehuntur; aderat autem ibi Glumus CCXL. virorum manu ſtipatus: inſectati ſunt eos intro usqve ad Oddeyram. Judicium immiſſionis ad executionem non venit: qvæ res Eyiafiördenſibus ignominiæ ceſſit. - -Reſiduum æſtatis Glumus domi ſuæ conſedit. Ac- 11
cidit etiam, ut Glumus pro officio deberet inaugurare conventum forenſem autumnalem. At forum iſtud ſitum eſt ab oriente ſinus haud longe a Kaupangi (emporio). Huc Eyiafiördenſes numeroſam manum duxerunt. Glumus vero uſus eſt XXX. comitibus ſolis. Multi 12
monebant Glumum, ne infreqvens iret. Ille reſpondebat: pulcherrimum ætatis ſine dubio jam exactum eſt, in eo autem acqvieſco, qvod illi me nunqvam fugarunt ita, ut recta non iverim. Glumus in ſinum interio- 13
rem navigio vectus, egreſſus in terram eſt ad tabernaculum. Ibi autem ſunt tumuli aſcenſu ardui & labili glarea obſiti ſinum inter &

 taber-

14 ok búdanna. En er Glúmr kom (*t*) gagnvert búd þeirri, er Einarr átti, þá lupu menn frá búdunum, ok þáru ſkiólldu at þeim, ok hrundu þeim af melunum, ok fell Glúmr, ok velltiz med ſkiölld ſinn á eyrina ofan, ok vard ecki ſárr, en iij.

15 ſpiót hafdi fez í ſkilldi hans. Þórvalldr Taſalldi var þá kominn at landi, ok ſá at Glúmi horfdi þá úvænt, ok hlióp ſva á land, at han tók ár í hönd ſer, ok rann í melinn upp, ok ſkaut árinni til Gudmundar ríka, ok kóm á ſkiölldinn, ok gekk han í ſundr, ok kom (*u*) árar hlunnrinn fýri brióſt hönum, ok fell han í óvit, ok var borinn í fiórum ſkautum

16 til búdar. Sídan eggiudu hvarir adra til atgaungu, ok ſkutuzt á, ok börduſt grióti, ok vard hörd hríd, ok urdu margir ſárir, ok allir ſögdu á eina lund, at eigi mátti fáir menn vaſkligar beriaz, enn þeir Glúmr; þeir Einarr ſóktu at faſt, þá gengu menn á milli, ok lauk ſva, at ij menn fellu af Glúmi. Klængr Narva ſon, ok Grímr Eyrarleggr bródir Halldóru konu Glúms. Þá qvad Brúſi Halla ſon víſu þeſa:

Höfum ver (*v*) af vígum,
Veit ek ord á því borda,
Stóds vid ſtýri meida,
(*x*) Stafn göndul, hlut iafnan.

Þó

(*t*) Gagnvert *libri omnes præter Membr. idem magis vulgatum.*

(*u*) árar-hlutrinn, *Membr. pars remi:* annar hlutrinn *A.* 3 & 4. *altera pars, iidem nuper poſuerunt* aur, *ſapitta pro* ár, *remus.* árar hlumnrinn *B.* 5. *qvam ſcriptionem vocis qvidam contendunt eſſe meliorem, qvam* hlunnr.

(*v*) Veg *addit. A.* 5.

(*x*) Stafn-göndil *A.* 2, 3 & 4.

tabernacula. Cum autem Glumus veniret e regione tabernaculo Einaris, 14
viri e tabernaculis proruebant, & admotis clypeis *) *eos e glaretis*
detrudebant. Glumus lapſus eſt, & una cum clypeo ſuo in actam devol-
vebatur, tamen nullum vulnus accepit; tria autem pila clypeo ejus
infixa erant. Thorvalldus Taſalldus eodem inſtanti navim ſuam ad 15
terram applicuerat. Et videns Glumum in diſcrimine verſari, ita
exſiliit in terram, ut caperet ſibi remum in manum; deinde ſurſum
in clivum ſe conjecit, & emiſit remum in Gudmundum potentem, qvi
exceptus eſt clypeo, atqve eum disrupit, manubrium autem remi pectus
adverſum perſtrinxit Gudmundo, & ille in animi deliqvium cecidit,
atqve panno impoſitus in qvatuor laciniarum cornibus (a qvatuor homi-
nibus ſingulis ſingula cornua tenentibus) ad tabernaculum portatus eſt.
Tum alteri alteros ad pugnam provocarunt, jaculisqve & ſaxis ſe 16
invicem inceſſebant. Unde magna exſtitit dimicatio, & multi vul-
nerati ſunt. At omnes unum judicium ferebant, paucos homines fortius
ſe defendere non poſſe, qvam Glumus cum ſuis feciſſet. Einar (qvo-
qve) cum ſuis valide impugnabat. Tum interceſſione facta eo evaſit
certamen, ut duo viri a Glumo caderent, nempe Klaugus Narfii filius
& Grimus Eyrarleggus, frater Haldoræ uxoris Glumi. Tum Bruſius
Hallii carmen hoc pepigit:

Pepli faſtigiati bellona!
Æqvalem ſortem obtinuimus e pugna
Adverſus tabularii eqvitii rectores;
Scio ita hominum eſſe ſententiam.

 Verum

*) Clypeorum impulſu tam ex adverſo, qvam ab lateribus Glumum cum ſuis retrotrudebant.

Þó hyck (*y*) fur vidu fóru
(*z*) Fleygardz, en mik vardi,
(*æ*) Beidi hlöck, fyri brecku
Bliks hardara miklu.

17 Einarr qvad víſu:

Þraunguer vard á þíngi
Þremialinns at rinna;
Varat iala eli
Audlattr fyri mel brattan.
Þá er marſtettar máttit
Mæfils vid þraum ſæfar
(*ö*) Geiraniótr á grióti
Geſtels klauf of feſta.

18 Þá qvad Glúmr víſu í móti:

Lattiz herr med (*a*) hættu
Hángatýſs at gánga.
(*b*) Þó tiáir þeim at hætta
Þeckiligt fyri brecku.
Þá er dynfúſar díſir
(*c*) Dreyra ſvellz á eyri,
Breid óx brögnum mæda,
(*d*) Blóds ſkialldadir (*e*) ſtódum.

(*f*) Sva

(*y*) Firi vidu *A.* 2. fer vid fiöru *A.* 3 & 4. for vid *B.* 1 & 3. for vidu *B.* 4. Forvidu *B.* 2. for vida *vel* för vida. *B.* 5.

(*z*) Fleigaſt, fleigarſt, fleygarſt *B. omnes.*

(*æ*) Beydi *A.* 2 & *B.* 5.

(*ö*) Geyrimóti *A.* 3 & 4. geyra mót *A.* 2.

Verum tamen opinor
Exercentes ignem valli navalis (viros)
Fulgoris cupida nympha! dejectos eſſe
De clyvo multo celerius, qvam ſuſpicatus eram.

Einarus carmen pepigit: 17
Adactor acierum ligni (ſerpentis) ɔ. *gladii*
In conventu coactus eſt fugere;
Non erat in Aulii procella (prælio)
Facilis retardatu deſuper e glareto arduo.
Cum Odiniani ignis compos non potuit
Ad crepidinem maritimam
Figere ungulam fiſſam in ſaxeto
Apud eqvi piratici ſtabulum ɔ: *portum.*
Tum Glumus contra carmen protulit: 18
Detrectabat agmen cum cidari
Odiniana incedere
Tamen iis grata facultas ſuppetebat (vel)
Non viſum eſt iis jucundum
Deſcenſum de clivo periclitari;
Cum in litore deprehendimus
Sangvineis tecti clypeis
Cruentæ glaciei ſtrepitus cupidine ardentes deas;
Amplus labor viris (in opione) auctus eſt.

Cauſæ

(*a*) Hætti *B. omnes;* hauttu *A.* 2. *&* *Edda.*

(*b*) Þótt *A.* 2. Þóttit *Edda, qvod unice rectum.*

(*c*) Dreyr-ſvellz *B. omnes;* dregra-ſvell (dreyra ſvell) *A.* 3 *&* 4.

(*d*) Blód-ſkulldadir *A.* 2.

(*e*) Stodve *A.* 3 *&* 4.

19 (*f*) Sva var ſett málum at í fadma fellz víg Klængs, ok Þórvalldz úr Haga, þat var ok iafnt látit víg Gríms Eyrarleggs, ok áverki vid Gudmund, ok undi Glúmr ílla vid málalok, ſem han qvad í víſu þeirri, er han orti ſídan:

Illt er á jörd (*g*) of ordit,
Alldr (*h*) bölnar miök ſkálldi
Lidit er meſt it meira
Mitt líf hedins drífu:
Er (*i*) óvegins eigi
Eyrarleggs fyri ſeggium
Gríms í göndlar (*k*) flaumi
Gefnar má ek of hefna.

XXVIII. Cap.

1 Þat var eitt ſumar, er þeir ridu af þíngi brædr Gudmundr ok Einarr, at Glúmr baud mönnum til ſín, ok ſendi menn upp til Öxnadals heidar, at bióda þeim brædrum heim, ok lez vilia, at nú ſættizt þeir heilum ſáttum; því at ek em nú fyrir elli ſökum til engis færr, ok man ek þeim eigi til
2 matar eins bióda. Glúmr var þá (*l*) ſiónlauſs; han let vörd hallda á um ferd þeirra. Gudmundr villdi þiggia bodit, en Einarr eigi, ok reid ſínum megin ár hvarr þeirra, var Glúmi ſagt, at annarr flockrinn reid þángat. Þá mun Einarr eigi

vilia

(*f*) Lauk ſvo málum *A.* 3 *&* 4. *ita lis finiebat.*

(*g*) Af *B.* 1 *&* 3.

(*h*) Bölvar *B.* 4. *in Membrana incerta eſt lectio an* bolvar *ſit an* bolnar; *Auſgeirus legit* bolvar *in ſuo exſcripto.*

Cauſæ ea lege componuntur, ut cædes Klængi & Thorvalldi de Hagio 19
inter ſe æqvipollerent: cædes autem Grimi Eyrarleggi & plaga Gudmundo potenti illata æqviparata ſunt, qvem cauſæ eventum Glumus ægre tulit, ut cecinit in carmine, qvod poſtea pepigit:

Moleſtum in mundo (vivere) factum eſt,
Vita oppido calamitoſa (ætas debilis) fit poëtæ:
Mea validior ætas militaris,
Maximam partem præteriit.
Cum non valeo ulciſci
Grimum Eyrarleggum,
Viris cedere neſcium,
In perplexa Freyæ turba.

Cap. XXVIII.

Erat qvadam æſtate, fratribus Gudmundo & Einare a comitiis re- 1
vertentibus, ut Glumus convivas ad ſe vocaret, nunciosqve ſurſum ad teſqva Öxnadalenſia mitteret, qvi memoratos fratres ejus nomine invitarent, prædicans velle ſe, ut nunc in totum conciliarentur ſecum, nunc enim præ ſenectute ad nullam rem valeo, neqve ad ſolum cibum eos invitabo. Tum Glumus viſu orbus erat. Subornavit autem, qvi 2
curſum eorum obſervarent. Invitationem acceptavit Gudmundus, non autem Einar, unde ſuam ſinguli amnis ripam ſeparatim legebant. Glumo nunciatum eſt, alteram tantum cohortem eo adire. Adeo (inqvit ille)

(i) óneigins *B. omnes;* óvegnis *A.* 2, 3 & 4.

(k) Flámum *A.* 2. *corruptum ex* flaumi.

(l) Hartnær ſiónlaus *B.* 5. *fere coecus.*

vilia þiggia bodit, han er ſva tortryggr, at han trúir eingum
3 manni. Þat er ſagt, at Einarr kallar á Gudmund, ok mællti:
(*m*) Þar mun ek koma á morginn, ef þú kemr í kvölld, en
Gudmundr huxadi þat, er han mællti. Þá man þat ætlan þín,
(ſegir han), at þú munir eiga at mæla eptir mik, ſnýrr han
4 nú eptir Einari. Þetta er ſagt Glúmi, at hvargi ſnýrr þángat.
Þat er ílla þá, qvad Glúmr, því at þat hafda ek ætlad, ef
ek gengi móti þeim, at ek ſkyllda eigi beggia miſsa: han
hafdi ſverd brugdit undir ſkickiu: ok voru þau lok vidſkipta
5 þeirra Glúms, ok Eyiafirdínga. En þá er kriſtni kom út híngat,
A. C. tók Glúmr ſkirn ok lifdi iij. vetr ſídan, ok var byſkupadr í
1000. bana ſótt af (*n*) Kol-Byſkupi, ok andadiz í hvítavodum. Þá
6 bió Marr Glúms-ſon í Forn-haga, ok hafdi þar látit kirkiu
A. C. gera, ok var Glúmr þar jardadr, ok ſva Márr, þá er han andadiz.
1003. Ok mart annarra manna, því at lángá hríd var engi kirkia í
7 Hörgárdal, nema ſú ein. Þat er mál manna, at Glúmr hafi
verit xx. vetr meztr Höfdíngi í Eyiafirdi; en adra xx. vetr
engvir meiri, enn til iams vid hann; þat er ok mál manna, at
Glúmr hafi verit bezt um ſik (*o*) allra vigra manna (*p*), ſem
her hafa verit á landi. Ok lýkr þar ſögu Glúms.

VERBA

(*m*) Þá *A.* 2, 3 & 4. *tum.*

(*n*) Kolbeini *B.* 5.

ille) Einar invitationem repudiat, ille adeo diffidens ut nemini fidat. Fertur Einar ad Gudmundum clamaſſe, ita dicens; cras eo venero, ſi 3
tu venis veſperi. Gudmundus autem dicta hæc ſecum rimatus; ſcilicet, inqvit, tua opinio eſt, qvod meis manibus parentandum tibi ſit. Mutato 4
ergo veſtigio Einarem ſeqvutus eſt. Hoc narratur Glumo neutrum eo curſum advertere. Male id evenit, inqvit Glumus, ſperaveram enim, ſi iis adverſum ambularem, me ambos non eſſe amiſſurum. Geſtaverat autem ſub toga ſtrictum gladium. Hic exitus erat controverſiarum Glumum inter & Eyfiördenſes. Verum chriſtiana reli- 5
gione huc introducta, Glumus baptizatus eſt, & ex eo vixit tres hiemes, & in morbo ſuo lethali a Kolo Epiſcopo epiſcopatus (confirmatus) in albis exſpiravit. Tunc temporis Marius villam Fornhagium (ſeptum 6
paſcui vetus) incoluit; atqve ibi templum exſtrui fecerat, ad qvod templum Glumus & item Marius, cum ille obiret, humati ſunt, præter multos alios; diu enim erat, ut nullum aliud templum in Hörgardalo exiſteret præter qvam illud unicum. Fama eſt Glumum XX. hyemes 7
ſumma, at alias XX. hyemes nulli ſe ſecunda in Eyiafiördo dignitate & auctoritate floruiſſe. Itidem fama eſt, qvod virtute bellica in primis valuerit in hac inſula. Hic vita Glumi ad finem perducta eſt.

(o) Allmargra manna *A.* 2, 3 & 4. (p) á hans dögum *addit B.* 5. *ſua ætate. plerorumqve.*

VERBA CARMINUM

ita in

ordinem proſaicum, qvem verſio qvantum poteſt, proxime ſeqvitur, redacta ſunt, illuſtrationes vocum & phraſium ex indice petendæ.

Cap. VII. v. 1.

Mendaull! hinn græni gardr geingr nærr mer ok mínum hinum öllum en oſs ofvardi; Þverr (þar) vid glaum. Verdr hardla ſkotad mínum födrarfi. Her tíni ek þat (mínum) hródr. Munat ek enn ſtarflarſs um ſtála ſtyr.

Cap. IX. v. 3.

Ek ſá und hólms hiálmi, (þú) Iſúngs Iörd! fíra-díſi fara at Eyiafyrdi í miklum hauks auka, þá at ſú fólkvandar felligudur þótti mer dóms í draumi ſtanda biöd med dals-ótta fiöllum.

Cap. XXI. v. 7.

Eigi ſofna ek ſætan í þeima ofnis ysheims-bæ; ölldu elld-vidum munat audbætt vid mik, ádr göndlar grindlogi gellr meirr nockurum þeirra í hattar-felli. Opt vá ek mann of minna.

Cap.

Ibid. v. 8.

Hardgerdr niördr dyn-húna Limafiardar let mik bardan hardſteini; þat ſá doms í draumi: en ek þóttumz í ſvefni þrá-dráttar þióſti keyrdr ſteini of lióſta ſnarr beinanda ſævar-hrafns.

Ibid. v. 10.

Menſtiklir ſá mikla godreid: mun ſverda brak verda. Komin er grárra geira kvedia af tröd, þar er vigmódar Oſyniur eggmóts of för ióſu fram ſeggia blódi. Vinir fagna því vagna.

Cap. XXIII. v. 18.

Víns-hirdis ſif ſpyrr at mínum virkis verkum; (erat manna máli mord) þau voru fördum. Liggr þeim er hrafn of huggar herveig, talit gerva. Munat láta málin ſva myrk, at ſem fæſt um yrkium.

Cap. XXVI. v. 11.

Rudda ek mer til handa (landa) ſem Iarlar, ord lek á því fordum, med vidris vandar vedr-ſtöfum. Nú hefi ek val þögnis um ſidir vegna mer úr hendi yrrarſkíds bendis breida iörd med baurdum.

Ibid. v. 12.

Mál er en, menbriótandi! (at) hlióta munat ſælu: oſs kom breidr í búdir böggr af einu höggi, þá er ver ſátum marar full-kátir, fleymó-grennir (at) nú er ſextigu vetra ok fióra minna mett (mitt).

CAP. XXVII. v. 16.

Stafn göndul! ver höfum iafnan hlut af vígum vid borda-ſtods-ſtýri meida; ek veit ord á því, þó hyck fyrvidu fleygards bliks beidi-hlöck! fóru miklu hardara fyri brecku en mik vardi.

Ibid. v. 17.

Þraungvir þremia-linns vard at rinna á píngi: varat aud-lattr fyri mel brattan í ála eli; þá er geſtills-geira-niótr máttit vid þraum ſæfar of feſta klauf á grióti mæfils marſtettar.

Ibid. v. 18.

Lattiz herr at gánga med hættu Hángatýſs; þó tiáir þeim (þóttit þeim *rectius*) þeckiligt, at hætta fyri brecku: þá er á Eyri ſtódum blódſkialldadir dreyra ſvellz dyn-fúſar díſir, breid óx braugnum mæda.

Ibid. v. 20.

Illt (lif) er á iörd of ordit; alldr bölnar miök ſkálldi; mitt id meira hedins drífu líf er meſt lidit: er ek má eigi of hefna Grims Eyrarleggs óvægins fyrir ſeggium í göndlar flaumi gefnar.

INDEX

INDEX I.

RERUM UNIVERSALIUM ET MAXIME MEMORABILIUM, IMPRIMIS QVOD AD VETERUM RITUS ET INSTITUTA ATTINET, QVÆ IN HAC HISTORIA OBVIÆ SUNT.

A.

Acute-dicta (*proverbia*) Cap. *XXIII. Verſ.* 10, 11.

Adagia, *vid. Proverbia & Apophthegmata.*

Agricultura, *Cap. VII. verſ.* 6 & 8. *idem Cap. VIII. v.* 5 & 7.

Agrorum *Diviſio, in uſurpatione alternis annis conſiſtens, (cujus veſtigia adhuc exſtant in Norvegia, vid.* Stroms Sundmørs Beſkrivelſe) *Cap. VII. v.* 6.

Albæ, *veſtimentum in morbo confirmatorum*, Cap. *XXVIII. v.* 5.

Amor *mutuus coalumnorum in pueritia*, *Cap. XII. v.* 1, 2. *Cap. XX. v.* 2, 12.

Amor *falſo ſuſpectus, vid.* Zelotypia.

Apophthegmata, *vid.* Acute-dicta.

Armilla *a jurante in Fano geſtanda*, *Cap. XXV.*

Aulea Cubicularia, *Cap. I. v.* 15. *Cap. XIV. v.* 2.

B.

Balneæ *& earum vectura Cap. XXVII. v.* 3.

Balneæ *ſubdiales, vid.* Thermæ.

Berferki, *eorum inſolentia & violentia*, *Cap. IV. v.* 4. *Cap. VI. v.* 5. *ſeqv.*

C.

Cerevifiæ *coctio, vid.* Polenta.

Certamen ſingulare *Cap. IV. vid.* monomachia.

Certamina eqvina *Cap. XIII. v.* 1. *ſeqv. idem* 16. *ſeqv. Cap. XVIII. v.* 6.

Characteres *perſonales Cap. I. v.* 3. 6.

Cine-

Cimelia *religioſa Cap. VI. v.* 12. *vid.* Superſtitio

Communio *bonorum inter fratres Cap. II. v.* 5. *idem Cap. III. v.* 9. *id.* 16.

Confirmatio *ægrotorum Epiſcopalis Cap. XXVIII. v.* 5.

Contemtus *verberibus peior Cap. II. v.* 7. *Norvegorum in Islandos vid.* Norveg.

Contumeliæ *prævuſæ patienter ferendæ, Cap. II. v.* 7.

Convivia reciproca *Cap. III. v.* 7.

— Convivarum *per dodecates diſpoſitio Cap. IV.*

— Symbolica *Cap. XXI. v.* 1.

— Jolenſia *Cap. III. v.* 7.

— Religioſa *Cap. VI. v.* 4.

Crimen *peculii invidioſe appetiti Cap. IX. v.* 10.

Cultus *deorum Cap. V. v.* 8. *Cap. I. v.* 4. *Cap. IX. v.* 13.

D.

Deductio *hoſpitis in viam Cap. XIX. v.* 3.

Denominationis *filiorum a matribus ratio Cap. X. v.* 1.

Dextræ *datio in pactis nuptialibus Cap. XI. v.* 7.

Dica *mortuo dicta Cap. IX. v.* 7. *Cap. XXII v.* 7. *ſeqv.*

Dona *piratarum redeuntium ad amicos, Cap. II. v.* 6.

Duellum *vid.* Monomachia.

E.

Eqvitia *Cap. XII. v.* 5.

Eqvuleus *oricalchicus Cap XII. v.* 2.

Exſecutio bonorum *fruſtra tentata Cap. XXVII. v.* 10.

F.

Fanorum *ſanctitas Cap. XIX. v.* 15. 16.

Felicitas *tanqvam diva tutelaris conſiderata Cap. IX. v.* 2, 3.

Fiörbaugs madur *ejus conditio tangitur Cap. XIX. talibus non licuit eſſe in locis, ubi fana erant.*

Fiörbaugs gardur *Cap. XXIV. v.* 8.

Freyeri *vultus auctoritas & gratia Cap. XIX. v.* 16. *Cap. XXVI. v.* 3. *Cap. V. v.* 8.

Funerum *curatio Cap. XXVIII. v.* 7, 12.

G.

Genii *familiares Cap. IX. v.* 2, 3.

H.

Haſtæ *aureo manubrio Cap. VI. v.* 2. *in impetu faciendo prælatæ vel prætentæ Cap. XXIV. v.* 10.

Hæreditatis *diviſio Cap. V. v.* 3.

Homicidium *qvalificatum Cap. XXVIII. v.* 6.

I.

Ignis *in fundum illatio ejus ſibi vel ſuis appropriandi ſymbolum Cap. XXVI. v.* 10.

Inauguratio *conventus forenſis, Cap. XXVII. v.* 11.

Interdictum *Rei ne judicium fiat*, *Cap. XXIV. v.* 10.
Indicium *turbulentum*, *Cap. XXIV. v.* 10 *& ſeqv. nocturnum*, *Cap. XXIV. ib.*
— *Judicii circulus*, *ibid.*
— *Judicii clivus*, *ibid.*
— *Exceptio contra judicium a tempore ſumta*, *ibid.*
Juramentum Tólftar Qvidr, *Cap. XVII. v.* 6. *Cap. XVIII. v.* 1, 2, 3.
— *ad tria fana in una eademqve cauſa*, *Cap. XXIV. v.* 12.
— *ceremoniæ talis juramenti*, *Cap. XXV. v.* 5. *Formula Cap. XXV. v.* 6.

L.

Lacrymæ *portentoſæ*, *Cap. VII. v.* 17.
Lavacra *calida vid.* Thermæ.
Leges *de vectura balenarum*, *Cap. XXVIII. v.* 3.
Legum *mentio*, *Cap. XXIII. v.* 13. *vid.* Monomachia.
Limes, *ejus motio injuſta*, *Cap. VII.*
Lis *eadem ter reaſſumta*, *Cap. XXIII. v.* 7. *Cap. XXIV. v.* 6. *ſeqv.* 12. *Cap. XXV. v.* 8. *ſeqv. Cap. XXVI. v.* 1, 2, 3, 4.
Luctæ *certamina*, *Cap. XII. v.* 1, 3. *vid.* Ludi.
Ludi *eqvini*, *vid.* Certamen, *Cap. XIII. v.* 11.

M.

Medicina *mulierum*, *Cap. XXIII. v.* 5, 12.
Mercatorum *Norvegorum inſolentia*, *Cap. I. v.* 3.
Mercatura, *Cap. XI. v.* 1. *Cap. XVII. v.* 2. *Cap. XX. v.* 3.
Monomachia *ſummi rigoris*, *Cap. IV. v.* 4. *inde redemtio ſaucii ex arena duelli qvinqve marcarum pretio æſtimata v.* 16.
Mulierum *peritia & prudentia*, *Cap. X. v.* 1. *Cap. XXIII. v.* 5, 7, 12.
— *Auctoritas*, *Cap. XXVI. v.* 10.

N.

Norvegorum *qvorundam odium & contemtus in Islandos Cap. II v.* 5, 7. *Cap. III. v.* 2, 3, 4, 5.

O.

Odium *inter coalumnos*, *Cap. XX. v.* 4. *&* 10.
— *Ejus exitus triſtis Cap. XX. v.* 3.

P.

Pallia, *vid.* Veſtimenta.
Pecuaria *res*, *Cap. XIV. v.* 4. *Cap. XVIII. v.* 3.
Piratica, *Cap. II. v.* 5. *Cap. IV. v.* 3.
Piſcatura, *Cap. XXVII. v.* 3.
Polentæ *uſus*, *Cap. XI. v.* 7, 8, 9.
Pontifices *provinciales l. curiales*, *Cap. XXIV. v.* 6.
Pontificatus *priſci*, *Cap. I. v.* 1.
Proceſſus *judicialis*, *vid.* Judicium. *Cap. IX. v.* 7. *c. XIV. v.* 9, 10. *ſeqv. c. XVII. v.* 6. *c. XVIII. v.* 9. *c. XIX. v.* 14, 15. *c. XXI. v.* 11. *c. XXII. v.* 6. 7. *c. XXIV. v.* 6 *&* 8. *ſeqv.*

Prodigium *mortis*, Cap. XIX. v. 3.
Proelium, *vid.* Pugna.
Proſcriptus *ex relegato* Cap. XIX. v. 15. *iis non licuit verſari in ſanctis locis ibid. vid.* Fiörbaugsmadur.
Proverbia Cap. IV. v. 8. *vid.* Acute dicta. c. VII. v. 11. c. VIII. v. 9. c. XIII. v. 13. c. XXI. v. 9.
Proſopographia *vid.* Characteres perſonales.
Puerorum *educatio* Cap. XVII. v. 2.
Pugna *ad Eſpiholum* Cap. XI. v. 14.
— Hriſateigenſis Cap. XXII. v. 17. c. XXIII. *ſeqv.*
— ad Kaupang Cap. XXVIII. v. 14. *ſeqv.*

R.

Relegatus *vid.* Fiörbaugsmadr.
Repudium *uxoris a viro*, Cap. XVI. v. 1. *& viri ab uxore*, Cap. XXI. v. 4.
Riſus *hominis irati & cædes cogitantis*, Cap. VII. v. 17. XVIII. v. 10.

S.

Sacrificia, Cap. IX. v. 13.
Scuti *pro ſe tenendi uſus a bellatore contemtus*, Cap. IV. v. 6.
Servi *oeconomiam procurantes*, Cap. VII. v. 13.
Servorum *fides*, Cap. XXIII. v. 3.
Servile *pretium V. marcæ in Islandia, videtur ironice dictum*, Cap. IV. v. 8.
Somnia, Cap. IX. v. 1. XXI. v. 8, 9.
Sortes *de confeſſu in convivio*, Cap. IV. v. 1. *vid.* Convivia.
Suum *mentio*. XVIII. v. 3.
Sylvæ, Cap. XIX. v. 1, 2.

T.

Thermarum *mentio*, Cap. XI. v. 8.
Tólftar qvidr *vid.* Juramentum.
Transactio *privata controverſiarum*, Cap. IX. v. 10. XI. v. 4. *ſeqv.* XXVI. v. 4.

U. V.

Vates *& Vaticinia*, Cap. VI. v. 12. XII. v. 4, 5. *ſeqv.* XXI. v. 4.
Vehiculi *mentio*, Cap. XXIII. v. 12.
Veſtimenta, *toga villoſa vel pallium hirſutum*, Cap. II. v. 9. VI. v. 2. VIII. v. 5, 6. XIV. v. 11. XVI. v. 6, 7. XIX. v 5. XXIII v. 1.
Viſio *vigilantis*, Cap. XIX. v. 4.
Urſus *ſylveſtris vel ferus, nondum factus homicida*, Cap. III. v. 13.
Uxoria *res & petitio*, Cap. IV. v. 10. X. v. 2, 8, 9. XI. v. 2. *ſeqv.* XI. v. 16 *ſeqv.* XV. v. 4.

Z.

Zelotypia Cap. XX. v. 4. XXVI. v. 4.

INDEX

INDEX II.

SIVE

BREVIS

CHRONOLOGIÆ CONSPECTUS

IN

HISTORIAM VIGA-GLUMI

cujus

Fundus eſt Annus cædis Sigmundi Thorkilli *filii Cap. VIII, qvi ſecundum fidem Exſcripti Annalium Flateyenſium in Biblioth. A. Magn. in forma 4ta No* 425, *conſtituitur* 942, *at ſecundum aliud Annalium fragmentum Chartaceum adſcribitur cædes* Sigmundi *Anno* 944: *prius ut fundamentum plauſibilius ſecutus ſum, innixus authoritate Glumi ipſius in Carmine ſuo poſteriore Cap. XXVI, Stroph. Carm.* 5. *ſeqv. collato cum calculo Fragmenti Annalium Membranei in eadem Bibliotheca* No. 415 *forma* 4ta, *qvo cum conſentit Fragmentum chartaceum ſub* No. 413 *ſupra allegatum' qvæ Fragmenta prælium in Hriſateigo communiter adſignant Anno* 983: *ubi ſimul obſervandum eſt, ipſa hiſtoria duce intervallum temporis, qvod a prælio Hriſateigenſi usqve ad tempus, qvo carmen allegatum fecit Glumus, id qvod VI. annorum ſpatio continetur: neqve minus inſpicienda ſunt Cap. V. VI. VII. & VIII. ex qvibus apparet, Glumum non ultra ſedecim annos natum* 942, *cum Sigmundum occidit, at Anno* 983 *in prælio Hriſateigenſi fuiſſe LVII. annorum, qvo additi VI. anni proximi poſt, cum carmen pepigit, efficiunt ætatem ejus tum LXIII. annorum, qvod proxime accedit, ad id qvod ipſe poëta in carmine de ætate ſua profitetur, cum tunc ait ſe LXIV. aliqvanto (dimidio anno) minus vixiſſe. His præmiſſis Chronologia, qvantum maxime videtur probabile, hunc in modum ſe habet.*

 Veri-

A. C.

918 *Veriſimiliter Eyiolfus Hruga peregre profectus eſt, ergo XVI. annis ante initia regni Hakonis Adalſteini, unde patet error Hiſtoriæ chronologicus Cap. II. ubi pro Rege Hakone neceſſario reſtituendus eſt Haralldus Pulcricomus.*

922 — *ducta uxore Aſtridam in Islandiam venit, & mox villicationem & pontificatum ſuſcepit, qvo anno pater ejus Ingialldus, qvantum conjectare licet, mortuus eſt.*

926 — *Natus Viga-Glumus.*

940 *Obiiſſe videtur Eyiolfus Hruga vel anno ſeqventi ineunte.*

941 *Obiit Vigfuſus filius Eyiolfi, & Glumus peregre iit XV annos natus, & hyemans in Norvegia Biörnum Berſerkum interfecit.*

942 *Glumus in patriam rediit & Sigmundum Thorkilli filium interfecit.*

943 *Thorkillus Celſus cauſa contra Glumum ob necem Sigmundi inſtituta cadit & anno ſeqventi.*

944 *Thvera extruditur, Glumus dignitatem in territorio auſpicatur & uxorem Halldoram ducit.*

945 *Marius Glumi filius natus eſſe videtur: conjectura ſumta ex* Vígaſkútu Saga, *Cap. XXIV.*

962 *Marius Viga-Glumi filius tum XVI. annorum a parte Nordlandorum præfuit ludo palæſtrio in comitiis. Idem pater ejus Viga-Glumus in ludo eqveſtri eqvum duxit.*

963 *Glumus Kalfum de Stockahlada interfecit. Controverſiæ Glumi & Vigaſkutæ, qvæ ita terminarentur, ut Glumus Skutæ in matrimonium daret filiam ſuam Thorlaugam, tum Marius XVIII. annos natus Havardum de Isolfstunga interfecit, narrante Vigaſkuta Saga loco citato.*

966 *Skuta Thorlaugam repudiatam domum remiſiſſe videtur ex connexione in eadem hiſtoria, unde renatæ inter eum & Glumum diſcordiæ ac ſtratagemata alternatim tentata.*

975 *Ludus eqveſtris, in qvo Vigfuſus Viga-Glumi filius judex præſidebat, & ab altera parte Bardus Halli filius.*

977 *Cædes Bardi Halli filii a Vigfuſo Viga-Glumi filio patrata.*

982 — *Steinolfi ab Arngrimo coalumno commiſſa, unde profectum eſt*

983 *Prælium Hriſateigenſe inter Glumum & Eſphælenſes.*

Glumus

A. C.

985 *Glumus de cæde Thorvalldi Kroki in jus Hegraneſenſe vocatus judicium diſturbavit, & actionem irritam reddidit: item altera vice eadem de cæde in judicium comitiale citatus eſt, & poſt eadem æſtate juramento ſe purgavit in tribus fanis Eyiafiördenſibus.*

986 *De eadem cauſa Glumus quarta vice in judicium citatus de cæde Thorvalldi, eam confeſſus eſt, & eam ob rem prædium Thveraënſe amittit.*

987 *Glumus Thvera migravit Modruvallos, ubi unum annum habitavit.*

989 *In Myrkardalo habitantis Glumi ædes ruina montis perſtrinxit, unde ille*

990 *Prædium Thverbreckam emit & eo migravit & tum annorum LXIV.* ($63\frac{1}{2}$) *erat.*

1000 *Baptizatus eſt Glumus.*

1003 *Glumus in morbo emortuali in albis anno ætatis LXXVII. exſpiravit.*

INDEX III.

VOCUM ET PHRASIUM PRÆCIPUARUM

in

Hiſtoria Viga-Glumi occurrentium, cui inſertæ ſunt notæ ejus loca obſcuriora illuſtrantes; derivationibus vocum rarioris etymi, qvas alii, qvantum ſcio, non attigerunt, hinc inde adjectis.

Cap. Caput; Ver. & v. verſum ſive comma capitis; Var. varietatem lectionis; Car. carmen; Stroph. & ſtr. ſtropham ſive lineam carminis denotat.

A.

Adferd *vid.* Atferd.

At Ædraſt, *verb. depon.* — einn *formidare qvem* Cap. IV. v. 8. *ab* at óa (ægia) *Activ. terrere*, Ædra *fœm. eſt timor, formido.*

mer Ægir, *verb. imperſon. terror mihi eſt, horreo, trepido*, Cap. IV. v. 8. *vid. præcedens.*

Af, *præpoſ. duplicatum ſeu bis poſitum elegantiæ ergo:* hió af trynit af dyrinu, Cap. III. v. 13.

Aſleidis, *adverb. verbo tenus, a via, de via.* at færa eitt afleidis fyrir einum. Cap. II. v. 7. *item* Cap. III. v. 5.

Afli *maſcul.* (*pro* ſtyrkr, *robur*,) *copia*, vina afli *vis amicorum*, Cap. VII. v. 4. frænda afli Cap. IV. v. 10. *ab* afl, *dan.* Afl, *vires, vid.* Gloſſ. Synt.

Afrett, *fœm. & ſæpe apud veteres maſc.* Afrettr, *paſcua, compaſcua, locus in teſqvis, vel montibus ſeparatus, ſaginationi pecorum, ut boum, eqvorum, ovium & agnorum maxime æſtivo tempore deſtinatus.* Þat heitir afrett, er tveir menn edr fleiri eigu ſaman, Jónsb. in Landsl. Bálki Cap. XLVI. i. e. *id* Afrett *vocatur, qvod duo pluresve communiter poſſident: huic opponitur* almenníngr *communitas publica, vid.* Jónsbókar Landl. B. Cap. LII. *ubi* afrett & almenníngr *ut duo oppoſita ponuntur; qvomodo autem* almenníngr *definiendus ſit, patet ex* Járnſída: Almenníngar ero á landi her, þeir er fiórdúngs-menn eigo allir ſaman, þar eigo menn at fugla og fiſka. *i. e. illæ communitates publicæ ſunt in Islandia, qvas communiter poſſident incolæ omnes in ea provincia*

vincia (qvadrante inſulæ) ibi aves & piſces capere licitum eſt. De almenníng *in comitiis univerſalibus conſule Arium in Schedis ex editione Buſſæi p.* 18 *&* 20. *ubi* almenníngr *multo latioris eſt extenſionis, nimirum fundus omnibus Althingi-petis communis fuit, & conſeqventer etiam omnibus iis, qvi e qvatuor inſulæ qvadrantibus comitia freqventabant.* Afrett Cap. XVII. v. 2. *convenit cum Dan. & Norv.* Auret, Ovret, Ovrat, Evret, Overdrev, *haud incommode huc referri poteſt* Anglo-Sax. Avrat *alligatus. Qvod omne videtur proficiſci a latinorum* Rego, *qvatenus notat, cogo, compeſco, definio, cobibeo, modum præfigo, vel pono, eadem ratione latinorum* compaſcua *videri poſſunt dicta eſſe a* compeſco; *præterea dicimus Dan.* Aſrette, *Germ.* Abrichten, *domare, condocefacere, corrigere, Conferri poteſt* Rett *fœm. &* Rettr *maſc. qvod hodie & olim ſignificat ſeptum, intra qvod pecora coërcentur vel clauduntur, Dan. & Nor.* Fold, *Gr. ερκος per litter. præpoſ.*

Agángr, *maſc. invaſio, vexatio, inſultus, oppreſſio,* at þola einum ágáng. Cap. V. v. 9. at veita einum ágáng. Cap. VII. v. 3. *vim cui inferre. conf.* Cap. IX. v. 8. á, *in, adverſus,* gángr *greſſus.*

Akr, *maſc. ager,* þau voru í akri, *in opere agrario erant,* Cap. VIII. v. 5.

at Aleggia, *v. a. proprie imponere,* at leggia eitt á vid einn *irrogare, imperare qvid cui (ſolvendum)* Cap. I. v. 10. *unde* Alögur *imperata.*

Ali (áli) *nomen propr. regis bellicoſi: item nomen proprium unius ex Odini filiis, qvi alias* Oli *ſcriptus invenitur, ergo,* Ala el *prælium* Cap. XXVII. v. 17. *ſtr. Carm.* 3. Oli *hodie, nomen propr. viri, idem videtur ac* Ali *veterum occurrit &* Ali *tanqvam Odini nomen.*

Almenníngar *maſc. vid.* Afrett.

Andvirki *n. fœnum in metas majores congeſtum, at nondum horreo conditum.* Fe villdi brióta andvirki, Cap. VII. v. 12. at giæta andvirkis *ibid. v.* 13. *videtur eſſe opus affectum, ſive nondum confectum, qvod ſub manu eſt adhuc, ab* and *contra, coram, &* virki *opus, ſcribitur &* annvirki, *qvaſi ab* aunn *labor, cura.* Jónsbók in Landl. Balk. LIX. Nú brennir madr ſætr í almenníngi, veidibúd edr andvirki þat, ſem þar er, *ſi qvis cremat mapalia in communitate, tuguria aut res, qvæ curæ & labori adhuc ſubſunt. confr.* Eyrb. *&* Chriſtinrettos *ambos editos a G. Thorchelino.*

A-qveda *v. activ. ad verbum indicere,* at áqveda eitt vid einn Cap. I. v. 10. *lit. i.*

Argliúfr, *vid.* Gliúfr.

at Aſiá, *verb. act.* — mál, *cauſam tueri, cauſæ patrocinari,* Cap. XIV. v. 9. *in eodem ſenſu,* reſpicere, *uſurpatur latinis.*

Aſiá, *fœm. patrocinium, protectio.* Cap. XIV. v. 9. *item* Cap. XV. v. 3.

at Aſiáz, *verb. dep. recipr.* Cap. XIX. v. 10 *qvaſi ſe invicem intueri, qvod inter pugnantes neceſſe eſt: contendere.*

At *encliticum, eſt particul. negans,* Cap. XXIV. v. 6 *vid.* Synt. Bapt.

At *conjunct. pro* Þegar Cap. XX. v. 10. it. *pro* med því at, ſyrir þat at Cap. II. v. 3.

item

item præpoſ. per, cum dativo. Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 3.

Atferd, *fæm. agendi modus, mores, Dan.* Adfærd, Opførſel, Omgang, *Gall. conduite,* Cap. X. v. 2.

Atqvædi *neutr. ſententia, judicium,* Cap. XVIII. v. 6. at qveda at, *ſententiam ferre, decidere ibid.*

Audſætt, *adject. neutr. perſpicuum, liquidum,* Cap. XI. v. 1. af Audſærr *perſpicuus.*

Auki, *maſc. augmentum, ſupplementum & ſimpliciter magnitudo,* Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 2. *ab* at auka, *augere.*

Aurvaſi, *maſc. pro indeclinabili* Aurvaſa, Cap. VI. v. 7. *ab* avr *particul. privativa in compoſitis (quæ alias dicitur* Ör) *&* vaſa *vadere, graſſari.*

Aurvggr, *adject. indubius, certus,* at avrigt ſe, at ver vaxim af, Cap. X. v. 6. *ab* Aur, *(vid. mox ante)* ok uggr, *metus, dubitatio, ſuſpicio.*

Auvirdazt (*pro* ódvirdazt) *vileſcere, contemni, ab* au *pro ó negatione &* at virdazt *æſtimari,*Cap. XXII. v. 6 virdazt *autem in verſione acceptum eſt intranſitive pro* at virda ſig. *ab.* verd *pretium.* O *&* au *in compoſitis ad Gr.* ου *referenda ſunt,* at virda *æſtimare, a* verd *pretium, vid. Gloſſ. diatrib. in* Vere.

B.

at Bægia, *verb. act.* — einum *incommodare cui,* Cap. V. v. 7. *a* Bágr *obliqvus, qvod ab* at beygia *curvare, flectere.*

Banaſpiót *n. telum funeſtum,* Cap. XII. v. 7. *a* Bane *mors, &* ſpiót, *qvod vid. ſuo loco conf.* beraz banaſpiót eptir.

Bardægi, *m. verberatio,* Cap. II. v. 7. *item prælium, pugna, ab* at beria *verberare &* dagi, *qvod hic eſt terminatio vocis; in priori ſenſu occurrit in prov. Dan. vetere:* Stakket er Baardags Glæde. — *qvod Islandice audit,* ſkamma ſtund verdr hönd höggi fegin, *breve eſt gaudium manus ex ictu,* at beria á einum *verbera cui ingerere* Cap. II. v. 7.

Baudkr, *maſc.* Cap. XXI. v. 2. *var. b. vid.* Budk, Baukr *uſitatius eſt hodie.*

Bauggr, *maſc. incommodum, moleſtia.* Oſs kom breidr í búdir Bavggr af einu höggi Cap. XXVI. v. 12. *ſtroph. Carm.* 3 *&* 4. *an ſit a* Baggi *faſcis, an a* Bagi *incommodum, incertum eſt, ſi prius, conferri poteſt*Bauggull *faſciculus, tanqvam diminutivum* a Bauggr, *& certe* Baggi *faſcis, incommodum etiam notat.*

Bavrd, *n. plural. oræ, termini extremi.* Iörd med Bavrdum *fundus cum limitibus* Cap. XXVI. v. 11. *ſtroph. Carm.* 7. *in ſingul.* Bard, *Gr.* περας-ατος *terminus.*

Beidi-hlökk *fæm. Nympha poſtulans.* — Bliks Cap. XXVII. v. 16. *ſtr. Carm.* 7. 8. *vid.* Blik. Beidi *non exiſtit per ſe, ſed eſt tamen fulcrum ſuppoſiti in hac appellatione.*

Bek-rád (Beckrád) Cap. IX. v. 10. *var. c. Angl.* Beggen, *mendicare: noſtr.* at beckiaz til vid einn, *moliri aliqvem e ſuo loco, expellere, tranſlate decipere aliqvem, vel fraudem (ſtropham) alicui facere:* a Beckr *ſcamnum &* rád *conatus, alias* Bekrád a Bágr *obliqvus, curvus, detortus, incommodus, duci poteſt. vid. infra* Brekrád.

at Benda,

at Benda, verb. act. & inde Bendir, nomen verbale, benda, ſer. Jörd úr hendi, *quaſi, arcum intendendo, fundum ſibi è manu projicere. Sed hæc Lectio vix conciliatur ceteris Verbis illius Hemiſtichii; at* bendir varrarſkíds, *nauta, viri vocabulum.* Cap. XXVI. v. 11. *ſtroph. Carm.* 6. 7. 8. *& var. m. Lat. pando.*

at Bera *v. act. ferre.* Bera á qvid, bera af qvid Cap. XVIII. v. 2. *paſſiv.* beraz — í móti, *caſu obvenire vel obtingere.* Cap. IV. v. 1. Berazt banaſpiót eptir *pro* bera þat hvörr | á annan. Cap. XII. v. 7. *Lat. fero & græc.* φερω.

þat Berr, *imperſonale* — undir einn, *de hæreditate dicitur, cedit vel redit ad aliqvem* Cap. V. v. 3. *vide* at Bera.

Biarghagr, *adject.* Cap. XIII. v. 6. (*hodie* hagtækr, lagtækr) Biarg *a verbo* at biarga *opitulari; Hagr, opifex, artifex, ergo* Biarghagr *in compoſitione ſignificat tyronem opificii vel fabrum frugi, vel qui ad opificium haud ineptus eſt, etſi tenuem tantummodo ſcientiam ejus poſſideat.*

Bida *vid.* Budk.

Biöd, *fæm. telluris vocabulum poët.* Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 8.

Blik, *n. fulgor, ejus* Beidi-hlöck *mulieris appellatio* Cap. XVII. v. 16. *ſtroph. Carm.* 7. 8. *oportet* at Blik *hoc loco pro auro accipiatur, quod etſi exemplo careat, tamen ratione analogica, ab etymologia ſumta, nititur; ita enim* Gull *putatur eſſe a* γελας *ſplendor, &* Silfr *argentum a* ςιλβω *ſplendeo. Ponamus tamen* Fyrr (furr) *ignis, per Synonymiam hic pro* brim *æſtus maris, mare, accipiendum eſſe; ita* Fyrr-Bliks-Beidi-hlóck *foret proba mulieris appellatio.* Vagr *ſimili modo et ignem & mare notat in* Alvismálum.

Blódnætvr, *f. pl.* Blódnætvrnar ero hverium brádaztar *adag. Noctes a cæde calentes cuiqve maxime inqvietæ ſunt* Cap. VIII. v. 9. *a* Blód *Sangvis, &* Nótt *nox, compoſitum.*

Blódſkialldadir *adj. m. pl.* Cap. XXVII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 8. *Clypeo ſangvine aſperſo tecti vel etiam ſangvine ſparſi, compoſitum a* Blód *ſangvis &* Skialldadr, *clypeatus, Edda legit* Blód. ſkialldadar *in gen. fæm. & refert ad* Díſir, *Deas ſtroph. Carm.* 5.

Blódſkulldadir *adj. m. pl.* Cap. XXVII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 8. *var. t. ſangvinis rei, ſive cædis accuſati,* J. Olavius *Hypnon. legit* Blódſkullda ar, *& refert ad Deas, compoſitum a* blód, *ſangvis, &* ſkulldadr, *accuſatus.*

þat Bölnar *v. imperſ. ærumnoſum, deterius fit,* Aldr bölnar miök Skálldi Cap. XXVII. v. 20. *ſtroph. Carm.* 2 *a* böl *ærumna, malum; Lat. Malum.*

Bord, *n. tabula ſectilis, aſſer. item latus navis ſummum.* Bordaſtód, *Naves,* Cap. XXVII. v. 16. *ſtroph. Carm.* 2. 3. *Dan.* Bord, *Angl.* Board, *Goth.* Baurds, *Cambrobrit.* Bord *vel* Bwrd, *Belg.* Berd, *Alam.* Bret, *Angl. S.* Bræd

Bred. *Vetuſta origo latet. confer tamen Isl.* Bard *&* Börd.

Bragd *n. græc.* *πραγμα, factum, facinus; item ſtropha, vid.* brögdóttr *fere πλεοναζει in hoc:* Uvitrligt bragd, at ſpotta &c. Cap. III. v. 1.

at Bregda *v. imperſ.* brá hönum ſva vid, *ita affectus, motus, vel commotus eſt,* Cap. VII. v. 17. *ab* at bregda *v. a. verſare, mutare.*

Breidr *adj. latus, ſpatioſus, amplus, ingens, grandis.* Breid-mæda, Cap. XXVII. v. 18. *ſtroph. Carm. 7. Angl.* Broad, *ſpatioſus, vaſtus. Alam.* Breider *v.* Breit. *Dan.* Breed. *Belg.* Breed; *quidam ducere volunt a* braut, *via, ſicut* rúmr *a ῥυμη, vicus.*

Brekrád *n. moleſta petitio vel appetitio* Cap. IX. v. 10. *var.* c. *a precor, occurrit* brekrád *in* Laxdæla Cap. LXXXII. *de injuſta alienæ rei appetitione.*

Brióſt *n. pectus, translat. propugnaculum, vel anteſignanus, primipilus,* at vera brióſt fyrir einum Cap. VII. v. 3. *a προσθε, ante.*

Brögdóttr *adj. vafer, fraudulentus, verſutus* Cap. XXII. v. 12. *ab* at bregda, *verſare, torqvere, & terminatione* óttr *quæ æquivalet* Lat. *oſus ut indoloſus, vel* á Bragd *fraus, verſutia, fallacia: ſtropha. conf.* Bragd, *quod ipſum pro fraude poſitum ab eodem Verbo* at bregda *arceſſendum eſt.*

Brullaup *n.* at giöra, *Nuptias celebrare* var giört Brullaup þeirra vel Cap. X. v. 3. *Dan.* Bryllup. *vid Gloſſ. Diatrib.*

at Búa *v. act. vel* tilbúa mál, *vid.* mál. — *item in neutro ſenſu* at búa vid einn ſva edr ſva. *verſari cum aliquo ſic vel aliter,* Cap. III. v. 16.

Budk *m. Pyxis* Cap. XXI. v. 2. *Dan.* Buddike. *forte convenit cum Lat. pyxis, hujus loco var.* b. *habet* Biduker, *Capedo, græc. πιθος eſt dolium.*

Búinn, *particip. paſſ. ab* eg by *paro, præparo,* búinn til at giöra eitt, Cap. IV. v. 5. *vid.* Bygd.

Búmadr *m.* Cap. XV. v. 4. *Colonus bene a facultatibus paratus, & rei Oeconomicæ cum ſucceſſu ſerviens. Compoſitum a* Madr *homo. &* Bú, *Oeconomia propria.*

Búr *n. vide* Stocka-búr.

Bygd *f. forte* Nágrenni, Sambyli, *cohabitatio, habitatio una cum quo; ſic* Búi, *Vicinus*, at óhægia einum bygdina Cap. V. v. 6. *ab* at byggia *ædificare, colere, quod ab* at búa *habitare, manere. Gr. παυω quieſco. v. Gloſſ. Syntagm. in* By. bió.

C. vid. K.

D.

Dagi *in Compoſita voce* Bardagi *non eſt niſi terminatio vocis formativa. vid. tamen Gloſſ. Synt. in* Dagr.

Dagmál *n.* ad dagmálum Cap. VIII. v. 3. *quaſi tempus jentaculi.* Dagr *enim tempus aliqvando notat.* — Mál *prandium.* Dr. F. Johannæus *ſtatuit veterum* Dagmál *fuiſſe horam antimeridianam* 7½. *Conf. Horologium ejus ad calcem* Rymbeglæ *pag.* 38. *&* 57.

Dálkr

Dálkr *m. proprie Spina oſſea dorſi piſcium, forte ab* at deila, *dividere, corpus enim in longitudinem bifariam dividit, velut ſpina aliorum animalium; ſic etiam Columna paginæ vocatur* dálkr á blad-ſídu *eadem ratione: quid autem hoc loco ſignificet, difficile eſt dictu.* Dr. F. Johannæi *in Hiſt. Eccl.* Tom. IV. pag. 137. *Sententia hæc eſt:* „*in Kormaki*
„*& Glumi vitis, memoratur* Dálkafel-
„darins, *quod idem eſſe videtur ac*
„Þorn *ſeu* Prjónn, *Spina vel acus,*
„*qua binæ fibulæ in utraque extremi-*
„*tate oblongæ fiſcuræ a parte pectoris*
„*conjungebantur, quæ ligula quadam*
„*veſti connexa fuit: hæc omnia fibulæ*
„*ſc. & acus* (dálkr *ſeu* Þorn og Prjónn)
„*pretioſa fuiſſe videntur, magnatum forte*
„*aurea, relinquorum forte argentea*
„*aut ænea. unde Epitheta viris* Þorna-
„tyr, *& mulieribus* Þornaná." —
Quantum ego obſervavi, mentio non ſit Dálks *niſi tribus locis, præter hunc noſtrum in* Cap. VIII. v. 5. 6. *nempe:*

1, *Apud Snorrium Tom. I. pag.* 18 *Edit. Havn.* 1777. Af Silfrinu var gierr Felldar-dálkur — og ſtód Dálkrinn L marka, hann ſendu þeir Eyvindi, enn Eyvindr let höggva í ſundur Dálkinn, og keipte ſer Bú med, i. e. *Ubi Danus interpres vertit Felldardálk,* Kappebord. *& Latinus per Fimbriam Togæ ornandæ, & mox pag. ſequenti, Eyvindus ipſe in carmine ornamentum hoc vocat* Felldarſtinga *Dano interprete vertente* Sølvbremmen *Latino autem Tunicæ Fimbriam, merito dubitari poteſt, an illud* Felldarſtinga *ſingularis ſit, an vero pluralis, quod ſcire nonnihil forſan intereſſet ad intelligentiam vocis* Dálkur, *& ad notionem ornamenti ita vocati.*

2. *In Gisla-Saga Súrsſonar* Cap. XXVIII. *edita Holum* 1756. *Locus cum Membr. Collatus ita habet:* Thorkiell hafdi girſkan hatt á höfde og feld gráan, gölldálk um Öxl enn ſverd i hende. i. e. *Thorkillus (in forum veniens)* „*Ruſſicum pileum in ca-*
„*pite geſtavit, & togam griſeam, Gull-*
„*dálkum circa humerum & gladium in*
„*manu: in margine autem Impreſſæ*
„*Gloſſa habetur* Gulldeiling edr Gull-
„búnadr upp um öxlena. i. e. *Di-*
„*ſtinctio aurea vel ornamentum aure-*
„*um ſurſum circa humerum ſe porri-*
„*gens.*

3. „*In Kormaks Saga* Cap. XIX.
„Kormakur ſat utar vid dyr i tial-
„denu og drack tvímenníng á Stein-
„gerde, og medan hann giörde þet-
„ta; ſtal madr frá Kormake dálki
„til ſpors, er hann hafde lagt af ſer
„felldinn, og er hann ſkildi tiltaka
„var, úr dálkrinn: Kormakr ſpratt
„upp og hliöp eptir &c." — og qvad Viſu — Dreingr úngr ſtal mic dálki, þá er drack á mey racka, vid ſkulum dálkinn deila ſem dreingir tveir úngir. i. e. *Kormakus exterius ad fores in tentorio ſedebat, & pocula cum Steingerda alternavit, in quo opere dum occupatus eſſet, homo aliquis ſurripuit Kormako Dálkum, irriſionis gratia*

gratia, nam ille togam depoſuerat; cum rurſus vellet eam aſſumere, Dálkus illa exemptus erat. Kormakus exſiliens hominem inſecutus eſt. — & carmen pepigit. Vir juvenis furtim ſpoliavit me Dálko, dum pocula commutabam cum virgine alacri, nos Dálkum partiemur (inter nos) tanquam duo viri juvenes. Summus Poëta & Antiquarius Eggerhardus Olavius *in Notis ad Poëma ſuum* Mána-mál *verſ. penult. per* Pararöd edur Kediu, *Fibularum ſeriem vel catenam Dálkum exponit, nulla ulteriore explicatione vel illuſtratione adjecta. Ex allatis locis e Snorrio & Kormaks Saga nihil concludi poteſt, quid, ubi in veſte, vel cui uſui Dalkr fuerit, Giſla Saga autem expreſſe locum Dálko deſignat circa humerum. Quid ergo aliud in re incerta faciamus, quam ut Eam ſequamur, & Dalk pro ſpintere accipiamus, præſertim cum* A. S. Dalc, *quod exponitur fibula, ſpinter eam acceptionem adſtruat. Sed cui uſui fuit Dalkr in humero? Non video fuiſſe ullum præterquam ornamentum ſolum ſicuti cirrus ille vel tæniæ penſiles, quas hodiedum in humero geſtant viri quidam militares majoris notæ. Utut hæc ſunt, non celabo meam tenuem opinionem, quod Dalkus fuerit faſcia vel tænia, ex qua pendebat* Tygil-Knífr: *in hanc opinionem eo veni, quod* Dalkr & Tygil-Knifr *ſint Synonyma, nam quod (telum) in Olafs Saga Triggvaſonar Skalholtina Editione* Tygil-Knifr *vocatur, id in Monachi Oddi Hiſtoria de eadem re loquente appellatur* Dálkr; Tygilknifar *autem collo appenſos fuiſſe, ope tæniæ in ſpiram formatæ certum eſt e Droplaugarſona Saga, quæ negat vergente ſeculo X pugiones balteo geſtatos fuiſſe, at contra aſſerit e collo faſcia penſiles portatos eſſe. Opinor ergo* Dálk *per Methonymiam dictum fuiſſe ligulum vel faſciam vel retinaculum, ex quo pugio ſupra dictus* Dâlkr *vel* Tygil-Knifr *pendebat; non tamen improbabile eſt, utrumque tam* Dálkr, *pugio, quam* Dalkr, *pugionis ligula, nomen accepiſſe a ſimilitudine aliqua cum ſpina piſcium. Quo cum convenit nomen proprium gladii Magni Regis* Fiſk-hriggr *appellati. in vita Sverreris,* Cap. XC. *quod verbo tenus ſignificat Dorſum vel ſpinam piſcis.* (*Dolki deſcriptio invenitur in Præfatione, ad Tom. 2. Snorrii pag. 7 & 8.*). *Cum voce* Dalkr *pugio convenit Germ. & Dan.* Dolch *& Gall.* Dague *item Dan.* Dagger, *Germ.* Degen *& noſtrum* Daggardr: Tygill, *ligula, Connatum eſt Germ.* Zuel, *habena, lorum, quod hic in tranſitu obſervo, neque prætereundum arbitror Gr.* δέω, *ligo, quo* Tygill *commode refertur. Simul advertendam cenſeo Analogiam, quæ eſt inter noſtrum* Dálkr, *ex mea ultima duplici acceptione, & Lat. ac Gr. Parazonium* παραζώνιον, *quod tam de pugione, quam de zona ejus uſurpatum eſt. Nunc ipſi lectori relictum eſto, quam notionem* Dálko *tri-*

tribuere velit, ſeu cujusmdi ornamentum hoc putet fuiſſe.

Dalr *m. Locus terræ humilis, lacuna telluris, item arcus.* dals ótta fiöll. Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm. 6 & 7. vid.* Fiöll. *Got.* Dalei, *Dan. & Belg.* Dal. *Alam.* Dal & Tal. *Germ.* Thal. *Cymr.* Dôl & Dôldir, *eſt locus humilis.*

Díſablót *n.* Cap. VI. v. 4. *a* Dis, *Dea, &* Blót *n. ſacrificia, idololatria,* at gá ei blotſins, Landnámabók *ſacrificia negligere: item in Hiſtoria* H. Krakii *vocatur Rex Adilſus* hinn meſti blótmadr, *ſummus idololatra. Poſt Chriſtianismum in malum abiit ſenſum, & ſignificat Diras, Ethniciſmum. Anglo S.* Blotan, *immolare. Belg.* Bloecken, *diris devovere. Cognatum eſt* Blód, *ſangvis, id enim in Sacrificiis res maximi momenti fuit, conf.* Kialnesínga Saga Cap. II. *vid.* Landnámb. *edit.* Hafn. 1774.

Dóttir *f. de Nuru dicitur* Cap. X. v. 4. *Island. vet.* Snor, Snör, *Dan.* Svigerdatter.

Dragna *n. lente ductari.* Kápan hafdi dragnat. Cap. III. v. 13. *Lat. traho & Island.* dreg, *idem.*

Dreyri *m. cruor,* dreyra ſvell *ferrum fortaſſe, vel etiam cruor gelatus, ejus* dynr *prælium vel ſtrages.* Cap. XXVII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 5. 6.

Drögvr *f. plur.* Cap. XIX. v. 4. *de oneribus equis impoſitis & bifariam diviſis, quæ inter portandum trahuntur, inde* dragna hroſs, *a Genit. pl.* dragna & hroſs *equi; ab* at draga *trahere, hodie vocantur* Klif, *plur.* Klifiar, *Dan.* Kløv, Kløvt-Sadel, *quod ab* at kliúſa *diffindere, quia onus clitillarium bifariam dividitur, æqua portione ad quodlibet latus clitillarii. conf. indicem nuper laudatæ Landnamæ.*

Drottinn *m. Dominus, poſſeſſor,* Fe er drottni glikt. *adag.* Cap. XIII. v. 13. *a verbo* at draga. *Ducere ut ſit dux proprie. Anglo-Sax.* Drihten, *eſt Dominus.*

at Dylia *v. act.* Cap. XIII. v. 9. *tegere, diſſimulare, inficiari:* eigi er þer at dylia þeſſa vinr: *& mox:* hann matti nú ey dylia, at eigi væri þetta fyri ſatt haft. *Ebr.* thil lel *eſt tegere, obtegere.* —

Dynr *m. ſonitus gravis, impetus ſtreperus:* Dyn-Niördr húna Limafiardar, *viri appellatio.* Cap. XXI. v. 8. *ſtroph. Carm.* 1. 2. 4. *cum* dynr & at dynia *conveniunt, Lat. tono, & Græc.* δονεω, *agito.* Dyn-fúſs, *unde* Dreyraſvells-dynfúſar Díſir. Cap. XXVII. v. 8. *ſtroph. Carm.* 5. 6. *vid.* dreyri.

Dyrkiálki *m.* (Dyrkalki, Dyrkalkr) *verbo tenus primum verti poteſt per carum caput,* Kiálki *maxilla, pro* höfut *caput,* höfut *pro* Dyr *animal. in ipſa verſione* Kiálki, *accipitur pro extremitate capitis, Extremum autem uſu venit pro præſtantiſſimo ſui generis apud antiquos: ita* Aſa jadarr, *Aſorum margo verbo tenus, appellatur* Freyerus *in*

Lokaſenna. *ad alteram verſionem attinent verba* Jónsbók. (*Codices legum Islandic.*) Þar ſkal mæta horn horni og hófr hóf, *ubi* horn, *cornu* & hófr, *ungula pro animalibus ponuntur.* — J. Olavius *arbitratur* Kálkr & Kiálkr *in his vocibus eſſe variatum ex* Jálkr *per quem* P. Widalinus *intelligit equum caſtratum, Norveg.* Jelk, *Germ.* Vallach. *Vid.* Th. S. Liliendal *in Script. Societ. Literat. Island. Tom.* 3. *pag.* 249 & 250. Jálkr, *quod groſſum eſt, inquit* Runolfus *in Gramm. Isl. pag.* 27. *neſcio quo fundamento.*

E.

Efni *n. pl. res, facultates.* at gánga á efni (hluta) eins, Cap. IV. v. 4. *conf. Gloſſ. Synt. item Indicem ad hiſtoriam* Gunnlaugi Vermilingvis.

Efniligr *adj.* — Madr, *qui indicia virilitatis præ ſe fert* Cap. II. v. 18. *ubi de puero adhibetur. Conf. mox laudatam hiſtoriam* G. Vermilingvis.

Egg-mót *n. concurſus aciei verbo tenus, re autem conflictus, certamen:* Cap. XXI. v. 10. *ſtroph. Carm.* 6. *ubi Genit. pro Ablat. cum præpoſitione poſitus eſſe poteſt: ab* Egg, *acies,* & Mót, *occurſus Græc.* ἀκή, ἀκίς, *acies, mucro. Alias* Eggmóts för *facile accipi poteſt de Itinere ad conflictum.*

Eidfall *n.* Cap. XXIV. v. 12. *omiſſio jurisjurandi, & inde ſequens perditio cauſæ. conf.* Arneſens Isl. Rettergang.

Eidr *m.* Cap. XXIV. v. 12. *conf. Gloſſ. Diatrib.* Glúmr ſkylldi vinna eid at III hofum i Eyiafirdi, *ibid.*

at Eiga *v. Habere, poſſidere.* At eiga vid einn [illt *ſubauditur*] *infeſtare aliquem,* Cap. VI. v. 8. *hic eſt idiotiſmus, ſed alias phraſis eſt mediæ ſignificationis, & notat: habere rem vel rationem cum aliquo quocunque modo, atque ſubauditur* Skipti, *quod interdum plene exprimitur, Gr.* ἔχω.

Eign *f. Poſſeſſio, fundus.* at drepá einn á eign ſinni Cap. IX. v. 7. *ab* at eiga *vide mox ſupra.*

Einæti *n.* einætum at eta eitt Cap. VII. v. 3. Einætt *appellari ſolet quod ita ſuapte fumo vel vento adjuvante comparatum eſt, edulium puta ex carne animalium, ut, licet incoctum, eſculentum ſit. hodie etiam effertur per* Siálfætt i. e. *ex ſe ipſo edule. Altera verſio ratione lingvæ per ſe quidem proba eſt, ſed non item ratione uſus. Nec enim facile occurrit:* at eta einætum *pro ſolitarium vel ſeorſim edere. Ab* einn *unus, idem,* & æti, *edulium.*

Eindæmi *n. Judicium privatum unius:* Cap. XVIII. v. 4. *Hic poſitum eſt pro* Siálfdæmi. Dæmi *in compoſitis Judicium denotat, ſed ſeorſim non exiſtit ea notione.*

Einfærr *adj Qui ſolus ire potis eſt* Cap. VIII. v. 8. færr, *eundo par, ire valens: ſenſu proprio hoc loco, ab* ek ferr, *eo.*

Einhleypr. *Adj.* [Einhleypíngr] Cap. XVI. 2. *item* XVIII. v. 12. *videtur vi vocis eſſe homo vel viator ſolitarius & comitatus expers.* Grimus *proſcriptus in* Laxdæla *magna fol.* 185. *Columna*

lumna 2. membr. ita vocatur. Hinc traducta eſt vox & reſtricta ad hominem coelibem, tanquam uxoris & liberorum ſocietate carentem, atque adeo exiis onere, quo magis ei licet ire quocunque vult. Anglo Sax: einlepig, aenlipig in pl. aenlidie, aenlipige, ſingularis, privatus, ſolus Dan. et leedigt Menneſke. — einhleypir menn & Bændr coloni opponuntur in Grettis S. hoc ſenſu vox einhleypr ſumitur in Jonsbókæ Kaupabálki Cap. IX. Hujus parallelum videtur búlauſs, quo idem Codex utitur in Framfærſlubálki Cap. XII. ab einn, ſolus & at hlaupa, currere.

Einhverr pro Serhverr Cap. I. v. var. l.

Einkagripir m. pl. res ſingulares vel unice eximiæ Cap. VI. v. 12. Einka ab einn, unus & Gripr res, pecunia.

Einn pron. & adj. numer. unus. at láta kónu eina, miſſam facere uxorem, vel ad verbum ſolam relinqvere Cap. XVI. v. 1.

Einlyndr adj. ſingulari ingenio præditus, ſuo cerebro gaudens. Cap. I. v. 3. Einlyndr og Skaphardr: Niala Cap. CXIII. Dan. Egenſindig, ſærſindet, eadem ratione, ab Einn unus, ſingularis, & Lyndr adj. quod a Lund, indoles.

Einurd f. (aliis Einord) audacia infracta, ab Einverd, i. e. in unum locum vergens, qvo etiam ſpectat adject. einbeittr, unice acuatus, vel audacia nihil recedens, ſed unice pergens & directa. Quidam putant Ardr & Aurdr eſſe meras terminationes, nihil ad ſenſum addentes, & ſic einardr, & einurd unicus, ſimplex, unitas, ſimplicitas, proprie & primario ſignificare, denique nonnulli hanc vocem derivant ab Einn, unus, & hardr duras, Dan. Haard Germ. Hart, ut hart Iárn, durum ferrum, transfertur etiam ad animum, ut hardr madr durus in perferendis laboribus, item immiſericors. Cap. XVIII. v. 9.

Ekki Ecki, adv. nihil, nullum; ab eingi nullus hann hafdi ecki í hendi. Cap. XVI. v. 8.

El n. procella tranſitoria. El eitt mun vera, Niálsſ. Cap. CXXX. Ala El, prælium Cap. XXVII. v. 17. ſtroph. carm. 3. Græc. αελλα, turbo, procella, jel vocant recentiores noſtri. Ali vid. ſuo loco.

Elldi-ſtockr m. Cap. VI. v. 9. occurrit in Niála Cap. CXXX. ubi Elldſtockr & Elldiſtockr, qvod utrumque Lat. interpres vertit per Titionem. Poteſt in noſtra hiſtoria accipi pro Trabe, qua focus exterius cingebatur. conf. Olafs ſ. Tryggv. Part. II. p. 76. & indicem Landnámab. ad vocem Set. Ab Elldr ignis, qui ſexaginta nominibus ſimplicibus in Edda inſignitur, & tamen plura ſuperſunt, & a Stockr, trabs, ſtipes, item ſponda, qvo cum convenit Græc. δοκος.

Elldvidir m. pl. — ö̈lldu, virorum appellatio poët. Cap. XXI. v. 7. ſtroph. Carm. 3. Elldr ölldu eſt aurum vid. Edda in convivio Ægeris. Vidr, arbor, item

item qui vincit, exercet, vel labore ſuo acquirit, e qua æquivocatione. denominatio illa trita aſſumta eſt.

at Ellta *v. act. perſequi, agitare, fugienti inſtare, fugare.* Cap. XII. v. 14. 15. *Græc.* ελαυνω, *agito, impello.*

Enn *adv. ex abrupto poſitum eſt, vocula continuationis ſive conſvetudinis.* Skip kom enn eitt ſumar *&c.* Cap. I. v. 4.

Er *pro* at, *quod, antecedente* þvi, *& aliquot verbis interpoſitis.* Enn þvi ſkylldu eigi ſekir menn þar vera, er Freyrr leyfdi eigi. Cap. XIX. v. 16. v. o.

Er *v. ſubſt. a verbo* eg er, var, at vera, *eleganter omiſſum.* Ovitrligt bragd at ſpotta ókunna menn Cap. III. v. 15. *item* barn at alldri Cap. XXIII. v. 8.

Eria *v. a. arare, hinc proverb.* Seint til vánar ſá mann eria *i. e. verbo tenus, ſero ad ſpem vidit hominem arare* Cap. VII. v. 2. *& tranſlatum forte fuerit ad res, quæ ſunt longi & incerti eventus (Dan.* lange Udſigter) *ut ſeges ex aratione, forſitan hac reſpondet per quandam exaggerationem Lat. proverb. ad calendas græcas i. e. nunquam.*

Eyrindislauzt *adv. fruſtra, ſine effectu negotii* Cap. IX. v. 6. *vid. Indicem ad* Gunnl. Ormstúng. Saga. *Scribitur &* Erende. *Aliud eſt* Erende *oratio vel ſermo. conf. cum Lat. oro. Græc.* ειρω.

Ex *f. ſecuris* Cap. XIV. v. 3. *alias ſcribitur* öx *vel* öxi, *in plur.* axir. *Videri poteſt de truncatum ab Græc.* αξινη, *aſcia.*

F.

Fadmr *m. amplexus, complexus* vígils felluzt í fadma Cap. XXVII. v. 17. *conf. Indic.* Landnámab. *ab* at fá *comprehendere.*

Færa *v. a. portare, vehere,* færa ſig í ætt Cap. VI. v. 10. *Gr.* φερω, *Lat. fero. Dan.* Føre, *Germ.* Führen.

Færazt *verb. medium, ſive intranſitiv.* at færazt á fætr. Cap. VI. v. 9.

Fæta *v. a. tractare, item verſari in, implicitum eſſe;* at fæta um vandrædi, Cap. XXV. v. 5. *forte ab* at fá *comprehendere. oppido in frequens, cujus loco veteribus uſitatum eſt* at væla um eitt. *Originem etiam trahere poteſt a* Fiöt *pro* fiötr *vinculum.*

Fagnadr *m. hilaritas, gaudium, item feſtivitas convivalis, convivium (Dan.* Tractement) þar var ei ſo mikil gledi ſem líklegt mundi þikia fyrir fagnadar ſakir. Cap. VI. v. 4. *ab* at fá, *accipere, complecti.*

Fálátr *adj.* Cap. V. v. 6. *parum geſtiens, pauci geſtibus hilaribus utens, ubi* fámáligr *&* fálátr *junguntur, a* fárr *paucus &* læti *geſtus.*

Fáng-brekka *f.* Cap. XIII. v. 1. Breckа *locus acclivis,* fáng, *lucta,* Cap. XIII. v. 2. *ab* at fá *præhendere, arrigere* hann feck í öxl konúngi, *præhendit humerum Regi,* Sverris S. Cap. XXIIX. *Hic autem* Fángbrecka *notare videtur locum certum in comitiis publicis ad luctas deſtinatum.*

Far-

Farfyſi *f. peregrinandi cupido* Cap. I. v. 19. *ab* at fara,*ire, proficiſci, &* Fyſe *v.* Fyſn *deſiderium, cupido.*

Farníng *f. vectura, commeatus liber, ſalvus conductus* Cap. XIX. v. 15. *in* Grágas *hoc ſenſu vox occurrit, ab* at fara, *vehere.*

Faſttækr *adj. Firmus in propoſito, conſtans,* Cap. I. v, 3. (*membrana habet* faſtækr *Euboniæ conſulens*). *Lat. Fixus.*

Fe *n. res, poſſeſſio, de re immobili.* Cap. IX. v. 10. audr fiár, *magna copia facultatum.* Cap. XI. v. 2. *ab* at fá, *acqvi ere.*

Fegætni *f. cura peculii, diligentia in tuenda vel ſervanda re ſua* Cap. XIV. v. 18. Fegæti *n. ibid. a* Fe, *pecunia, &* gæta, *ſervare, curare, cuſtodire.*

Felligudur *f. ſtragibus dedita Nympha bellica* Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 7. felli *hocce loco variatum vel contractum eſt ex particip. act.* fellandi *dejiciens, cædens.* felli *in compoſitis nomen eſt ſtragis, caſus.*

Fengr *m.* Cap. XXVII. v. 3. *Captura, & in ſpecie piſcium,* at hallda til fengiar: *ab* at fá, *capere, comprehendere.*

Feránsdómr *m. judicium bonorum Rei occupandorum.* Cap. XXVII. v. 6. 8. *conf.* Arneſens Isl. Rettergang. vard eigi háinn Feránsdómr *ibid.* háinn *peractus, patratus: part. paſſ. a verb.* at há, heyia. *agere, perficere; Lat. ago.*

Ferligr *adj. foedus, turpis.* at mæla ferligt Cap. XVIII. v. 11. *Fortè referendum ſit ad verbum* at fara *in pereundi & perdendi ſignificatione acceptum, ut primario notarit* Ferligr *pernicioſum. Conferri tamen poteſt Angl. vetus.* Ferly, *mirus, mirabilis, inſolens. Anglo ſ.* Færolic, Ferlic, *ſubitus, repertinus add. Angl.* Fear, *terror, timor, unde* Ferligr *foret horrendus.*

at Fífla *v. a.* Cap. XXII. v. 6. *pellicere ad amorem illicitum, lactare, pellicere ad ſe, ſollicitare pudicitiam, videtur eſſe a.* Fabula, *conf. Indicem* Landn. b. *cui cognatum eſt* Fíbl, *fatuus, quod itidem a Fabula.*

Fiöll *n. pl. montes, a ſingulari* fiall, Dalsótta fiöll, *ad verbum montes vallibus terribiles, i. e. valde eminuli vel prominuli.* Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm* 6. 8. *ab* at fela, *tegere, qvod montes obumbrent loca inferiora.*

at Fiölmenna *v. a.* Cap. IV. v. 4. — einn til hólms, *freqventi comitatu aliqvem inſtruere ad ſingulare certamen: a* fiöl *in compoſitis multum, magnus numerus, conv. Germ.* viel *& Græc.* πολυς.

Fiötra *v. act. vincula injicere, in ſpecie pedicas vel compedes* Cap. XXII. v. 10. *Græc.* πεδη, *pedica, compes, a* πους *pes:* πεδαω, *pedicis vincio: ita etiam Nobis* fiötr *a* fótr, *pes.*

Firadís *f. appellatio Deæ tutelaris* Cap. IX. 3. *ſtroph. Carm.* 4. *poteſt & verti, Diva proavorum, vel & Diva præfectorum, per qvos præfectos Vigfuſus, avus maternus Glumi, intelligeretur,*

tur, plurali numero pro ſingulari poſito. Firar eru Landvarnar menn, *Edda. diriv. ab* at firra, *removere & qvaſi propulſare hoſtem. Nonnulli originem ejus deſumunt a Præpoſit.* fyrir, *ante, & præ.*

Flavmr *maſc. agmen, turba, item impetus,* Göndlar flavmr Gefnar Cap XXVII. v. 20 *ſtroph, Carm.* 7 8 *vid.* Göndlar & Gefn. *Forte referendum ad* Fliúga, *volare.*

Fluga *f. Gladii vel haſtæ vel ſecuris nomen* Cap. XVI. v. 7 & 12. *item ibid. Aſteriſcus. Uſitate reſtringitur ad muſcam, ſed Verbum foret volucris vel qvodvis volatile: alluſione facta tam ad jactum, qvam acumen teli.*

Fleygardr *m. vallus, agger vel ſeptum navis; aut eſt mare ipſum, aut tabula ſumma lateris; ſi prius* Fleygards fyrr *eſt aurum, ſi poſterius, eſt clypeus aureis laminis ornatus.* Fleygards fyrr vidir, (firr-vidir) *virorum appellatio.* Cap. XXVII. v. 16. *ſtroph. Carm.* 5. 6. Fley *vel ab* at fliúga, *volare, vel ſine ambagibus a Græc.* πλοιον. *navigium,* πλεω, *navigo.*

Fleymarar & Fleymarir Cap. XXVI. v. 12. *v. pp.* Marr, *fulcrum, deſtina, tibicen, inde* Fley-marar *foret virorum appellatio,* Mó-grennir *autem Agricolæ vocabulum; conf. hanc Vocem &* Marar.

Flugumadr *m.* Cap. XVI. v. 4. *ad alium decipiendum, vel etiam occidendum ſubornatus, ſatis notum.*

Flytiendr *maſc pl. Sing.* Flytiandi, *pro motores* — máls, *in re nuptiali, pronubi* Cap. X. v. 8. *derivat. a verbo* at flytia, *promovere. Forte ab* at flióta, *innatare.*

Fokit *part. paſſ. ab* at fiúka, fokit yfir *nive vento agitata coopertum, vel obrutum.* Cap. VII. v. 9. — *qvod a Lat. Fugio, qvatenus Curro notat.*

Fól *n. fatuus, inſanis,* Cap. VI. v. 3. 8. *Gall.* fol & folie, *Stultus, Stultitia. Angl.* Fool, *ſtultus, Delirus, rationis expers. Ital.* Fola, *ineptiæ, nugæ.*

Fólkvöndr *m. haſtæ appellatio* Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 8. Fólk, *pugna, acies,* Vöndr *virga.* — Folkvandar felli-gudur *Deæ tutelatis appellatio.*

Forlag *n. fatum, ſing.* Cap. X. v. 4. *forte tamen hoc loco notat Facultates villicationi vel oeconomiæ inſtituendæ idoneas. a præpoſit.* for, *ante, pro, & a* leggia, *ponere.*

Forn Godordsmadr *vid.* Godordsmadr.

Forſtiórnarmadr *m. Curator* — Þíns ráds Cap. XVI. v. 3. *in* Viga-Skutu Saga Forſiá-madr *appellatur, ubi hæc eadem res narratur.* — Stiórn, *regimen, Gubernatio, Inſpectio.*

Fóru *Præt. infinitiv. pro* at hafa farit. Cap XXVII. v. 16. *ſtroph. Carm.* 5. *terminatio priſca & proba a verb.* at fara, *ire.*

Foryſta *f. Præſes, præſidium, Dux, ſpeciatim in re Oeconomica, procurator.* Cap. VII. v. 7. *ab* at veſa for, *præeſſe.*

Fóſtri *m. alumnus, nutricius, in ſpecie pædagogus, magiſter, puerorum manuductor.* Cap. XVII. v. 2.

Frænd-

Frændkona *f. de filia, blanditiam qvandam ſapit.* Cap. IV. v. 2. *a* frændi *cognatus, & hoc volunt eſſe a veteri* fría, *amare, Dan.* frie, *procari. &* kona, *mulier Græc.* γυνη.

Frændſeme *f.* — gód, *concordia inter cognatos,* Cap. III. v. 6. *a* frændi *vid mox ante, &* ſeme *terminatione vocis.*

Fráleikr *m. velocitas, alacritas* Cap. VII. v. 12. *ab adject.* frárr, *velox, citus, & lat. properus convenire videtur.*

Frama ſig *v. a. ad verbum, promovere ſe, ſive honorem & famam ſibi parere* Cap. VII. v. 14. *a* fram *porro, prorſum. inde* frami, *gloria, decus, progreſſus, promotio, cum Verbo,* at frama, *convenit Dan.* at forfremme, *& ſimplicit:* fremme, *qvod uſitatius effertur per* at befordre.

Framgavngumadr *m.* Cap. IV. v. 3. *ad verb. vir progeſſionis i. e. qvi ſtrenue in certamine progreditur, neqve ſibi parcit. a* fram *vid. mox ante, &* gánga *f. greſſus.*

Framkvæmd *f.* Cap. X. v. 1. *in rebus gerendis induſtria & ſedula cura, Dan.* Driſtighed, Flittighed, *Gall.* Activité. *ab* at koma einu fram, *ad effectum perducere qvid.*

Framlaga *f, productio ad effectum, negotii exſecutio.* eingi var framlaga Cap. XXI. v. 6.

Frídr *adj. formoſus, item præſtans, inſignis.* Cap. IX. v. 3. *vid. Gloſſ. Synt.*

Fryulauſt Cap. XXIII. v. 3. Fryia *verb. ad aliqvid incitare, impellere inſtigare:* þeſſi klædi fryia ydur födrhefnda: Laxdæla. Fryiuord, fryiunarord *n. pl. Hortatio ignaviæ exprobratione mixtæ ibid. Origo vocis incerta, ſed conferri tamen poteſt late Probrum.*

Fryiv-lauſt, *vide* Fríu-lauſt.

Fullting *n. vel potius* fulltíngr *m. alias non ita freqvens* Cap. XIX. v. 2. *auxilium,* at veita einum orda fullting Cap. VI. v. 8. *inde* ad fulltíngia, *opem ferre,* fulltingia einn Cap. IV. a. 1. *var.* 1. *ſuſpecta cum accuſandi caſu conſtructio. Utrumqve videtur eſſe ab* at fylgia, *comitari,* fylgi *n. comitatus, auxilium, &* at tiá, *præbere, ſunt, qvi ab Angloſax.* futtum *deriveut, qvod ſignificatione non multum diſcrepat.*

Fulltrúi *m. de Deo* Cap. XXIII. v. 23. *Patronus, in qvo fiducia præter cæteros collocatur* Cap. XIV. v. 3. *a verb.* trúa, *fidere.*

Furr, *vide* Fyrr, *qvocum* Furr *idem eſt.*

at Fylgia *v. neutr* — máli, *de Reo ſe defendente* Cap. VIII. v. 13. *item de actore* Cap. IX. v. 4. *Dan.* følge. *Angloſ.* Fylgan, Folgian, *qvorum omnium origo ignota.*

Fyrirkoma *v. ad interitum vel exitium redigere* — rádi eins Cap. VII v 8. *a præpoſit.* fyrir, *qvæ hic privationem qvandam involvere videtur, ſicut Per apud Lat. qvandoqve in compoſitis, ut in Perimo; & verbo* at koma, *qvod hic activam habet ſignificationem.*

Fyrr *m. Ignis* Cap. XXVII. v. 16. *ſtroph. Carm.* 5. *vid.* Fleygardr *&* Blik. *Græc.* πυρ, *Germ.* Feuer, *Angl.* Fire, *Dan.* Fyr.

Fyſiligr *adj exoptabilis, appetibilis,* þó konan væri fyſilig. Cap. IV. v. 5. *a* fúſs, *cupidus, avidus, pronus proclivis &* ligr *terminatio ut plurimum, ſunt tamen, qvi a* líkr, *Dan.* Lig *ſimilis, eam derivent.* — Fúſs, *a Gr.* ποτος. *Deſiderium qvidam deducendum putant, qvibus non refragor.*

G.

Gabba *v. a.* — einn, *ludibrio habere vel irridere aliqvem* Cap. III. v. 10. *Angl.* gabber *eſt nugari, jocari. Gall.* gaber, *Ital.* gabbare, *Belg.* gabberen, *Iſidoro in Gloſſis* Gabarus *exponitur Inſulſus, barbarus; Forſan rectius expoſuiſſet per Scurra.*

Gambra *v.* — yfir litlum manni, *glorioſe convillari qvem* Cap. IV. v. 8. *Græc.* κομπος *crepitus, jactantia,* κομπεω *&* κομπαζω, *crepito, glorior, adde Græc.* κναβος. *Sonitus, Strepitus.*

at Gánga *v. n.* — á efni eins Cap. IV. v. 4. á rettan hlut vid einn Cap. XXVII. v. 3. Gánga eptir einu, *perſeqvi, urgere, inſtare,* Cap. VIII. v. 10. gánga undan, *detrectare, ſubterfugere, recuſare.* Hann nente ei at gánga undan Cap. XIII. v. 16. Gánga á eins hlut, *jus alicujus violare* Cap. VII. v. 1. Gánga frá húſi, *alienas villas freqventare* Cap. XIV. v. 2. *inde* Húsgavngull *in* Grettisſ. *domi inqvietus, & alienæ viſandæ cupidus.* Húsgánga *ſing. &* Húsgavngur *pl. freqventatio domi alienæ,* Cap. XX. v. 6.

at Gángaz *v. cedere, procedere.* — eptir eins vilia Cap. II. v. 4. Gángaz at ſveitum. Cap. XIII. v. 1. Þat geingz, *procedit, ad exitum pervenit:* at málit gengiz Cap. XXII v. 16. *a verb.* at gánga. *Dan.* gange, *Angl.* Gang, *Belg.* gaan, ganghen, *Got.* gaggan; *omnia ab noſtro ſimpliciore* at gá, *Dan.* gaae.

Gardr *m. ſeptum, vallus ædium, item domicilium,* at gánga úr gardi Cap. IX. v. 1. *domo excedere; item area domeſtica:* at gánga úr gardi *ea excedere, diſcedere* Cap. XXI. v. 8. *vid. plura voce* Hönd. *conf. Gloſſ. Synt. Tamen commode referri poteſt* Gardr *& verbum* at Girda, *ad Ebr.* Gadar, *ſepſit, parietem ſtruxit,* Geder, Gader, *paries, ſepes.*

Gefa *v. dare, elocare mulierem,* Cap. XI. v. 3. 4. kona vel gefin Cap. XI. v. 16.

Gefn *m. Freyæ nomen, ejus* Göndlar Flavmr *turbulentus impetus, prælium.* Cap. XXVII. v. 20. *ſtroph. Carm.* 7. 8.

Gegniligr *adj.* Cap. VI. v. 7. *var. f. Urbanus, civilis, affabilis, comis, a* Gegn, *adverſus, coram, Germ in ſenſu* gegen, *& terminat. vocis* ligr, *cui reſpondet Latin. terminatio* bilis.

Geipan *f.* Cap. VII. v. 16. *vanitas & jactatio nugatoria, Garritus;* Geipni,

Gar-

Garrulitas ibid. var. a. at geipa *verb. act. blatire, garrire.* Cap. XXVI. v. 2. *var. d. a verb.* at gapa, *biare, oſcitare, Angl.* gape, *patere, biare, ore patulo ſpiritum ducere. Alam.* gipan, *Belg.* gapen, *Dan.* gabe. *Junius contulit Gr.* καφειν, *ſpirare, anbelare,* καπειν, *ſtare, ſpirare, idem obſervavit Anglis* to gabe *uſurpari pro immodice jactare; &* to keep a great gabing *exagerrata verborum volubilitate, latius atque inflatius quædam de ſe ipſo commemorare.*

Geiri *m. Ignis* Cap. XXVII. verſ. 17. *ſtroph. Carm.* 7 *&* 8. Geſtills geiri *v.* Geſtill.

eg Gell *v. n. acutum vel tinnulum reſono: de enſe:* Gellr í hattarfelli Cap. XXI. v. 7. *ſtroph. Carm.* 5. 6. *infinitivum facit* at gialla, *cui cognatum* eg gel, *præt.* gól, *cano. quæ omnia referenda ad Ebr. ad* Kol; *vox.*

Gerdar *f. pl.* Cap. VIII. v. 8. *Dan.* Ruſtning. *Gall.* Eqvipage. *Lat. habitus, armatura, ab* at geta, *cingere, inſtruere.*

Gerva *adv. in promtu,* hönum liggr talit gerva, *ſermo illi in promtu eſt, paratum habet, quod canat* Cap. XXIII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 5. 6. — Gerr, *paratus.*

Geſtill *nom. propr. piratæ* Cap. XXVII. v. 17. *ubi pro Odini nomine acceptum eſt ex eo fundamento, quod Odinus & Reges marini quædam nomina propria habeant.* Geſtils-geiri, *aurum.*

at Geta *v. a. præbere, item nanciſci,* at geta koſt, *matrimonio potiri,* Cap. XI. v. 3. Geta konu til handa ödrum Cap. XI. v. 16.

Gil *vide* Gliúfr.

Gilldr *adj. amplus,* Gild húspreyia Cap. X. v. 6. *forſan* gilldr *a valeo. confer. Gloſſ. Diatrib. voce* geld.

Glapalldi *m.* Cap. VII. v. 16. *var. b. vid.* Glópaldi.

at Gleipa *v. act.* Cap. XXVI. v. 11. *devorare, deglutire, ubi metaphorice ponitur pro aviditati ſuæ ſatisfacere; ſi lectio ſit ſincera; cognatum huic eſt* at glepſa. *conferri poteſt Latin. glutio & glubo, & ſi ſenſus in hoc poſteriori aliquid diſtet a lat. beluo; Gall.* glout, glouton, *Angl.* glutton *vorax, lurco.*

Gliúfr *n. maxime in plurali uſitatum, fauces amnis præruptæ, alveus præruptus, & per metonym. adjunct: ipſa crepido rupis, ab* at kliúfa, *findere, quaſi* kliúfr. *Simili literarum cognatarum transmutatione,* Gleif *pro* Kleif *invenitur in Edda* Cap. XVI. v. 9. *conf.* 15. Gil *n. Synonymum eſt το* Gliúfr, *quod reſpectu Etymi æquivalet cum* Giá, *fiſcura, biatus, gurges. Voce cognata τω* gapa, *biſcere &* Gap, *biatus, quod a Græc.* χαω, *bio. Adhuc villæ aliquot in Islandia nominantur* Gil *ratione ſitus.*

Glópalldi *maſc.* Cap. VII. v. 6. *nobis alias* Gapi, ángrgapi, *Germ.* Maulaffe, *Dan.* Taabe. at glápa á eitt. *Dan.* gloe paa et, *videntur huic eſſe cognata: vecors, minus acutus,* Strandarglópr

occur-

occurrit in Sturlúnga, *ita vocatur vector, nave ſoluta in portum veniens, & ejus abitum elonginquo proſpiciens, conf. Gloſſ. Synt. in* Glæpr, *ſunt, qui* Glópr *a* κλεπω *derivent.*

Glum *n. vel* Glumr *maſc.* Cap. VII. v. 1. *v. i. Strepitus tinnulus & bilaris, a v.* eg glym, *reſono,* Glaumr *bilaritas incondita, immoderata. ſtroph. Carm.* 3. Glúmr *nom. pr. Viri videtur eſſe Sonorus, argutus, vi vocis.*

Godordsmadr *m. Pontifex. præfectus Curialis. Dan.* Herreds-Høfding, Forn-Godords-madr. Cap. I. v. 1. Grágas: *in* Þingſkapaþætti: „Skal godi hverr nefna mann i dóm er fornt godord hefir ok fullt. en þav eru full godord ok forn er III þing voro í fiórdúngi hverium, en Godar III i þingi hveriu, þá voru þíng óſlitin. i. e. *Pontifex quilibet nominet aſſeſſorem in judicio, qui ſc. pontifex, priſcos habet Pontificatus & plenos; pleni, autem & priſci pontificatus ſunt, ubi tres toparchiæ erant in quavis quadrante, tres autem pontifices in quavis toparchia. Tum Toparchiæ erant indiviſæ. De origine Toparchiarum* (Þínganna) *conſule Arii Sched. pag.* 25. 26. *ex editione Buſſæi, & Landnámab. edit. Hafn.* 1774. *part.* IV. Cap. VII. p. 300 & 301. *Novos Pontificatus veteribus aliquid detraxiſſe omni dubio caret, ſed quantum id fuerit, non invenitur determinatum, credibile eſt, id dependiſſe ex gratia populari novorum Pontificum; Qva occaſione novi illi Pontificatus inſtituti fuerint, videmus in* Niála Cap. XCVIII. *quæ expreſſe dicit in boreali quadrante, duos tales fuiſſe inſtitutos, inde colligere eſt unum ad minimum in quavis cæterarum quadrantium fuiſſe introductum. Hoc illuſtratur ex Grág.* Þíngſkapa þætti, ver ſkulum eiga dóm inn femta. enn ſá heitir fimtardómr. mann ſkal nefna í dóm þann fyrir Godord hvert het forna, n'u menn úr fiórdúngi hverium. Godar þeir er en nyu Godord hafa, þeir ſkulu nefna eina tylftena i dóminn, þá verda fernar tylfternar, ero þá menn tólf úr fiórdúngi hverium med þeim, i e. *Quintum judicium habeamus, quod vocatur quinionis judicium: unus aſſeſſor in id judicium nominator ex quolibet priſco Pontificatu (atque adeo) novem viri ex qualibet quadrante. — Pontifices (autem) qui novos Pontificatus tenent, nominanto (etiam) unam Dodecadem ad hoc judicium, tum exiſtunt quatuor Dodecades, & ſic duodecim aſſeſſores e qualibet Quadrante ſunt, iis (quia novis Pontificibus nominantur) ſub eo numero comprehenſis.*

Gódr *adj. bonus* — at þikia einum, *in pretio vel deliciis eſſe alicui, de annulo occurrit,* Cap. III. v. 16. *item de cane in* Biarnarſaga Hytdælakappa. hönum þótti hundrin gódr *item de perſona in* Giſlaſaga Súrsſonar: þó mer þiki Veſteinn gódr. *Gr.* χαος. *bonus, acceptus.*

God-

Godreid *f.* Cap. XXI. v. 10. *ſtr. Carm.* 4. reid, *vectatio, equitatio,* at ríða, *in ſublimi verſari l. ferri, alte eminere, item vehi, equitare. Alias* Reid, *rheda, ita fulmen. Gr.* ερειδω *innitor.*

Göndlar, *Genit. a Nominat.* Göndul *f. Erinnys bellica.* Cap. XXI. v. 7. *ſtr. Carm.* 5. *ejus* Grind *ſcutum, quod homines adverſus ejus impetum tuetur, hujus* Logi *enſis.* — Stafn-Göndut *vid.* Stafn Göndlarflavmr Cap. XXVII. v. 20. *ſtroph. Carm.* 7. *vid.* Gefn. — Göndul *forte ab* at gana *improvide ruere; confer tamen Græc.* κονδυλος *Lat. condylus, nodus articulorum, & adverte ſimul quod* Göndul *in lingva noſtra tricas ſive nodulos in filis & funibus implicitos denotat. — inde verbum eſt* at göndla (gönnla) *&* göndlaz *tali modo implicare vel implicari, adeo* Göndlarflaumr *accipi poteſt pro perplexo ſeu confuſo, turbido impetu.* Göndlir *m. qui implicat, impedit, ambages nectit, trico, Odini vocabulum.*

at Grafa *v. ac. fodere, eruere terram,* — um eitt, *circumfodere, transl. indagare, eruere rem, ſcrutari.* Cap. XXIV. v. 3. *Ebr.* Caphar, *fodit, effodit. metaphoric. perveſtigavit, perſcrutatus eſt. Per literarum transpoſitionem, metaphora in utraque lingva mire convenit.*

Grindlogi *m.* Göndlar Cap. XXI. v. 7. *ſtr. Carm.* 5. Grind *proprie ſeptum vel foris oblatrata, transl. omne munimentum,* Göndlargrind *vid,* Göndlar; *iſtius* logi *flamma i. e. clades vel peſtis eſt enſis.* Grind *ab* at greina *diſcernere, disjungere, & hoc a Græc.* κρινω, *diſcerno.*

at Gróa 1*a. præſ.* ek græ, *præt.* greri *vireſcere, efforeſcere, germinare, creſcere, item coïre, coaleſcere, de vulneribus. — transl. de amicitia rupta:* þat greri alldri um heillt med þeim Cap. IX. v. 12. *Angl.* grow. *Angloſ.* grovan. *Dan.* groe, *Belg.* groeyen, *vet. Belg.* groven, *grandeſcere, creſcere, haud abſurde duci poſſunt a Gr.* χροα, *color, ob lætum germinantium colorem.*

at Gumſa *v. a.* — einn, *ludificari qvem, illudere cui.* Cap. II. v. 6. *conferri poteſt Gr.* κωμος, *lat. comicus, & Noſtr.* Kym *irriſio. Angl.* Game *Ludus, & Noſtr.* Gaman *huc quoque pertinent. Adde Gr.* κομπος, *crepitus, jactantia; quo ſi ad* Gumſa *referretur, foret glorioſe inſultare cui.*

H.

Hætta *f. pro* Hetta *videtur poſitum, nulla bona nec imitanda ſcriptione* Cap. XXVII. v. 18. *ſtr. Carm.* 1. Hætta Hángatyſs, *Galea, quod uti &* hetta *vid. ſuo loco.* Hætti *pro* Hetti *eodem modo poſitum arbitror, ibid. var. q. hoc a nominativ.* Höttr. *quod vid.*

Háinn *vid.* Feránsdóm.

at Hallda *v. a.* — upp, *ſuſtinere, conſervare.* Cap. VII. v. 4. *ubi habetur*

tur at hallda upp rádi eins. *vide Gloſſ. Synt.*

at Hallmæla *v. a.* — vm eitt, *opprobrio vertere.* Cap. XXII. v. 14. Hallr, *inclinatus, obliqvus, detortus, &* at mæla, *loqui.*

Handſöl *n. pl. Stipulatio,* at láta handſól ſín af einu. *Stipulationem ſuper aliqua re reſignare vel ei renunciare.* Cap. VII. v. 10. *talis autem Stipulationis certus titulus vel jus in re, conſequens fuit. ab* handſöl *variatum eſt & Dan. & Angl.* handſell, *mercimonii divenditi primitiæ, primæ vel matutinæ venditionis auſpicium, ab* hönd, *manus, &* ſelia, *dare, tradere; ergo* handſöl *Noſtr. vi vocis denotans dextræ dationem.*

Hángatyrr *vid.* Tyrr.

Han, Hún *pronom. abundanter antepoſitum nominibus propriis.* Er hún Vigdís ſá han. Cap. VIII. v. 8. Snarar han at hönum Sigmundi *ibid.* v. 7.

Hardgerdr *adj. a ſe durus, rigidus, firmus* Cap. XXI. v. 8. *ſtroph. Carm.* 2.

Hardſlægr *adj. difficilis deſectu.* Hardſlægr var Hríſateigr, *translat. dictum ab area ipſa fæniſecii, a conflictu in in ea habitum.* Cap. XXIII. v. 11. at ſlá *in ſpecie eſt deſecare gramen, unde* ſlægr, *ſecabilis, qui poteſt ſecari, de tali agro vel terra.*

Hárr *adj. comatus, capillatus hoc vel illo modo, in compoſito* Rett hárr Cap. V, v. 6 *ab* hár, *crinis.*

Hattarfell *n. Capitis appellatio Eddica,* Fell *eſt mons minor, ab* at fela *operire, tegere, celare, nam montes operiunt, loca humiliora ſua umbra; &* Hattr *pileus quod conv. cum Germ.* Hütten, *ſervare, Dan,* at hytte *idem, ergo* Hattarfell, *quaſi tellus vel baſis pilei (ſiquidem mons ſine dubio eſt pars telluris, & caput eſt ſummum in corpore hominis)* Cap. XXI. v. 7. *ſtroph. Carm.* 6.

Hávadamadr. Cap. XVII. v. 1 & 4. *quod ab* hárr, *altus &* at vada, *graſſari. hic ad hominem protervum & inſolentem refertur.*

Haukr *m. accipiter, a Poëtis adhibetur ad excellens quoddam in ſuo genere diſignandum,* Hauksauki, *inſignis magnitudo. Forte a lat. Uncus, Gr.* ογκη *vel* ογκινος, *quo pertinet quod* haukr *Nobis vocatur hamus magnus in linea piſcatoria.* Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 2.

Hauſt-þíng *vid.* Þíng.

Hedinn *nom. propr. Regis maritimi celebris, ejus* dríſa *i. e. (nivea tempeſtas) prælium* Hedins dríſu-líf, *ætas bellicoſa vel bello apta.* Cap. XXVII. v. 20. *ſtroph. Carm.* 3. 4. *Appellative eſt amiculum (Gr.* χιτων *tunica) ab* húd, *pellis, Gr.* κευθω, *tego conferri poteſt.*

Hefir *verb. auxil. præt.* hafdi *cum ſupino omiſſum haud ineleganter.* — Gengit lengi at óſkum líf. þitt *pro* hefir gengit. Cap. VI. v. 7. *& mox* Engin hnecking komit vegs þíns *ibid.*

Hegat

Hegat *adv. huc* Cap. I. v. 10. *item* Cap. XIV. v. 5. *hodie & olim uſitatius* híngat.

Heill *n. auſpicium.* illu heilli at fara Cap. III. v. 3. *Germ.* Heil, *Dan.* Hæld, & heel *adj. convenit ſenſu quodammodo, ab* heill, *integer.*

Heima *adverbial. poſitum,* at vera heima med einum, *domicilio apud aliquem uti* Cap. XV. v. 3. *in ſpecie de operariis dicitur* ad verda heima, *in loco vel functione operarii. Nominat. vetus fuit* heimi, *cujus genit.* heima, *domi & domus.*

at Helga *v. a.* Cap. XXVII. v. 11. — Þíng, *certa verborum formula adhibita pacem in foro ſancte obſervandam omnibus indicere, hodie* at ſetia Þíng *idem. ab* helgr, *quod contractum ex* heilagr *adj. ſacer, ſanctus. cujus de origine non convenit inter Etymologos; Ego vix dubitarem eſſe a Gr. αγιος per inſertionem litt. L.*

Hendiſámr *adj. tagax, ad aliena contrectandum promtus, qui ſiniſtra manu non recte utitur, ſummanus,* Cap. XVII. v. 2. *ab* eg hendi, *præbendo,* hönd, *manus &* ſamr *terminat. quod deditum, inclinatum interdum ſignificat.*

Heradsbreſtr *m.* Cap. XXI. v. 8. Herad, *vicinia, pagus, eſt, qui derivet ab* her, *populus, multitudo, & ad terminat. vocis. Eſt & qui a Gr. χωριον ductum velit, conf.* Arneſens Isl. Rettergang; & breſtr, *fragor, ab* at brióta, *frangere, Dan.* briſte, *diſſilire.*

Heradsſtiórn *f.* Cap. XX. v. 10. *moderamen rei politicæ, (rei publicæ) in territorio, ab* Herad, *Regio, vid. mox ante, &* Stiórn, *Regimen, directio, a verb.* at ſtyra, *Dan.* ſtyre, *gubernare, regere.*

Herbergi *n. cubiculum, conclave, ædes, ædificia.* Cap. I. v. 15. *ab* Her, *populus &* at byrgia, *tegere.*

Her-veig *f.* (Horveig, Hörveig *corrupta ex* Hiörveig *ſangvis*) Cap. XXIII. v. 18. *ſtroph. Carm. 6. ab* Her, *bellum &* veig, *potus vegetans vel inebrians, vocabulum Cereviſiæ in* Alvismálum. Hiörveig *forte ſine dubio pro cæteris lectionibus reponendum eſt, ad verb. gladii liqvor vel potus inebrians;* Hiörr *eſt enſis.*

Heſſir *pro* Herſir *m.* Cap. III. v. 6. *var.* *. r *ante* ſ *haud raro tranſit in* ſ *ut* beſſerkr *pro* berſerkr *in Grettisſ. confer Eddam. ubi* lendir menn & herſar *ſunt iidem, item Sn. Sturlſ.*

Hetta, Hetti *vid.* Hætta, Hætti.

Hey-verk *n.* Cap. VIII. v. 1. Hey, *a Gr.* εια, *herba, gramen.*

Hialli *m.* Cap. XVI. v. 5. *abacus oblongus vel ara olivi, ab* at hallda (upp) *ſuſtinere.*

Híbyli *domus, ædificium.* Hibylabreſtr, Cap. XXI. v. 8. *var. r. ubi de orthographia vocis ſententia fertur.*

Hídi *n. Luſtrum vel latibulum ferarum, urſorum parvorum in ſpecie.* Cap. III. v. 13. *inde* hídbiörn *ibid. var. b.* Þat var úngr biörn nykominn úr hídi, *ubi* hídi *nidum forte ſignificat.*

hídi angl. abdere, abſcondere, defendere. Angloſax hydan, ahydan, behydan idem. inde hyde Angl corium, pellis. Angloſax. hyd. Belg. huyd. Alam. hut. Dan. Hud, forte a Gr. κευθειν, tegere, occultare.

Hiörveig vid. Herveig & Hörv ig.

Hirdir m. Cuſtos. Vínshyrdir foret vini receptaculum, vel cella, ejus Sif mulieris appellatio Cap. XXIII. v 18. ſtr. Carm. 2. vid. Vín. item Sif, at hirdi — Sif (per hyphen) extrito ſ. ut hirdi in Gen. neut. hic intelligendum ſit, notat receptaculum quanquam iſta vox ſit inaudita. ab at hirda v. act. curare, ſervare, Lat. curo. Græc. ωρεω, curo.

Hirdzla f. receptaculum, ſcrinium, ciſta, Theſaurus, Gazophylacium Cap. I., v. 15 ab at hirda, vide mox ante.

Hlavdukálfr m. Cap XIV. v. 5. vitulus in foenili ſaginatus, ab at hlada, congerere, accumulare, conſtipare, & kálfr, vitulus, vid. Gloſſ. Synt.

Hlavgligr adj ridiculus Cap. XI. v. 10. rara ſcriptione, pro hlæiligr, hlægiligr, quod ab at hlægia, hlæia ridere, Gr. γελαω, rideo. Dan. leer. Germ. Ich lache.

Hlummr, in compoſita voce, árar-hlummr, vide ſequ

Hlunnr m. Cap. XXVII. v. 15. var. i. Arar hlumr, manubrium remi. illud hlunnr ad verb. eſt baſis, fulcimentum, i. e. pars remi cui manus innititur vel incumbit inter remigandum. At hlinna, fulcire, ſuffulcire, ſublevare. Dan. læhne ſig paa eller til en Ting, conveniunt cum hlunnr, Eriſma navis. Origo quærenda eſt in Græc. κλινω & Lat clino. Hlummr videtur eſſe a Lámr, quod Pars manus in Edda eſt, ſine dubio vola ſive cava manus, a Gr. λαμβανω capio, ſic foret Ararhlummr verb ten. manubrium remi, tanquam ejus λαβη, anſa, prabenſio.

Hlutgirni f. pro hlutſemi, negotii alieni cura, ut naſutorum mos eſt, Cap. XI. v. 17. deriv. a Hlutr, res, negotium, & girnd, cupiditas, giarn, cupidus. conf. Gloſſ. Synt.

Hlutr maſc. negotium, res, πραγμα. at eiga hlut i febó um, ſe interponere in mulcta, ſc. ut acceptetur Cap. VII. v. 4. at eiga allan hlut í, at &c. Cap. VIII. v. 6. Conf Cap XXVI. v. 4. 2do. ſignificat Sortem, quæ ſignificatio ſine dubio voci primaria & propria eſt, voru ſettir hlutir til, er naſt ſkyldi ſitia Aſtrídi Cap. IV. v. 1. Angl. Lot, Dan. Lod, Belg. Lot, Alam Loz Angl. ſ hlet, hlyt, hlott, Goth. hlauts. Gr. λαχος, Sors, adde Gloſſ. Synt. in hlyt.

at Hlyda v. imperſ. convenire, ſuccedere. Eingum ſkal hlyda, at gabba hann. Cap. III. v. 10. Variatum in ſenſu, ab Hlyda, auſcultare, obedire, obſequi.

Hnekki-Stikill. m. Cap. XXIII. v. 10. Corniculum acutum ad cohibendum vim apium. Hneckia, repellere, & Stikill ab at ſtínga, pungere, Gr. ςιζω pungo. ςιγμα, punctum: conferri poteſt.

Hnyk-

Hnykkia *v. a. arripere, captare, cum ſubito niſu trahere vel extollere.* Hann hnykti upp elldiſtocki Cap. VI. v. 9. *forte ab* at hneigia. *Lat. Stilus, Stimulus, flectere, torquere. Ebr.* núa, *movit ſe, commotus fuit, item* nadach, *impulit.*

Hönd *f. manus. de tempore*, at fara i hönd, *appropinquare, imminere* Cap. VII. v. 9. *ſimilis Idiotismus noſtratium eſt* at gánga í gard *de tempore appropinquante.* — hvad er þer á höndum *ad hominem ſuplicem dictum.* Cap. XVI. v. 2. veria höndur ſinar. Cap. XXIII. v. 8. *conf. Gloſſ. Synt.*

Hörveig *vid.* Herveig. *Putat tamen J. Olavius* Hörveig *procedere eodem ſenſu ac* Hiörveig.

Höttr *m. capitium, cidaris, in Dativo* Hetti, — Hángatyſs, *Galea.* Cap. XXVII v. 18. *ſtroph. Carm.* 1. *var.* 9. *ab* Hattr, *pileus, cidaris. Dan.* Hat. *Gr.* κευθω, *tego, occulto.*

at Hoka *v. n.* Cap. XXII. v. 16 vid hoki þer; *quod interrogative accipiendum: videtur cognatum* at húka, hika, *&* hvika, *item* hokinn, *incurvatus, contractus membris. — Adde* at Hokra, *incurvum incedere, &* hokraz *idem. item* hokr. *n. vacillatio, unde* Bú-hokr, *oeconomia paupera, & debilis. Conf. Germ.* wacheln. *Dan.* at vakle.

Holluſta *f. Benevolentia Propenſio animi erga aliquem, affectus propitius.* at veita einúm holluſtu, *de ſuperiore erga inferiorem (non eſt valde tritum in hiſtoriis, (ne quid dicam de ſermone moderno)* Cap. XI. v. 17. *contra frequens eſt in Codice legum in formulis juramenti:* Sva ſe mer Gud hollr, ef eg ſatt ſegi, gramr ef eg lyg, *ita mihi Deus ſit propetius — iratus, ſi — ubi* hollr *&* gramr *ſibi opponuntur, Dan.* Huld, *&* Hyldeſt. *Eſt, qui* hollr *a Gr.* ιλαος, *propitius, derivet.*

Hólmr *m. inſula, ſubſtituitur ex legibus Eddicis pro terra poëtice:* Hólmshiálmr *tegmen, umbella, vel Galea telluris, Cæli appellatio* Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 1. Hólmsgánga *f. inde, certamen ſingulare legibus circumſcriptum & determinatum.* Cap. IV. 4. Hólmr, *arena talis certaminis certis terminis circumſcripta.* At fiölmenna einn til hólms *ibid. v. ibid.* Hólf *&* at hólfa, *locus diſcretus, in loculos diſſecare.*

Hrafn *m. corvus.* Sæfar Hrafn, *navis appellatio* Cap. XX. v. 8. *ſtroph. Carm.* 7. *ejus* beinandi, *eum (vel eam) dirigens, viri appellatio ibid. v.* 7 *&* 8. *a Rapio volunt derivatum, conferre tamen licet Gr.* ερεμνος, *niger.*

at Hrióta *v. n. ſparſim vel raro cadere*, og hrutu úr augum hönum tár Cap. VII. v. 17. *forte a Lat. ruo. Aliud eſt* hrióta, *ſtertere verbum factum per onomatopœam.*

Hrodſkotadr *adj. in neutr.* hrodſkotat Cap. VII. v. 1. *var. l.* — Hrod *neut. ruina vaſtatio, clades, diſpendium, ab* eg ryd, *dejicio, ruo act.* Skota *vide ſibi.*

Hrókr *m. homo celſus*, Cap. IV. v. 8. *var. n. conf. Indicem* Húngrvaka, *add. Lat. erigo, erectus.*

Hrúga *f. acervus, cumulus congeries in altum ſurgens* Cap. III. v. 1. *conf. Lat. rogus & verbum corrogo. Cognatum eſt* Hraukr, *acervus in formam Pyramidis ſurgens.*

Hrunki *m. vox obſcura & inaudita: forſan ex circumſtantiis notat hominem grandem & informem; cum priori ſenſu convenit* Skrúnka & ſkrunkuligr. *Dan.* ſkrumpen. *conf.* hrukka, *Lat. ruga.*

Hverneg *adv. quemadmodum* Cap. II. v. 7. *interrogative pro* hve.nveg, *unde variatum eſt* hverninn.

at Hugga *v. a.* hiam herveig (Hiörveig) *cædem patrare, ſangvinem fundere.* Cap. XXII. v. 18. *ſtr. Carm.* 5. 6 ab hugr, *animus, quaſi animum addere. vel animoſum reddere. conf. Synt. Gloſ.*

Hugkvæmr *adj* Cap. XXVI. v. 7. *Circa minutios ſollicitus memor conſulendi in futurum. ab* Hugr, *animus & a* koma, *venire quaſi in memoriam vocans ſibi hoc vel illud.*

þat Hugnar *verb. imperſ. gratum eſt, complacet.* Cap XIII. v. 6. *ab* Hugr.

Hugr *m. animus, indoles.* at leggia lítinn hug á einn, *abhorrere ab aliquo* Cap. I. v. 3. *Conf,* at Hugga *ſupra, item Gloſſ. Synt.*

at Húka *v. n. incurvatum ſedere, vide* Hoka.

Húnn *m. proprie pullus urſi.* Limaſiardar húnn, *navis appellatio, hujus* beinandi, *viri appellatio* Cap. XXI. v. 8. *ſtroph. Carm.* 1. 2. 4. *Lat. binnus conferri poteſt.*

Húsgavngvr *m. vid.* at gánga.

Huspreyia *f. materfamilias, matrona,* Cap X. v. 6. *hic & ſæpius ſcribitur per p. loco f. recentioribus magis uſitati, attamen multi e vulgo noſtrate adhuc efferunt per p. ab* hús, *domus &* freyia, *domina.*

Hybíle *n.* Cap. XXI. v. 8. *var. r. vid.* Híbíle.

Hyggiliga *adv. prudenter, cogitate, conſiderate, cordate.* Cap. VI v 7. *proxime ab* at hyggia *verb. &* hyggia *f. cogitatio, mens. quod ab* hugr, *animus. Gloſſ. Synt.*

Hykk (hyck). Cap. XXVII. v. 16. *ſtr. Carm.* 5. *Contractum ex* hygg ek, *credo, opinor, exiſtimo, ſcio, ab* Hugr, *animus conf. vocem præcedentem.*

I.

Jamrædi *n.* at mæla til Jamrædis, *compar matrimonium (æqualem conditionem) poſtulare* Cap. X. v. 9. *a* jafn, *quod membrana noſtra in compoſitis ſcribere amat per* jam, & rád, *conditio*, rædi *interdum in compoſitis, ſed vix unquam ſeparate.*

Jardfäll *n. chasma, hiatus diſruptæ telluris.* Cap. VII. v. 9. *a* Jörd, *terra,* Fall, *labes. ab* at falla, *cadere. Dan.* falde, *Belg.* vallen.

Jarlar

Jarlar *m. pl Bellatores, heröes, Principes viri, præfecti.* rudda eg ſem Jarlar mer til handa (landa) Cap. XXVI. v. 11. *ſtroph. Carm.* 1-4. *ſed tamen* Vandils Jarlar *poteſt ibi conjungi, hoc modo*: Vándill, *Rex marinus; ejus* Jarlar, *miniſtri, ſatellites in bello, piratæ, quorum more* Glumus *dicit ſe gloriam & rem ſibi acquiſiviſſe. — Si* Jarl *pro famulo accipi debeat, ut videtur ſignificare in Edda Sæmundi his verbis;* Hladit er Jarlar eiki köſtinn *derivari poteſt ab Gr.* ωρεω, *curo, ut ſint Cuſtodes, Ibre derivat in Gloſſar. ab Herus, herilis: nonnulli ab* Ar, *labor, quidam ab* Erill, *labor improbus, ſed ubi exiſtit* Erill *in priſcis monumentis? Quidam etiam ab* Jara, *pugna, ut* Jarl *proprie ſit Bellatar. ut* Hevſir *ab* Herr *Bellum: Conferri tamen poteſt* Hiallr, *gradus, ſcamnum in montibus, ſuſtentaculum, ſuſtentamentum.*

ek Játti *pro* játa *vel* játta Cap. III. v. 11. Já, *imo,. Ebr.* iaath, *conſenſit.*

Illa *adv. male* — at vera til eins, *male aliquem tractare.* Cap. III. v. 5. *hodie effertur:* at vera illr vid einn.

Illmæli *n. Calumnia, accuſatio maligna & ficta, crimen falſo objectum* Cap. VII. v. 9. *Gall.* Chicane, *a* illr. *pravus, malus, &* mæli, *dictum, vox, quod raro hoc ſenſu ſeparatim exiſtit.*

Im *terminatio Conjunctivi* 1*ma perſ. plur. priſca & proba*, leitim Cap. III. v. 14. vaxim Cap. X. v. 6. ættim Cap. VIII. v. 1. &c.

Iſúngr *m. Capitis velamentum muliebre neſcio quid aut unde, in Edda Snorr.* Iſúngsjörd *muliebris appellatio*, Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 3. 4. *Dan.* Iſſe *eſt vertex capitis. Conferri poteſt* ις, ινος, *fibra, robur, vis, nervus, unde* ινιον *occipitium, poſterior colli pars.*

K.

at Kalla *v. a. vocare* — til ſín, *invitare ad convivium.* Cap. XX. v. 8. *ita etiam Latin. vocare adhibetur, Græc.* καλεω, *voco.*

Kappi *m. Campio, Gladiator, Athleta,* Cap. VI. v. 9. *ubi de* berſerko *dicitur, a Lat. Campus, unde & noſtratium* Kempa. *ab* at keppa, *contendere, unde* kapp, *contenſio, certamen.*

at Keyra *v. a. pellere, impellere, trudere.* hann keyrir ſtockinn á mil i hirda hönum. Cap. VI. v. 9. *item agere vel verberando perſequi*: hann keyrdi nautin knáliga. Cap. VII. v. 13. *Inde partic. paſſivum* Keyrdr: I ióſti keyrdr. Cap. XXI v. 8. *ſtr. Carm.* 6. *indignatione ſtimulatus.*

at Kippa *v. a. Raptim ad ſe trahere.* hönum kippir í kyn Cap. IX. v. 6. *ubi* kippir *eſt imperſonale; ad verbum, ille rapitur in genus ſuum.*

Klambrar-veggr. *vid.* V ggr.

Klárr *m. Eqvus operarius, veterinus.* Cap. XIII. v. 12.

Klavf *f. Ungula quadrupedum fiſſa. Ita pedem Glumi per contemtum vocat*

Einarr Thveraenſis: han máttit klauf of feſta á grióti. Cap. XXVIII. v. 17. *ſtroph. Carm.* 5. 7. 8. *ab* at kliúfa, *findere.*

at Koma *v. n. interdum. a. Venire:* mín ord koma þar til *eo pertinent vel ſpectant verba mea.* Cap. XX. v. 10. at koma einu vid, *facultatem alicujus rei habere.* Cap. VII. v. 15. *active*, at koma á, *rem perducere ad, introducere, applicare*, — Sættum, *vid.* Sætt.

Kompán, *m.* Cap. VI. v. 7. *var. d.* Kumpán *ſæpius ſcribitur apud veteres.* Kumbán *in* Olafs S. Tryggv. Jómsvíkingaþætti *notat membrum virile, quod alias honeſta phraſi* Felagi, *ſocius appellatur,*

at Koſta *v. Conſtare, impendere* — ſe, *ſumtus facere.* Cap. I. v. 8.

at Koſtgæfa *v. a. Operam dare.* Cap. XVI. v. 15. *quod in* Vigaſkútu S. *de eadem re loquente effertur per:* at gefa koſt til.

Koſtr. *Sors, conditio, matrimonium, uxor. Gall.* partie; at geta gódann koſt Cap. XI. v. 3. at eingum koſti, *nullo modo vel pacto.* Cap. II. v. 5. *ab* at kióſa, *eligere.*

Krakligr, *vel* krákligr, *Adj. Gracilis ſtatura, gracilentus.* Cap. V. v. 6. *var. u. Nobis* kracki *eſt puer, infans.*

at Kveda vid. *v. n. Exclamare, de bove adhibetur.* Cap. IX. v. 13. *forte a Lat. Cano.*

Kvíar *f. pl.* Cap. XXIV. v. 10. *Clauſtrum, ſeptum, ſepimentum, locus anguſtus, item Mandra.* færaquíar, *mandra tralatitia.* Sultarquí, *locus, in quo propter anguſtiam fame eſt laborandum* Cnytl. Saga Cap. XLIII. Kvíadr *in* Grettis Saga, *incluſus, circumſeptus.* at qvia, *includere circumdare:* þeir ráku ſvínin at vatninu ok qvíudu þau þar; Vatsdæla: Cap. XIV. *Forte a Cavea, vel Qvies.*

Kunnátta, kunnoſta, kunnuſta, *f. ſcientia peritia, in ſpecie de peritia artium muliebrium adhibetur.* Cap. X. v. 1. af at kunna, *ſcire, noſcere, poſſe.*

Kynligr. *Adj.* Cap. XXII. v. 15. *mirus.* kyn, *res inſolens. Gr.* καινος, *novus.*

Kynni *n.* Cap. VIII. v. 10. han var þar III nætur at kynni ſínu. *ibi tres noctes viſitationis ergo permanſit. confer* kyn, *genus, &* kunnr, *notus.* Kynnis-giöf, *munus hoſpiti viſitanti datum.* Hyggiarſtikki.

Kyrtill, *m. Tunica;* Skarlats-Kyrtill Cap. XIV. v. 11. *item* XV. v. 2. *Dan.* Kiortel, *a Lat. Curtus.*

L.

Læging *f. humilitas item probrum* Cap. VI. v. 5. *a verb.* eg lægi, *humilio, quod ab* at leggia, *jacere.*

ek Læt *v. a. pono, cedo,* at láta eitt uppi, *promere, præbere* — viſt, Cap. XI. v. 6. lat áta at einum, *ſe hoc vel illo modo contra quem gerere* Cap. III. v. 8. *item dico.* lætr Þórarinn at hann, *i. e. dicit vel ſignificat* Þorar-

Thorarinus &c. Cap. XXIII. v. 15. hann let mig bardann, *verberatum dedit, effecit, pro* bardi mig. Cap. XXI. v. 8. *ſtr. Carm.* 1-4 eg mun ſo láta málin, *ita res linquam, vel habebo vel tractabo* Cap. XXIII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 7. *Dan.* ladcr. *ab* at liggia, *jacere.*

Lag *n.* Cap. XVIII. v. 11. *alias* Lagi *eſt poſitus vel ſitus rei aptus, ab* lagdr, *poſitus, &* at leggia *ponere.* ecki lag verí at, ef þá værir eigi ragr, *quodſi* lag *pro rei ſtatu hoc loco accipiendum ſit, locutio eſſet ironica hunc in modum: Hoc deeſt ad rem in peſſimum locum deducendum, ut tu de ea eſſes timidus. Dicimus etiam hodie per Ironiam:* þat er lagit á því; *i. e. ea res in commodo loco ſita eſt; pro in malo loco. ab* at leggia, *ponere.*

Lausgryttr *adj.* Cap. XXVII. v. 13. *a* lauſs, *laxatus, &* Gryttr, *ſaxoſus a* griót.

at Leggia *v. a. ponere, locare,* — ſín ord til, *ſua verba interponere, commendare* Cap. XXI. v 5. *Olim & hodie effertur eodem ſenſu nude* at leggia til, *&* til med einum (ord *ſubaudito,*) *a verb.* at liggia *jacere.*

Leggr *m. tibia, crus.* at ríſa á legginn. at ſtíga á legginn Cap. VIII. v. 11. 17. *forte ab* at leggia, *ponere.*

Leid *v.* Leida þing.

at Leida *v. a. ducere.* leida fram, *&* framleida *verb. de equis in certamen committendis proprium* Cap. XIII. v. 15-17. *item pronunciare, efferre, eloqui.* þó eige leiddi han ſem tidaz er Cap. XXV. v 8. hvart þótti þer hann ſeint leida namn ſitt edr ſk'ótt? viſt helldr ſeint, ſagdi Ramn. *Sturlungſ. Lib. X.* Cap. XIX. *i. e. utrum tibi videbatur, quod ille tarda pronuntiatione efferret nomem ſuum, an longa? certe quidem tarda, dixit Ramnus.* — *ab* at lída, *ire.*

Leidarþing *n* Cap. XXV. v. 1. *Conventus publicus promulgandi cauſa.* Jónsbok, *in* Þingfarar b. Cap VII. *ſcopum hujus conventus luculenter demonſtrat in quem locum conferendum a Th. S. Liliendal editum in ſcript. Societ. Liter Isl tom.* 10 *pag.* 261. *ſeqq. item Birdum Gislavium de Ambiguis legum Sententiis & originem vocis quod Attinet J. Olavium Indice ad Landnamb.*

at leidretta *v. act. in rectam viam ducere, emendare* — mál eins Cap. VII. v. 10. *a* leid, *via, &* retta, *emendare vel corrigere, rectificare.*

Leika *n. vel n. ludend. inſtrumentum, crepundia.* þat er nu helldr þitt leika enn mitt Cap. XII v 2. Leik-ſpil *idem ibid. var. i. Dan.* Legetøy, Range le, *ab* at leika, *ludere.*

at Leika *verb. n & a ludere, moveri, ſaltare,* — ſer at ſpióti Cap. VI. v. 2. Ord á því fórdum Cap. XXVI. v. 11 *ſtroph. Carm* 2. *Dan.* at lege, *Angl* lake, *Goth* laikan, *Angloſ.* lacan, *exſultare conferri poteſt, Lat.* ludo, *quod Wachtero quidem videtur eſſe cognatum.*

at Leita *v. a. quærere* — einum meins í einu Cap. VII. v. 5. til lidſemdar einhverſtadar *ibidem v. ibid.* leita orda vid menn Cap. VI. v. 5. leita ordheilla, *elicere verba favorabilia (hominibus).* Cap. VI. v. 5. *ab* at líta, *ſpectare, cernere, aſpicere.*

Leyztr *adj. ſolutus* — af arfi Cap. V. v. 2. *quaſi* Leyztr út úr arfinum, *abſolutus vel exſolutus patrimoio, ab* at leyſa, *ſolvere, laxare.*

Lezt *vid.* Læt.

Lidſemd *f. auxilium, ops.* Cap. VII. v. 5. *ab* Lid, *auxilium* & ſemd, *terminat.*

Limafiördr *m. adverb. Sinus brachiatus i. e. multis receſſibus* (Viger v. Bugter) *præditus. nomen proprium* Sinus *in* Jotia. *Dan.* Liimfiord. *hic pro mari in genere ponitur in appellatione navis* Limafiardar húnn. Limi *m.* & Lim *f.* & *n. ramus, vid. Gloſſ. Synt.* & fiördr, *ſinus* Cap. XXI. v. 8. *ſtroph. Carm.* 2.

Linnr *in Gen.* Linns *m. Lignum, item Vermis,* Þremia-linnr, *Gladii vel lanceæ appellatio.* Cap. XXII. v. 17. *ſtr. Carm.* 2. *vid.* Þremiar: *cum* Linnr *priori ſenſu convenit Lignum: poſteriori ſenſu, & forte etiam utroque,* linnr *variatum eſſe poteſt a* lidr, *nodus, articulus.*

at Lióſta *v. a. pulſare, verberare,* Cap. XXI. v. 8. — ſteini-íllum *ibid.* v. 9. at at lióſta einn hardſteini Cap. *ibid.* v. 8. *ſtroph. Carm.* 1-6-8. *conf. Gr.* κλαω, *frango & Lat. lædo.* — *Angl.* laſh, *plaga, flagellum. Gr.* λαςυρον *flagellum, ſcutica.*

Lodkápa *f. pallium hirſutum vel villoſum, Gauſapina,* Cap. II. v. 9. & Cap. III. v. 12. Lodúlpa *occurrit in Egla de Alfo Egilli hoſpite, danic. forte* Skindpels. *amphimallum, ab* lodinn, *piloſus, & villoſus, &* Kápa *Cucullus.*

Lög *n. pl.* at ſegia einum upp Lög um eitt Cap. IV. v. 8. *ab* at leggia, *ponere. idem convenit cum Lat. Lex.* Med lögum ſkal lönd byggia, enn med ólögum eyda: *i. e. legibus (recte applicatis) conſervatur reſp. perverſis autem vaſtatur.* Niálsſ. Þær lög lavgdu, *illæ leges ponebant, habet Völuſpá de Parcis leges fatales conſtituentibus, qui locus eximie probat* Lög *ab* at leggia *eſſe derivandum.*

M.

at Mæla *v. a. loqui.* Vid at mæla *vid.* Vid. mál, *ſermo.* — *item Menſura, item Carmen. Gr.* μελος. *vid.* Málaſpiót.

Mævill *m. nom. prop. Regis maritimi, ejus* marr, *eqvus, navis & hujus* ſtett, *Statio vel locus i. e. portus vel nauſtibulum* Cap. XXVII. v. 17. *ſtroph. Carm.* 5. 6. *vid. tamen* Marſtettar.

Mágaſtod *f.* Cap. V. v. 4. *a* mágr *affinis, &* ſtod, *fulcrum.*

Mál *n. narratio hiſtoriæ* Cap. V. v. 2. Mála tilbúnadr, & at búa til mál *in ſpecie videtur de citatione Rei uſurpari* Cap. XXI. v. 5. *Conf. ibid.* v. 11.

Mál

Mál, *n. pl.* Enn er Þorſteinn ſá gerdar hans, er hann hafdi bedi felld og ſpiót, þá ſann hann blód í malunum, og ſpyrr ef han hefdi högguit med því fyrir ſkömmu, Cap. VIII. v. 8. *locus certe Obſcurus, de quo alii hanc, alii illam ſententiam fovent. Nomophylax deſignatus in orientali & auſtrali Iſl. quadrante Magnus Olavius antiquitatum patriæ peritiſſimus, litteris datis Skalholti 6 April* 1780. *mihi hac de re ita ſcripſit*: „Mál í ſpióti helld eg eckert annat „hafi verit, enn nockrir bók edr Rú„naſtafir, med hvörium ſpiótin voru „mörkut ſem hníf bland edr Korda„klingir; því líka ſem bladit edr „brandrinn á ſpiótinu var opt gull„rekinn, þad er innlagdr med gulli „ſem Kordaklingir hiá oſs, ſo hafa „og nockur, enn ei aull ſpiót verit „prydd med einhvörri ſierlegri in„ſcription, hvar af eg helld mála „ſpiót taki ſitt nafn. — Þeſſa mein„ingu hefi eg fyrſt ſeingit í einu „ſendibrefi, Arna ſal. Magnuſſonar „til Þormóds Torfaſonar *de loco ci„tato* í Vígaglúmsſögu hver mein„íng mer þikir lángtum rímilegri, „enn ſú, er Laugmadr Páll Vidalin „nær hann ſegir, at mála ſpiót hafi „ſitt nafn af viſſu álna tali edr lengd, „*ſc. a menſura tribus ulnis determi„nata.* — *i. e.* mál í ſpióti *nihil „aliud fuiſſe credo, quam literas, quas„dam aut characteres Runicos, quibus „haſtæ (lanceæ) erant notatæ, uti cul„trorum aut enſium laminæ; nam „quemadmodum lamina (ſeu ferrum ha„ſtæ) ſæpe erat aurata (auro cælata) „id eſt obducta auro uti, apud nos en„ſium laminæ, ita etiam quondam, etſi „non omnes, haſtæ probabiliter orna„tæ fuerunt aliqua ſingulari inſcrip„tione, unde ego opinor*: málaſpiót „*ſuum nomen eſſe ſortitum. Hanc „ſententiam primum inveni in epiſtola „quadam b. Arnæ Magnæi ad Thor„modum Torfæum de loco citato Vi„gaglumsſaga, quæ ſententia mihi vi„detur plauſibilior, quam Nomophy„lacis Pauli Vidalini, cum dicit* Má„laſpiót *nomen obtinuiſſe a certa ul„narum menſura, ſive longitudine ſc. „a menſura tribus ulnis determinata. — hactenus ille.*

Occurrit quoquo Málaſpiót *in Giſla Saga Surtzſonar.* Cap. VI. *verba ejus*: Þeir riſta þar upp úr jördu jardarmen, ſvo at bádir endar voru faſtir i jördu, og ſetu þar undir malaſpiót, þat er madr mátti taka hendi ſinni til Geirnagla; *i. e. ibi ceſpitem terræ excidunt, ita ut ambæ extremitates ſolo affixæ eſſent, huic ſuppoſuerunt* Málaſpiót, *cujus* Geirnaglum *i. e. Clavum (quo ferrum manubrio fixum tenetur) manu attingere licebat. i. e. cujus lamina erat cubitali longitudine, vel ut alii volunt, hominis manum ſurſum porrigentis longitudine, ex quo loco nihilo plus liquet quid* Málaſpiót *fuerit, quam ex priori, niſi tamen ex ultimis verbis aliquis cum,*

cum P. Vidalino concludere velit nomen id obtinuiſſe a certa menſura laminæ, & forte ex eo fundamento ipſam laminam talis haſtæ Mál vocatum fuiſſe, per meton. adjunct. — In Orms þætti Stórólfsſ. habetur Málajárn, quod ille dicitur poſuiſſe in foribus antri Bruſiani, ne illæ occludi poſſint, ubi ut G. Magnæus me docuit per mál chalybem intelligit author incertus. Fragmenti Phyſico Theologici de elementis rerum, quodſi ita ſit Mál í vel á Spióte forent acies haſtæ. — Quidam dicit Mál eſſe capulum, & non aliam affert rationem, quam quod ibi terminus vaginæ fuerit. Eſt & vir longe doctiſſimus J. Olavius, non prætereundus, qui aſſerit Mál eſſe idem ac Gallicum Maille, quod nobis dici ait malle; notat autem Gall. Maille, Angl. Mail, Junio interprete orbiculum, hamum, fibulam, unde Anglis acoat of mail, Gallis cotte de maille eſt lorica ex hamis vel annulis ferreis conſerta. — Scio, Mella, obex, lingula ferarum, l. earundem lamella ſeu pinna elaſtica, & milla, fibula parva, in ſermone Islandico dici, at malle nusquam mihi occurrit, quod meminerim: & ſi Mál í vel á Spioti dictum ſit pro Malle, cur Malle vel Mallaſpiót nuspiam invenitur? non tamen ideo nego illud mál cognatum eſſe poſſe Gallico illi vel Anglico & fortaſſe ejusdem aut ſimilis ſignificationis, ſed tum reſtat ſcire, cui uſui annulus ille aut fibula fuerit in haſtis, & qua in parte earum ſita fuerit. Gallicum autem Maille cum ſuis cognatis, quo & pertinere Noſtrum præſens vocabulum Mál pono, ſed non aſſero, referri poteſt ad Lat. Macula, Macla, hamus thoracis apud Fresneum in Gloſſario, qui ſequentia loca e Scriptoribus Latinobarbaris adfert, ubi macula hoc ſenſu exiſtat: Brito poëta

— inter
Pectus & ora fidit maculas thoracis —

Idem. —
Reſtitit uncino maculis hærente plicatis.

Nicolaus de Braja in Ludovicum Octavum:
Nexilibus Maclis veſtis diſtincta novatur.

Fridr. II. Lib. 2. de Venationibus Cap. XXXVII. „habeantur duo „annuli ſeu Macla loricarum,“ [ubi τὸ Macla videtur eſſe n. pl. a Singul. Maclum gen. neutr., quod eo nomine propius accedit ad noſtrum Mál ejusdem generis]. Inveniuntur quoque maculæ catenarum; Gregor. Turonenſis: „adſpicit confractas compedes deſumtasque maculas catenarum, quæ „culpabilium vel adſtringunt colla vel ſuras attriverant.“ Hæc e Fresnio excerpta, haud abs re viſum fuit hic inſerere. — Málvitnir gladii nomen in Edda & Malfáinn gladii epithetum ſimul attuliſſe ſufficiat, ſiquid faciant ad illuſtrandum illud Mál, quod vix eſt ſperandum, nam obſcurum obſcuro lucem dare nequit: In re tamen incerta conjici poſſet Mál in duobus iſtis Eddicis vel metallum notare vel clangorem: poſterior ſignificatio plane ab-

abhorret a loco noſtro controverſo in Viga-Glúms Sögu, *niſi per clangorem ferrum ipſum intelligatur clangens & clariſonum. Mea tandem opinio eſt eò vergens, quod* Mál *pl. in loco præſenti hiſtoriæ noſtræ utramque aciem haſtæ ancipitis notat, & ſi non idem fuerit* mál *in* málaſpiót, *ac* fiödur *in* fiadraſpiót *certe parum diſcriminis inter ea fuiſſe crediderim, quorum utrumque veriſimile eſt conſtitiſſe e chalybe l. ferro puriſſimo, atque ſoni maxime acuti ac tinnuli, cum ob naturam ſuam tum ob tenuitatem in quam diductum erat.* Dvergmál, *echo, in tranſitu huc referri poteſt. De cetero ſuum cuique de iſtis* Mál & Mála-ſpiót, *tam re quam verbo obſcuris, per me eſto judicium.*

Malt *n. polenta, hyne, pl:* mölt, & *in Genit. cum artic.* Maltanna Cap. XI. v. 8. *Angl.* Malt, Mault, *Angloſ.* Mealt, *Dan.* Malt, *Belg.* Malt. & Moult. *Hadrianus Junius putat eſſe* ἀπὸ τοῦ μαλτακοῦ, *quod mollis & ori gratus ſit ejus ſapor, tamen Spelmannus Angloſ.* Mealt *dictum vult, quaſi* mealted, *liquefactum, pari quoque ratione Belg.* mout *videri poteſt magnam affinitatem habere cum Tevt.* mouteren, *lenire, mollire, macerare.*

Mannadr *adj.* — vel Cap. I. v. 2. *it.* Cap. X. v. 2. *artibus liberalibus bene inſtructus, alias præclaris natalibus ortus, bono genere prognatus.*

Manndómr *m. virilitas, humanitas, liberalitas, Dan.* Ædelmodighed, Cap. III. v. 10.

Manneria (maneria) *f.* Cap. VII. v. 11. *var. x. ubi conjecturæ de ſenſu harum vocum inſpiciendæ ſunt.*

Margr *adj. multus.* margt at eiga ſaman í vinfeingi Cap. I. v. 5.

Margrædt um (margrætt) *varie ſermonibus jactatum.* Cap. III. v. 14.

Marar *vel* Marir, *viri principes, Domini.* Cap. XXVI. v. 12 *ſtroph. Carm.* 5. *ubi poëta de ſe ipſum loquens pluralem ponit pro Singulari. Singularis foret* Mari *vel* Marr, *Chald.* Mare *eſt Dominus.*

Marſtettar *genit. loci pro* á Marſtett Cap. XXVII. v. 17. *ſtroph. Carm.* 5. Stett, *ſtratum lapideum.* Mar, *mare,* Stett *proprie ſtatio, ſtabulum, locus conſiſtendi, ab* at ſtá, *ſtare: alias* Stett *f.* Stettr *m eſt Status, conditio, locus l. gradus dignitatis in* Hákonar Saga.

Matargiörd *f.* Cap. XXVIII v 9. *Tractatio rei cibariæ & coquinariæ, a* matr, *cibus, &* giörd, *opera, opus.*

Máttit *pro* Mátti at, *non potuit* Cap. XXVII. v. 17. *ſtroph. Carm.* 5. *Prima præſentis eſt* ek má, 1a. *præt.* ek mátti *infinit.* at mega. *Conf. Gloſſ. Synt.*

Mattr *adj. cænatus a* 1a. *Deponentis* ek mataſt, Cap. XIV. v. 3. *var. b.* Mettr *magis eſt uſitatum olim & hodie, quod a* matr *vid. Gloſſ. Synt.*

Med, *præpoſit. ob, propter* Cap. I. v. 20. *item, apud,* Med mer, *domi meæ.* Cap. XIV. v. 8. *item inter* Cap. IX. v. 3. *ſtroph. Carm.* 7.

Medan *adv. abſolute & in fine ſententiæ poſitum, pro,* á međan *interea* Cap. VII. v. 2. & 12. *a* med, *cum. Dan.* medens *contracte* mens.

Medferd *f. pro* Atferd, *ratio, modus agendi,* Cap. I. v. 20. *item* Cap. VIII. v. 11. at fara med eitt ſvo edr ſvo, *rem, negotium hoc vel illo modo tractare:* bære ſig ſaa eller ſaa ad i en Sag. Med, *cum,* & at fara, *ire.* At fara med *inter manus habere, item actionem hoc vel illo modo inſtituere.*

Mein *n. malum, incommodum, impedimentum; damnum,* Fe geck þeim at meini Cap. VII. v. 12. at mæla í mein einum, *verbis alicui moleſtiam exhibere, vel dicteriis aliqvem laceſſere* Cap. III. v. 9. *vide Indicem Gunl. Ormſt. S. Qvidam volunt* Mein *derivatum eſſe a* Mana, *inhibuit.*

Meli *n. menſura, certus temporis terminus,* á því meli; *de trium annorum ſpatio* Cap. XIX. v. 15. *in noſtra* Giágás *freqventer obvium eſt. — derivatur a* mál, *menſura, dimenſio, alias* mæli *pro* meli *ſubſtituitur.*

Melr *m.* melar, lausgryttir Cap. XXVII. v. 13. *a* möl, *Glarea, qvaſi molitura; locus comminutis lapidibus conſitus,* ek mel, *contero, commolo. Sine dubio proficiſcitur a Latin. Molo. Græc.* μυλη, *mola.*

Menbriótandi. *viri appellatio.* Cap. XXVI. v. 12. *ſtroph. Carm.* 2. *vid. Indic. Landn. b.* Brióta *v. frangere, Dan.* at bryde, & briótandi *hic denotat eum, qvi utendo conſumit.*

Mendöll, *mulieris appellatio poëtica* Cap. VII. v. 1. *ſtroph. Carm.* 2. döll *videtur eſſe poſitum pro* Þöll, *qvod arboris vocabulum eſt. Cujus Maſculinum eſt* Þollr, *Norveg.* Toll & Gran-Toll, *abies alba apud Aphel. Græc.* πτελεα, *eſt almus.*

Menſtiklandi *m. appellatio viri* Cap. XXI. v. 10. *ſtroph. Carm.* 1. Stiklir, *projector, impulſor, nomen verbale agentis a verbo* at Stikla, *projicere, ab* at ſtöckva, *ſalire, ſaltu tranſire. in activo ſenſu impellere, projicere, pellere. — Alias* at ſtikla, *hodie non uſurpatur, niſi in ſenſu neutro, pro modico ſaltu tranſire.*

Merkiligr, *adj. notabilis, inſignis* Cap. VI. v. 2. *de perſona, freqventius de rebus. a* mark, *nota, ſignum.*

Meſſing *f. unde* Meſſingar Heſtr, *Eqvuleus luſorius* Cap. XII. v. 12. *Genitiv.* Meſſingar, *Dan. & Germ.* Meſſing, *forte a Miſceo, qvod miſti ſit coloris ex ære & auro, ſicut* Látún, *Germ.* letton, *Angl.* latten, latten metall, *qvia lutei coloris eſt.*

Mett (mitt *membr. & qvibusdam aliis codd. adverſus metrum*) Cap. XXVI. v. 12. *ſtroph. Carm.* 8. — Mitt *valeret medium, & diceret poëta ſe 64 annorum eſſe dimidio anno minus:* mett *valet æſtimatum, contractum ex* metit *a* 1a. *præſent* ek met, *metior.*

Midrmorgun *m.* Cap. XXV. v. 3. *Confer Hiſtor. Eccl. D. Finni Johannæi. ubi hora calculus differt.*

Mikill

Mikill *adj. corpore grandis* Cap. II. v. 9. *item inſignis, excellens, gravis.* Cap. XXI. v. 10. *ſtroph. Carm.* 1. — *Gr.* μεγαλος *genitivus a nominat.* μεγας, *magnus.*

Minníng *f. recordatio, feſti celebratio, vel cultus.* allir ſkulu þá minníng gera Cap. VI. v. 4. *de ſacrificio Dearum hyeme ineunte celebrando.* — ek man, *memini.*

mer Mislíz *imperſ. in videndo aut judicando erro.* Cap. XI. v. 4. *a part. privativ. vel ſeparativa* Mis, (*Gall. vet.* Mes, *hodie* me *in compoſitis cum noſtro* Mis *convenit,*) *quæ defectum vel errorem ſignificant,* & at líta, *ſpectare. Quidam* Mis *ducunt a* δις, *ſed rectius a Gr.* μη, *adde Gr.* μισος.

Misſmídi *n.* Cap. XV. v. 4. *vitium in re fabrili.* — 2do. *ad alios defectus & incommoda transfertur. vid.* Misliſt.

mer Misſyniz *imperſ. ad verbum viſus me fallit.* Cap. XXV. v. 8. — *Confer.* mer Mislíz.

Mitt, minna, mitt, *vid. ſub* mett *a* midr, *medius.*

Mölt *n. plur. vid.* Malt.

Mógrennir Cap. XXVI. v. 12. *ſtroph. Carm.* 7. Mögrennir *ibid.* v. 9. & Mörgrunnar *ibid.* *Duæ poſteriores lectiones nullum aptum ſenſum involvunt, nam prior non dicit aliud quam eum, qui a filiis & cognatis eſt profugus & poſterior hujus eſt pluralis.* Mógrennir *admitti poteſt hoc modo, ut* Flei mógrennir, *ad verbum, qui grumetum navium diminuit vel attenuat, ſit naviculator, poëtice vir, nempe* Fley *eſt navis,* mórr, *locus terræ ſalebroſus, glaretum, grumetum.* Fleymórr, *maris appellatio, nam mare telluris nominibus appellari poteſt, idonea diſtinctione addita. quæ hic eſt* Fley, *qui autem freqventer navigat, eatenus per Phantaſiam poëticam dici poteſt mare attenuare crebro ejus uſu & exercitio, nam pleræque res uſu frequenti corrumpi & minui ſolent.* Grennir *eſt nomen verbale agentis ab* at grenna, *attenuare, quod ab adj.* grannr, *tener, exilis.* Mórr *videtur eſſe ab* αμαυρος, *obſcurus, ob fuſcum colorem talis terræ.*

Mord *n. Cædes furtiva vel occulta & nefaria.* Cap. XXVII. v. 6. *item* XXIII. v. 18. *a Mors. Sed hic ad certam & qualificatam necis ſpeciem reſtrictum.* Jonsboka *in* Mannhelgi Cap. II. þat er nídings verk, ef madr myrdir mann, *id qualificatum delictum eſt, ſi quis hominem clanculum occidit. In* Giſla Saga *tamen diſtingvitur inter* launvíg, & mord, *tanqvam minus & majus delictum, quæ ita habet;* Cap. XIII. þat var þá mællt, at ſá ſkylldi hefna, er tæki vopn úr und, voru þat köllud launvíg, enn eigi mord er menn letu vopn í beni ſtanda. ɔ: *Tum lege receptum fuit, ut is ulciſceretur cædem, qui ferrum eximeret vulneri; cædes autem clandeſtinæ, non autem* mord [*cædes ſatisfactione pecuniaria inexpiabiles*]

biles] *eſſe cenſebantur*, *ſi qvis homicida ferrum in vulnere relinqveret.* *In* Dróplögaſóna Saga *clandeſtina*, *funeris tractatio ad* Mord *refertur:* Sídan ſtefndi han Helga Droplaugar ſyni um þat, at han hefdi myrdann davdan mann, ok ſökt i ſió ok hulit eigi moldu; han ſtepndi til Þings ſkógángs ſök þeſſari: *i. e. deinde Helgium Droplaugi filium in jus vocavit eo de crimine, qvod corpus hominis mortui furtim tractaſſet, atqve in mare demerſiſſet, neqve pulvere terreſtri occultaſſet; de hoc eum proſcriptionis crimine in jus comitiale vocavit. Cædes noctu facta etiam pro* Mord *habita eſt, ut diſerte aſſerit*, Egils Saga *his verbis:* Náttvíg eru, mordvig eru. *nocturnæ cædes ſi ſunt*, mordvíg *ſeu qvaſificatæ vel ſceleſtæ cædes ſunt. In loco carminis in noſtra hiſtoria allato vox* Mord *bene notanda eſt, neqve enim videri poteſt alia ratio cur Thorvardus ex hoc carmine, ut nunc habetur, concludere potuerit Glumum fuiſſe auctorem cædis Thorvalldi Krokii, conf.* Cap. XXIV. v. 1. 2.

Munr (muni) *m.* þat dregr til ſama munar (muna & ſömu muna) *item*, þat dregr til munar Cap. XIV. v. 2. *ubi qvid* munr & muni *ſit, valde ambiguum eſt. Sed accipi poteſt, dum nihil rectius occurrit pro deſiderio. ab* at muna *imperſ.* i eitt, *deſiderare, appetere.*

Myrkvi *m. Caligo, tenebræ* Cap. XIX. v. 5. *vox rara, pro qva freqventant* myrkr, *n. idem. Gr.* ἀμαυρὸς, *obſcurus, tenebricoſus.*

N.

Nádiz *a prima Activi* ek nái, næ, *præter.* nádi, *aſſeqvor.* nádiz iafnadr Cap. XIII. v. 17.

Naudleytir *f. pl.* Cap. XXIV. v. 6. *vincula neceſſitudinis.* þeir voru bundnir i navdleitum vid Þórarinn. *ab* navd, *nodus, vinculum, &* hleiti, *ſocius, conſors, qvod poſterius a* hlutr, *ſors.*

Nema *pro* at *vel* ef *ſubſtitutum*, því at eins — nema Cap. XI. v. 16.

Nema vid (at vid nema) *impedire obſtare* Cap. II. v. 7.

Niſting *f. Nexura, fibulamentum, commiſſura ſutilis* Cap. VIII. v. 6. *a verbo* at niſta, *annectere forraſſe a necto, convenit noſtrum* neſtla.

O.

Ockr *f. ab*, ockarr. Cap. III. v. 2.

Örkuml. *n. pl.* Cap. IV. v. 9. *vitium corporis adventitium, ex vulnere &c. Angloſ.* cumble *eſt vulnus.*

Ofláti. *m.* Cap. X. v. 6. *de muliere* Oflátar miklir. *ſplendide ſe gerentes, ſuperbientes. ab* of, *nimium, &* at láta *geſtibus his vel illis uti.*

Ofnir. *m. Odini Nomen proprium.* Ofnis-ys-heims-bærr Cap. XXI. v. 7. *ſtroph. Carm.* 1. 2. Ofnis-ys, *ſtrepitus Odini poteſt eſſe belli appellatio, ejus* heimr

heimr *turbulenta regio*, *hujus* bærr *villa in tali regioni poſita.* Ofnir *vel quaſi textor vel quaſi implicans, intricans, perplexus, implicitus, intricatus ingenio; ob natam Odini verſutiam, & turbas, quas inter principes ſerere amavit.*

Oframarr, *adverb. ſeqvius, poſterius, deterius.* Þótt til værí ætlat ekki óframarr &c. Cap. IV. v. 11.

O-gnógr, *adj. Inſufficiens, exiguus.* Þú átt ó-gnóg ſe Cap. XI. v. 12.

at O-hægia, *v. a.* — einum bygd Cap. V. v. 6. & *abſolute poſitum* Cap. VII. v. 2. *Ab* O *privativo &* at hægia, *facilitare, commodum reddere, commoditatem afferre.*

O-helgi, *f.* Cap. XXII. v. 16. *Mortis reatus, ſive ratio vel crimen, qvapropter qvis jure cæſus vel cædendus judicatur. ſecuritatis amiſſio, ſtatus juſtæ cædi obnoxius.* at ſtefna (einum vegnum *vel* davdum) til óhelgi Cap. IX. v. 8.

Ok, *Loco pronominis Relativi qvi.* Cap. XIII. v. 6. her þyrfti verk-ſtióra, ok væri hagr nockut. *In* Jonsboka *ſæpe ita uſurpatur. item præcedente* enn er, *pro* þá Cap. IV. v. 1.

Olid, *n. Damnum, Clades.* Cap. XXIII. v. 4. *ad verbum foret defectus auxilii, Sed hic adhibetur per Litoten figuram,* þeim vard hit meſta ólid at hönum. *ibid.*

Ord-heill, *f. n. aut* ordheillir. *f. pl.* at leita ord heilla vid menn. Cap. VI. v. 5. *favor vel æſtimatio verbis ſignificatus in* Laxdæla Cap. XLVII. *occurrit* ordheill *alio ſenſu, nempe pro fauſto omine vel voto. Ab* hollr *adj. benevolus, de qvo aliqvid allatum eſt ſupra, venit* ordheill *in textu noſtro.*

Oſæmdar-hlutr. *m. Indignitas, res indigna, Contumelia.* — hann at gera einum, Cap. XI. v. 15. Sæmd. *f. Decus, item Commodum.*

O-ſidblendr, *adj.* Cap. VI. v. 3. *a Converſatione abhorrens, & a more aliorum hominum alienus.*

O-ſkap. *n.* at búa mál til med óſkapi. Cap. IX. v. 10. Skap, *forma rei, ab,* ſkapa, *formare. ergo* óſkap *proprie vitium in forma.*

O-ſyniur, *f. pl.* Cap. XXI. v. 10. *ſtr. Carm.* 5. *poſitum videtur pro* A-ſyniur, & *ita rectius in metro legeretur eo loco, nam ibi congruentia Rhythmi deberet eſſe ſemiplena.* O & A *inter ſe permutantur interdum.*

O-vina-mál, *n.* Cap. XX. v. 10. *Criminatio, vel ſermo vel crimen ab inimicis effictum.*

O-vinfengi *n. Inimicitia, odium. Vocabulum raro obvium* Cap. XI v. 5. Vinfengi *eſt amicitia, benevolentia, &* fengi *in ea voce a* fáng, *amplexus, commercii vel conjunctionis notionem habet.*

O-vingan, *f. Inimicitia* Cap. XX. v. 10. at vingaz vid einn, *contrahere amicitiam cum qvo, ejus benevolentiam ſibi conciliare.*

O-vit,

O-vit, *n. Deliqvium vel defectus animi, Syntexis.* Cap. XIX. v. 3. vit, *ſenſus.*

P.

Pallr, *m. Scamnum.* Cap. VI. v. 8. *Collat. cum anticedentibus; ubi* Beckr *vocatur. Confr.* Indicem Gunnlogs Saga: *Ibrei derivatio a Scabellum parum probabilis eſt, non enim eſt veriſimile vocem ullam deductam eſſe a terminatione Diminutiva ſola; Sunt, qvi a Lat. Pulpitum derivent. Mihi non videtur abſurdum referre ad Lat. Palus, ſcamnum enim palis incumbit.*

Q.

Qvaz *pro* qvad ſer, *dixit ſibi.* Cap. XXI. v. 5. *Species verbi medii cum heteroſi qvadam ſeu Anomalia,* at qveda, *dicere, canere.*

Qvidr, *m.* Cap. VII. v. 1. 3. & Cap. XVII. v. 6. at bera qvid á einn & af einum Cap. XVIII. v. 1. 2. 3. at ſækia qvid at einum Cap. XVII. v. 6. *Conf.* Niáls S.

Qvíga *f. vaccula, Bucula, juvenca. in genit. pl.* qvígna Cap. VII. v. 2. *Dan.* Kvie. *Forte ab inuſitat.* Kú, *vacca, pro qvo* Kyr *olim & hodie frequentatur. Dan. & Belg.* Koe, *Angl.* Cow, *Angloſax.* Cu, *Alam.* Caua, *quæ omnia Junio videntur eſſe a κυεω, κυα, uterum gero.*

R.

Rád, *n. Conſilium.* Þú ſer ok rád þitt *pro* vertu ſiálfrádr. Cap. XI. v. 5. *item Sors, Conditio.* eiga göfigt rád á Islandi Cap. IV. v. 10. *item res oeconomica.* Cap. VII. v. 4. ſú ſtod hellt meſt uppi rádi hennar. Cap. VII. v. 8. *i. e. eo columine res ejus oeconomica plurimum ſuſtentata eſt, item Poteſtas in ſpecie oeconomicb.* at hlutaz til ráda. Cap. I. v. 9. *Matrimonium, Nuptiæ; Conditio autem non ſemel apud Svetonium haud abſimiliter,* takaz nú rádin hvaru veggiu Cap. XI. v. 17. Ráda-hagr, *res oeconomica.* — Ohægt, *ardua. anguſtia rei familiaris* Cap. V. v. 7. *tritum non eſt hoc ſenſu.* Ráda-koſtr. *m. Matrimonium.* Cap. X. v. 2.

at Rádaz. *v. Dep. Decernere, conari.* til ferdar, *iter capeſſere* Cap. XXVII. v. 3. han rezt til Þverár. *migravit Thveráam.* Cap. 5. v. 4. *ab* rád, *mox ſupra.*

Raudi *m.* Cap. XVI. v. 5. *Materia terreſtris unde ferrum coqvitur Lat. Raudus & rudus. aut a* Ravdr. *Græc.* ερυθρες, *ruber. Lappon.* Ruourde.

Raud-kat, *ego non rubefeci, tinxi vel unxi.* Cap. XXV. v. 6. *Ex* raud ek, & at. *prima præſentis* ek ryd. *Græc.* ερυθρος.

Refiu-ſamr, *adj. tricoſus, tergiverſator, fraudulentus.* — í fiár-reidum *in ſolvendo ære alieno.* Cap. XVII. v. 2. *a* Refr, *vulpes, quæ vox hodie de homine*

mine tergiverſante etiam uſurpatur, qvi differendo ſolutionem debiti creditorem illudit.

Rekalld, *n. res in mari jactata, ejectamentum maris. Dan.* Vraq. Cap. XXVII. v. 4. *ab* at reka, *pellere & pelli. &* Alld *terminatio.*

Retta *v. a. protendere, porrigere, dirigere.* Þá rettiz eigi af um talit Cap. VI. v. 2. *non productus eſt ſermo, aut non expeditus eſt.* Reitiz ekki af um talit *ibid. var. lect.* (Þ) *forte pro* rætiz, *unde* Skrafrætinn *Adj. in loqvendo promtus & perſeverans.* Retta *autem videtur ab* Rettr *Adj. rectus.* mál-rettinn & mál-rætinn *Adj. invenitur in hiſtoriis, in alloqvio vel colloqvio alacer.* Olafs Saga helga. *Alias eſt* mál-hreifinn, (mál-reifinn) & lettr í máli, *idem conf.* Sæmund. *in* Loka ſenna. At retta, *corrigere.* — mál eins, *Cauſam vel rem collapſam reſtituere* Cap. VII. v. 10.

Rett-hárr. *Adj. Capillis rectis (i. e non criſpis) præditus* Cap. V. v. 6. Rettr, *rectus, &* hár, *crinis.*

Ridinn, *adj.* — vid eitt Cap. V. v. 2. *Annexus, innixus, implicitus, pertinens ad qvid. ab* at rida, *nectere.*

at Rifa, *v. a. Suere, inſuere.* han var rifadr í húd. Cap. XXIII. v. 7. *a Gr.* ῥαπτω, *ſuo.*

at Rinna, *pro* renna, *currere, fluere, fugere.* Cap. XXII. v. 17. *ſtroph. Carm.* 2. ῥεω, *fluo.*

at Rydia, *v. a. ſternere, viam ſibi aperire.* rudda ek ſem Jarlar mer til handa (landa) Cap. XXVI. v. 11. *ſtroph. Carm.* 1. 4. ek ryd, *vaſto, deturbo, diſturbo, ruo active.*

S.

Sá, *videbatt pro* ſaú. Cap. III. v. 17. *prima præſ. Indicat.* ek ſe, ſie, *video.*

Sæla, *f. Salus.* Cap. XXVI. v. 12. *forte tamen hic eſt Apricitas in alluſione ad Myrkardalum. in poſteriori ſenſu foret a* Sól, *phæbu., ut in* Forſæla, *obumbratio.*

Þat Sætir, *verb. imperſon.* hví ſætir þat? *qvo id pertinet? qvæ illius rei cauſa eſt?* Cap. II. v. 4 & 5.

Sætr, ~~*adj. ſuavis, dulcis,*~~ *jucundus* Eigi ſofna ek ſætan. Cap. XXI. v. 7. *ſtr. Carm.* 1. 4. *tibi ſubauditur* Svefn, *ſomnus, ſimili modo occurrit in* Sólalióð. Sæmund. eingan máttu þeir ſætan ſofa *a Gr.* ἡδυς, *dulcis. Gr.* ξουθος, ξανθος (ξανθός) *adfert Martinus. Angl.* Sweet, *Aſax.* Swete, *Alam.* Suazzi, Suz.

Sætt, *f. compoſitio litis, pacificatio, pax,* vard ákomit ſættum, *res ad pacificationem deducta eſt.* Cap. XI. v. 15. *uſitatius in plurali* Sættir, *item Satisfactio,* at bióda Sætt um vígsmálit. Cap. XXII. v. 5. *In* Niála *hoc ſenſu ſæpius obvium.* — *Interdum* Sæmd *eodem ſenſu veteribus ſumitur: ab* at ſetia, *ponere, qvod interdum ſignificat componere lites,* at ſetia mál & málum.

Sæfarhrafn *vid.* Hrafn. Sæfar *genitivus a* Særr, *mare, qvod a* Siórr *variatum eſt.*

Sam-þíngisgodar *m. pl.* Cap. XXIV. v. 6. *i. e tres Pontifices, qvi eandem Toparchiam conjunctim tenebant : vid.* Godordsmadr. Sam *in Compoſitis, una, conjunctim, idem,* þíngi *variatum a* þíng.

Saudreki *m.* Cap. XVI v. 16. *ad verbum actor pecoris. Paſtor;* Saudamadr *in* Vigaſkutu Saga *eandem rem narrante vocatur, in* Grettis Saga *itidem opilio nominatur* Saudamadr; *a* Saudr, *ovis, pecus ovile, grex ovium,* (*conf.* Landnamab) *hodie* áſaudr, *agmen ovium fæminarum &* reki *qvod eſt nomen verbale agentis, ab* at reka, *agere, compellere.* Saudreki *magis poëtice ſapit, quam* Saudamadr, *vel* Smala-madr, *qvod etiam paſtoris nomen eſt.*

at Sekia (Sekta) *v. a.* — einn, *proſcribere qvem* Cap. VII. v. 8. Sekr, *ſons, reus, proſcriptus. &* Sök, *cauſa; crimen.*

Ser, *dat. a* Sá, ſú, *ſibi vel ſeorſim,* at fara einn ſer Cap. XII. v. 3.

Ser *pro* ſert (*a verb.* eg er, var) *ſecund. Conjunct. ſing. Sis* Cap. III. v. 15. *item* Cap. XVIII. v. 12.

at Setia, *v. a. locare, ponere, ſedare. imperſonale in hoc:* þá ſetti at hönum hlátr, *tum riſus eum occupavit, vel ille ridendi impetum cepit* Cap. VII. v. 17. at ſetia málum, *litem componere, phraſis non vulgata. ibid.* v. 9.

Siá *pro* ſá, *is, ille pronom.* Cap. III. v. 4-10. *videtur intentionem & emphaſin majorem habere. qvam* Sá.

Siálfdæmi, *n.* Cap VII. v. 8. *proprie judicandi poteſtas in propria cauſa, a* ſiálfr, *ipſe &* dæmi, *judico.* Eindæmi *hujus loco uſurpatur. vide ſupra. Rarum Exemplum eſt in* Niáls-Saga, *ubi Gunnari Hlidarendenſi Reo* Siálfdæmi *permittitur.* Siálfr *forte a Pronomine* Siá.

Sif, *f. Diva, Thori uxor, forte verbotenus amica vel amabilis, a* Sæfi, *animus, inde* ſifiadr, *cognatus vel affinis.* Víns hirdis ſif (hirdisſif) *mulieris appellatio* Cap. XXIII. v. 18. *ſtr. Carm.* 1. 2. *Dearum nomina ſuppoſitis inſervire notum eſt in mulierum appellationibus Eddicis :* eg ſit, *ſedeo :* at ſitia fyrir einum, *proprie obvius ſedere.* Cap. III. v. 13 *alias inſidiari, inſidere viam, qvaqvis eſt iturus, eum opprimendi gratia, alio ſenſu reſiſtere cui, ſuſtinere ejus impetum, excipere eum* Cap. XXI. v. 5. Sitia einum eitt, *tolerare* Cap. VII. v. 14. *Conf. Latin. Sedeo & Græc.* ἕζομαι.

Skædr, *adj. nocivus, infeſtus :* Skæd dyr, *ſævæ belluæ* Cap. III. v. 14. *ab* Skadi, *damnum.*

Skæting, *f.* Cap. VXI. v. 13. *vid.* Skuta *Elenchus, increpatio : ab* at ſkióta, *jaculari.*

Skálabúnadr, *m.* Cap. I. v. 16. *ad verbum ornatus triclinii, tapes.* Skáli *hic ſignificat triclinium, ſæpius tamen cubiculum ſignificat, aula regia appellatur a Sighvato poëta, conf. Ind.cem*

ad

ad Landnamab. Skiól, *tegmen, umbraculum*, at ſkyla, *tegere*.

Skap, *ingenium*, *indoles*, *natura*, kona vel ſkapi farin, *mulier bono ingenio prædita* Cap. X. v. 1. *a verbo* at ſkapa, *formare*, *vide Gloſſ. Synt.*

Skapraun, *f.* Cap. II. v. 7. *a* Skap, *ingenium*, & raun, *experimentum*.

Skaut, *n.* han var borinn í Fórum Skautum til búdar Cap. XXVII. v. 15. *Dan.* Skiød, *Sinus. Angl.* Scheet, *Angloſ.* Sceat, Scyte, *lodix*, *linteum*, *item angulus*, *unde* Þryſkeat, *triangulus. iisdem Angloſ.* Sceate *veſtis*, *læna*, *ſagum. Ergo* Fiögr Skaut *ad verb. ſignificant qvatuor angulos vel qvadrangulum. Conf. Gloſſ. Synt. in* Skaut, *ſinus* & Skot, *jactus*, *angulus*.

Skautfelldr, *m.* Cap. VI. v. 2. *a* Skaut, *ſinus vid mox ante*, & felldr, *læna*, *cognatum Latinis palla*, *ab* at fela, *tegere*,

Skilmíngr *an* Skylmíngr *m velitatio*, *palæſtra*, *exercitatio gladiatoria*, *a* Skálm, *framea*, Cap. XXI. v 1. *var. a.*

Skinnkuſl, *m.* Cap. XXIII. v. 1. *rebuo:* *a* Skinn, *pellis*, *corium*, & kuſl, *capa*, *vel cappa*, *Cucullus tunica. Angloſ.* kuple, *Angl.* kowle, *Gall.* coqvelouchon, *Belgis* keuwel, kobel, *caluntica muliebris*, *qvod omni qvodammodo videtur deſumtum a Cucullus*, *qvi a* κυκλος *circulus*, *vel qvia figura fuit rotunda*, *vel qvia corpus circumdat.*

at Skipa til, tilſkipa, *diſponere*, *ordinare*, *conſtituere* Cap. III. v. 1. *item* ſkipa *ſimpliciter occupare vel inſidere locum* (*Dan.* beſætte, beklæde en Plads eller Sæde). Þat rúm var vel ſkipat er han ſat i, *ibid.* v. 17. *conf. Gloſſ. Synt.*

Skörúngr, *m fæmina gravis*, *animo virili vel heroico prædita* Cap. IX. v. 1. Sköruligr, *adj. heroicus* Cap. XVI. v 13. at ſkerà & ſkara fram úr *eſt excellere:*

Skörúngſkapr, *m. virilitas*, *virtus*, *fortitudo*, at færa ſig í ætt med Skörúngſkap Cap. VI. v. 10. *ab* Skörúngr, *vid. ſuo loco* & ſkapr *terminatio*.

Skolbrúnn, *adj.* Cap. V. v. 6. *ſuperciliis elatis præditus*, *a* brún, *ſupercilium* & at ſkolla *vel* ſkrolla *eminere*, *qvod tamen qvidam putant notare*, *pendulum moveri: conferenda ſunt Lat.* Cello, *inuſitat.* & Cilleo.

at Skota, *v act. raptare*, verdr halla ſkotat minnm födur arfi Cap. VII. v. 1. *aut etiam jactare projicere: aut deniqve in angulum ſc. arctum redigere*, *cogere.* ſkot *n notat etiam angulum*, *item jactum priori ſenſu proficiſcitur ab* at ſkota, *in angulum vel anguſtias redigere*, *qvod ab* at ſkióta, *cujus derivationem*, *vide infra Voce* Skytningr.

Skúta, *f.* Cap. XII. v. 5. *de vaticinio inauſpicato vel ominato*, *vel malo omine*, *item opprobrium*, *ut apud* Hallgrimum Skútyrdum ſkióta. Skióta *enim ſignificat jaculari*, *vibrari*, *vid* Skytningr, *infra*, *cujus loco* Adkaſt, *objectatio* (*Dan.* at kaſte een i Næſen,

bebreide) *hodie in uſu eſt. Præterea* Skúta *nomen viri proprium ſignificat*, Cap. XVI. *paſſim, qvod per Sagittarium verti poteſt: ſane* ſkyt *apud veteres eſt jaculator, etſi ipſe* Skúta *denominaret ſe a* ſkúti, (*vid. ibid. v.* 14) *quæ vox ſignificat rupem prominentem, adeo ut ſua prominentia antrum ſubtus efficiat; hoc enim fecit, ut ſerviret ſuo negotio, voluit enim ſuam perſonam diſſimulare, & ſimul noluit omnino mentiri.* Skúti *enim rupis prominens vocatur, qvoniam ſe qvaſi projicit, conſeqventer ejusdem priginis eſt ac* Skúti, Skúta, Skyti *jaculator.* Skúta *etiam navim ſignificat. forte reſpondet Latin. Celox, qvod videtur eſſe a* Skiótr, *adj. Celer, id qvod ab* at ſkióta, *jaculari.*

Þat Skyiar á, *imperſonale. nubes oboritur, obnubilat* Cap. XVIII. v. 9. *ubi translatum eſt ad generoſitatem vel animoſitatem, a* ſky *nubes. Græc.* σκυα, *umbra.*

Skytníngr, *m.* Cap. XXI. v. 1. *proprie Cæna vel compotatio, Sympoſium, epulæ collatitiæ, ubi qvisqve convivarum pro ſe in ſumtum confert. Eranum. hoc tamen loco poteſt ſumi ſimpliciter inter amicos, cum* Skytníngar *altero ſenſu valde rari fuerint in Islandia,* Schmauß, Schlemmerey, *Germanic. Anglosax* Sceat *eſt Symbolum collatio in commune. confer Heimskringlam de Ola Qvieto. In ſenſu latiori* at ſkióta, *eſt expendere, & inde vent* Skattr, *tributum vel cenſus, ſicuti etiam* Skotland *pro* Skattland, *terra tributaria occurrit in Olafs Helgaſ. Codice* Tomas Skinna *dicto. quod omne eſt ab* at ſkióta, *jacere, mittere,* at ſkióta ſaman, ſkióta til, *pecuniam conferre. Ipſum autem* at ſkióta *ſenſu primo & proprio a Latinorum Excutio derivat Valliſius in Grammatic. Anglicana.*

Slippr, (Slyppr) *adj.* Cap. XXI. v. 8. *proprie carens, orbus, deſtitutus, a verbo,* eg ſleppi, *mitto, amitto. A. S* Slipan *eſt laxare, nobis* at ſleppa. *Angl.* ſlipp, *eſt Labi, Dan.* ſlippe, *mittere, amittere. Qvæ omnia Referenda ſunt ad Lat. Labo, Labor, aut potius ad Gr.* λειπω, *linqvo. Sumitur etiam neutr. & ſignificat, excidere, elabi.* Sverdit ſlapp úr hendi hönum, *Epilog. Grimnismála.*

Snara, *v. act. & dep.* — at einum, *pro* ſnaraz *recentioribus.* Cap. VIII. v. 7. ſer *ſubauditur, ab* ek ſny, *verto.*

Sneypa, *f.* Cap. XXV. v. 8 *pudor, rubor, unde verbum,* at ſneypa, *pudefacere, confundere aliqvem, ruborem alicui injicere. ejusdem originis eſt ac* ſnápr, *homo naſutus, ardelia, Sycophanta; a* nef, *naſus, homines enim naſuti opprobrio & pudori ſe apud alios exponunt.* N *a principio vocis facile ante ſe adoptat ſibilum* S. *veluti videmus in* Sneis, Snös *ab* Nös, *naſus;* Snevill, *odor. ab* nef, *naris. Convenit Dan.* Snude, *naſus & verbum* at ſnadre, *per mutationem* ſ. *inde noſtrum* at ſnudra, *ſcrutando olfacere.*

Sniallr

Sniallr *adj.* Cap. VI. v. 6. *elegans, fortis, dexter, habilis, promtus, expeditus, heroicus, acer, acutus, agilis, clara, diſtincta & expedita voce utens. in compoſito* iamnſniallr *ibid. paſſim.* Málſniallr *ſumitur pro viro, qvi omnigena Corporis & animi virtute & arte pollet, ut* Snillingr, *item* Sniállrádr *qvi bono promtoqve conſilio utitur. Dan.* ſnild, *Angl.* ſnell, *celer, agilis, acer, unde verbum* Snellian, *accelerare : qvod omne ſine dubio habet ſuum Etymon a noſtro* ek ſny, *verto, conf. Gloſſ. Synt.*

Snilli, *f. virtus, fortitudo &c.* Cap. VI. v. 8. *inde* Snillital *Elegans ſermo, adde Eddam parte qvarta titulo* Mál. Sniallrædi, *decorum connubium, Snorrius in Olai Trygg. Vita.* Cap. XCIX. *vid.* Sniallr.

Sogurr, Sogurt — med Soguru, Cap. IV. v. 6. at eigi mundi ſogurt ſiatna *pro* at ſobúnu Niáls Saga *rem in eo loco ſitam non ſedatum iri, mire variatum ex* ſo, *ita &* giörr, *factus.*

Sóp, *neutr.* Cap. III. v. 13. *var. a.* Sópat *ibid. in Textu, verrimentum, vel qvod everritur, videtur etiam Scopa hyberne* Sop *faſciculum notare ; Sóp autem dictum eſſe volunt a Scopis, nam pulverem everrunt vel etiam a Scabo unde ſcobs, qvia ſcopis pavimentum qvaſi ſcabitur, unde* ſópr, *everriculum vel inſtrumentum, qvod e virgultis durioribus fit: poteſt etiam derivari a σοβεω græc. abigo, expello.*

Spiöll, *n. pl.* — á máli edr mála tilbúníngi, *vitium in forma jure procedendi* Cap. IX. v. 9. 10. *Dan.* Feil i Formaliteten, *ab* at ſpilla, *corrumpere, vitiare, violare, & fortaſſe ab hoc ultimo ortum ſit verbum. Eſt tamen, qvi putet verbum hoc* at ſpilla *proprium eſſe maculare, a Gr.* σπιλος *macula, & arbitratur, id concludi poſſe ab loco hoc in Eigils S. de Syrmate ſerico Egilli:* er han (Þorſteinn) hafþi (Slædurnar) á þínginu, þá voru hönum dragſídar oc urdu ſaurugar nedan, — þá fann hann (Eigill) at ſpillt var Slædunum, *ſed uſus deinde ad laxiorem cujusvis corruptelæ ſignificatum extendit, & utile putat,* at ſpilla *an ſit lacerare, dilaniare, aut occidere hoc loco* Þidreks Sagæ af Bern: Dyrinn ſpilla þar um dagin mörgom gódvm hundom; *incertum eſt; notanda tamen eſt ea adplicatio verbi ad objectum animatum.*

Spiót, *n. haſta, romphæa, lancea. framea,* at höggva ſpiótinu Cap. VIII. v. 7·9 *de hoc telo Tacitus in germania ſua. rari, inqvit, gladiis aut majoribus lanceis utuntur ; haſtas vel ipſorum vocabulo frameas gerunt, anguſto vel brevi ferro, ſed ita acri & ad uſum habili, ut eodem telo, prout ratio poſcit vel cominus vel eminus pugnent, & eqves qvidem ſcuto & framea contentus eſt, eqvites miſſilia ſpargunt; at Curtius Lib. VII. in oratione Schytarum; inimicos ſagitta eminus, haſta cominus petimus. Dan* Spyd, *Germ.* Spieß, *Anglosax.* Sveord *a Spatha, qvod a* σπαω, *traho, avello, vel*

ut qvidam volunt ab hebraico ſuphar, *perdidit, conſumſit conf. Græc.* σπιζω, *extendo, produco, tam ob longitudinem qvam ob acumen. Variæ ſpecies & & nomina haſtarum vel framearum apud noſtrates majores præcipue hæc ſunt:* Fiadraſpiót, Grettisſaga: Krókaſpiót *ibid.* Málaſpiót; Gislaſursſonarſ. Höggſpiót, *implicite in noſtra hiſtoria* Cap. VIII. v. 3-7-8. Snæris Spiót, Vigaſkutuſ. Cap XXI. & *in* Eigilsſ. & Rennisſpiót, *quiris, runa Gall. has haſtarum Species difficile eſt diſtingvere, interdum enim confunduntur* Sverd & Spiót, *videre licet apud noſtrum* Cap. XVI. v. 7 & 12. *nempe* Höggſpiót, *quod infra affero, videtur appellatum fuiſſe* Sverd, *videtur tamen veriſimile* Fiadraſpiót *fuiſſe lanceam magnam ancipiti ferro.* Krókaſpiót *quiridem hamatam v d. Bartholini antiquitates.* Málaſpiót *de quo aliquid allatum eſt voce* mál, Höggſpiót *romphæam ſive lanceam ad cædendum aptam.* Snærisſpiót *frameam, pilum, vel jaculum procul emittere aptum.* Rennisſpiót *tragu'am, meſancylon, quo pertinet Virgilii Aclis, in Libr. VII. Æneid. v.* 730, *quod telum amento jaci & revocari potuit, illud autem amentum loreum, Virgilio vocatur lentum flagellum.*

Spordr, *m. cauda piſcis, in Specie* ſkialldarſpordr Cap. IV. v. 8. *forte a Gr.* σφιρα *vel* σφυρον, *extremitas pedis, etiam pro imis montium ponitur; Dan.* & *Norv.* Spor, *Angl.* Sport. *ludum cognatum eſſe poteſt; piſces enim ſemper movent caudam, quod ea inſtar gubernaculi utantur. Præterea haud abſimile eſt Angloſ.* Sprota, *clavus; ſarmentum, Angl.* Sprout, *Island.* Sproti, *transpoſitione literarum, etiam* at ſpretta, *exſilire, per eandem transpoſitionem pertinere poteſt.* Spordr *ſumitur etiam pro extremitate vel fine rei, ut* Brúarſpordr, *finis pontis,* Chriſtn. ſ. Cap. IX. at ſtanda á ſpördi einum, *ſuperare vel debellare vid.* Niála.

Stadfeſta, *f. certa ſedes, domicilium, fundus* Cap. VII. v. 2. *item* Cap. IX. v. 2 *deriv. a.* Stadr, *locus,* feſta, *quod figit vel fixum eſt.*

Stærrum, *Dat. pl. pro* Stærri, *antiquæ formationis* Cap. X. v. 1.

Stafn, *m. indumentum capitis muliebre in Edda, hodie ignotum.* — Stafn göndul *mulieris appellatio* Cap. XXVII. v. 16. *ſtroph. Carm.* 4. *Proprie ſignificat proram vel puppim navis Dan.* Stavn, *cui cognatum* Stafr, *baculus, Dan.* Stav, *Angl.* Staff, *quod videtur a Sto, vel ſtipes, ejus enim inſtar in altitudinem ſurgit.* Stafn *etiam denotat parietem domus transverſum, alias* gafl, *qui altiſſimus eſt, ita omnium veſtimentorum indumentum capitis ſummum eſt, nonnullis tamen placet originem deſumere a Gr.* ςειγω, *incedo.*

at Standa, *v. n ſtare* — fyrir einu, Cap. I var. h. *præeſſe alicui vel procurare aliquid,* ſtanda, *occupare, implere* — Biöd med fiöllum Cap. IX. v. 3. *ſtroph.*

ſtroph. Carm. 7 *&* 8. *Vetus Poëta apud Snorrium in Olafs Helgaſ.*

Stóþ hríng marar heidi
herfall var þat alla
ellu kind *&c.* —

Standa einn *poo* hitta *deprehendere*, Ver ſtódum Dyſir Cap. XXVII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 5-8. Jonsbok at ſtanda mann, *eodem ſenſu: item Heimskringl. Vita Haraldi pulcricomi.* Cap. XV. Haraldr konúngr drap menn Eriks konúngs, hvar ſem han ſtód þá: *id eſt, Haraldus rex occidit viros Erici Regis, ubivis eos deprehendebat.*

Stánga, *v. a. arietare* Cap. XXIII. v. 3. — ſpiótum til bana, *proprie de bobus & arietibus, videtur variatum ab* at ſtínga, *pungere: Gr.* στίζω, *pungo*, στίγμα, *punctum.*

Starf, *n. &* Starfi, *m. labor, cura*, Cap. I. v. 8 & 10. *vid. Gloſſ. Synt.*

Stett, *f.* Stettr, *m. vid. ſub* Marſtettar

Strikill, *vide* Hnekki ſtikill.

at Stilla, *v. ſedare* — vel ordum ſínum Cap. VI. v. 5-8. *videtur eſſe ab* at ſtanda, *ſtare.*

Stod *f. Columen, fulcrum*, at kippa ſtod undan rádi eins Cap. VII. v. 8. *fulcrum fortunæ cujus ſurripere, vel ſubducere, vid. vocem ſequentem.*

Stódhroſs, *n. pl. equitium, equi & equæ, quæ ad genus faciendum aluntur, a* ſtá, *ſtare, tale enim equitium ſtat vel manet intactum, & a laboribus immune, unde etiam* Stada *dicitur talis armentorum equinorum conditio, Dan.* Stodheſte, *Equus proletarius vet. Belg.* Studer *vel* Stuyde *vet. Teut.* Stuyte, *unde Dan.* Stutterie, *Germ.* Stutte, *Alamann* Stutt, *Angl.* Steed, *equa, eqvus, rarum Island.* Stedda, Staddr var þar á Steddu, *occurrit in Grettisſ. ubi* Stedda *equam notat. Omnia hæc ejusdem cum prioribus originis ſunt, non tamen incommode referri poſſunt ad* Stod, *columna, deſtina, fulcrum, quod his veluti tibicinibus innitatur equeſtris generis propagatio, conf. Gunnlaugs Sagæ Indicem.* — Stod *autem eſt a verbo* at ſtydia, *ſuſtentare.*

at Stofna, *v. act. conſtituere, inſtituere, deſtinare*, allvænliga ſtofnat Cap. X. v. 9. ſtofna heſtaþíng Cap. XVIII. v. 6. *a verb.* ſtá *vel* ſtanda.

Stokkabúr, *n. promtuarium ex integris trabibus conſtructum, quod ad parietes* Cap. XIV. v. 3. *a* Stockr, *trabs &* búr, *promtuarium, veterarium, penuarium: in genere ſumitur pro quavis æde, in qua res ad oeconomiam pertinentes conſervantur, etiam de cubiculo invenitur* Svefn-búr. *Hodie in Norvegia vocantur* Stabur *ædificia trabibus ſuper columnas exſtructa, in quibus aſſervatur omne genus commeatuum, quæ vox indubie venit a* ſtafr, *columna &* bur, *atque adeo rectius diceretur* Stafbur. *Præcipuus uſus talis ædifitii eſt, cibaria a muribus & glıribus defendere. an Glumi* Stockabúr *tale fuerit in ambiguum relinquo, ſed pronior ſum credere, non fuiſſe.* — *In annalibus ſemel mentio fit talis ædificii, hodie non uſurpatur nobis,*

nobis, niſi de cella penuaria, Dan. Fugleбuur, *&* *Belg.* Fogelbuer, *aviarium, Angl.* Bower, Boure, *umbraculum e virentibus ramis,* Bouron *Gallis* *&* Buer *Belgis eſt caſa, tugurium. Angloſ.* Byre *ſunt magalia, &* Búr *cubiculum, conclove. A* Búr *ortum eſt Gall.* Bureau, *camera. Quæ omnia videntur ab* at búa, *habitare, & ab* bú, *oeconomia, Domicilium, de quo conf. Gloſſ. Synt. voce Junius contulit Gr.* βυριον, *quod Heſycio exponitur* οικημα *domicilium. Burica apud Freſneum eſt caſa frondea, ſcena, tabernaculum.*

Styrimeidar, *m. ad verbum, gubernantes arbores* Cap. XXVII. v. 16. *ſtroph. Carm.* 2 3. *de* Styri *in hac appellatione idem cenſendum eſt, quod de* Beidi *in* Beidihlöck, *quod vid. ſupra, item* Stod *&* Bordaſtod.

Sua, *conjunct. pro* ſuo *vel* ſo Cap. XI. v. 5. *& hæ ſcriptio conſtanter obtinet per totum librum.*

at Svara, *v. act.* — fyrir einn, *defendere quem in judicio* Cap. VII. v 3. *vel reſpondere pro aliquo. hinc Dan.* at forſvare ſin Sag, *item* Forſvar, *nobis,* forſvarar madr, *Procurator, defenſor, advocatus.*

Sveit, *f. claſſis, cohors, caterva.* Geinguz menn at ſveitum Cap. XIII. v. 1. *i. e.* — *catervatim.*

Svell, *n. Glacies.* Dreyraſvell Cap. XXVII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 6. *a* Svalr, *gelidus, ipſe autem* ſvalr *a Lat. Gelu, vid.* Dreyri

Sverd, *n. enſis, gladius, Dan.* Sværd, *Angloſax* Sveord, *Angl.* Sword, *Belg.* Sweerd, *Alm.* Svuert. *Nonnullis a* σιδηρος, *ferrum. adde Gr.* ξυρος, *acutus &* ξυρα, *novacula.* Sverd *eſt Synonymum* του Spiót *apud noſtrum authorem* Cap. XVI v. 8 & 12.

at Svimra, *v. n.* (Svima, Svíma) *vertigine corripi vel in eam agi.* Cap. X. v. 17. *prima lectio eſt cæteris rarior.* at Svífa, *agitari lente, cognatum eſt videndum in* Hungrvakæ *Indice; item* at Sveima, *natare, fluctuare. Gr.* σοβαρος *eſt concitatus, mobilis, a* σοβεω, *agito.*

T.

at Taka, *v. act. ſumere, capere.* — af mikinn (edr lítinn) um (vid) einn. Cap. III. v. 4. *decretorie, definite loqui, alias præciſe negare vel abnuere.* — Taka út, *extendere ſe ad* — Fiöllinn Cap. IX. v. 1. *Lat. Tago, pro Tango; Gr.* δεχομαι.

Takaz *confieri, ad effectum venire vel perduci, de nuptiis.* Cap. XI. v. 16. 17. *Lat.* ταγω, *Tango.*

at Tiá, *v. act. dare, præbere, exhibere, oſtendere,* hann tiár málit fyri hönum, *differit cauſam coram illo, apud eum perorat,* Cap XI. v. 2. tiár *contractum ex* tiáir *vid.* tióa þat tiáir, *dat ſe, procedit.* Cap. XXVII. v. 17. *ſtroph. Carm.* 3.

Tídindi, *n. pl. eventa, rumores, res nova.* Tídinda ſögn, *horum narratio*

vel

vel relatio Cap. III. v. 3. at frelſa ſig um tîdinda ſögn vid einn: *videtur etiam* Tíd *quaſi hiſtoria rerum in tempore geſtarum vel accidentium. Germ.* Zeitung.

Tilbeini, *m. promotio, auxilium, Dan.* Beforbring. Cap. II. v. 2. *a* beinn, *rectus, a.* beina, *dirigere.*

at Tióa, *v. imperſon.* Cap. XXI. v. 5. *item* Cap. XXVI. v. 3. þat tióar, *prodeſt, ſuppetit, expedit, ab verb.* at tiá, *præbere, exhibere, vid. ſupr.*

Tó, *f. ceſpes herbidus in loco prærupto,* Cap. XVI. v. 10. *illi cognata ſunt Gall.* Toufe, *& Germ.* Zopf, *Cyrrus. Origo vocis potenda videtur a verbo* at toga, tygia, *ducere, ductare, protrahere; vel ab* at tiá, *præbere, protendere, porrigere.*

Töturbaſſi, *m.* Cap. III. v. 4. *vari q. veſtis lacera, tribonium, &* baſſi.

Tólftarqvidr, *m.* Cap. XVII. v. 6. *ubi occurrit,* at ſækia Tólftarqvid ad þeim fedgum. *Conf.* Cap. XVIII. v. 1. 2. *de quo* Grágás *ita:* „Ef madr hefir „XII qvidar qvadt, oc ſkal Godi „nemna þridiúngs menn ſína til „qvidar þeſs meþ ſer, oc er hanom „rett, huarz þeir eru böndr, eda „gripmenn: hann ſcal gánga til „dóms, oc bióda þeim manni til „hrudníngar, er qvaddi hann XII „qviþar, oc ſegia hanom huar hann „hefir ſamanſettan qviþinn, oc hann „á ſva at hryþia XII-qvid ſem dóm. „Enn ef þeir verda eigi áſáttir, hvern „qviþ þeir ſcolo bera, þá ſcolo þeir „ráþa, er fleyri ero ſaman; enn ef „þeir ero jamſnargir, þá ſkulo þeir „þan bera, er Goþinn vill: ef ſú „ſök kemr á hendr Godanum, er „XII qviþr komr til. Nú á hann „at nefna qviþ um ſiálfan ſic, enn „Sóciandi ſcal beida ſamþings Goda „hans, þann þeirra ſem hann vill, „ef þeir ero bádir jamnrettir at tengdum, enn þann þeirra ella, er rettari er, at bera qvid fram, enn þeir „ſcolo gánga til dóms oc vinna þar „eid, enn Godi ſcal framtelia þann „qviþ, er þeir XI verda áſattir; Ef „Godi hefir þá ſök á mót þridiúngs „manni ſinum, er XII qviþr á um „at ſkilia, han ſkal þar þridiúngs „menn ſína XI til qvedia, at retta qviþ „þann, enn þeir ſculo tilgánga XI. „at retta qvid þan med ſer, oc ſculo „þeir ráda, er fleiri ero ſaman, ef „ídeilir med þeim, enn Godi ſkal „framtelia qviþ þann, er þeir urdo „áſáttir adrir enn hann. Ef Goþi „helldr XII qviþ, þá verdr Goþi útlægr um þat, oc or goþordi ſíno.“ *i. e. Siquis teſtimonium XII virorum petierit, pontifex e ſuæ trientis incolis nominatim deſignit viros ad id teſtimonium una ſecum ferendum: & recte deſignat, ſive ſint coloni, ſive operarii: ille deſignato XI viros præter ſemet ipſum, pontifex ad judicium accedat, & invitet hominem, qui teſtimonium duodeniarum ab eo poſtulavit, ad exceptionem faciendam contra evocatorum teſtium habilitatem, atque ei indicet,*

dicet, ' ubi evocatorum conceſſum collocaverit, ' atque ille. (litigans) eodem modo facere debet, exceptionem contra evocatos teſtes, ſicuti contra aſſeſſores judicii fieri ſolet, ſi evocati in ſuo teſtimonio diſcrepant, eorum teſtimonium valeat, cui plures idem teſtantur; quod ſi numero pares ſint, (qui in teſtimonio diſſentiunt) ferant teſtimonium, quod Pontifex jubet (eorum ſententia prævaleat, in quorum ſententia pontifex eſt) ſi lis intenditur Pontifici, ad quam teſtimonium duodenarium requiritur, tum teſtimonium Pontifex evocatorum deſignare debet de ſe ipſo. Actor autem poſtulare debet a Pontificibus collegis ejus ab utrolibet eorum velit, ſi ambo æqve habiles ſint reſpectu neceſſitudinis, at cæterum ab eo, qui magis habilis eſt, ut proferant teſtimonium. Evocati autem accedant judicium, atque ibi jusjuraudum præſtent, Pontifex vero recitet teſtimonium, in quo illi undecim concordent, ſi Pontifex ipſe trientis ſuæ civem expoſtulat ea de cauſa, quam teſtimonium duodenum decidere debet, ſuæ trientis civibus XI indicat, ut id teſtimonium præbeant, illi autem accedant undecim, ad id teſtimonium inter ſe concorditer proferendum, eorum teſtimonium valeat, qui plures conſentiunt, ſi diſcordia inter illos exſtiterit. Pontifex autem recitet teſtimonium, in quo conſenſernnt cæteri præter eum ipſum. Si Pontifex detrectat deſignare teſtes in judicium duodenum, mulctam luat, & a Pontificatu ſuo removeatur.' E collatione hujus loci in Gragáſâ, *cum* Jonsb, *in* Þiófab, Cap. XIX. *patet, quid interſit inter* Tólftarqvid & Tylftareid. *in priori juramentum veritatis & aſſertorium locum habuit, in poſteriori autem juramentum credulitatis obtinet.*

Tólfmenníngr, *m.* Cap. IV. v. 1. *Dodecas commiſſantium ſive ſibi invicem propinantium. Cum vero nullibi alia fiat menſio, quod ſciam, de hoc duodeno conſeſſu, magna mihi ſuſpicio eſt legendum in textu eſſe* Tvímenníngr, *de quo conferri poſſunt* Egilsſ. Cap. XLVIII. Kormaksſ. Cap. XIX. *cujus Locus allatus eſt ſub* Dálkr, & Snorrius *in* Ynglínga Saga *vita* Ingialldi *Malifici. Eſt autem* at drekka tvímenníng, *bibere per paria. i. e. cum duo, nimerum unus cum altero plerumque e regione oppoſita, conbibebant, talis compotatio etiam fertur vocata fuiſſe* Hialtadrykkia, *cujus denominationis ratio non liquet.*

Tortryggr, *adj.* Cap. XXVIII. v. 2. Tor, *Partic. difficultas quibusdam videtur eſſe a Gr.* δυς. tryggr, *credulus, non eſt vulgare,* veria madr ſva tryggr *&c.*

Totabaſſi *vid.* Tötrabaſſi· Toti *videtur eſſe idem ac Germ.* Sotte, *villus; & alluſio ſit ad togam hirſutam, in qua Eyolfas erat,* baſſi *adhuc dicitur Urſus ruſticis Norvegis.*

Tre-in, *n. pl. arbores, ligna* Cap. III. v. 3. *unde contractum* Tren *uſitatius. Gr.* δρυς, δρυες, *arbor, conferri poteſt.*

Tröd,

Tröd, Cap. XXI. v. 10. *ſtroph. Carm.* 4. *proprie eſt via calcata*, af Tröd, *ex vel in via, ibid. in* Niála Cap. LXXVIII. *hujus vocis mentio fit, ubi viam tritam & forte ſeptam denotare videtur, ab* at troda, *terere.*

Tryni, *n. roſtrum* Cap. III. v. 13. *Gr.* ῥιν, *naſus.*

Tún, *n.* Cap. VII. v. *area prati ſtercorati circumſepta. Germ.* Zaun, *ſeptum. ab Gr.* ζωννυω, *cingo.*

Tyllifök, *f.* Cap. XXII. v. 6. *futilis vel frivola accuſatio ab* at tylla, *in altum tollere vel erigere ſuper inſtabili fundamento.*

Tyrr, *m. Deus.* Hángatyrr, *Deus ſuſpenſorum, Odini nomen* Cap. XXVII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 2. Hángr *vel* Háng *ſuſpenſus, penſilis, ab* hár *altus.* Tyrr *ab* at tiá, *opem ferre vid. ſupra ſuo loco.*

U. V.

Vádmeidr, *n.* Cap. XXVI. v. 6. *ab* Vád *vel* Vod, *Pannus. Gr.* πηνος, *tela, textum &* meidr, *arbor, Palus, contus, quod a materia, vid.* Vigaſkutſ.

Vagn, *m.* Cap. XXIII. *vehiculum. Dan.* Vogn, *Germ.* Wagen *ab* at vega, *portare, vehere.* Vögur, *f. habent eandem derivationem*: Vagn á himni, *Sidus cæleſte, latine Triones Urſa. — Vehiculorum priſcus uſus in Islandia occurrit nonnunquam in hiſtoriis noſtratium; ut in* Droploga Saga, Niála, Orms Storolfsſonarſ. Gunnar Kelldugnúpsfifl. Landnamabok *&c.* vinir vagna. Cap. XBI. v. 10. *ſtroph. Carm.* 7. *videntur eſſe Dii, ſpeciatim Thorus & Odinus, quorum prior in rheda vehi ſolebat: fieri tamen poteſt, ut* το Vagna *hic notet in Gen. plur. armorum*; *Certe* Vapn *pro* Vokn, *arma dixerunt recentiores Noſtrates; at una vocalis pro alia ex regulis Eddicis ſubſtitui poteſt. Item* þ *&* k *conſonæ ſibi mutuo ſubſtitui inveniuntur: Hinc* Vagnavinir *forent amici armorum ſive bellatores, ſeu Dii, quorum intererat pugnas & ſtrages fieri. numeri Einheriorum augendi gratia* Vagnarunni *appellatur Egillus in poëmate Egilli, quod* Sonartorrek *dicitur.*

Vakat, *v. ego non dimicavi, compoſitum a* Va ek *&* at, *prima præſent. eſt,* ek veg, *vibro, in altum tollo* Cap. XXV. v. 6.

Valþögnir, *m. videtur eſſe Odinus* Cap. XXVI. v. 11 *ſtroph. Carm.* 5. *alias* Valþögn *eſt pugnæ vocabulum, quæ vox tamen genitivum facere deberet* Valþagnar. Valþögnir *ad verbum eſt Stragis Particeps, quaſi ſtragem accipiens.* Valþögn *verbo tenus eſt Stragis ſilentium vel cædes.*

Vandhæfr, *adj. difficilis ad habendum vel tuendum domi, cum periculo alendus* Cap. XIV. v. 6. *ab* at hafa *pro* halda, *ſuſtinere; vox rariſſime obvia hoc ſenſu.*

Vandi, *m. neceſſitudo, obligatio,* oſs er vandi á mikill Cap. VIII. v. 13. *item* Cap. XVI. v. 3. *ſignificat etiam difficultatem, diſcrimen.* nú er á vandi

nockr Cap. XI. v. 13. *inde* vant *n. adj. a m.* vandr, *difficilis, intricatus, perplexus, ambiguus, tortuoſus* Cap. XXII. v. 5, *forſan ab* at vinda, *torquere, ſunt, qui a Græc.* πονερος, *malus vel* πονος, *labor derivent.*

Vandill *vid.* Vöndr.

Vandrædi, *n. in plural. fere uſitatum, res implicita, ambigua; turba, diſcrimen*: at eiga at fæta um vandrædi Cap. XXI. v. 5. *vid. mox ante* vandi *&* at fæta *ſupra.*

Verarefni, Cap. XV. v. 2. *var. lect.* Varar, *eſt variatio flexionis in gignendi caſu: a* Vara, *merx, mercimonium, res vromercalis, unde & Quidam dictos volunt* Varar-felldi; *vid.* at veria.

Vargr, *m.* Cap. XVI. v. 10. *forte a Gr.* κυριος, *ſylveſtris, ferus, aut ab Græc.* αργος, *vagus, vide Fulgentium Planciadem in Mythologia Lib. I. Neque Gr.* ειρκεω, *arceo, propello, prætereundum eſt. Vargus etiam apud Latinos ſequiores invenitur de Latrone, aut homine proſcripto.*

Varkat, *v. ego non fui.* Cap. XXV. v. 6. *Compoſitum a* Var ek *&* at, *prima præſ.* ek er, *præt.* ek var.

Vararſkíd *videtur eſſe appellatio navis* Cap. XXVI. v. 11. *ſtroph. Carm.* 6. Vörr, *portus item mare, ejus* Skíd, *aſſer curſorius, Syloſolea, navis. Nov.* Ⓢtie. Vararſkíd *alias hoc loco videri poſſet per ſe lingvam denotare, circumſtantiis rei convenienter, ſed iſta tamen acceptio non conciliatur cum cæteris ſtrophis quo ad ſenſum illius hæmiſtygii. — Vörr etiam denotat labrum, ab* at veria, *cingere.* Vörr, *portus cum Gr.* ουρος *conferri poteſt.*

Vaundr, *m. virga, ejus* Vedrſtafir *viri poëtice* Cap. XXVI. v. 11. *ſtr. Carm.* 3. 4, *var. l. Lat. vimen & vio cum* Vaundr *aliquid cognationis videtur habere. — hinc diminut. eſſe poteſt* Vandill, *quaſi* Vavndull, *alias* Vaundall *eſt faſciculus, manipulus, præterea* Vandill *eſt nomen prop. Regis maritimi, ejus* Jarlar *piratæ ibid. vid.* Jarl. *Priori exceptioni* Vidris vaundull *haſtam vel haſtas denotaret.*

Vedr, *n. aër, aura, item procella,* Vedrſtafr vidris, *virorum appellatio poëtica* Cap. XXVI. v. 11. *ſtroph. Carm.* 3. *Lat. aer.*

Veggr, *n. paries, agger, cognata vox huic poſteriori ſc. agger:* Klambrar veggr Cap. XXIV. v. 10. *de etymo vocis* Klambrar *ita ad me ſcripſit ſumme venerabilis Epiſcopus H. Finnæus die* 3 *Apr.* 1780.

„Klambrar Smídi, er her ſunnan-
„lands almennilegt ord uppá þat
„ſem er ſterkligt, mikilfeingt atſión,
„enn þó ótrauſt þegar á á at reyna,
„Klömbruligt kallaſt þat, ſem ſolei-
„dis er háttad, og Klömbru eda
„Klambrarveggr, er *rudis. indigeſta-*
„*que moles, ſed quæ videtur compreſſa,*
„*minime duratura.* Því er klambrad
„ſaman: er og her almennilegt orda
„tiltæki um gróft, ſterkligt, enn þó
„ſvikult eda ótrauſt ſmídi. her af
„ſlutta eg, ad Klömbrur hafi hiá oſs
þydt,

„þydt bædi þat almenna *Inſtrumen-*
„*tum fabrile*, og líka *ſpecialiter* þat
„ſama ſem Þyſkra Klammern, blin-
„díngar, *ſubſcus*, *epigrus*, og ſe í ſiál-
„fu ſer allt ſama ordit, og ſömu *ori-*
„*ginis*. Klammer Þyſkra og ockar
„klambrar er *ſono & ſenſu idem*,
„þvi *labialis* b og m. kunna aud-
„velldliga at *alternera*, ſo ſem: Dumm,
„Dumbi, Dymbill, Dumbuleitur *&c.*
„Gimmer, Gimbur, Gimbell. Um
„*Præpoſitio* heitir á gamla Þydſku
„umb, og ótal annat ſlikt, ſem upp
„mætti telia. — *Origo vocis* er án
„efa þad Angelſaxiſka Clam, *vincu-*
„*lum*; clammas *idem*. Hvar med ke-
„mr yfir eins þad Saxiſka *Klam*, *arc-*
„*tus*. og af þeſſu dregit Þyſkra og
„Danſkra klemmen, at klemme, *pre-*
„*mere*, *coarctaru*, og Svenſka at klæm-
„ma *idem*.“

„Hollendſkir hafa þeirra *klemme*, *de-*
„*cipula*, *tranſenna*, ſem áſamt ockar
„Islendſkra Klambrar er allt ad min-
„ni meiníng ſömu ættar, af þeim Sa-
„xiſka Stofni *Klam*, *arctus*. — *huc*
„*pertinet morbus equorum* Klumſa.“

i. e. Klambrarſmídi *hic in noſtra auſtrali provincia uſitatum eſt verbum de eo, quod ſpecie firmum & grande eſt, verum tamen in uſu infirmum.* Krömbraligt *dicitur, quod ita comparatum eſt*; *&* klömbru *vel* klambrar-veggr *eſt rudis indigeſtaque moles, ſed quæ videtur compreſſa minime duratura*, því er klambrat ſaman, *eſt etiam apud nos vulgata phraſis de rudi & ad adſpectum firmo, verum tamen (reapſe) infido ſive infirmo opificio. hinc colligo:* Klömbrur *apud nos ſignificaſſe tum vulgatum illud inſtrumentum fabrile, tum ſpecialiter idem ac Germanorum* Klammer. Blindíngar (*Claves cæci*) *Subſcus*, *Epigrus*, *& revera eſſe eandem vocem & ejusdem originis Germanorum* Klammern, *& noſtrum* Klambrar *ſono & ſenſu idem, nam labialis* b *&* m *facile poſſunt alternare, ut* Dumm, Dumbi, Dymbill, Dumbuleitr, *Dan.* Gimmer, Gimbur, Gimbill. — *Præpoſitio* um *veteri lingva Germanica eſt* umb, *& innumera talia, quæ recenſeri poſſent:* Origo vocis *ſine dubio eſt Angloſax.* Clam, *vinculum*, clammas *idem* (*ungves, harpagines, retinacula, vincula, interpr. Edwardo Lye apud Junium*), *quocum convenit Saxonicum* clam, *arctus. & ex hoc ductum eſt Germanor. & Danor.* Klemmen, at klemme, *premere, coarctare, & Svecorum* at klæmma *idem. Belgæ quoque habent ſuum* klemme, *decipulæ, tranſenna, quod una cum noſtr. Islandorum* klambrar *ejusdem, ut opinor, familiæ eſt, nempe e radice Saxonica* clam, *arctus: huc pertinet morbus equorum* klumſa, (*quo os iis comprimitur, ut id aperiri nequeat*) *hactenus laudatus Epiſcopus: unde tamen nondum patet, quid præciſe intellectum velit per* Klambravegg *in noſtr. hiſtoria.* — *Magni Olavii Nomophylacis Sententia de το* Klambrarveggr, *ex*

ex literis ejus ad me dat. 16 *Apr.* 1780. *hæc eſt:*

„Klambrar-veggr helld eg hafi ve-
„rit ſú Fylkíng ſem Glúmr forme-
„radi, ſem annars kallaz vída í Sö-
„gum Svínfylkíng, hiá Romerne
„*acies cornuta*, hver alteins var ſkö-
„pud og klambrar Hnavs edr tri-
„angel, því fyrſtr í broddi fylkín-
„gar geck Glúmr ſiálfr, ſidan 2
„næſt hönum, og hefr þá fylkín-
„gin alltíd ſkotid ſer út, og hver
„raud fiölgad um einn mann ap-
„tr eptir henni, ſo lengi menn Glúms
„endtuſt þar til. — þeſſi þríhyrnda
„fylkíng klavf ſem rekinn ſleigr,
„og ſpenti i ſundr þá þraung,
„um hveria ádr mátti ei nema einn
„í ſenn gánga til dómſins edr þeſs
„ſtadar, ſem Dómendr ſátu; enn
„med þeſſu Stratagemati þreyngdi
„Glúmr ſer med allann ſinn flock
„i ſenn midt inn í dómhrínginn, og
„hleypti þar med Dóminum upp
„úm hríd, hvad hinir vildu hón-
„um varnat haſa, og gátu ſo ei
„fyrr enn í ótíma ſett dóminn aptr,
„þar fylkíngu Glúms var ei aud-
„vellt at riúfa á ſvipſtundu, ſem ſo
„*apte* var innrettud og vel laugud
„til mótvarnar."

i. e. Klambrar-veggr *fuit, ut puto, acies illa, qvam Glumus formabat, qvalis alias paſſim in hiſtoriis appellatur* Svínfylkíng, *apud Romanos* acies cornuta, *qvæ formata erat in modum* Klambrar-hnauſi (*obturamenti vel cunei klambrarum*) *ſive trianguli: primus enim in fronte aciei ibat Glumus ipſe, deinde duo illi proximi, qvo modo agmen continuo in latitudinem ſe extendiſſe credibile eſt, & qvemvis ordinem unius viri numero auctum fuiſſe poſteriorem partem verſus, qvamdiu numerus militum Glumi ſuppetebat. Hoc triangulum hocce agmen findebat ceu adactus cuneus, & diſtendebat arctum illud ſeptum, per qvod antea non potuit niſi unus ſigillatim ire ad judicium, ubi judices ſedebant, hoc autem ſtratagemate Glumus tranſitum ſibi cum toto ſuo agmine ſimul usqve in medium circulum judicii molitus eſt, atqve ita conceſſum judicum diſturbavit, qvod ei prohibere conati erant adverſarii, at ideo non potuerunt niſi intempeſtive conceſſum judicum reſtituere, qvoniam agmen Glumi in momento temporis rumpere non erat facile, qvod tam apte erat diſpoſitum & accommodatum ad reſiſtendum. — hactenus Ille, cujus ſententia ſi admittatur, verbum* mun gánga *exponendum foret, penetrabit.*

Ego per Klambrarvegg *intelligendum puto ordines adverſariorum, qui utrinqve includebant anguſtum illum tranſitum* (Kvíarnar) *qvo Glumus ad judicium ire debuit: Rationem hujus meæ ſententiæ pro meo tenui captu dare conabor:* Klambrar *Genitiv. ſing. eſt hoc loco, cujus Nominativ. foret* Klambra *vel potius* Klömbur, *at vox hæc in ſingulari parum uſitata eſt nobis,*

in

in plurali vero Klömbrur *pervulgatum eſt nomen, qvod proprie notat Inſtrumentum fabrile, qvo fabri imprimis ferrarii utuntur ad res minores fabriles continendas, dum lima expoliuntur. — Inſtrumentum eſt bifidum, in medio craſſius & ventrioſum introrſum in ea parte, qva axe compinguntur brachia ejus, ſeu duo illa ligilla, e qvibus primario compoſitum eſt; ab utraqve parte furcatum eſt, ſed furca poſterior eſt latior anteriore, qvando autem Inſtrumentum ad ſuum uſum applicatur, res fabrilis vel limanda in anteriorem & minorem furcam* (Klambrarkiaptinn, *os retinaculi ſ. forcipis) inſeritur, qvæ ut fixa hæreat, in poſteriorem furcam intruditur* Klambrarhnauſin, (*ad verbum gleba forcipis, magis Latine Cuneus, ligillum figuram trianguli repræſentans,*) *Cuneneus ille pro craſſitia rei limandæ longius vel brevius penetrat furcam; nempe longius, ſi res tenuis limanda ſit, & contra brevius, ſi craſſa. Hac definitione præmiſſa, fiat applicatio ad rem præſentem hoc modo: Glumus ordines adverſariorum utrinqve obſepientes aditum judicii allegorice vocavit* Klambrar Vegg, *aggerem retinaculi, ſive ut verſio mea habet, brachia forcipis;* Klambrar *ideo, quod retinaculi inſtar eum continere & comprimere debebant ordines iſti;* Vegg *autem ideo, qvod denſi erant & conſerti illi ordines. — Dicimus etiam hodie de re denſa & firma:* Þat er þiett og faſt ſem veggr, ɔ: *denſum & firmum eſt, tanqvam agger. — Qvamvis autem Glumus non conceptis verbis ſe & ſuum agmen, ita ut ille ordinaverat,* Klambrarhnaus ɔ: *Cunei nomine non inſigniat, tamen ita intelligi vult vel intelligendus eſt re ipſa, dum agmen ſuum ad modum cunei format, & hoc ſenſu ſit allegoria Glumi multo elegantior & aptior, qvam in prius allato ſenſu, etſi acuto & ingenioſo. Qvodſi qvis objicere velit,* Veggr *hic in ſingulari poni, atqve adeo non recte applicari poſſe ad duos ordines, id nihil eſt, nam collective loqvitur Glumus, dum indefinite alterum brachium ponit, utrumqve intelligens. —* Klömbr, *etiam ſi in ſingulari efferretur ex duobus brachiis conſtat, & non eſt* Klömbur *niſi ea habeat. Præterea in genere notum eſt veteres, prout circumſtantiæ tulerunt, & interdum pro lubitu numeros variaſſe Singul. pro Plural. & vice verſa. —* Klömbur *in verſione de induſtria dedi per Forcipem duplici ex ratione.*

Una eſt, qvod inſtrumentum hoc ſuperius a me deſcriptum etſi omni modo forcipis formam non habeat, forcipis tamen uſum, continet enim rem inter limandum tanqvam forceps ferrum inter cudendum, (& ubi Klömbur *ad manus non eſt, ejus loco* Taung, *qvod mihi vocare liceat Tenaculum a tenendo, a fabris ad uſum applicatur, unde* Taung *derivata eſt) altera ratio eſt, qvod Forceps Latinis dicta eſt,*

certa

certa aciei ſpecies, illi, de qva hic agitur, haud abſimilis: ut autem ii, qvibus hoc fortaſſe inſtrumentum videndi copia non fuit, melius intelligant, qvæ ſcripſi, de eo tam proprie qvam improprie accepto haud abs re viſum eſt figuram ejus pictam hic adjicere.

a a *deſignat brachia ſive crura Klambrarum.* b. *Axem.* c. Klambrarhnaus *vel cuneum, & d. opiſicium limandum. Pro hoc inſtrumento in uſu eſt apud exteros aliud figuræ inſtrumentum, qvod vocatur Dan.* Skrueſtikke, *Germ.* Schraubſtock.

Vegligr, *adj. venerabilis, Dan.* ærværdig, *gravis* Cap. VI. v. 2. *a* vegr, *m. honor, dignitas* Cap. VI. v. 1. & ligr *terminat* Vegr: *ſenſu proprio & primario videtur eſſe Pondus, Dan.* Vægt.

at Veita, *v. a.* — einum eitt, giöra nockut fyrir eins bæn; þat er veitanda (*gerand. & gen.*) vinum ſinum Cap. IV. v. 6. Veita einum ágang. Cap. VII. v. 3. Veita högg. Cap. XXII. v. 17. Veita banaſár. Cap. XXIII. v. 9. Veit mer þat, at þú gángir til fángs ɔ: *hodierna locutione*, gerdu þat fyrir mik, *hoc fac in meam gratiam.*

mig Ventir, *v. Imperſ. exſpectatio mihi ſupereſt* Cap. IX. v. 16. *ab* ek vænti, *ſpero.*

at Verda til, *v. n. ſubaud.* at giöra einn hlut, *exiſtere, incipere, aggredi, occupare, affectare, audere,* Cap. III. v. 15. at verda vid & vid at verda, *ad aliquid hoc vel illo modo ſe præbere, exhibere, affici* Cap. VII. v. 13. ecki er enn þat adordit, at eigi meigi vel verda Cap. VIII. v. 6. Verda, *ab* at vera, *eſſe.*

Verdgeta, *f. præbitio cœnæ vel cibi* Cap. XII. v. 5. *a* verdr, *cibus vel victus, &* at géta, *præbere.* Frá verd-getum var vandliga ſagt *ubi de dapibus ipſis videtur adliberi* Foſtbrædra Saga Cap. *de cæde* Bu:raldii. Verdr, *victus, alias* Viſt, *ab* at vera; *eſſe.*

at Veria, *v. a. Dan.* forhandle, ſyniz vel varit vera, Cap. XV. v. 2. XIV. v. 11. *videtur proprie eſſe merces mercibus permutare, ab* at veria, *vertere metaphorico ſenſu inde ſumto, qvod ad verbum denotat probibere. fortaſſe tamen* at veria *in vendendi ſignificatu referendum ſit ad Græc.* πορεω, *qvod etſi hodie non inveniatur in lexicis, tamen ibi ſupereſt in compoſito* εμπορεω, *negotior, mercaturam facio.*

Verknadr, *m. pro* vinna, *opera domeſtica, Dan.* Tieneſte. Cap. VII. v. 3. *a* Verk, *opus.* at taka verknat Cap. Cap. XIII. v. 4.

Verkſtióri, *m.* Cap. XIII. v. 6. *hodie vocari ſolet,* Rádsmadr, *Dan* Ladefoget. Stióri *ab* at ſtyra, *gubernare, &* verk, *opera. vid. mox ante.*

Verrgeta, *f.* ill tilgáta *conjectura vel præſumtio in pejorem partem.* eigi mun þetta ráda verrgetum þínum Cap. XII. v. 5. *a* Verr, *pejus &* Geta *pro* Gáta, *Conjectura, Suſpicio. Noſtr.* verri *& Lat. pejor cognata ſunt.*

Veſl,

Veſl, *n.* hann hafdi Veſl yfir ſer twíſkipt hvítt og ſvart Cap. XVI. v. 7. *De hac voce mihi ſententiam ſuam communicavit per literas Anno 1778 datas, vir doctus & ingenioſus Toparcha Malenſis præfecturæ emeritus H. Wium.*

„Veſl *propter Euphoniam ſic dic-„tum, reſpectu ſui Etymi* Verſl *ſcri-„bendum eſt. — Eſt enim Terminus „tech: quo uſus, ut ſpero, veſtimenti „eo modo confecti monſtratur, a Verto „originem trahens, eo quippe inverſo „induere ſe poterunt atentes. Et hinc* „twíſkipt *reſpectu ſui uſus dicitur, id „quod hic latine reddi poteſt, bifariam „mutabile, nam utrumqve ejus latus, „qvod diverſo erat colore, circumſtan-„tiis hanc vel illam formam exigenti-„bus, obviantibus pro lubitu, obverti „potuit. — Ejusmodi veſtimentis ſe in-„duere ſolebant Sicarii, inſidias ſtruc-„turi, rei, fugientes, hiſtriones &c. „qvi ſuas perſonas latitare voluerunt, „qvo circa formas ſuarum perſona-„rum & indumentorum variis modis „formare iis valde uſitatum erat. — „Dant exempla Gretterus, Ogmundus „Dittius, Thormodus Kolbrunarſkall-„dus, Krokarefus, Gunnarus Hlida-„rendenſis, hiſtrio Nicolaus* (leikari) *„Sturkarus ſub vexillis Haraldi Re-„gis in Anglia militans, & multi „alii.“*

Hic addi poteſt, ex Olafs Saga Triggv. ſ.: Reas ſelldi Olaf Tryggvaſon fyrir eitt Veſl edr Slagníng. *i. e. Reas vendidit Olaum Tryggvæſonium pro* Veſl, *vel* Slagníng; *item ex* Noregs Konongs Sögu. Sigurdr Ullſtreingr var ſva klæddr, hann hafdi blátt Veſl yfir ſier, ɔ: *Sigurdus Ullſtreingr cærelio* Veſli *ſuper cætera veſtimenta erat indutus.* Veſl *in Eddæ part. 4ta idem eſſe videtur. Conferri poteſt* Sverrirs Saga Cap. XC. *ubi occurrit:* Hálfſciptr Kyrtill hvítr oc raudr, *ubi τo* Hálfſciptr *fieri poteſt, ut idem ſit ac* twíſciptr. Veſl *ergo videtur hoc ſenſu eſſe Cappa vel cuculla, pro lubitu verſabilis; Dan.* Vendekaabe. *Cæterum facile derivari poteſt ab* at veria, *conſervare, qvia qvaſi extremum veſtimentum interiores veſtes conſervat, eſt, qvi ab* at veria, *cingere, circumdare* Veſl *derivatum velit; totum corpus laxo ſuo ambitu cinget & circumdat, ut dictum ſit qvaſi* Verſl, *& inde per Euphonium* Veſl.

at Vetta (at Vætta) *pro* vænta, *ſperare* Cap. IX. v. 8.

U-farnadr, Cap. 19. v. 13. *infortunitas, incommodum ab* u, *non &* farnadr, *proceſſus, ſucceſſus.*

U-frærr, *adj. infertilis, qvaſi Semente (Segete) deſtitutus* Cap. VII. v. 6. *a privativ.* u & frærr, *alias* friórr, *ferax, fæcundus,* af frió. *vel* fræ *ſemen. Dan.* Froe, *conf.* frie, *recens editum ſemen piſcium, ranarum. Gothis* fraiw, *ſemen, qvod omne videtur a Gr. & Lat. fero.*

ek Uggi, *metuo, ſuſpicor* Cap. III. v. 15. oga *vel* ægia, *terrere.*

Vid, *præp. adverſus*, vid at mæla, *obloqvi* Cap. I. v. 8. vid at nema Cap. II. v. 7. at nema vid. *obſtare*

Vidbiörn, *m.* Cap. III. v. 16. *a* Vidr, *materia, Sylva, &* Biörn, *urſus.*

at Vidleikaſt, *verb dep. reciproc* Cap. XIX. v. 11. *Contendere inter ſe: a præpoſ.* Vid, *adverſus &* at leika, *ludere.*

Vidr, *m. ſimpliciter in appellationibus virorum adhibetur ut ſuppoſitum, rationem vide in* Elldvidr. —

Vidrir, *m. Odini nomen, qvaſi victor ab* at vida *pro* vinna, *vincere. ejus* Vedr *procella, prælium, hujus* ſtafr *columna* ɔ: *bellatores, & viri ſimpliciter* Cap. XXVI. v 11. *ſtroph. Carm* 3.

Vidvært, *manendi facultas, manere tutum* Cap. III. v. 9. *neutr. adject. parum uſitati in cæteris generibus, qvaſi* vidverandi, *tolerabile, durabile: a præpoſitione* vid, *apud &* vera, *manere, qvieſcere.*

Vígmódr, *adj.* Oſyniur Vígmódar Cap. XX. v. 10. *ſtroph. Carm.* 5-8. Módr *hic pro* Módugr, *animo incitatus vel vehemens.* Víg, *cædes, pugna.*

at Víkia, *v.* — til vid einn, *mentionem movere apud aliqvem, ut qvid faciat* Cap. XI. v. 2. *ſubaud. in tali phraſi nomen* máli *vel* ordum, *&* víkia *hic notat active, flectere, applicare.*

Víkíngr, *m.* hic *pro* Berſerko *ponitur* Cap. IV. v. 4. *vide commentationem* Gunnlavgs Sagæ *ſubjectam de* Víkíngr *&* Víkíng §. 4. *ubi* Víkíngr *ponitur v. a.* Víg, *bellum, cædes vel certius ut author Commentationis ait a* Vík *v.* Víg, *manſio, ſtatio: nobis* Vígi, *Statio, propugnaculum.*

Vilhallt, *n. adj. a* Vilhallr — ad ſegia eitt, at tale een efter Munden. Cap. XII. v. 3.

Vín *n.* Vínshirdis-ſif *v.* Sif.

Vinir Vagna *vid.* Vagn.

at Vinna, *v. act.* Cap. XXVI. v. 5. — Land, *terram colere, a* πονος, *labor. item* at vinna á landi *idem ibid.* v. 6.

at vinna til, *v. a. præmii loco retribuere, promereri, præſtare qvid.* Hvad vilt þú nú tilvinna, at *&c. qvid impendere vis* Cap. III. v. 16. Vinna ſer til konu Cap. IV. v. 5. Hvad viltu tilvinna áſiá minnar, Cap. XVI. v. 3.

Virki, *n. Opus, raro obvium hoc ſenſu niſi in compoſitis.* Virkis verk, *præclara geſta.* Cap. XXIII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 1. 2.

Viſtartekia, *f.* Cap. II. v. 1. *a* Viſt, *manſio &* taka, *capere.*

Vitazgiafi (Vitasgiafi, Vitadsgiafi) *nomen proprium agri* Cap. VII. v. 6. *var.* 5. *videtur verbo tenus eſſe certi proventus dator.* —

Sententia viri acuti & poëtæ elegantis Dni. Grimi Beſſonii hodie Sacerdoti Hialtaſtadenſis in Toparchia Mulenſi, de etymo. & Significatione vocis hæc eſt. — „Vit *ab adjectivo* Viſs, *conf. voces* Vitafe, Vitaſkuld. Vitaas *qvaſi* Vita-aas, *ubi vocalis* a, *in priori eliditur ad evitandum hiatum* Aas, *genitiv. ab* Aar (aas *pro* aars

aars propter euphoniam, ſo ſem Maas pro Maars, a Nominativ. Maar contract. a Mávr v. Flateyar Rimu, ubi Velldi Más ɔ: Mare, conf. loc. parall. Tys a nominat. Tyr, Accuſ. Má, Ty. vid. Olafs Sögu Haralldſonar — Veriom allvalld örvan, ölum teitann má ſveita — nec non Brynhild. Qviþu Budladott. — nemna tviſvar Ty. — unde qvidam recentiorum — Oll Hióu Ægis frillu yndi gró Ty linda veiti, og yingiöf mæra velldis — Hallar Ellda. Aar non ſolum annum ſed etiam annonæ laxitatem vel annui proventus ubertatem ſignificat. — Hönum vard þat fyrir ári ɔ: hann græddi (ábatadiz vid þad) þad er aar i Gátunni ſeigiſt, þegar giæda aars undirbúníngr ſynizt vera, ex. gr. þegar fenadr geingr feitr undan vetri, ſo at notinn eru ſynilig í eftertídinni. þegar vel vorar, ſo tún og eingiar verda ſnemmgróin, þá geta menn til, at afnotin verdi mikil og gód, þá er aar í gátunni, enn NB. ecki í Viſſunni, því framtídin, ſem Regn, Stormar, Froſt, kann at ſyna at þetta voru einaſta gátur: Vonin er ecki viſſa. — Enn Vit-aasgiafi, var ecki þeſs háttar: hann var alldrei úfrærr (in margine ófriórr) áfrærr a Præpoſitione af & Nomine fræ, unde Verbum jeg frævi, paſſ. fræviſt ɔ: friófgaſt, unde Poëta:

Minnunſt til Höfud Hvanna,
Hrós fám Biarga róſum,
Fyri Vetr fiera
Fræviz, dag og ævi. —

Præcipua momenta ſententiæ ſuæ de τϑ Vitaz-giafi latine dedit ipſe laudatus Author, unde ſupervacaneum duxi, cætera latine reddere: mea opinio eſt. Vitaz, Vitads eſſe gen. ſing. a Nom. adject. ſive potius part. paſſ. vitadr, qvod ſignificat vel decretus, deſignatus, difinitus, deſtinatus a verbo, at vita in activo ſenſu accepto, uti in Fiölſvins málum v. 17. ſtr. þeim var varſla vitud, iis cuſtodia erat decreta. item in Edda Snorr. Carmine Evindi poëtæ: Valr vitinn hinum eineya ɔ: Strages deſtinata unoculo ɔ: Odino ubi vitinn eſt variata terminatio participii paſſ. ejusdem verbi at vita, ſicut etiam laginn & lagdr ſunt terminationes ejusdem verbi ek legg vel 2do. Vítaz eſt nom. ſubſt. genit. Caſus a Nom. vítadr, qvod ſignificare deberet præbitionem, oblationem, largitionem munus, & foret nomen verbale actionis vel rei ab at víta pro veita, præbere, largiri, offerre, ita Vítazgiafi eſſet largitionis dator, ɔ: largus dator; at ex priori ſententia mea Vítazgiafi ſit certus dator, ɔ: qui qvaſi decretum & definitum fructum qvovis anno ex ſe reddit, neqve unqvam fallit agricolam, & commode ſubaudiretur ad τϑ Vitaz adj. nomen ſubſtant Gróda, fructus & proventus, ut ab initio attigi. etiam hoc vitaz poſſet eſſe nomen ſubſt. a nominat. vitadr ut ſupra, & notare rem definitam atqve adeo certam, unde idem ſenſus emergeret; atqve nulla ſubauditione opus foret. — unde non

credo neceſſarium, ſententiam Viri ſupra landati quantumvis acutam & ingenioſam amplecti, imprimis cum membrana & optimi libri priorem compoſitæ vocis partem terminent per lit. z. quæ ſolet conflata eſſe e Litteris ds vel ts, non vero ex rs neque ss quantum ſcio. ſed facile excuſatur Vir doctiſſimus ſcriptione editionis Holanæ, quæ Vítasgiafi in Textu præfert. Cæteræ lectiones, quæ Vitudsgiafi præferunt, redeunt in ſenſu ad idem atque Vitadsgiafi nam Terminationes adr & udr ſunt promiſcuæ & indefferentes.

at Vitkaz, ex animi defectu ad ſe rediri Cap. XIX. v. 3. ad verb. valet,, ad rationis uſum vel ſenſum communem pervenire. & tali etiam ſenſu hodie uſurpatur de pueris: a Vit, ſenſus, ratio, & Terminatione Paſſ. az, lit. k extrinſecus interpoſita: quæ in talibus incoativo ſenſui ſervit.

U-lamid, n. pl. a prim. ſing. Ulamidr pro U-laminn verberum expers, non contuſus Cap. VII. v. 15. U, inſeperabil. & lamidr, laminn verberatus, a prim. præſent. indicat. ek lem, quod fortaſſe a Gr. κλαω, frango.

Um, Propoſ. ob, per, propter. verda ſekr um álygi, per calumniam vel falſam criminationem condemnari Cap. VII. v. 3. of idem valdr in hoc: oft vá ek mann of minna Cap. XXI. v. 7. ſtroph. Carm. 7. conveniunt Lat. ob & Gr. επι, Germ. umb, um.

Umſyſla, f. pro Verkſtiórn, Rádsmenſka Cap. XIII. v. 10. Procuratio, adminiſtratio, præfectura, Dan. Syſſel, occupatio, negotium: ſyſſelſat, occupatus. at ſyſa majoribus noſtris ſignificavit opus facere, laborare, efficere; unde ſyſla & at ſyſla verb. deducendum eſt.

Uppgángr, m. Cap. IX. v. 6. ad verb. inſurrectio. re autem incrementum potentiæ & dignitatis, atque ad ea progreſſus. — Upp, ſurſum & gángr, greſſus.

Uppgefinn, adj. deditus (in alterius poteſtatem) Cap. VII. v. 7. alias confectus defatigatus, viribus deſtitutus, datus, præditus, Dan. leveret.

Uppreiſt, f. eminentia, progreſſus ad honores Cap. XI. v. 8. upp, ſurſum, & erigere at reiſa.

Uppvöxtr, m. pro þroski, indoles, incrementa, ſive pueritiæ ſive adoleſcentiæ tam ab natura qvàm ab arte profecta. efnilegr madr í uppvexti ſinum öllum Cap. XI. v. 18. upp, ſurſum & vaxa, creſcere.

Urdbiörn, m. Cap. III. v. 13. var. b. Urd, Norv. ur, ſaxetum vel aſpretum cavernoſum, forte ab at varda cuſtodire, qvod latebris ſit utile.

Urrædi, n. ſing. conſilium in re dubia captum Cap. XI. v. 2. pluralis magis freqventatur Compoſit. ex præpoſit. Ur, ex, & rædi, qvod in compoſitis habetur, ab rád, conſilium.

Utanlendis (Utlendis) adv. peregre Cap. VII. v. 14. ab utan, extra & land, terra.

Utgardar, m. plur. pomoerium, at færa einn til útgarda Cap. VIII. v. 12.

forte

ſorte, extra fundi limites ejicere, aut in caſulam prædii appendicem (i hiáleiguna, i. e. villulam ut plurimum adjacentem agro ſtercorato prædii primarii) aliqvem compingere (hneppa hann i. hiáleiguna) hiáleiga hoc ſenſu valet, idem reſpectu villæ, quod ſuburbanum apud Latinos reſpectu urbis, ab ut, extra & Gardar, ſepta, villæ.

Y.

Ys (Yſs) *m. ſtrepitus, tumultus* Cap. XXI. v. 7. *ſtroph. Carm.* 2. *forte ab* at vaſa, *tumultuari, qvod porro ab* at vada, *vadere: alias conferri poteſt Gr.* αισσω, *ruo, vide* Ofnir *ſupr.*

Þ.

Þá, *ergo, qvando res ita ſe habet* Cap. XIII. v. 4. *var. f. it.* Cap. XIV. v. 6.

Þar, *ubi, ad tempus applicatum,* er þar kemr tíma Cap. XVI v. 5.

Þeſſi *pro* Þeſſari Cap. I. v. 20.

at Þiggia. — á einu Cap. VI. v. 5. *dicitur etiam eadem ratione* at fá á einu, *ſatisfactionis nomine alicunde lucrum capere, in crimen vel injuriam mulcta expiandam qvid accipere. Gr.* δεχομαι, *accipio.*

Þíngbrecka, *f. locus editus ad forum ſitus* Cap. XXIV. v. 10. *interdum ponitur* Þíngbrecka *pro ipſo loco conventus publici, ut in* Grágás Landabrigda þætti, Cap. XXVIII. *Credibile eſt fora olim fuiſſe conſtituta prope tales tumulos, ut eo facilius inde audiri poſſent exceptiones litigantium, & id genus plura, quæ tritura forenſis poſtulabat. qvæ opinio eo corroboratur, quod ad loca forenſia antiqva, ut traditio perhibet, tales clivi adhuc viſuntur in Islandia.* — *Conf. iterum* Grág. *ibid.* Cap. XVI. *conf.* Arneſens Isl. Rettergang *pag.* 574.

Þíng, *n. Conventus, Colloqvium item tempus Comitiorum;* lídr nú þíngit ad dómum fram, Cap. IX. v. 9. & *ſimpliciter locus judicii, forum, ac judicium ipſum* Cap. XXIV. v. 4-8. Þíng *etiam accipitur pro parochia ſeu ditione Sacerdotum, ut* þínga preſtr *Parochus vel paſtor plurium eccleſiarum;* þínga kaleikr, kaleiks, *quem paſtor ſecum portat, ægrotis cænam domini exhibiturus.* Havſtþíng *occurrit* Cap. XXVII. v. 11. *Conventus autumnalis ad verbum, veriſimiliter habitus de pauperum ſuſtentatione procuranda, & aliis forte ad rem oeconomicam pertinentibus, ut* Hreppa mót *ſeu* Hreppaſkilaþíng *hodie.* Grágás: Landeigendr v. ſkulo vera teknir til ſóknar í hrepp hverium, at ſækia þá menn alla er óſkil giöra i Hreppinum, oc ſua at ſkipta tíundum mannu oc matgiöſum. *i. e. Proprietarii qvinqve eligantur actores. in qvovis territorio, ad jure perſeqvendum omnes illos, qvi officia ſua non præſtant in territorio, atqve item ad diſtribuendum decimas civium & cibarias præbitiones. Jus Eccleſiaſticum:* Samkomur ſkulu

menn eiga á hauſt til at ſkipta þurfa manna tíundum *&c.* *Conventus in autumno habendi ſunt ad diſtribuendum Decimas egenis præbendas, qvi conventus in* Jonsbokæ Framfærslubálki Cap. XII. Þíng *vocatur; cui opponitur* Vorþíng, *conventus vernus.* *Conf.* Grágas *in* Landsleigub. 49 Cap. *&* Liósvetnínga Sögu, *item* Sturlúnga S. Pars II. Cap. 11. *& ibid.* m. Parte IIIia. Cap. 34. *alias tamen res, qvam ſupra memoratas, etiam tractatas fuiſſe in conventibus autumnalibus colligere licet ex* Niáls S. Cap. LXVI. *hujus loco* Mantals-þíng *hodie obtinet, a quibusdam* Skattaþíng *vocatum, idque aptius, non enim civium numerandorum, ſed tributorum regi exigendorum cauſſa imprimis celebratur.* Leidar-þíng *vid.* Leid. Heſta-þíng *occurrit* Cap. XVIII. v. 6. *Conventus, eqvorum certamen videndi cauſa celebratus: qvi plura ſcire cupit de certaminibus & ſpectaculis eqvorum, conſulat* Grettisſ. Niálsſ. Arons Hiörlevii ſ. *&* Vigaſkutæ ſagam. *qvantum ſciri poteſt tale ludi genus alibi in ſeptentrione uſurpatum non fuit, qvam in Norvegia & Islandia, ſed in Islandia multo freqventius; De ludis eqveſtribus ſeptentrionalium ſcripſit Hermannus Hugo libro III. de militia Eqveſtri* Cap. I. *teſte Alberto Fabritio in Bibliographia Antiqvaria. inter noſtrates recentiores conferendus eſt Arngrimus in Crymogæa ſua, ubi eqveſtre certamen Hyppomachiam vocitat. Porro exſpectanda eſt plenior & luculentior hujus certaminis deſcriptio figuris æneis illuſtrata ad ſupra memoratam Grettis ſagam, jam abhinc annis* 15 *a me latine redditam & nunc ſumtu Magnæani legati, cui verſionem hanc Heros Illuſtriſſ. Dominus P. F. Suhm donavit, brevi typis evulgandam.*

Þínghelgi, *fem. ad verbum ſanctitas loci judicialis, re ipſa Jus Aſyli forenſe ſive ſecuritas atqve inviolabilitas omnium ad forum judiciale præſentium, & ſimul per Metonymiam locus ipſe forenſis & foro vicinus intra cujus limites qvibusvis conſtitutis talis inviolabilitas lege competebat. Qvantum ex omnibus circumſtantiis concludere licet, hujus* ɔ: Þínghelgis *in Hiſtoria noſtra Synonymum eſt* Fiörbaugs Gardr, *ad verbum Vallus circuli vitalis, ubi* Gardr *videtur deſignare extremos terminos talis Aſyli,* Fiörbaugr *autem ipſum Aſylum intra eos limites contentum. Qvantum autem in extenſione ſua, & qvanta ab ipſo judicii loco diſtantia fuerit hoc Aſyli ſpatium, certe determinari non poteſt, veriſimiliter ſaltim colligere licet, id non fuiſſe anguſtioribus limitibus circumſcriptum, quam* Orſkots-Helgi, *i. e. locum ſanctum ſagittæ jactu definitum, qvod ex* Grágáſæ *teſtimonio in* Vígflóda Cap. LIX. *patet* CCXL. *paſſus græcos vel orgias in longitudinem qvaqvaverſus. J. Arneſen in ſuo* Jsländſke Rettergang pag. 578. *ſub finem: multo longius extendere videtur terminos*

minos Aſyli forenſis in comitiis univerſalibus, *innixus loco* Grágáſæ *in* Vígſlóda Cap. LIV. *nempe ad extrema compaſcui vel Loci Sylveſtris communitatis comitialis*, *neqve ea ſententia per ſe eſt improbabilis, & ulterius confirmatur ex* Sturlunga Saga Part. I. Cap. XX. XXI. XXII. *ubi de Haſlidio Marii filio Thorgilſum Oddi filium tanqvam proſcriptum, atqve adeo ſecuritatis forenſis beneficio indignum, ab aditu comitii arcente agitur; e qvibus capitibus inter ſe diligenter collatis videre eſt*, *qvam late Sanctitatem Fori univerſalis extendendam putaverit Haſlidius ſummus Jureconſultus ſuæ ætatis inter noſtrates: Hinc adeo colligi poſſe opinor* Þinghelgi *&* Fiörbaugsgard, *qvatenus ſynonyma*, *non confundenda eſſe cum* Dóm-hríng, *i. e. Circulo vel Gyro*, *intra qvem ipſum tribunal erat, ſive qvo conſeſſus judicum de cauſis ſedentium circumdatus erat*, *qvi circulus in* Járnſida *&* Jónsboka Vebönd *appellatur, qvalia autem* Vebönd, *ad verbum pacis vincula, in Norvegia fuerint, monſtrat* Egilsſaga, Skallagrimsſonar Cap. LVII Þar er Dómrin var ſettr, var völlr ſliettr og ſettar nidr Heſli Steingur i völlinn í hríng og lögd um utan Snæri umhverfis, vöru Þad köllud Vebönd; enn fyrer innan í hringinum ſátu Dómendur, *i. e. locus, ubi conſtituebatur judicium, erat campus planus, in qvem pali corylacei in orbem defixi erant, iisqve funes extrinſecus circum applicati*, *qvi vocabantur* Vebönd (*pacis ſacroſanctæ vincula*) *cæterum in circulo intus ſedebant judices; Eadem Hiſtoria inferius in eodem Cap.* Þá för han (Alfr) og menn hans Þar til er Dómrenn var, og ſkáru í ſundr Veböndin ok brutu nidr ſteingur, og hleiptu upp Dóminum, *i. e. Ille & commilitones ſui eo adeuntes, ubi judicium erat, vincula pacis diſſecabant*, *palos demoliebantur, & judicium diſturbabant. Qvantum obſervavi Vebendorum mentio terminis expreſſis non fit in* Grágáſa, *cujus loco illa de judicio Compaſcui agens, utitur phraſi* at merkia Dómſtad ádr Domendur ſetiz nidr, *i. e. notare* (*ſc.*) *lineis vel terminis ductis locum judicii, antequam judices aſſideant; item de jure comitiali agens:* Þeir ſkulú riſta reitu tvo fyrer utan Þat er Dómendr ſitia, *i. e. Duo ſpatiola ſecando delineant extra locum, ubi judices ſedent. Huc referendus eſt circulus judicii* (Dómbríngr) *in noſtra Hiſtoria* Cap. XXIV. v 10. *memoratus*; *qvi locus expreſſe diſtingvit* Dómhríng *&* Fiörbavgsgard *ut toto cælo differentia; nam niſi ita eſſet, licitum fuiſſet* Glúmo *Tentoria figere apud ipſum Circulum judicii, neqve opus habuiſſet vi ad perveniendum in judicium: præterea τo* at tialda eige nær enn i Fiörbavgs Gardi *oſtendit Diſtantiam fuiſſe inter* Fiörbaugs Gardum *& Gyrum judicii. Qvod* Fiörbaugs Gardr *&* Þinghelgi *idem ſint, conſentit mecum Summe venerabilis Epiſcopus Dr.* Finnus Johannæus *in ſua Hiſtoria Eccleſiaſt. Tom. I. pag.* 137 *ſeqq*, *ſed in eo diſcentit, qvod Gyros, Sepimenta vel Circulos, qvibus fora judicialia, ut Ille ait, prænotata vel circumdata erant, ſtatuere videtur fuiſſe idem qvod confinium Areæ ſacræ & profanæ, i e.* Fiorbaugs Gard *vel* Þínghelgi. *at* 10. *non conſtat alios Circulos vel Sepimenta in foris judicialibus fuiſſe, qvam Circulos vel Septa judicia ipſa proxime circumdantes, de qvibus ſupra memoratum eſt.* 20 *Abſurdum eſt, qvod privilegium Securitatis unus Reus habuerit majus qvam illi omnes, qvi conventus publicos ex lege præſcriptos frequentarunt, iis enim ſ. reis* Fiörbaugsmönnum Örſkots Helgi, *i. e.* CCXL *paſſuum jactus teli immunitatem con-*

conciliavit. 30. *Sanctitas fanorum ulterius ſe extendebat, qvam ſepimenta fanorum, qvod facile videre eſt ex Hiſtor. noſtra* Cap. XIX. v. 15 & 16. *Collatæ cum* Cap. V. v. 7. *Conf* Eyrbyggia. *Mea tenuis ſententia ergo eſt qvod* Þinghelgi f. Fiörbaugs Gardr, *non modo ad* Örſkots Helgi, *i. e. teli jactum ſe extendet, verum etiam ad ipſos usque limites extremos fundorum, intra qvos fora erant conſtituta, qvibusve erant annexa, aut ad territorii limites, qvod Foris tanqvam peculiaris poſſeſſio erat aſſignatum. Allegata* Sturlungaſagæ *Capita hoc evincunt, qva cum conferri poteſt* Eyrbyggia Saga *de Fori Thorneſiani ſanctitatis extenſione. Locus ex* Flóamanna Saga *allegatus nihil memoratur, nam ob incertam lectionem valde ſuſpectus eſt, neque adeo dignus, cui argumentum aliqvod ſuperſtruatur.*

Þingſtöd, *f. Locus judicii vel forum judiciale* Cap. XXVII. v. 11. *recentiores malunt* Þingſtadr *m.* Stöd, *locus ſtandi, ſtatio.*

Þióſtr, *m. Indignatio, hoſtilitas inveterata, odium vetinianum.* Cap. XXI. v. 8 *ſtroph. Carm.* 6. *Gr.* θιχσος, *multitudo, turba nobis* Þyſs, *Lat. Thyrſus.*

Þótti, *m. Senſus animi, Sententia, voluntas, affectio vel affectus animi qvaliscunqve erga qvem.* miklu mun her um ſkipta minn þótta, hvad þú gerir Cap. IX. v. 5. af *verbo* mer þikir *Prær.* Þótti, *mihi videtur, autumo, cogito, judico, puto.*

Þóttit *pro* þótti-at *non videbatur* Cap. XXVII. v. 18. *ſtroph. Carm.* 3.

Þóttu, *Contractum ex* þótt þú *etſi tu* Cap. VII. v. 14. Cap. XVIII. v. 12.

Þrá, *f. & n. pertinacia, contumacia, obſtinacia, pervicacia:* Þrá drättr *m. ductus vel tractus pertinax, videtur de lento conflictu uſurpatum,* Cap. XXI. v. 8 *ſtroph. Carm.* 5. *Gr.* θρασω, *ſedeo.* at Þræta, *verb.* Cap. XXIII. v 9. — vid einn, *verbis contendere contra qvem, vel refutare qvem; forte a* δηρις *contentio, cui Cognatum* Þras, Præſa, Þrá.

Þrályndi, *f. non, n. pervicacia* Cap. XIV. v. 8. Þrá, *vid. ſupra, &* Lynde, *ingenium.*

Þraum; *f. &* Þraumr, *m. margo, crepido, extremitas.* — Saſar Cap. XXVII. v. 17. *ſtroph. Carm.* 6. *Gr.* τερμα, *terminus, meta, cognatum vocabulum eſt* Þrep *prajectura parietis vel forulus ex eo proſtans.*

Þraungt *pro* Þreyngt: þó ad þraungt verdi koſti þínum: *a prima præſentis* ek þraung, *infinitivo* at þraúngva, Cap. V. v. 9. *i. e. etſi res (fortunæ) tuæ in arctum cogantur:* Þraungr, *arctus anguſtus. A. S.* þrang *qvod a* þringan, *premere.* meir ſe þer þravngt, Cap. XVI. v. 3. ɔ: *diſtentus ſis majori neceſſitate.*

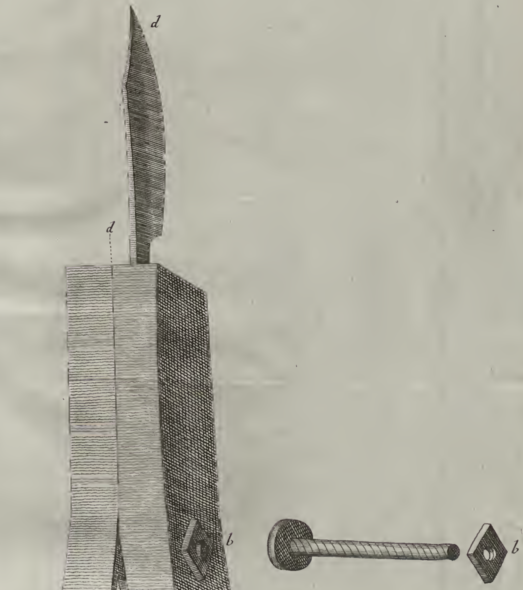
Þraungr, *m. nomen verbale agentis ab ad* Þraungva — Þremja line *viri appellatio* Cap. XXVII. v. 17. *ſtroph. Carm.* 1. 2.

Þraut, *in plur.* Þrautir, *ultimus certaminis terminus:* ad leggia til þrauta heſta atid Cap. XIII. v. 16 *ab* ad þreita, *contendere it. periculum facere.*

Þrautgódr, *adj.* Cap. XVI. v. 3. Þraut *periculum, difficultas.* gódr, *bonus, miſericors.*

Þremiar, *f. pl. pars gladii, ſine dubio acies* Þremialinnr *gladii vocabulum* Cap. XXVII. v. 17 *ſtroph Carm.* 2. *fortaſſè a* Þraum, *qvod vide.*

Þúngr, *adj. gravis.* mer er þúngt, *pro* mer er illt *vel* óglatt, *langveo* Cap. III. v. 8 δεινος, *gravis.*

d
d
b
b
a a
a a
e
c